

การศึกษาสภาพและบทบาทของดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี
จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
วรวรรณ เหวียนระวี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา
พฤษภาคม 2552

การศึกษาสภาพและบทบาทของดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
วรวรรณ เหวียนระวี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา
พฤษภาคม 2552

วรวรรณ เหยียนระวี. (2552). *การศึกษาสภาพและบทบาทของดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขต ธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานินพนธ์ ศป.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: รองศาสตราจารย์ กาญจนา อินทรสุนานนท์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป เลี้ยวตันอารีย์

การศึกษาวงดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้ 1) การศึกษาสภาพและบทบาทของดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร 2) การศึกษากระบวนการสืบทอดดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาวิจัยพบว่า ในชุมชนตลาดพลูมีคนไทยเชื้อสายจีนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก เมื่อคนจีน คนไทยเชื้อสายจีน ว่างจากการทำงานก็จะมีการพักผ่อน โดยมาพบปะสังสรรค์กันตามสมาคมต่างๆ มีการเล่นดนตรี มีการร้องรำทำเพลงกัน เพื่อเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ คลายความตึงเครียดจากการทำงาน จึงได้มีการตั้งสมาคมดนตรีจีนสองสมาคมด้วยกัน คือ 1) สมาคมซั่มเป้าเก็งเต็ง 2) สมาคมอิ้วฮักเก็กเก้ง และนักดนตรีอิสระจำนวน 3 ท่าน นักดนตรีในชุมชนตลาดพลู มีอายุระหว่าง 28 – 84 ปี ทั้งยังมีการสืบทอดจากผู้สูงอายุของคนจีนและคนไทยเชื้อสายจีน ส่วนคนไทยเชื้อสายจีนเพียงไม่กี่คน ในขณะที่นักดนตรีจีนที่อพยพเข้ามาไทย และคนไทยเชื้อสายจีนที่อายุมาก เริ่มลดลง นักดนตรีที่เล่นประจำวงก็มีอยู่น้อย และไม่ค่อยมีผู้หัดดนตรีเพิ่ม เนื่องจากดนตรีจีนที่มีอยู่ไม่ค่อยได้เผยแพร่ออกสู่สาธารณะชนมากนัก หรือเปิดสอนกันอย่างจริงจัง นักดนตรียังมีการรับงานอยู่บ้าง ส่วนเรื่องการฝึกซ้อมสมาคมซั่มเป้าเก็งเต็ง จะมีการฝึกซ้อมกันทุกวันเสาร์และอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 18.00 น. จนถึงเวลาประมาณ 23.00 น. หรือจนกว่าสมาชิกจะแยกย้ายกันกลับบ้าน ที่สมาคมอิ้วฮักเก็กเก้ง ก็จะทำการฝึกซ้อมดนตรีคล้ายๆ กัน แต่จะร้องเพลงจ้วงกันตั้งแต่เวลา 11.00 น. เรื่อยไปจนเวลาประมาณ 17.00 น. ของทุกๆ วันอังคาร และวันเสาร์ ส่วนนักดนตรีอิสระท่านอื่นจะทำการฝึกซ้อมที่ที่พักตนเอง

ด้านผู้ฝึกซ้อม ผู้ที่ได้เพลงมากกว่า หรือผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านดนตรีมากกว่า จะมาต่อเพลงให้หรือทบทวนเพลงให้กับสมาชิก หรือในบางครั้งอาจจะมีครูสอนมาจากจังหวัดชลบุรี คืออาจารย์ซ้อ แซ่โจ้ว และยังมีอาจารย์ไช่เล็ก แซ่ลี มาสอนให้กับผู้ที่สนใจเรียนดนตรีจีนที่สมาคมซั่มเป้าเก็งเต็ง ที่สมาคมอิ้วฮักเก็กเก้ง จะมีคุณศรณันท์ มั่นเจริญชัย เป็นผู้ฝึกซ้อมดนตรีให้กับผู้ที่มาเล่นดนตรีจีน และจะมีคุณอำนาจ มาช่วยฝึกให้ด้วย มีการเปิดให้ผู้คนที่สนใจดนตรีจีน เข้าไปร่วมฟังเพลงหรือเล่นดนตรีจีน หรือร้องเพลงจ้วงได้ ร่วมกันเผยแพร่ดนตรีจีนและมีการเปิดโอกาสให้ผู้อื่นจากภายนอกเช่นเพื่อนบ้านใกล้เคียง และเพื่อนสนิทมิตรสหาย เข้าชมการฝึกซ้อมดนตรี หรือฟังดนตรี

ในด้านการสืบทอด มีคุณณแสฐ สุภศรีธรรม และคุณจรัสพัฒน์ สุภศรีธรรม ที่มีการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษทั้งในด้านการดนตรีและทั้งยังเป็นเจ้าของซิมเป่าแก๊งเต็ง ทั้งที่อัมพวา และที่กรุงเทพฯ อีกท่านหนึ่ง คือคุณนิตา มีบิดาเป็นผู้เริ่มสอนการเล่นภูเง้า ให้ตั้งแต่คุณนิตายังเด็กๆ การรับศิษย์มีการรับผู้ที่สนใจเรียนดนตรีจีนเข้ามาฝึกหัดเรียนโดยการเข้ามาดู หรือมาฟังดนตรี ที่สมาคมก่อนแล้วค่อยมาฝากตัวเป็นศิษย์

การเรียนการสอน จะทำการสอนที่สมาคมซิมเป่าแก๊งเต็งและที่สมาคมอ้าวก็กั๊กเก้าจู เนื้อหาการเรียนการสอนไม่มีการกำหนดตายตัวแน่นอน การถ่ายทอด โดยการใช้ปากต่อปาก หรือมุขปาฐะในการอธิบายหรือบรรยายการอธิบายจะช่วยให้เข้าใจเรื่องต่างๆ ได้มากยิ่งขึ้น และการสอนแบบสาธิตเป็นการปฏิบัติให้เห็นจริงและจะมีโน้ตจีน ใช้กันเฉพาะแต่ละที่ แต่จะมีลักษณะคล้ายๆ กันโดยใช้โน้ตตัวเลขเหมือนกัน การบันทึกเป็นโน้ตเป็นตัวเลข (แบบเจียนกู) และเป็นที่นิยมใช้กันทั่วไปในวงดนตรีของชาวจีน

A STUDY OF CONDITIONS AND ROLES OF CHINESE MUSIC IN TALADPLU
COMMUNITY THONBURI DISTRICT, BANGKOK METROPOLITA

AN ABSTRACT

BY

VORAWAN WIANRAWI

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Arts Degree in Ethnomusicology
at Srinakharinwirot University

May 2009

Vorawan Wianrawi. (2009). *A Study of Conditions and Roles of Chinese Music in Taladplu Community Thonburi District, Bangkok Metropolitan*. Master thesis, M.F.A. (Ethnomusicology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor Committee: Assoc. Prof. Kanchana Intrarasunanon, Asst. Prof. Prateep Lountratana-ari.

The study of conditions and roles of Chinese music in Taladplu Community Thonburi District, Bangkok Metropolitan had research objectives as follow: 1. to study the conditions and roles of Chinese music in Taladplu Community Thonburi District, Bangkok Metropolitan; 2. to study the transfer process of the Chinese music in Taladplu Community Thonburi District, Bangkok Metropolitan.

The study results revealed that a large number of ethnic Thai-Chinese live in Taladplu Community. They take some rest in their leisure time from work by meeting at various societies. There, they play music, sing and dance to relax and release stress from work. Thus, two Chinese music societies were established, i.e. Sampaokengteng Society and lw-huakokkauju Society. There were 3 free lance musicians. The musicians in Taladplu Community aged 28 – 84 years. The Chinese music was transferred from the old Chinese and Thai-Chinese to only few Thai-Chinese. The old Chinese immigrant musicians and Thai-Chinese were decreasing. There were few band musicians. The people who like to train in Chinese music did not increase. This was due to the existing Chinese music was neither shown much to public nor the music teaching was done seriously. The musicians still had some job contacts. At the Sampaokengteng Society, there are music exercises on every Saturday and Sunday, 18.00 – 23.00 hours or until members return home. At lw-huakokkayju Society, there are similar music exercises; Ngnew songs were sung from 11.00 – 17.00 hours on every Tuesday and Saturday. Other free lance musicians exercise music at their own home.

Trainers. Those who had listened to more music or had more knowledge and experiences in music would teach or review songs to members. Sometimes, teachers from Chon Buri, i.e. Acharn Chor Sae Gnow and Acharn Sailiak Sae Lee, came to teach Chinese music to interested people at Sampaokengteng Society. At lw-huakokkauju

Society, Khun Sornnan Mancharoenchai assisted by Khun Amant were trainers for those interested in Chinese music. The public were welcome to listen to or play Chinese music or Ngnew songs. This made Chinese music more well known. External people such as neighbours and friends were provided opportunities to attend music exercises or listen to music.

Transfer. Khun Thanaset Suphasisan and Khun Charatpat Suphasisan had music transfer from their ancestors. They own both Sampaokengteng at Ampawa and Bangkok. Another person is Khun Nida who had father teaching her playing Ku jeng since she was young. Those interested in Chinese music would be adopted to attend or listen to the music at the society before adopted as students.

Teachings. The teachings were conducted at Sampaokengteng Society and Iw-huakokkauju Society. The teaching contents were not fixed. The transfer was conducted orally providing descriptions to help understand more various issues. Demonstration method was also used. Similar numbers are used to represent Chinese music scores in each place. The Jian ku numbers used to represent the music scores are popular in Chinese bands.

การศึกษาสภาพและบทบาทของดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
วรวรรณ เหวียนระวี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา

พฤษภาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาสภาพและบทบาทของดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี
จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ของ

วรวรรณ เทียนระวี

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

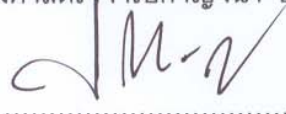
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

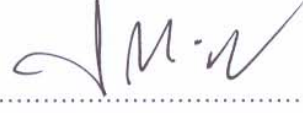
วันที่ เดือน.....พ.ศ. 2552

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์กาญจนา อินทรสุนานนท์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประทีป เล้ารัตนอารีย์)

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประทีป เล้ารัตนอารีย์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์กาญจนา อินทรสุนานนท์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุจี ศรีสมบัติ)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ลุล่วงไปได้ด้วยดี ก็เพราะได้รับความช่วยเหลือ อนุเคราะห์ และสนับสนุนผู้วิจัยทั้งทางด้านกำลังใจ กำลังกาย กำลังทรัพย์ จากบุคคลหลายท่านจนทำให้ผู้วิจัยมีความมุ่งมั่นในการทำปริญญานิพนธ์จนสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์กาญจนา อินทรสุนานนท์ ประธานที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประทีป เล้ารัตนอารีย์ กรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบตลอดจน อาจารย์ทุกท่านในสาขาวิชามานุษยวิทยา วัฒนธรรมศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ คุณธนสมญ์ สุภาศรีสรรพ เจ้าของสมาคมซั่มเป่าเก็งเต็ง คุณกัมปนาท ตั้งก่อลาน นายกสมาคมซั่มเป่าเก็งเต็ง คุณชีวเจิง แซ่แต้ เจ้าของสมาคมอิ้วฮักเก็กเก้อจู้ คุณศรนนท์ มั่นเจริญชัย นักดนตรี และสมาชิกของทั้งสองสมาคมทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือ อนุเคราะห์ในเรื่องข้อมูล และให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ในการลงภาคสนามเก็บข้อมูล อีกทั้งยังให้ความเมตตาแก่ผู้วิจัยเสมือนเป็นสมาชิกและลูกหลาน

ขอขอบพระคุณครูอาเจ็ก - อาแป๊ะ - อาม่า - อาง ที่ให้ข้อมูลทางด้านวัฒนธรรมจีน วัฒนธรรมดนตรีจีน

ขอขอบพระคุณครู - อาจารย์ คนตรี ทุกท่านที่ทำให้ผู้วิจัยมีความรู้ด้านดนตรีแก้ไข

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ที่เรียนด้วยกัน ให้คำปรึกษา ชี้แนะ ทั้งกำลังใจที่ดี

ขอขอบคุณคุณตระกูล เหวียนระวี ที่ให้ความช่วยเหลือ ทั้งกำลังใจ กำลังกาย และในทุกๆ ด้าน ในการทำวิจัย

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่เมณี สังขะตะวรรณ คุณพ่อวีระวัฒน์ สังขะตะวรรณ ที่คอยดูแลห่วงใย ช่วยเหลือและให้กำลังใจที่เข้มแข็งในทุกๆ เรื่อง ให้แก่ลูก จนประสบความสำเร็จในวันนี้

วรวรรณ เหวียนระวี

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	10
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	10
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	11
	นิยามศัพท์เฉพาะ	11
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
	เอกสารที่เกี่ยวข้อง	13
	ประเทศจีน	13
	ชาวจีนในประเทศไทย	15
	วัฒนธรรมและวัฒนธรรมจีน	17
	วัฒนธรรมดนตรีและพิธีกรรม	19
	ดนตรีและเครื่องดนตรีจีน	20
	การสืบทอดทางดนตรี	23
	สภาพและบทบาททางดนตรี	25
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
3	วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย	30
	การกำหนดแหล่งข้อมูล	30
	การเลือกพื้นที่ในการศึกษา	30
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	30
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	30
	การศึกษาข้อมูลเอกสาร	30
	การศึกษาและรวบรวมข้อมูลภาคสนาม	31
	การจัดทำข้อมูล	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3(ต่อ)	
การวิเคราะห์ข้อมูล	32
ขั้นสรุป	33
4 การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล	34
สภาพของวงดนตรีจีน ในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ...	34
สภาพทั่วไปของชุมชน	34
จำนวนคณะ จำนวนนักดนตรีในคณะ	39
บทบาทหน้าที่ของดนตรีจีน	96
ความเป็นนักดนตรี	96
การฝึกซ้อม	100
ครูที่มาฝึกสอน	101
การเข้าร่วมกับชุมชน	102
การเผยแพร่ดนตรีจีน	103
การสืบทอด	104
ลักษณะของการสืบทอด	104
วิธีการถ่ายทอด	106
บทเพลง	110
บทเพลงบรรเลง	110
บทเพลงร้อง	111
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	112
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	112
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	112
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	112
การศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล	112
การวิเคราะห์ข้อมูล	113

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5(ต่อ)	
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	114
สร้างสมอุดมการณ์ สืบสานวัฒนธรรม จดจำประเพณี	115
ใส่ใจศึกษา เสาะหาความรู้	116
จดจำประเพณี	116
สืบสานวัฒนธรรม	117
อภิปรายผล	119
ข้อเสนอแนะ	121
บรรณานุกรม	122
ภาคผนวก	125
ภาคผนวก ก	126
ภาคผนวก ข	221
ประวัติย่อผู้วิจัย	233

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 สรุปจำนวนคณะและนักดนตรีในชุมชนตลาดพลู กรุงเทพมหานคร (สมาคมซั้มเป้าเก็งเต็ง)	71
2 สรุปจำนวนคณะและนักดนตรีในชุมชนตลาดพลู กรุงเทพมหานคร (สมาคมอ๊วฮั้วก๊กเก้ง)	95
3 สรุปจำนวนคณะและนักดนตรีในชุมชนตลาดพลู กรุงเทพมหานคร (นักดนตรีอิสระ)	96
4 สรุปลักษณะการสืบทอดดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู (คณะซั้มเป้าเก็งเต็ง)	108
5 สรุปลักษณะการสืบทอดดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู (คณะอ๊วฮั้วก๊กเก้งและ นักดนตรีอิสระ)	109
6 การสัมภาษณ์ ที่สมาคมซั้มเป้าเก็งเต็ง	223
7 การสัมภาษณ์ ที่สมาคมอ๊วฮั้วก๊กเก้ง	226
8 การสัมภาษณ์ คุณขจร เดชาภิมุขกุล	229
9 การสัมภาษณ์ คุณฮั่วลี่ แซ่แต้	229
10 การสัมภาษณ์ คุณจงใจ พรหมวีระ	229

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิกรอบแนวคิดการศึกษาดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัด กรุงเทพมหานคร	12
2 แผนที่ประเทศจีน	14
3 แผนที่เขตธนบุรี 1	37
4 แผนที่เขตธนบุรี 2	38
5 สถานที่ตั้งคณะซุ่มเป่าแก๊งเต็ง วุฒากาศ 13 กรุงเทพมหานคร	39
6 คุณธนเสฏฐ์ ศุภศรีสรรพ (เจ้าของ)	40
7 นายกัมปนาท ตั้งก่อลาภ นายกสมาคมซุ่มเป่าแก๊งเต็ง	42
8 นายกัมปนาท กำลังสีซอฮู่ หรือ เอี้ยฮู่	43
9 นายก๊วยซาง แซ่ก๊วย	44
10 นายก๊วยซาง แซ่ก๊วย กำลังเล่นกู่เจิ้ง	45
11 นายวิชัยยุทธ โอฬารรัตน์มณี	45
12 นายวิชัยยุทธ โอฬารรัตน์มณี เล่นซอถี่ฮู่	46
13 นางนิตา โอฬารรัตน์มณี (ภรรยา คุณวิชัยยุทธ) กำลังเล่นกู่เจิ้ง	47
14 นายสุรัชย์ ศิริพงษ์ไพโรจน์ กำลังเล่นเชลโล	48
15 นายศิริชัย ตรีรุ่งเจริญ กำลังเล่นซอถี่ฮู่	49
16 นายเซ้ง แซ่แต้ กำลังเล่นฝ่าฮู้	50
17 นายเซ้ง แซ่แต้ เล่นถี่ฮู่	50
18 นายเซ้ง เล่นดนตรีจิว	50
19 นายสราวุธ ไม่ทราบนามสกุล	51
20 นายสราวุธ เป่าขลุ่ยท่งเขียว (ขลุ่ยใหญ่)	51
21 เป่าขลุ่ย	51
22 นายฮวดใช้ แซ่ก้อ เป่าขลุ่ยเต็กเขียว	52
23 นายฮวดใช้ ดีด ต่งง่วง	52
24 นายฮวดใช้ ดีซิม	52
25 นายพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์ เล่นเครื่องจังหวะ	53
26 กำลังตีเครื่องจังหวะ ที่ซุ่มเป่าแก๊งเต็ง	53

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
27 นายศรนนท์ มั่นเจริญชัย กำลังเล่นเอเย่คิม	54
28 นายศรนนท์ กำลังสืดยี่ฮี้ (ชอนนำ) ที่ซั่มเป่าเก็งเต็ง	54
29 นายเอ็งกุก กำลังตีเอเย่คิม	55
30 นายเอ็งกุก กำลังเล่นผิผา	55
31 นายตังกิมซัง แซ่ตัง	56
32 นายตังกิมซัง แซ่ตัง กำลังเล่นกู่เจ็ง	56
33 นายตังกิมซัง แซ่ตัง กำลังเล่นเอเย่คิม	57
34 นายสุภักดิ์ ยงเกียรติไพบุลย์ หัวหน้าวงดนตรีวงเต็กของซั่มเป่าเก็งเต็ง	57
35 นายสุภักดิ์ กำลังสืยชอนนำ	58
36 นายสุภักดิ์ กำลังตีเอเย่คิม	58
37 นายจรัสพัฒน์ ศุภศรีสรรพ	59
38 คุณจรัสพัฒน์ กำลังตีเครื่องจังหวะ	59
39 นายซัว แซ่หยาง	60
40 นายซัว กำลังสืยซอเอ้อหู ในพิธิกงเต็ก	60
41 นายอดิศร เลิศสุทธิไกรศรี	61
42 นายอดิศร กำลังสืยซอฮู้	61
43 นายชีพัว วัฒนาก	62
44 นายชีพัว กำลังสืยเชลโล ที่ซั่มเป่าเก็งเต็ง ซอย 13	62
45 นายสุชน ประสมศิริพงษ์	63
46 นายสุชน กำลังสวดมนต์	63
47 นายธรรมศักดิ์ งามพงศา	64
48 คุณธรรมศักดิ์ กำลังเล่นเชลโล	64
49 คุณธรรมศักดิ์ กำลังเล่นเอ้อหู	64
50 รวมนวดดนตรีในพิธิกงเต็ก ที่วัดสุทธาวาราม กรุงเทพมหานคร	65
51 การร่วมนวดเล่นดนตรี 1 ที่ซั่มเป่าเก็งเต็ง วุฒากาศ 13	66
52 การร่วมนวดเล่นดนตรี 2 ที่สมาคมซั่มเป่าเก็งเต็ง วุฒากาศ ซอย 13	66
53 ที่ฮู้	67

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
54 ผ่าฮี้หรือเอี้ยฮู้	67
55 เอ้อหูหรือฮี้ฮู้	67
56 กู้เจ็ง	67
57 เอี้ยวคัม	67
58 เก้าฮี้หรือฮี้ฮี้ (ชอนำ)	67
59 เซลโลหรือตัวถี้	67
60 เกียฮู้	68
61 ตงว่ง	68
62 พิณพิผาหรือปีแป	68
63 ซาฮี้	68
64 บังฮู้	68
65 ตงฮู้	68
66 ขลุ่ยตรงถ่งเซียว	69
67 ขลุ่ยขวางเต็ก	69
68 กู้เจ็ง	69
69 กลองเล็กและบั๊ง	70
70 ซ้องไม่มีปุมหรือล้อ	70
71 ชื่อสถานที่อิ้วฮักก็เก้าจู	72
72 เจ้าของอิ้วฮักก็เก้าจูคนแรก	72
73 นางซิวเจ็ง แซ่เต้ ภรรยาคุณตั่ง กี่ กวง แซ่ตั่ง	73
74 นายซุง แซ่ลี กำลังลีซอถี้ฮู้	74
75 นายซุง แซ่ลี	75
76 นายพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์	75
77 นายพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์ กำลังเครื่องจังหวะ	76
78 นางเกี้ยว แซ่เล้า	76
79 คุณนวลศรี ร้องเพลงจ๊ว	77
80 นางเซียมหยู แซ่ตั่ง (นางเอกจ๊ว)	78

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
81 คุณแช่ตั้ง ที่อิวฮัวฯ	79
82 คุณแช่ตั้ง เล่นผ้าฮู้ ที่ซั่มเป้าเก็งเต็ง	79
83 นายเลียงชัย แช่ตั้ง	80
84 นายเลียงชัย กำลังสี่ซอผ้าฮู้	80
85 นายเลียงชัย กำลังสี่ซอตงฮู้	80
86 นายอำนาจ รักษาศิริเดชาภักดิ์ กำลังสี่ซอหยี่ฮู้	81
87 นายอำนาจ กำลังร้องเพลง	82
88 นายศรนนท์ มั่นเจริญชัย	82
89 คุณศรนนท์ กำลังเล่นซอถี่ฮู้	83
90 คุณศรนนท์ กำลังเล่นเอี้ยคัม	84
91 นาย สกเจีย แซ่แต้	84
92 นาย สกเจีย กำลังร้องเพลง	85
93 นายยิ่งยศ เลิศพิริยะไพโรจน์	85
94 นายยิ่งยศ กำลังร้องเพลง	86
95 นายยิ่งยศ กำลังตีเครื่องจังหวะ	86
96 นายศุภชัย เกิดพงษ์วนิช กำลังร้องเพลง	86
97 นายศุภชัย กำลังร้องเพลง	87
98 นายศุภชัย กำลังร้องเพลงคู่	87
99 นายเค้งอ้ง แซ่ไคว้ว กำลังตีเอี้ยคัม	87
100 นายเค้งอ้ง แซ่ไคว้ว กำลังร้องเพลงจั่ว	88
101 กำลังร้องเพลงคู่	88
102 สามี่ ภรรยา ร้องเพลงคู่	88
103 การรวมวงดนตรี	89
104 ร้องเพลงเดี่ยว	89
105 การรวมวงดนตรี	89
106 เถ่าฮู้	90
107 เอื้อหนู	90

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
108 ตงฮู้	90
109 ผ่าฮู้	90
110 หง่วยคิม	90
111 ผีผา	90
112 ตัวซาฮี้ (กลาง)	90
113 เชี่ยวซาฮี้ (ขวา)	90
114 ปังฮู้	90
115 เอี้ยคิม	91
116 เครื่องจักรหะ ล่อโก้ว	91
117 นายขจร เดชาภิมุขกุล	92
118 คุณขจร นั่งตีเอี้ยคิมอยู่ที่บ้าน	92
119 นายฮั่วลี่ แซ่แต้	93
120 นายฮั่วลี่ แซ่แต้ สีซอหยี่ฮู้	93
121 นายจงใจ พรหมวีระ กำลังเล่นซอถี่ฮู้	94
122 นายจงใจ พรหมวีระ สีซอถี่ฮู้	94
123 การพบปะกันที่ซำเป้าเก็งเต็ง	95
124 การพบปะสังสรรค์กันที่ฮั่วฮักเก้าจู	97
125 การแสดงอุปรากรจีน (จิ้ว) ที่วัดใหม่ยายนุ้ย	98
126 การแสดงอุปรากรจีน (จิ้ว) ที่วัดไทร ถนนเอกชัย	98
127 การแสดงอุปรากรจีน (จิ้ว) ที่วัดไทร ถนนเอกชัย	99
128 การสวดมนต์หน้าพระในพิธีงเด็ก ของสมาคมซำเป้าเก็งเต็ง	99
129 นักสวดสวดมนต์หน้าพระ	100
130 ลูกหลานของผู้เสียชีวิตเข้าทำพิธีงเด็ก	100

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

มนุษยชาติต่าง มีความแตกต่างกันในด้านชาติพันธุ์ ซึ่งเป็นไปตามการกำเนิดของมนุษย์ที่ปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ และมีความแตกต่างกันในด้านวัฒนธรรม ซึ่งมีพื้นฐานมาจากสภาพภูมิศาสตร์ สภาพภูมิอากาศ พืชพันธุ์ธรรมชาติ ที่เป็นตัวกำหนดความเป็นอยู่ การทำมาหากิน การแต่งกาย และเป็นพื้นฐานต่อแนวคิด ความเชื่อ และวัฒนธรรมด้านต่างๆ ของมนุษย์ ก่อให้เกิดเอกลักษณ์ประจำถิ่นของมนุษย์แต่ละแห่ง แต่ละเผ่าพันธุ์ และสะท้อนให้เห็นได้ถึงความจริงก้าวหน้าในอดีต โดยพิจารณาจากปัจจุบัน ความแตกต่างกันในด้านชาติพันธุ์ มีผลถึงประสาทสัมผัสความแตกต่างกันในด้านวัฒนธรรม มีผลด้านพฤติกรรมทั้งทางกาย ความคิด และพฤติกรรมทางสังคม การออกเสียงในภาษาพูด มีผลมาจากระบบการเปล่งเสียงและระบบประสาทการฟัง ซึ่งมนุษย์ในส่วนต่างๆ ของโลก แม้จะฟังในสิ่งเดียวกันก็ได้ยินไม่เหมือนกัน และแปลความไปคนละอย่าง ตามสภาพพื้นฐานของตน ตัวอย่างพอที่จะเห็นได้ชัด คือ การที่คนตะวันออก ออกเสียงไ่ก่ชันต่างจากคนไทย ดังนั้น ถึงแม้ระบบการเปล่งเสียงในภาษาที่เริ่มจากเส้นเสียงในลำคอ ช่องปาก ปุ่มเหงือก ไรฟัน เพดาน ลิ้น และริมฝีปาก จะมีเหมือนกัน แต่ก็มึวิธีการที่แตกต่างกัน รายละเอียดมีส่วนสัมพันธ์ลึกซึ้งกับโครงสร้างของประสาท ทำให้ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารความหมายแตกต่างกันไปหลายตระกูล หลายเผ่าพันธุ์ ดนตรีก็เช่นเดียวกัน เพราะธรรมชาติการได้ยินและวัฒนธรรมอันเป็นผลมาจากธรรมชาติ ทำให้มนุษย์แต่ละเผ่า คิดสร้างดนตรีตามระบบเสียงธรรมชาติและแนวคิดของตน ซึ่งล้วนมีความสำคัญและมีคุณค่าต่อมนุษย์เท่าเทียมกัน ทั้งสิ้น (ปัญญา รุ่งเรือง. 2533: 126)

วัฒนธรรมเกิดขึ้นเมื่อมนุษย์ที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกันในสังคมเดียวกัน ทำความตกลงกันว่า จะยึดระบบไหนดีพฤติกรรมใดบ้างที่จะถือเป็นพฤติกรรมที่ควรปฏิบัติ และมีความหมายอย่างไร แนวคิดใดจึงเหมาะสม ข้อตกลงเหล่านี้คือ การกำหนดความหมายให้กับสิ่งต่างๆ ในสังคมเพื่อว่า สมาชิกในสังคมจะได้เข้าใจตรงกัน และยึดระบบเดียวกัน หรืออีกนัยหนึ่งเราอาจเรียกระบบที่สมาชิกในสังคมได้ตกลงกันแล้วนี้ว่า “ระบบสัญลักษณ์” ดังนั้น วัฒนธรรม คือ ระบบสัญลักษณ์ในสังคมที่มนุษย์สร้างขึ้น เมื่อสร้างเสร็จแล้วจึงสอนให้คนรุ่นหลังๆ ได้เรียนรู้ หรือนำไปปฏิบัติ วัฒนธรรมจึงต้องมีการเรียนรู้ และมีการถ่ายทอด เมื่อมนุษย์เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม มนุษย์ก็รู้ว่าอะไรคือ ขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคม และส่วนใหญ่แล้วมนุษย์จะรู้ว่าอะไรทำแล้ว อะไรไม่ควรทำ ฉะนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมและพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมจึงเป็นความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกันมาก (อมรา พงศาพิชญ์. 2534: 1 – 2)

วัฒนธรรมเป็นระบบรวมเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบแผน การประพฤติ ซึ่งเป็นลักษณะของสมาชิกของสังคม และไม่ใช่ผลของการสืบทอดทางชีววิทยาหรือด้านร่างกาย วัฒนธรรมเป็นผลของการประดิษฐ์ทางสังคมหรือสืบทอดรักษาไว้อย่างมั่นคง โดยผ่านการติดต่อการเรียนรู้การพิจารณาเกี่ยวกับธรรมชาติและความสำเร็จของพฤติกรรมมนุษย์ (บุญเดิม พันรอบ. 2528: 2)

สังคมและวัฒนธรรมเป็นส่วนสำคัญของความเป็นมนุษย์ มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน อย่างลึกซึ้ง สิ่งที่ยกสังคมหนึ่งว่าแตกต่างจากอีกสังคมหนึ่งก็คือ วัฒนธรรม วัฒนธรรมเกิดขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการทางสังคมและจิตใจของมนุษย์ วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ช่วยประสาน และผูกมัดคนไว้ในสังคมเดียวกันเป็นสิ่งที่ช่วยให้สังคมคงอยู่ เพราะเป็นการส่งเสริมสร้างความผูกพันทางจิตใจของคนหลายๆ คน เข้าไว้ด้วยกัน (อมรา พงศาพิชญ์. 2534: 25)

นอกจากนั้น ดนตรี เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมและเป็นสมบัติของสังคม สังคม คือกลุ่มคนที่อยู่ร่วมกัน มีความสัมพันธ์ติดต่อกันและกัน มีการกระทำโต้ตอบกันสังคม เป็นสถาบันที่มีการศึกษาเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ อันเป็นผลมาจากพฤติกรรมของคนในสังคมที่จะอยู่ร่วมกัน อย่างมีความสุขภายในกฎเกณฑ์ที่คนกลุ่มนั้นกำหนดขึ้น หรืออยู่กันอย่างมีความขัดแย้งกัน (สุมาลี นิยมมานุภาพ. 2535: 121)

ดนตรีเป็นสิ่งที่เกิดควบคู่มาับชีวิตมนุษย์ เพราะดนตรีคือ เสียง ซึ่งเป็นภาวะแวดล้อมอย่างหนึ่งของมนุษย์ โดยเสียงเป็นสิ่งที่กระตุ้นจิตได้สำนึกของมนุษย์ให้คอยสดับรับฟัง และพร้อมที่จะแสดงปฏิกิริยาตอบสนองหรือโต้ตอบได้ทันที ดังนั้น การรับฟังเสียงของมนุษย์จึงเป็นอัตโนมัติ ซึ่งบังเกิดขึ้นได้จากการรับรู้หรือฝึกฝนทั้งโดยธรรมชาติและ การปฏิบัติ เสียงเพลงนั้น มาจากเครื่องดนตรีที่ประดิษฐ์ขึ้นเลียนเสียงธรรมชาติ ทั้งจากเสียงมนุษย์ และเสียงจากสิ่งแวดล้อมทั่วไป นอกจากนั้น เสียงดนตรี ยังสามารถแสดงสำเนียงของแต่ละชาติ แต่ละภาษาและแสดงถึงอารยธรรมของมนุษย์ (เรณู โกศินานนท์. 2542: 58)

ดนตรีเป็นสิ่งที่มีความค่าทางสุนทรียะ ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีงาม จึงเกี่ยวเนื่องกับปรัชญา สายสุนทรียศาสตร์ ที่จะพิจารณาถึงความสวย ความงาม ความดี และความไพเราะ ซึ่งเป็นคุณค่าของดนตรี ความสวย ความงาม มิใช่ว่าจะสัมผัสได้ เฉพาะทางตรงเท่านั้น แม้นดนตรีที่เราสัมผัสในทางหูอย่างเดียว ก็มีความสวยงามอยู่ด้วยเช่นกัน ท่วงทำนอง เสียง ลีลา และความไพเราะนี้เองคือ ความสวยงามของดนตรี ยังมีความประณีต ละเมียดละไม และสูงส่งเพียงใด ความสวยงามของดนตรีก็ยิ่งมีมากขึ้นเพียงนั้น ส่วนความดีของดนตรีนั้นมองเห็นได้ไม่ยาก ผู้ที่ชอบฟังดนตรี หรือ นักดนตรีสามารถมองเห็นความดีของดนตรีได้ทุกคน (สัจด์ ภูเขาทอง. 2532: 18)

ดนตรีเป็นวัฒนธรรมประจำชาติที่แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองทางด้านความคิด ความรู้สึก ตลอดจนศิลปะของแต่ละชาติที่มีสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน จึงกำหนดให้วัฒนธรรมของชนในแต่ละชาติ

มีความแตกต่างกันหลายประการทั้งความเป็นอยู่ ศิลปะ ภาษา วรรณคดีและดนตรี ในแต่ละชาติได้มีการสร้างสรรค์ผลงานมาตั้งแต่โบราณและสืบทอดต่อกันมา ต่างก็ถือเป็นดนตรีของชาติเหล่านั้นทั้งสิ้น ลักษณะของดนตรีชาติเดียวกันที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ความรู้สึกนึกคิด และวัตถุที่เป็นสื่อแสดงออก ซึ่งดนตรีของชนแต่ละท้องถิ่น ดนตรีมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์มาตั้งแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน ดนตรีมีความสำคัญต่อมนุษย์ ทั้งด้านความเชื่อ มนุษย์ใช้ดนตรีเข้ามาประกอบเป็นความเชื่อของลัทธิต่างๆ มีการบวงสรวงต่อธรรมชาติ หรือเทพเจ้าที่มนุษย์ มีความเกรงกลัว การใช้ดนตรีประกอบพิธีกรรมทางศาสนา จึงต้องมีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมของกลุ่มชนแต่ละกลุ่มชนดนตรี จึงมีความสัมพันธ์กับการดำรงชีวิตของมนุษย์ ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งซึ่งแสดงออกถึงลักษณะวัฒนธรรมของมนุษย์ในแต่ละชาติ แต่ละยุค กล่าวคือ มนุษย์ในแต่ละชาติมักจะมีเครื่องดนตรี และมีการขับร้องเพลงพื้นเมืองที่มีลักษณะเฉพาะเป็นของตนเอง ส่วนใหญ่เครื่องดนตรี และเพลงพื้นเมืองมักเกิดจากแรงบันดาลใจในการดำเนินชีวิตที่เป็นอยู่ในสังคม (มัลลิกา คณานุรักษ์. 2529: 1)

การศึกษาวัฒนธรรมดนตรีนั้นซึ่งถ้ามองในภาพรวมแล้วอาจจะกล่าวได้ว่า วัฒนธรรมนั้นๆ ย่อมเปลี่ยนแปลงได้ตามเงื่อนไข และเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา และถ้าจะรักษาวัฒนธรรมนั้นให้คงอยู่สืบต่อไป ก็ต้องหาวิธีที่จะต้องช่วยให้วัฒนธรรมนั้นยั่งยืน ดังที่ (พระยาอนุমানราชธ. 2514: 73) ได้กล่าวถึงลักษณะของวัฒนธรรมไว้ ดังนี้

1. มีการสะสม หมายถึง จะต้องมียุคเดิมอยู่ก่อนแล้ว และสะสมยุคนั้น ให้เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ
2. วัฒนธรรมต้องมีการปรับปรุง หมายถึง ต้องรู้จักดัดแปลง และปรับปรุงส่วนที่บกพร่องให้มีความสมบูรณ์ถูกต้อง
3. จะต้องมีการถ่ายทอด หมายถึง การทำให้วัฒนธรรมนั้นมีการแพร่หลายในวงกว้าง
4. มีการอบรมสั่งสอนให้ผู้อื่นรู้หรือชนรุ่นหลังได้สืบทอดต่อไป

การศึกษาเชิงวัฒนธรรมดนตรีว่า ผู้ศึกษาต้องมองภาพดนตรีในฐานะพฤติกรรมของมนุษย์ ศึกษาภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวกับดนตรี และการศึกษาวัฒนธรรมดนตรี คือ การเก็บข้อมูลภาคสนาม ต้องค้นหาคำตอบ ครอบคลุมเนื้อหา 4 ประเด็น คือ

1. เนื้อหาสาระและโครงสร้าง ได้แก่ จังหวะ ทำนอง การประสานเสียง คุณลักษณะของเสียงคีตลักษณ์
2. เครื่องดนตรี ได้แก่ หมวดหมู่เครื่องดนตรี ลักษณะ การเทียบเสียง บันไดเสียง วิธีการสร้าง วิธีการบรรเลง ภูมิหลังและความเกี่ยวข้องทางวัฒนธรรม
3. บทบาทของดนตรีในวัฒนธรรมได้แก่บทบาทในเชิงพิธีกรรม ศาสนพิธี บทบาทในฐานะ

สิ่งบันเทิง นักดนตรี นักร้อง ได้แก่ ชื่อ ที่อยู่ ความสามารถความชำนาญ สถานภาพที่เป็นอยู่ (เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี. 2538: 90 – 92)

นอกจากการศึกษาวัฒนธรรมดนตรีแล้ว ยังต้องมีการศึกษาวัฒนธรรมอื่นๆ ควบคู่ไปด้วย เช่น พิธีกรรม และประเพณีต่างๆ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ในพิธีกรรมและประเพณีนั้นต่างก็ประกอบไปด้วย บทเพลงพิธีการ และสิ่งประกอบอย่างอื่นๆ ที่อยู่ในค่านิยมของชนกลุ่มนั้นๆ (กาญจนา อินทรสุนานนท์. 2536: 52)

ประเทศไทยและประเทศจีน เป็นประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงกันมาช้านาน ชาวไทย และชาวจีน ได้ไปมาหาสู่และติดต่อสัมพันธ์กันทั้งทางวัฒนธรรมเศรษฐกิจ และการเมืองมาตั้งแต่สมัยโบราณ แม้ว่าประเทศจีนจะเป็นประเทศที่ใหญ่กว่า และมีพลเมืองมากกว่าประเทศไทยก็ตามแต่ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสอง ส่วนมากจะมีลักษณะเอื้อประโยชน์ต่อกันฉันมิตร ตลอดระยะเวลาอันยาวนานของประวัติศาสตร์ (จุลชีพ ชินวรรณ. 2528: 1) การแพร่กระจายของสังคม จีนเข้ามาสู่สังคมไทยเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องยาวนานและเป็นพื้นฐานสำคัญที่รองรับ ทำให้การเดินทางเข้ามาตั้งถิ่นฐาน ในประเทศไทยของชาวจีนโพ้นทะเลในอดีตเป็นไปโดยราบรื่นและผาสุก นับตั้งแต่ ราชวงศ์หยวน จนถึงราชวงศ์ชิง และตั้งแต่อ่อนอาณาจักรสุโขทัย มาจนถึงรัตนโกสินทร์ (สุภาวค์ จันทวานิช. 2542: 2)

วัฒนธรรมของชาวจีนที่นับเป็นหลักใหญ่คือ การนับถือวิญญาณบรรพบุรุษ ซึ่งเป็นเหตุให้ชุมชนชาวจีนตามดินแดนต่างๆ ในโลกเกิดมีศาลเจ้า เพื่อทำพิธีตามความเชื่อหลักตามวัฒนธรรมของชนชาติจีน มีการเซ่นสรวง เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของลูกหลาน (นงเยาว์ ชาญณรงค์. 2531: 41)

วัฒนธรรมจีนที่มีต่อไทยได้กล่าวว่า อิทธิพลของวัฒนธรรมจีนที่มีต่อไทย จำแนกเป็นด้านต่างๆ ได้ดังนี้คือ

1. ศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม ได้แก่ จิตรกรรมในศาลเจ้า ภาพวาด ภาพสลัก รูปประติมากรรม ลวดลายสิ่งของ ลวดลายนามธรรม ภาพเขียน ฯลฯ

2. ดนตรี นาฏศิลป์ และศิลปหัตถกรรม ได้แก่ บทประพันธ์ และการบรรเลงดนตรี การแสดงลีลา และนาฏศิลป์ การละเล่นต่างๆ ตลอดจนงานการประติมากรรม และการผลิตเครื่องดนตรี เช่น ซอ ซึง ขลุ่ย แคน พิณ ฉิ่ง ฉับ ของไทย ซึ่งมีลักษณะความคล้ายคลึง ทั้งด้านรูปทรงสัดส่วนและเสียงทำนอง

3. ภาษา ภาษาไทยปัจจุบัน ทั้งภาษาพูด และภาษาเขียน มีจำนวนไม่น้อยที่ใช้คำศัพท์ที่ยืมมาจากภาษาจีน ทั้งคำโดด และคำผสม ทั้งจีนกลาง กวางตุ้งแต้จิ๋ว และอื่นๆ

4. ระบบความเชื่อทางศาสนา และการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ได้แก่ ความเชื่อในเรื่องผี วิญญาณบรรพบุรุษ หรือวีรบุรุษ วีรสตรี ด้านพิธีกรรม การเข้าทรง การกราบไหว้สัญลักษณ์การใช้โชคลาภสิ่งศักดิ์สิทธิ์และความวิบัติต่างๆ ตามความคิดทางศาสนาและลัทธิเต๋า (ยุพิน คล้ายมนต์.

2536: 1 – 2)

ในสังคมไทย คนจีนและวัฒนธรรมจีน มิใช่เป็นสิ่งที่แสดงความแตกต่าง หรือความเหลื่อมล้ำทางชนชาติแต่อย่างใด ในทางตรงกันข้ามกลับเป็นเครื่องหมายบ่งชี้การอยู่ร่วมกันระหว่างคนไทย - จีนอย่างสมานฉันท์เกิดขึ้นดีสุขและความร่วมมือ ร่วมใจที่จะช่วยพัฒนา ทำนุบำรุงบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้า จนในปัจจุบันประชากรชาวจีนบนผืนแผ่นดินไทยลดจำนวนลงไปเรื่อยๆ ในขณะที่มีคนไทยเชื้อสายจีนมากขึ้น และเขาเหล่านี้ มีสิทธิ มีหน้าที่ ตามกฎหมาย ในฐานะพลเมืองโดยเสมอภาค ภายใต้พระบรมโพธิสมภาร ปกแผ่ให้ความร่มเย็นเป็นสุขสืบมาจนอาจกล่าวได้ว่า ไม่มีประเทศใดในโลก ที่เกิดสังคมผสมผสานระหว่างไทย - จีนได้อย่างกลมกลืนเฉกเช่นที่เกิดในประเทศไทย (แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย. 2542: 113)

สิ่งที่ทำให้ชนบทร่วมเนียมประเพณีหรือพิธีกรรมที่จะเป็นมรดกตกทอดถึงลูกหลาน ให้เป็นแนวทางในการปฏิบัตินั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์ หรือเกี่ยวข้องในพิธีกรรมได้นั้นคือ ความเชื่อในด้านสังคม และความเชื่อมีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่ง เพราะความเชื่อของคนในสังคมจะเป็นตัวกำหนดพิธีกรรม และการถือปฏิบัติต่างๆ ของบุคคลในสังคมนั้นๆ ความเชื่อ จึงเปรียบเสมือนต้นกำเนิดแห่งพิธีกรรม และการถือปฏิบัติทั้งปวง การมองความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อกับสังคม อาจพิจารณาได้ 2 ลักษณะคือ ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อพิธีกรรมและการถือปฏิบัติต่างๆ และความสัมพันธ์ระหว่างพระพุทธศาสนากับความเชื่อพื้นบ้าน (พีระชัย ลีสมบุญผล. 2545: 86) ในทำนองเดียวกันความเชื่อหมายถึง เห็นจริงด้วย เห็นจริงตาม จะเห็นเช่นนั้น ด้วยความรู้สึกรู้สึกหรือด้วยความไตร่ตรองโดยเหตุผลก็ตาม และความเชื่อเกิดจากสิ่งที่มีอำนาจเหนื้อมนุษย์ เช่น อำนาจของดินฟ้าอากาศและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่ทราบสาเหตุ มนุษย์ย่อมเกลียดทุกข์และรักสุขเป็นธรรมดา ฉะนั้น เมื่อมีภัยพิบัติเกิดขึ้นก็วิงวอนขอความช่วยเหลือต่อสิ่งที่ตนเชื่อว่าจะช่วยได้... ลัทธิความเชื่อ แต่เดิมนั้น ยึดถือธรรมชาติอันมีพระอาทิตย์ พระจันทร์ ดาว น้ำ ลม ไฟ ฯลฯ ต่อมาเมื่อวิทยาการต่างๆ ได้เพิ่มมากขึ้น ความเชื่อในสิ่งดังกล่าวบางอย่างก็ลดน้อยลง และบางอย่างแปรเปลี่ยนจากธรรมชาติมาเป็นสิ่งประดิษฐ์ เช่น ผ้ายันต์ ตะกรุด ผ้าประเจียด เป็นต้น (กิ่งแก้ว อุตถากร. 2519 91 – 92)

พิธีกรรมจะสะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ของมนุษย์ในสังคม 3 ระดับคือ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ชาติกับธรรมชาติ และความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ พิธีกรรมหมายถึง พิธีกรรมก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สามัคคี เลื่อมใส และจงรักภักดี ต่อศาสนา แต่ละศาสนาจึงต้องมีพิธีกรรมต่างๆ เช่น สวดอ้อนวอน การบูชา การตบ การแต่งงาน (กาญจนา อินทรสุนานนท์. 2540: 213) ในทำนองเดียวกันกับ เดือน คำดี ได้กล่าวว่า พิธีกรรมดนตรีและนาฏศิลป์ที่จัดขึ้นในสมัยศึกดาบรพ นอกจากเพื่อความสนุกสนานแล้ว ยังเพื่อร่วมเล่นตามวัตถุประสงค์ต่างๆ ด้วยซึ่งมักจะเกี่ยวข้องกับ พิธีกรรม (เดือน คำดี. 2532: 48)

คนจีนเป็นกลุ่มชนชาติที่มีจำนวนมากที่สุดในสังคมไทย ลูกหลานของชาวจีนอพยพในประเทศไทย ได้ผสมผสานกลมกลืนในสังคมวัฒนธรรมไทย จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย หรือกลายเป็นคนไทยไปในที่สุด ทั้งนี้ก็ได้หมายความว่า ชาวไทยเชื้อสายจีนจะขาดการสืบทอดขนบธรรมเนียม และวัฒนธรรมดั้งเดิม ดังจะเห็นได้จากประเพณีจีนที่มีอยู่อย่างต่อเนื่องในสังคมไทย เช่น ประเพณีตรุษจีน การทำพิธีงัดเกวียน การไหว้บรรพบุรุษ พระราชพิธีสังเวยพระป้า และประเพณีจัดฉลองแซ่ฮิด โดยยังปรากฏให้เห็นได้ในทุกๆ เทศกาลในรอบปี ซึ่งมนุษย์จะใช้ดนตรีเป็นองค์ประกอบในการถ่ายทอดชีวิตความเป็นอยู่ และดนตรี จะเป็นองค์ประกอบที่จะขาดเสียมิได้ในทุกๆ วัฒนธรรม ดนตรี และการแสดงเป็นส่วนหนึ่งของงานทางด้านศิลปวัฒนธรรมในแต่ละสังคมและวัฒนธรรมได้สร้างสรรค์ และสืบทอดงานด้านนี้มาอย่างต่อเนื่อง คุณค่าของดนตรี และการแสดงมิได้อยู่ที่การเป็นดนตรี หรือการแสดงคุณค่าที่แท้จริง คือ การนำมาปรุงแต่งให้เคล้าเข้ากับชีวิตและความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ ชาวจีนได้บันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับดนตรี มีหลักฐานมากกว่า 5,000 ปี โดยเชื่อเรื่องเทพเจ้าบนสวรรค์ มีการบวงสรวง และมีดนตรีประกอบในพิธีที่จัดขึ้น ดนตรีจีนเน้นด้านความคิดและอารมณ์ คนเล่นดนตรี ต้องเป็นคนที่มีความรู้ ต้องเรียน แม้จะฟังก็ต้องมีความรู้ ดนตรีจีนในอดีต จึงมีกรอวงอยู่ในหมู่ชนชั้นสูง ปัญญาชน และนักปราชญ์ราชบัณฑิต คนธรรมดาจึงไม่มีโอกาสได้เรียนรู้หรือเล่นเครื่องดนตรีได้ (ณรงค์ชัย ปิฎกัรชิต. 2542: 7)

เครื่องดนตรีจีนที่มีอยู่ในสังคมไทยนั้นมีมากทีเดียว เครื่องดนตรีจำนวนหนึ่งไม่สามารถแยกได้ว่าใครเป็นเจ้าของ แต่เครื่องดนตรีเหล่านั้นผสมผสานกันอย่างแยกไม่ออก การแลกเปลี่ยนกันทางวัฒนธรรมเป็นเรื่องของสังคม ไม่มีอะไรตายตัวแน่นอน การรับเอาเครื่องดนตรีของสังคมหนึ่งไปพัฒนาต่อในอีกสังคมหนึ่งเป็นปรากฏการณ์ธรรมดา เครื่องดนตรีจีนที่ใช้ร่วมกันในวงดนตรีชาวสยาม เช่น ซอ ขิม ฉาบ ฆ้อง กลอง ตีอก แต่ว เป็นต้น (แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย. 2542: 125)

พิธีกรรมของแต่ละชาติแต่ละศาสนา ย่อมมีความแตกต่างกันไปตามความเชื่อที่ปฏิบัติ สืบต่อกันมาขึ้นอยู่กับสังคมและศาสนานั้นๆ เช่น ชาวมอญมีการรำทะแยมมอญหน้าศพ ชาวอินเดียมีการทำพิธีสวดท ศาสนาคริสต์มีการสวดมนต์ให้แก่ผู้ล่วงลับในพิธีศพ ชาวจีนมีการเซ่นไหว้บรรพบุรุษ และพิธีฝังศพ (ฉัตรสุมาลย์ กบิลสิงห์. 2536: 48 – 49)

ดังนั้น เมื่อชาวจีนอพยพย้ายถิ่นฐานเข้ามาตั้งหลักแหล่งในเมืองไทย จึงได้นำหลักข้อปฏิบัติต่างๆ ที่ดั่งาม ดังที่กล่าวมาแล้วก็ยังคงยึดถือปฏิบัติกันต่อมา ซึ่งมีหลักฐานสำคัญที่ยืนยันคำกล่าวข้างต้นคือ การก่อสร้างศาสนสถานของชาวจีน เพื่อปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนาของชาวจีน กล่าวได้อีกนัยหนึ่งก็คือศาลเจ้า และการมีงิ้วเข้ามาแสดงในเมืองไทย ระยะเริ่มแรกก็คงเข้ามาพร้อมกับการตั้งศาลเจ้าขึ้นในเมืองไทย โดยมีขนบธรรมเนียมประเพณีการแห่เจ้า การจัดงานฉลองศาลเจ้า ศาลเจ้าของชาวจีนแต่ละกลุ่มภาษา ต่างว่าจำงิ้วประจำกลุ่มภาษาของตนมาแสดง เช่น ศาลเจ้าเล่าปึงเต้าก

ของชาวจีนแต่จิว ศาลเจ้าโจซือก่งของชาวจีนยกเกี้ยนกว่าจางจิวแต่จิวมาแสดง หรือศาลเจ้าแม่ทับทิมของชาวจีนไหหลำ มาแสดงเป็นต้นการว่าจางจิวมาแสดงตอบแทนคุณเจ้าฉลองวันเกิด เจ้ามีความเหมือนกันทุกศาล จากการสำรวจของ (พรพรรณ จันทโรนานนท์. 2537: 21 – 22) ในด้านประเพณีความเชื่อ ก็คงติดตามมาพร้อมๆ กับความศรัทธาของชาวจีน เกือบกล่าวได้ว่า ทุกแห่งที่มีชาวจีนต้องมีศาลเจ้า อันเป็นที่สถิตของเทพเจ้าต่างๆ กันไปตามแต่ความเชื่อถือ ในจำนวนศาลเจ้าทั่วประเทศไทย มีนับเป็นพันๆ แห่ง มูลเหตุในการสร้างศาลเจ้านั้น นอกเหนือจากจะเป็นที่ประกอบพิธีกรรมตามประเพณีต่างๆ แล้ว ศาลเจ้ายังเป็นที่พบปะสังสรรค์ของผู้คนเป็นที่ตั้งของมูลนิธิเพื่อสังคม เป็นโรงพยาบาล และโรงเรียนด้วย (เนตรดาว พละมาตย์. 2530: 223)

การแพร่กระจายของสังคมจีนเข้ามาสู่สังคมไทย เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องยาวนาน และเป็นพื้นฐานสำคัญที่รองรับ ทำให้การเดินทางเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยของชาวจีนโพ้นทะเล ในอดีตเป็นไปโดยราบรื่นและผาสุก นับตั้งแต่ ราชวงศ์หยวน จนถึงราชวงศ์ชิง และตั้งแต่ออนอาณาจักรสุโขทัย มาจนถึงรัตนโกสินทร์ (สุภางค์ จันทวานิช. 2542: 2) ในสมัยรัชกาลที่ 4 และรัชกาลที่ 5 ชุมชนชาวจีนได้ขยายออกไปนอกเหนือจากลำเพ็งอีกหลายแห่ง ดังต่อไปนี้

1. บริเวณตั้งแต่ใต้กำแพงพระนคร – ปากคลองผดุงกรุงเกษม ด้านใต้บริเวณวัดกัลยาณโศภน นับเป็นชุมชนชาวจีนที่ใหญ่ที่สุดในกรุงเทพฯ ซึ่งรวมเอาลำเพ็งไว้ด้วย บริเวณนี้ จะมีลักษณะเป็นชุมชนชาวจีนติดต่อกันไปตลอด โดยขนานไประหว่างแม่น้ำเจ้าพระยา และถนนเจริญกรุง รวมความยาวทั้งสิ้นประมาณ 1 ½ ไมล์ ลักษณะของชุมชนบริเวณนี้ จะมีถนน 3 สาย ขนานกันไป คือ ถนนลำเพ็ง เยาวราช และเจริญกรุง

2. บริเวณเรือนแพ สองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ตามบริเวณชายฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา เรียงรายด้วยเรือนแพ มีระยะทางยาวประมาณ 4 – 5 ไมล์ ขนาดของเรือนแพเหล่านี้ ไกล่เคียงกันมาก คือ ประมาณ 30 – 40 ตารางฟุต เป็นเรือนแปดชั้นเดียว ฝาขัดแตะและหลังคามุงจาก เรือนแพส่วนใหญ่มีชาวจีนเป็นเจ้าของ และชุมชนเหล่านี้ ปรากฏให้เห็นจนกระทั่งถึงกลางสมัยรัชกาลที่ 5 ซึ่งตอนปลายรัชกาลที่ 5 ได้มีการพัฒนาการคมนาคมทางบก มีการตัดถนนสายใหม่เพิ่มขึ้น ชุมชนเหล่านี้ จึงย้ายไปอาศัยอยู่ตามริมถนนสายใหม่ๆ แทน

3. บริเวณฝั่งธนบุรีริมแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณนี้อยู่ตรงข้ามกับ บริเวณถนนราชวงศ์ บริเวณนี้ไม่แออัด ส่วนมากเป็นแหล่งผลิตสินค้าและท่าเรือขนส่งสินค้า เช่น โรงสีข้าว และปูนขาว ฯลฯ โดยเฉพาะโรงสีข้าวได้ตั้งเรียงรายตามริมแม่น้ำเจ้าพระยาจนถึงตอนล่าง บริเวณบุคคลใด และปากคลองดาวคอง ตรงข้ามกับบางคอแหลมฝั่งพระนคร แต่ชุมชนที่หนาแน่นจะอยู่แถบบางลำภูล่าง และคลองสาน ซึ่งเป็นที่อยู่ของเจ้าของกิจการดังกล่าว จึงเป็นแหล่งชุมชนชาวจีนที่ร่ำรวยกว่าลำเพ็ง

4. **บริเวณสำเพ็ง** เป็นชุมชนชาวจีนที่มีชื่อเสียงมากที่สุด ถือเป็นศูนย์การค้าที่สำคัญที่สุดของกรุงเทพฯ โดยประชาชนสามารถหาซื้อข้าวของได้ตั้งแต่สินค้าเล็กๆ น้อยๆ จนกระทั่งถึงสินค้าขนาดใหญ่ และมีราคา บริเวณนี้เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า "ตลาดใหญ่" ชื่อ "สำเพ็ง" นั้น เป็นชื่อเรียกเพี้ยนมาจากคำว่า "สามเพ็ง" ซึ่งเป็นชื่อวัด และชื่อคลองที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกัน เพราะคนจีนในแถบนั้นเคยชินกับการออกเสียงสั้นๆ ก็เป็นได้ (บุปผา คุมมานนท์. 2525: 59 – 64)

5. **บริเวณตลาดพลู** เป็นชุมชนจีนแห่งเดียวที่เห็นได้ชัดทางฝั่งธนบุรี ตั้งอยู่ในคลองบางกอกใหญ่ (คลองบางหลวง) ในบริเวณนี้ชาวจีนส่วนหนึ่งตั้งร้านขายของถาวร และบางส่วนพายเรือเร่ขายของไปในคลอง มักค้าขายประเภทอาหารเป็นส่วนใหญ่ (กาญจนาศุภนธ์. 2520:143 – 163) นอกจากนี้ ยังมีชาวจีนที่ทำสวนพลูอีกเป็นจำนวนมาก เรียกได้ว่า เป็นบริเวณเดียว ในกรุงเทพฯ ที่มีชาวจีนทำอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่

ตลาดพลู เป็นย่านเก่าแก่ย่านหนึ่งของฝั่งธนบุรี ที่ยังคงร่องรอยของความรุ่งเรือง นับตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นอย่อย่างน้อย ย่านตลาดพลู ตั้งอยู่บริเวณจุดเชื่อมต่อระหว่างคลองบางหลวงกับคลองด่าน ชุมชนย่านนี้เคยมีความสำคัญในฐานะของการเป็นชุมชนทางการค้าและคมนาคม ระหว่างกรุงเทพมหานคร กับหัวเมืองทางใต้ และหัวเมืองตะวันตก ทั้งยังเป็นเสมือนห้องครัวหลักของฝั่งธนบุรี โดยทำหน้าที่เป็นศูนย์รวมและกระจายสินค้า ทั้งสินค้าเกษตรและอาหารทะเล นอกจากนี้ ยังเคยเป็นแหล่งสำคัญในการปลูกพลู แหล่งค้าขายพลู เพื่อรองรับการบริโภคของผู้คนทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ซึ่งกิจกรรมดังกล่าว กลายเป็นที่มาของนามสถานที่แห่งนี้ กลุ่มคนผู้เลือกใช้พื้นที่ตลาดพลูและมีส่วนร่วมในการสร้างความเป็นตลาดพลูมีทุกระดับชั้น ตั้งแต่กลุ่มราชสำนักในสมัยศักดินาก่อน พ.ศ. 2475 ขุนนางราษฎรทั่วไป ชาวต่างชาติ ต่างศาสนา โดยเฉพาะชาวจีนและมุสลิมที่ยังคงดำรงความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ไว้ได้อย่างเหนียวแน่นและเป็นกลุ่มที่มีการใช้พื้นที่ตลาดพลูสำหรับการปฏิบัติ การทางสังคมที่โดดเด่น โดยแสดงผ่านกิจกรรมทางด้านการค้าทางน้ำ (ตลาดน้ำ) ทางบก(ตลาดบก) ตลาดวัดกลาง และตลาดพลู การผลิตภาคการเกษตร (สวนพลู) ภาคอุตสาหกรรม (โรงเตี๊ยม โรงสี โรงเลื่อย ฯลฯ) การแสดงกิจกรรมผ่านขนบจารีต ประเพณี ในรอบวัน รอบเดือนและรอบปี เช่น การปฏิบัติตนตามศาสนกิจของอิสลาม ประเพณีกวนข้าวอาชูรอ ที่แสดงถึงพลังของความเป็นคนสวนพลู (ตลาดพลู) งานเทศกาลตรุษจีนที่มีความคึกคักไม่แพ้ย่านเยาวราช หรือสำเพ็ง ขบวนแห่สิงโตนับสิบคณะในงานแห่เทียนพรรษาของวัดโพธิ์นิมิต เป็นกระเจกเงาสะท้อนการอยู่ร่วมกันของคนต่างกลุ่มชาติพันธุ์ และสร้างประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของตนร่วมกัน ชาวจีนจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์โบราณคดีสันนิษฐานว่า ชาวจีนที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในย่านนี้ น่าจะมีมาตั้งแต่สมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี และอพยพเข้ามาเป็น ระยะเวลา ในสมัยรัตนโกสินทร์ โดยเฉพาะในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่ และหลังสงครามโลกครั้งที่สองจะมีอัตราการอพยพเข้ามาเป็นจำนวนมาก การตั้งถิ่นฐานของชาวจีนย่านตลาดพลู มักตั้งอยู่ตามแนว

คลองบางหลวงและคลองย่อยของคลองบางหลวง ได้แก่ คลองบางสะแก คลองบางน้ำชน ถึงคลองลำเห่ และตามแนว คลองศาลเจ้า ซึ่งเป็นคลองซอยจากคลองบางไส้ไก่ ผลจากการอพยพเข้าเป็นจำนวนมาก ชาวจีนจึงมีโอกาสนับถือศาสนาที่ตนทำกินในย่านนี้มากกว่ากลุ่มอื่นๆ ชาวจีนตลาดพลูส่วนใหญ่เป็นจีนแต้จิ๋ว ในอดีตชาวจีนย่านนี้ประกอบอาชีพทำสวนพลู เลี้ยงหมู เจ้าของกิจการค้าขายต่างๆ ปัจจุบันชาวจีนย่านตลาดพลูยังคงประกอบอาชีพทำการค้า การผลิตเครื่องเช่นไห้วเจ้า ตามเทศกาลต่างๆ และอาชีพซึ่งเป็นที่รู้จักคือ การทำขนมกุยช่าย ส่งขาย และกลายเป็นสัญลักษณ์ของตลาดพลูในเวลาต่อมา ในสมัยรัชกาลที่ 4 และการสร้างทางรถไฟสายมหาชัย – คลองสาน ในสมัยรัชกาลที่ 5 (ปัจจุบันคือ รถไฟสายมหาชัย – วงเวียนใหญ่) เส้นทางคมนาคมทั้งสองเส้นทาง ได้ตอบสนอง ความเจริญเติบโตทางการค้าของย่านตลาดพลู จนกลายเป็นศูนย์กลางการค้าทางน้ำ และทางบกมาโดยตลอด อย่างไรก็ตาม ตลาดพลูได้เผชิญกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เมื่อมีการสร้างสะพานพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก (พ.ศ. 2475) เชื่อมกับฝั่งพระนครและธนบุรีเข้าด้วยกัน รวมทั้งการสร้างถนน 11 สายในย่านต่างๆ ของธนบุรี และหลังแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2505) เกิดการขยายถนนเพชรเกษมลงสู่พื้นที่ภาคใต้ ยังผลให้ศูนย์กลางความเจริญของฝั่งธนบุรีจากตลาดพลูย้ายมายังย่านวงเวียนใหญ่ และย่านบางแคตามลำดับ จวบจนกระทั่งปัจจุบัน

เนื่องจากชุมชนตลาดพลูเป็นชุมชนที่มีคนจีน และคนไทยเชื้อสายจีนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก จึงทำให้ชาวชุมชนตลาดพลู รับเอาวัฒนธรรมจีนที่สั่งสมมาเป็นระยะเวลานาน ตามที่คนจีนได้มาอยู่อาศัยในชุมชนตลาดพลู เมื่อชาวจีนได้มาใช้ชีวิต หรือดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนตลาดพลูทำให้มีการเผยแพร่ดนตรีของจีน และพิธีกรรมของชาวจีนอย่างแพร่หลาย ซึ่งได้มีการถ่ายทอด ขนบธรรมเนียม ประเพณีต่อกันมาตั้งแต่อดีตเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ทำให้นักดนตรีจีนมีบทบาทแสดงประกอบพิธีกรรมตามศาลเจ้าของจีน หรือโรงเจ หรือดนตรีประกอบการแสดงงิ้ว ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิต และมีความสำคัญต่อคนจีน และคนไทยเชื้อสายจีนในชุมชนตลาดพลู แต่เนื่องจากปัจจุบันได้เกิดความเปลี่ยนแปลงของสังคม อันเนื่องมาจากความผันแปร ของระบบ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมในสังคม รวมถึงความเจริญทางด้านเทคโนโลยี ทำให้มีการลดทอนขั้นตอนของพิธีกรรม จึงส่งกระทบให้วิถีชีวิตของนักดนตรีจีนเกิดการเปลี่ยนแปลง จึงทำให้นักดนตรีจีนได้รับผลกระทบโดยตรง และนอกจากนั้นปัญหาใหญ่ซึ่งยากจะแก้ไขคือปัญหาอิทธิพลของดนตรีตะวันตก ที่เข้ามาอย่างรวดเร็ว ทำให้คนรุ่นหลังเห็นความสำคัญที่จะรับการถ่ายทอดดนตรีจีนนั้นมีจำนวนลดน้อยลง

จากเหตุผลและการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาสำรวจสภาพและบทบาทของวงดนตรีจีน ตลอดจนการสืบทอดดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาด้านจำนวนบุคลากร เนื้อหาและหลักการ รวมถึงวิธีการถ่ายทอด สภาพ และบทบาทของนักดนตรีจีนในปัจจุบัน โดยผู้วิจัยได้เลือกกำหนดหัวข้อการวิจัยเรื่อง "การศึกษาสภาพและบทบาทของ

ดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร”

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพและบทบาทของดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษากระบวนการสืบทอดดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

วัฒนธรรมตะวันตกเข้ามามีบทบาทในสังคมไทยเป็นอย่างมากทำให้ดนตรีจีน ที่มีอยู่ ถูกละเลยจากคนรุ่นปัจจุบัน ดนตรีมีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตเป็นอย่างมาก ทั้งยังเป็นสื่อกลางของสังคมที่ทำให้เกิดความรักความสามัคคีกันภายในหมู่คณะ ดนตรีส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตต่างๆ แต่การเปลี่ยนแปลงของสังคมความเจริญทางด้านเทคโนโลยี ทำให้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตนักดนตรีจีน เกิดการเปลี่ยนแปลงและได้รับผลโดยตรง ดนตรีจีนมีบทบาทน้อยลง และอาจสูญหายได้ จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่ง ที่จะทำการศึกษาสภาพและบทบาทดนตรีจีน เพื่อเป็นแนวทางในการอนุรักษ์ ส่งเสริม และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมดนตรี ต่อไป

1. ทราบถึงสภาพและบทบาทดนตรีจีน ในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร
2. ทราบกระบวนการสืบทอดของดนตรีจีน ในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร
3. ทราบถึงบทเพลงและวัฒนธรรมทางดนตรีจีน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ทราบถึง

1. ทราบถึงเครื่องดนตรีจีน
2. ทราบบทเพลงที่ใช้ในพิธีต่างๆ
3. ทราบถึงทฤษฎีดนตรีจีน
4. ทราบถึงวัฒนธรรมจีน – ไทย เมื่อผู้วิจัยเข้าไปร่วม
5. เห็นคุณค่าของดนตรีจีน ทั้งทางด้านวัฒนธรรมทั่วไป และวัฒนธรรมจีน – ไทย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

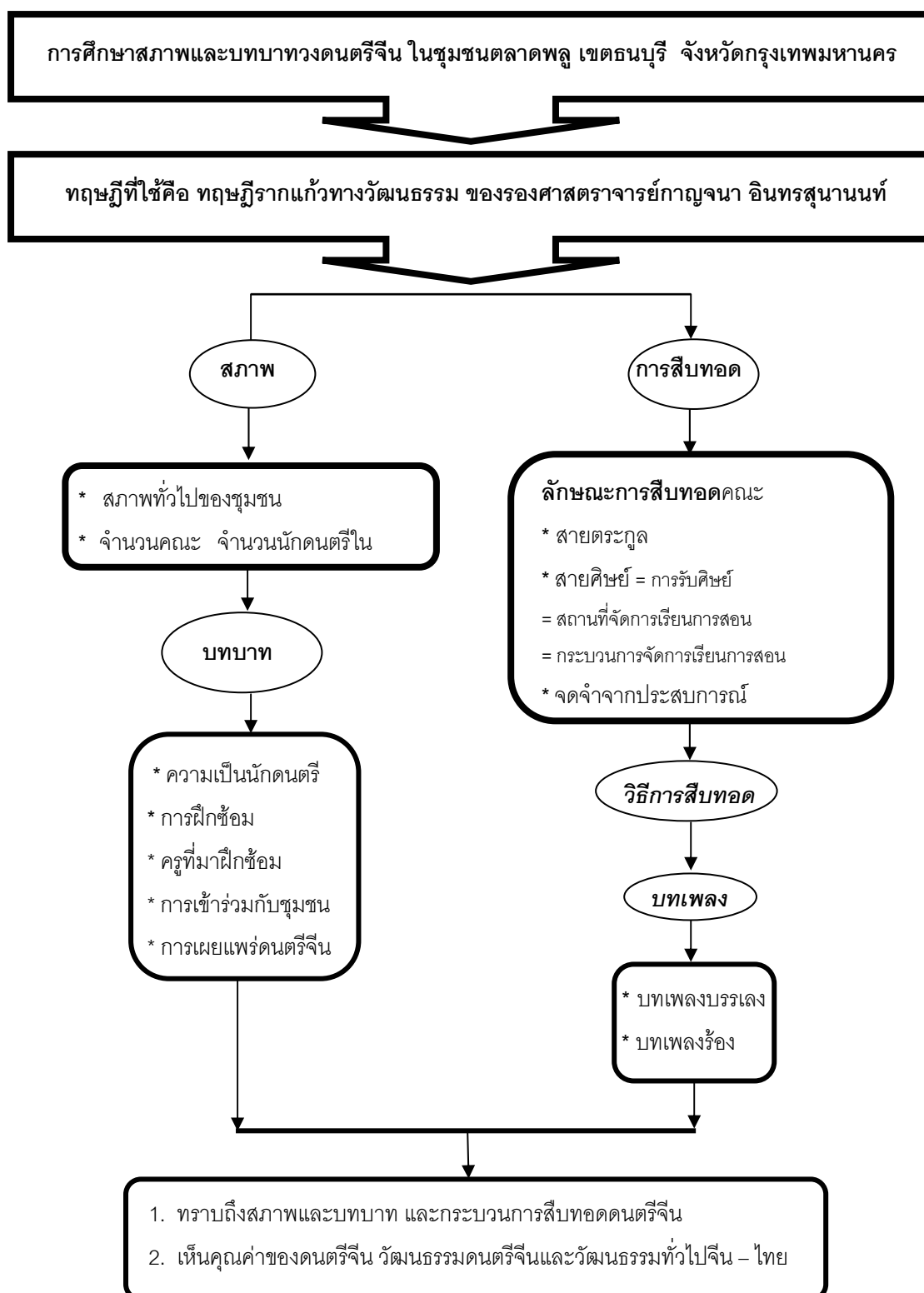
การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะทำการศึกษาเฉพาะคณะดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัด กรุงเทพมหานคร มีจำนวน 2 คณะ และนักดนตรีจีนอิสระ จำนวน 3 คน

1. คณะซำเป้าเก็งเต็ง
2. คณะอิ้วฮัว กักเก้งจู
3. นายขจร เดชาภิมุขกุล (เตียงไซ้ แซ่แต้ นักดนตรีอิสระ)
4. นายฮั่วลี่ แซ่แต้ (นักดนตรีอิสระ)
5. นายจงใจ พรหมวีระ (นักดนตรีอิสระ)

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้ใช้ทฤษฎีรากแก้วทางวัฒนธรรมนั้นใช้เพียงบางข้อ เพื่อศึกษาสภาพและบทบาทของดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้ทฤษฎีดังต่อไปนี้ ใฝ่ใจศึกษา เสาะหาความรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

การสืบทอด	หมายถึง	การถ่ายทอดดนตรี ระหว่างครูผู้สอนกับศิษย์ผู้เรียน
ต่อเพลง	หมายถึง	การสอนเพลงของครูให้ศิษย์
บทบาทของดนตรี	หมายถึง	การทำหน้าที่ของดนตรีตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ตาม วัตถุประสงค์ของสังคม
พิธีกรรม	หมายถึง	กิจกรรมที่มนุษย์สร้างขึ้นเป็นเรื่องของความเชื่อที่มี จุดประสงค์เพื่อให้จิตใจอบอุ่นเป็นกิจกรรมที่อยู่คู่กับคน และสังคม สังคมเจริญขึ้นเท่าใดพิธีกรรมก็เจริญขึ้นเท่านั้น
มุขปาฐะ	หมายถึง	วิธีการเรียนการสอนของครูกับศิษย์ที่มีลักษณะแบบตัวต่อตัว ปากต่อปาก ยึดแบบอย่างครูเป็นหลักสืบทอดกันมา
ดนตรีบรรเลง	หมายถึง	ดนตรีสำหรับเครื่องดนตรีบรรเลงเพียงอย่างเดียว ไม่มีการร้องรับ
วัฒนธรรมดนตรี	หมายถึง	สิ่งต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องในแง่มุมมองต่างๆ ของดนตรี
วัฒนธรรมจีน	หมายถึง	แบบแผนการดำเนินชีวิตที่แสดงออกซึ่งเอกลักษณ์ เฉพาะตัวของชาวจีนในสังคมไทย

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิกรอบแนวคิด การศึกษาดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในปัจจุบัน มีผู้สนใจศึกษาดนตรีชาติพันธุ์มากขึ้น และได้มีการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล ในด้านต่างๆ มากขึ้น เช่นกัน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่อง การศึกษาวงดนตรีจีน ในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีเอกสารและงานวิจัยเป็นข้อมูลในการศึกษา ด้านประเทศจีน วัฒนธรรมของชาวจีนในไทย เครื่องดนตรีจีน พิธีกรรมความเชื่อ ข้อมูล ที่นำมาประกอบ เป็นข้อมูลพื้นฐานการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1 ประเทศจีน
 - 1.2 ชาวจีนในประเทศไทย
 - 1.3 วัฒนธรรมและวัฒนธรรมจีน
 - 1.4 วัฒนธรรมดนตรีและพิธีกรรม
 - 1.5 ดนตรีและเครื่องดนตรีจีน
 - 1.6 การสืบทอดทางดนตรี
 - 1.7 สภาพและบทบาททางดนตรี
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 ประเทศจีน

เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี (2540: 1) กล่าวว่า จีนเป็นประเทศที่มีดินแดนกว้างใหญ่ไพศาล เป็นอันดับ 2 ของโลก รองจากประเทศแคนาดา มีพื้นที่มากกว่า 9.6 ล้านตารางกิโลเมตร พรมแดนทางบก มีความยาวกว่า 20,000 กิโลเมตร อาณาเขตทางภาคตะวันออกจรดกับเกาหลีเหนือ ทิศเหนือจรดกับมองโกเลีย และไซบีเรียรัสเซีย ทิศตะวันตกจรดกับอัฟกานิสถาน และปากีสถาน ทิศใต้จรดอินเดีย ภูฏาน เนปาล พม่า ลาว และเวียดนาม รวมประเทศที่มีชายแดนติดต่อกัน ถึง 11 ประเทศ มีชายฝั่งทะเล ยาวกว่า 18,000 กิโลเมตร ติดต่อกับทะเลเหลือง ทะเลจีนตะวันออก และทะเลจีนใต้ จีนมีน่านน้ำกว้างใหญ่ไพศาล มีเกาะอย่างน้อยกว่า 5,000 เกาะ

Ministry of Foreign Affair (1985: 240) ประเทศจีนยังเป็นประเทศที่มีประชากรมากที่สุดในโลก ประมาณ 1,000 ล้านคน ประกอบด้วยชนเผ่าต่างๆ ถึง 56 ชนเผ่า ในบรรดาชนชาติเหล่านี้ ชาวฮั่น มีจำนวนมากที่สุดประมาณ ร้อยละ 94 ของจำนวนประชากร ทั้งประเทศ สำหรับอีก 55 ชนชาติที่เหลือมีจำนวนที่ไม่มากนัก ส่วนมากเป็นชนกลุ่มน้อยที่มีจำนวนประชากรมากกว่า 1 ล้านคน มีเพียง 15 ชนชาติ คือ มองโกล หุย ทิเบต อุยกูร์ แมนจู อี้ จ้วง นูอี่ เกาหลี่ แมนจู ตูเจีย ดอง เข้า ไป และฮั่นนิ ชาวฮั่น ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ จะอาศัยกระจุกกระจาย อยู่ทั่วประเทศ โดยจะอาศัยหนาแน่นมาก ในบริเวณลุ่มน้ำฮวงโห แยงซี และซี

ภาพประกอบ 2 แผนที่ประเทศจีน

เจลิมศักดิ์ พิกุลศรี (2540: 4) จีนเป็นดินแดนที่เป็นบ่อเกิดแห่งปรัชญา และลัทธิที่สำคัญที่สุดแหล่งหนึ่งของโลกศาสนาและลัทธิที่สำคัญของจีนประกอบด้วย ศาสนาพุทธ ลัทธิขงจื้อ ลัทธิเต๋า ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม ในด้านประวัติศาสตร์ ของจีนมีมานานแสนนาน จนกระทั่งมีการขุดพบร่องรอยของมนุษย์ เช่น มนุษย์ปักกิ่ง ซึ่งตรงกับยุคหินเก่า นอกจากนั้น ยังได้ขุดค้นพบเครื่องมือ เครื่องใช้ของมนุษย์ ในยุคหินใหม่ เช่น เครื่องปั้นดินเผาในวัฒนธรรม หยางเซา และวัฒนธรรมหลงชาน

วิลเลียม จี สกินเนอร์ (2529: ไม่ปรากฏเลขหน้า) ประชากรจีนส่วนใหญ่มีการอพยพย้ายถิ่นที่อยู่ เพราะการเข้าสู่ระบบสังคมนิยมทำให้ประชาชนได้รับความยากลำบาก การย้ายถิ่นที่อยู่อพยพออกนอกประเทศจึงมีมาอยู่เรื่อยๆ ทั้งที่หลบหนีไปยังประเทศอื่นที่ใกล้เคียง อพยพไปยังประเทศดินแดนอันไกลโพ้น และจากหลักฐานทางโบราณคดีของจีน พบว่า คนจีนได้เข้ามาอาศัยอยู่ในดินแดนของประเทศไทยตั้งแต่สมัยราชวงศ์ฮั่น (พ.ศ. 337 – 567) และในสมัยราชวงศ์ถัง (พ.ศ. 1161 – 1450) ประเทศจีนในขณะนั้นมีความเจริญทุกๆ ด้าน ทั้งด้านเทคนิค วิชาการและวัฒนธรรม ประเทศจีนมีความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านในแถบเอเชียด้วยกัน รวมไปถึงดินแดนอันเป็นที่ตั้งของประเทศไทย ซึ่งขณะนั้นเรียกว่า อาณาจักรทวารวดี ต่อมาในช่วงปลายสมัยสุโขทัย และต้นกรุงศรีอยุธยา จึงเรียกอาณาจักรไทยว่า "เสียนหลอ และเสียนหลอหุ" ก็มีคนจีนอาศัยอยู่แต่มีจำนวนไม่มาก คนจีนที่มาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยที่พบว่า มีเป็นจำนวนมากจะอยู่ในกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย เมื่อกรุงศรีอยุธยาแตก คนจีนแต่จิวบางส่วนก็ได้มีส่วนช่วยพระเจ้าตากสินมหาราชกู้ชาติบ้านเมือง จนได้รับการยกย่องเป็น "จีนหลวง" วิลเลียม จี สกินเนอร์ วิเคราะห์ชุมชนชาวจีนในไทยว่า ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 เป็นต้นมา กลุ่มชาวจีนแต่จิวอพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในเมืองไทยมากเป็นพิเศษ จนกลายเป็นคนกลุ่มใหญ่ที่สุด ที่ครอบงำทั้งทางเศรษฐกิจและกิจกรรมทางสังคมของคนจีนในไทย เป็นผลให้การแยกตัวเป็นกลุ่มภาษาในยุคก่อนหน้านั้นจางหายไป และกลุ่มอื่นๆ ถูกกลืนเข้ากลุ่มแต่จิวทั้งหมด ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนจีนในเมืองไทยพัฒนาขึ้นในระดับหนึ่ง วิลเลียม จี สกินเนอร์ (2529: ไม่ปรากฏเลขหน้า) การจัดจำแนกแยกแยะชาวจีน ให้เป็นอีกส่วนหนึ่งของสังคมไทยโดยเด่นชัด เป็นเรื่องที่ได้ค่อนข้างยาก เพราะการผสมผสานกลมกลืนทางเชื้อชาติ หรือการผสมผสานทางวัฒนธรรมได้มีมานานแล้ว

1.2 ชาวจีนในประเทศไทย

วัลภา บุรุษพัฒน์ (2517: 1) ได้กล่าวถึง ความเป็นมาของชาวจีนในประเทศไทย โดยกล่าวว่า การศึกษาความเป็นมาของชาวจีนในประเทศไทยนี้ นับว่า เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งชาวจีนนับได้ว่า เป็นชนกลุ่มน้อยที่มีบทบาทสำคัญและได้ก่อให้เกิดปัญหา ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมจิตวิทยา ขึ้นในประเทศที่ตนได้เข้าไปอาศัยอยู่ โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ ชาวจีนได้อพยพออกจากดินแดนของตนในประเทศจีน เข้ามาตั้งหลักแหล่งอยู่ในภูมิภาคนี้ เป็นระยะเวลาสองพันปีมาแล้ว

ยุวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง (2543: ไม่ปรากฏเลขหน้า) ชาวจีนแต่จิวที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยจำนวน 4 ล้านคน ปัจจุบันกรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่ชาวจีนแต่จิวอาศัยอยู่มากที่สุดในประเทศไทย เสาวภาคย์ วรลัคนากุล (2532: 12) ชาวจีนเหล่านี้ยังคงไว้ ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี ตามบรรพชนของตนที่ได้ปฏิบัติสืบทอดกันมาจากเมืองจีนดังที่คนไทยส่วนมากคุ้นเคยกัน เช่น วันตรุษจีน (วันขึ้นปีใหม่)

ของชาวจีน) วันเซ่งเม้ง (วันเซ่นไหว้บรรพบุรุษและญาติที่ล่วงลับ) วันสารทจีน (วันระลึกถึงและจัดพิธีเซ่นไหว้ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว) วันไหว้พระจันทร์ (บูชาเทพเจ้าแห่งการกลืนกรรมและคณะภูษาติ)

ธีรพา ทองคำ (2540: 29 ; อ้างอิงจาก Therapha, L. Thongkum. n.d.) กล่าวว่า สำหรับชาวจีนที่อยู่ในประเทศนั้นเป็นชนกลุ่มน้อย ซึ่งอพยพมาจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ชาวจีนเหล่านี้ ไม่ได้อพยพมาเฉพาะร่างกายเท่านั้น แต่ยังนำวัฒนธรรมจีนติดตัวมาด้วย ใครอพยพมาจากมณฑล หรือท้องถิ่นใดก็นำวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนออกมาด้วย เมื่อมาอยู่รวมกันในประเทศไทย ก็จับกลุ่มอยู่เป็นย่าน และนำวัฒนธรรมที่ติดตัวมาใช้เป็นแนวการดำเนินชีวิต โดยที่ชาวจีนมาจากหลายท้องถิ่น จึงต้องมีการผสมผสานวัฒนธรรมจีนกันเป็นย่านที่อยู่อาศัยของชาวจีน เพื่อมิให้เป็นที่ยึดแย้งกันในภายหลัง ดังนั้น วัฒนธรรมจีนในเมืองไทย จึงเป็นวัฒนธรรมผสม

ดุสิต น้าฝน (2525: 69) แหล่งที่มาของชาวจีนในประเทศไทยที่สำคัญ แบ่งออกตามภาษาพูดได้ 6 ภาษา

1. จีนกวางตุ้ง (Cantonese) เป็นประชากรส่วนใหญ่ของมณฑลกวางตุ้ง ซึ่งมีเมืองกวางโจว เป็นเมืองเอกในเขตปากน้ำไข่มุกและบางส่วนทางตะวันตกเฉียงใต้ในมณฑลกวางสี ส่วนมากเป็นผู้มีประสบการณ์ทั้งการค้า และจากแหล่งอุตสาหกรรม จึงมีความชำนาญในด้านการค้าและงานช่าง เช่น งานเครื่องจักรกล โรงสีข้าว โรงเลื่อย และงานเหมืองแร่

2. จีนแต้จิ๋ว (Ch'ao - chou) เป็นชาวจีนที่อยู่ในท้องถิ่นในเขตเมืองซัวเถา (Shantou) ในมณฑลกวางตุ้งภาคตะวันออกและตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเรียกว่า เซา หรือเขตจังหวัดแต้จิ๋ว เขตดังกล่าวนี้ มีทั้งแหล่งเกษตรและตลาดการค้า

3. จีนไหหลำ (Hainannese) เป็นจีนส่วนใหญ่ของเกาะไหหลำ (Hainan) ในเขตตอนใต้ของมณฑลกวางตุ้งเป็นชาวจีนที่ทำน้ำตาลมะพร้าว และมีความชำนาญในการต่อเรือ และงานช่างที่ใช้ฝีมือประณีต

4. จีนแคะ (Hakka) เป็นชาวย้ายที่อพยพหนีสงครามบุกรุกพวกมองโกล มาจากทางเหนือที่ถูก เรียกว่า แคะ ส่วนใหญ่จะเป็นชาวจีนที่อยู่ในเขตทุรกันดาร แห่งแล้ง มักอยู่ตามเทือกเขาเร่ร่อน มีอาชีพรับจ้างนอกถิ่นฐาน

5. จีนฮกเกี้ยน (Fukienese) เป็นชาวจีนที่อยู่ทางภาคใต้ของมณฑลฝูเจี้ยน มีแร่ธาตุชนิดต่างๆ มากมาย จึงทำเหมืองแร่กันมาก

6. จีนกลุ่มอื่นๆ เช่น จีนที่มาจากมณฑลยูนนานและไต้หวัน เซี่ยงไฮ้ และเมืองนิงโป บ้าง แต่มีจำนวนน้อย ได้แก่ จีนฮ้อหรือเป็นจีนค้าคาราวาน ตามเส้นทางขุนเขาแถบมณฑลยูนนานและมณฑลกวางสี และจีนหย่า ซึ่งหมายถึงจีนที่นิยมตะวันตก

วินัย พงศ์ศรีเพียร (2532: 42 – 43) ชาวจีนเหล่านี้มักนิยมชักชวนญาติพี่น้อง และเพื่อนฝูงของตนจากเขตหมู่บ้านและตำบลเดียวกันกับตน ให้มาอยู่เมืองไทยในแหล่งที่ตนเองตั้งถิ่นฐานอยู่ก่อนแล้ว เช่น จีนแต้จิ๋วจากอำเภอโผไฉ่ มักเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่แถบจังหวัดชลบุรี และฉะเชิงเทรา จีนแต้จิ๋วจากอำเภอเตี้ยก้งมาอยู่ที่กรุงเทพฯ จีนไหหลำมักมาอยู่รวมกันที่เกาะสมุย และจังหวัดสุราษฎร์ธานี ก่อน และจีนฮกเกี้ยนมักมาอยู่กันมากในแถบจังหวัดทางใต้ เป็นต้น

ประภัสสร เสวิกุล (2548: 46) ตามประวัติศาสตร์ไทยกล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช มีบิดาเป็นจีนแต้จิ๋ว อพยพมาจากอำเภอเถ่งไฮ่ (เจียงไห่) มณฑลกว่างตุง มารดาเป็นไทย เริ่มประกอบอาชีพค้าขายสินค้า โดยใช้เกวียนเดินทางไป ยังบริเวณภาคเหนือตอนบน หลังจากนั้น ได้เข้ารับราชการตำแหน่งหลวงยกกระบัตรที่เมืองตาก และในสมัยกรุงธนบุรี มีหลักฐานจำนวนหนึ่ง ซึ่งชี้ให้เห็นว่า พระมหากษัตริย์ไทยทรงสนับสนุนการค้า และการอพยพของชาวจีนโดยเฉพาะชาวจีนแต้จิ๋ว เป็นชาวจีนที่อพยพมาเป็นจำนวนมาก และต่อมาได้เป็นชาวจีนกลุ่มใหญ่ที่สุดในประเทศไทย บทบาททางเศรษฐกิจเกือบทั้งหมดอยู่ในมือของชาวจีนกลุ่มนี้ ยกเว้นในเขตภาคใต้ เป็นบริเวณที่ชาวจีนฮกเกี้ยนอพยพมานานแล้ว และมีจำนวนคนรองลงมาจากจีนแต้จิ๋ว รองลงมาอีก เป็นชาวจีนไหหลำและชาวจีนกว่างตุง ส่วนชาวจีนแคะนั้นน้อยที่สุด ความสัมพันธ์ระหว่างสมเด็จพระเจ้าตากสิน กับชาวจีนเป็นไปอย่างแน่นแฟ้น โดยได้ใช้แรงงานและฝีมือจากชาวจีน ในการย้ายเมืองหลวงจากกรุงศรีอยุธยามาเป็นกรุงธนบุรี บริเวณที่ตั้งชุมชนชาวจีน แต่เดิมในสมัยกรุงธนบุรี ชุมชนชาวจีนในกรุงเทพฯ มีการตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนและค้าขายอยู่ในบริเวณท่าเตียนและพระบรมมหาราชวังในปัจจุบัน ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ทรงย้ายมาอยู่ทางฝั่งพระนคร จึงโปรดเกล้าฯ ให้ชุมชนชาวจีนไปอยู่นอกกำแพงพระนคร ทางตะวันตกเฉียงใต้ บริเวณนี้ จึงกลายเป็นชุมชนใหญ่ของชาวจีน ที่เรียกกันว่า "สำเพ็ง" ตั้งแต่บัดนั้นจนกระทั่งปัจจุบันนี้

พลกฤ อังกินันท์ (2514: 167) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทชาวจีนในประเทศไทย ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กล่าวว่า ชาวจีนได้เข้ามาพำนักอาศัยในประเทศไทย เป็นเวลาช้านาน มีบทบาทเกี่ยวข้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนชีวิตความเป็นอยู่ของชาวจีน อย่างใกล้ชิดตลอดมา ความไม่รังเกียจ หรือกีดกันจีนของทางการและประชาชนชาวไทย ทำให้ชาวจีนหลายคนได้เข้ารับราชการเป็นขุนนางไทย หลายคนได้สตรีไทยเป็นภรรยา เกิดความผสมผสานทางเชื้อชาติ และวัฒนธรรมระหว่างกัน แม้เมื่อทางไทยเป็นภรรยาคนต่างด้าว ก็ได้ระบุถึงชาวจีนในประเทศไทยด้วย แสดงให้เห็นว่า ทางของไทยถือว่า ชาวจีนในประเทศไทยเป็นเสมือนพลเมืองมาช้านาน

1.3 วัฒนธรรมและวัฒนธรรมจีน

สุพัตรา สุภาพ (2540: 68) ให้ความหมายของวัฒนธรรมโดยกล่าวว่า วัฒนธรรมเป็นมรดกทางสังคม หมายความว่า ความครอบคลุมถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่แสดงถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคม ซึ่งใน

แต่ละสังคมมีวัฒนธรรมเฉพาะของตนเอง ที่อาจจะแตกต่างกันและเหมือนกันบ้าง ขึ้นอยู่กับท้องถิ่น ค่านิยม ความรู้ความเชื่อ จารีต ประเพณี ศีลธรรม วิทยาการ กฎหมายและทุกสิ่งทุกอย่างที่ได้กระทำ ได้ประพฤติปฏิบัติโดยสมาชิกของสังคม วัฒนธรรมเป็นทั้งวัฒนธรรมวัตถุ และวัฒนธรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับวัตถุ ซึ่งองค์ประกอบของวัฒนธรรมมีทั้งองค์วัตถุที่มีรูปร่างและไม่มีรูปร่าง เป็นองการ เป็นองค์พิธีการ เป็นองค์มิติ ซึ่งมีการถ่ายทอดเป็นมรดกของสังคม นอกจากนี้

สุพัตรา สุภาพ (2518: 68) ยังได้กล่าวถึงลักษณะของวัฒนธรรมไว้ ดังนี้

1. เป็นสิ่งที่ได้มาโดยการเรียนรู้จากมนุษย์ด้วยกัน เช่น รูปแบบการแต่งกาย การละเล่น การขับร้อง

2. เป็นมรดกทางสังคม วัฒนธรรมเกิดจากการเรียนรู้ จึงสามารถถ่ายทอด จากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง บุคคลเกิดในสังคมใดก็เรียนรู้วัฒนธรรมในสังคมนั้น เกิดจากการถ่ายทอด เป็นมรดกทางสังคม

3. เป็นวิถีชีวิต หรือแบบการดำรงชีวิต วัฒนธรรมให้การจำแนกความแตกต่างทางสังคม แต่ละสังคมได้บุคคลเกิดในสังคมใดก็เรียนรู้วัฒนธรรมในสังคมนั้นๆ

4. วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ไม่คงที่มนุษย์มีการคิดสิ่งใหม่ๆ รับเอารูปแบบของการดำเนินชีวิตของบุคคลที่มีอยู่เดิมและปรับปรุงของเดิมให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

กาญจนา อินทรสุนานนท์ (2543: 43) ได้กล่าวถึงความเข้มแข็งทางวัฒนธรรมไว้ในบทความเรื่อง อิหร่าน : ภูมิลักษณะประชาชนและวัฒนธรรมว่า ชุมชนที่อยู่ร่วมกันแต่ละคนในชุมชนมีจุดหมาย ในชีวิตที่แตกต่างกัน แต่ทุกคนในชุมชนจะต้องมีอุดมการณ์ร่วมกันซึ่งจะเป็นรากแก้วในชุมชน ทำให้เกิดทฤษฎีขึ้นมาอีกทฤษฎีหนึ่งคือ ทฤษฎีรากแก้วทางวัฒนธรรม ได้แก่

1. อยู่อย่างไทย
2. ใฝ่ใจศึกษา
3. เสาะหาความรู้
4. เข้าสู่ค่านิยม
5. สร้างสมอุดมการณ์
6. ประสานวัฒนธรรม
7. จดจำประเพณี
8. ของดีศาสนา

ศรีศักร วัลลิโภดม (ม.ป.ป.: 15) กล่าวถึงจีนในไทยว่า “จีน” ในที่นี้หมายถึง คนจีน ก็ได้ หรือวัฒนธรรมจีนก็ได้ ที่เข้ามามีความสัมพันธ์กับสังคมไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน นักปราชญ์ แต่ก่อน โดยเฉพาะที่เป็นชาวต่างประเทศ มักเรียกดินแดนที่เป็นแผ่นดินใหญ่ของภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ อันมี

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่ง ที่ตั้งอยู่ “อินโดจีน” ซึ่งมีความหมายว่า เป็นดินแดนที่ได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมจากอินเดียและจีนประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่ง ก็เป็นเรื่องทางสถานะทางภูมิศาสตร์ ที่ดินแดนดังกล่าวนี้ ตั้งอยู่ระหว่างอินเดียและจีนนั่นเอง สิ่งที่แสดงให้เห็นว่า วัฒนธรรมของประชาชน ในดินแดนที่เรียกว่าอินโดจีนนี้ มีลักษณะเป็นตัวเองก็คือระบบความเชื่อประจำท้องถิ่น เช่น การนับถือผี นับถือวิญญาณของบรรพบุรุษ เป็นต้น

พรพวรรณ จันทโรนานนท์ (2532: 90) กล่าวว่า ชาวจีนแต่ละกลุ่มภาษา นอกจากนับถือเทพ ที่เหมือนกันคือ เทพทางศาสนาพุทธ เต้า ขงจื๊อ แล้วยังนับถือเทพประจำท้องถิ่นที่แตกต่างกันไปอีก ด้วย เมื่ออพยพมาอยู่เมืองไทย ความเชื่อเรื่องเทพดั้งเดิมยังมีอยู่ แต่เมื่อตั้งหลักแหล่ง และมีความรุ่งเรือง ร่ำรวย ในเมืองไทยก็ถือว่า เทพประจำท้องถิ่นของไทย เป็นผู้ประทานสิ่งเหล่านั้น ให้พวกเขาชาวจีน จึงนับถือเทพปูนเกล้าก ซึ่งถือว่า เป็นเทพประจำท้องถิ่น จนทำให้เทพองค์นี้กลายเป็นศูนย์รวมความเชื่อ ชาวจีนในทุกภาษา

ความเชื่อทางศาสนาของจีนและขนบธรรมเนียมประเพณีของจีนถูกปลูกฝังให้ยึดมั่นความเชื่อ ต่างๆ ในตำนานของจิตวิญญาณ และเรื่องพื้นบ้านปรัมปราตามประเพณีที่สืบทอดมาหลายปี และความเชื่อ ของจีน ความเชื่อทางศาสนาของจีนนั้นจะเกี่ยวข้องกับลักษณะต่างๆ

1. ความมานะพยายามที่จะประสบกับความสำเร็จในชีวิต โดยการแสวงหาความถูกต้อง ในชีวิตประจำวัน
2. การแสดงความเคารพนับถือต่อผู้วายชนม์ไปแล้วหรือดวงวิญญาณต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ตน
3. ความพยายามที่จะแสวงหาความรู้ที่เ็นลับเกี่ยวกับอนาคตของตน โดยการหาวิธี ต่างๆ ให้เข้าถึงเทพยดาเจ้าทั้งหลาย

1.4 วัฒนธรรมดนตรีและพิธีกรรม

สุมาลี นิมนานภาพ (2529: 11) ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาโดยใช้หลักวิชาEthnomusicology เป็นการนำวัฒนธรรมทางดนตรีของชนชาติหรือเผ่าต่างๆ มาเปรียบเทียบกันใน 3 ลักษณะ ดังนี้

1. เปรียบเทียบเสียงดนตรีจากบทเพลงที่เก่าที่สุด
2. เปรียบเทียบรูปร่างของเครื่องดนตรี
3. เปรียบเทียบวัสดุที่ประกอบเป็นเครื่องดนตรี

สุกรี เจริญสุข (2538: 5) กล่าวว่า ดนตรีมีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ที่แสดงออก ถึงอารมณ์มนุษย์ เป็นศิลปะแห่งอารมณ์ ประดับแต่งมาจากอารมณ์ อารมณ์ของคนหล่อหลอมไปด้วย วัฒนธรรม ทั้งที่เป็นวัฒนธรรมกลุ่ม และวัฒนธรรมสากล ที่แสดงถึงสำเนียงของภาษาวิถีชีวิตของวัฒนธรรม นั้นๆ

เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี (2540: 30) ได้กล่าวไว้ว่า ในด้านดนตรีที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรม ของจีนนี้ เดิมทีเดียวดนตรีที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมการบวงสรวงเช่น ไห้ว เทพยดา ฟ้า ดิน ตามลัทธิขงจื้อ มีลักษณะเป็นดนตรีบรรเลง ไม่มีคำร้อง การบอกกล่าวแต่เทพยดา ฟ้า ดิน กระทำโดยการสวด อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่สมัยราชวงศ์ซ้อง ได้มีการประพันธ์คำร้องให้สอดคล้องกับทำนองดนตรี ซึ่งทำนองเพลงในดนตรีขงจื้อมีทั้งที่เป็นทำนองที่ประกอบด้วย 7 เสียง และ 5 เสียง อย่างไรก็ตาม ทำนองที่ประกอบด้วย 5 เสียงได้รับความนิยมมากกว่ากรณีของ 7 เสียง

1.5 ดนตรีและเครื่องดนตรีจีน

มีความเชื่อที่เกี่ยวกับการใช้ดนตรีเข้าสู่พิธีกรรม เพื่อให้เสียงดนตรีที่บรรเลง ประสานเสียงนั้น จะทำให้เสียงดนตรีนำไปสู่ เข้าสู่ความเชื่อและความศรัทธาได้ ดังที่ จิตรา กอนันทเกียรติ (2542: 138 – 142) กล่าวไว้ว่า คนจีนโบราณเชื่อว่า เสียงดนตรีช่วยขับไล่สิ่งชั่วร้ายให้พ้นไป และการคิดสร้างเครื่องดนตรี เสียงดนตรีมีมาตั้งแต่ปฐมภพสมัย – อั้งตี้ เมื่อประมาณ 4,700 ปี ส่วนการนำดนตรีเข้ามาช่วยในการสวดมนต์ของพระจีน พร้อมกับพระพุทธรูปศาสนา ซึ่งเผยแพร่เข้าประเทศจีนใน พ.ศ. 610 แล้วมีวิวัฒนาการเรื่อยมา

เครื่องดนตรีจีนที่พระจีนใช้ในการสวดมนต์มี ดังนี้

1. บักฮื้อ มีขนาดเล็ก – ใหญ่ ใช้เคาะจังหวะ การเคาะบักฮื้อเป็นจังหวะรับกับการสวด ช่วยไม่ให้ผู้สวดเหนื่อยมาก เพราะจังหวะที่เคาะคือจังหวะที่พระได้พักหายใจ ฟังมาว่า ถ้าต้องการสวดช้า เคาะช้า ถ้าจะเร่งจังหวะก็เคาะเร็วขึ้น การเคาะบักฮื้อในการสวดมนต์หมู่ ช่วยให้ผู้สวดได้จังหวะประสานกัน โดยการเคาะแต่ละครั้งคือหนึ่งสัปดาห์แต่ละตัว

2. ตีต้า คือ ปี่
3. อิมเค็ง เป็นกระดิ่งด้ามยาว
4. ปังเจ็ง คือ ระฆังเล็ก
5. บัว คือ ฉาบ
6. เล็ง คือ กระดิ่ง ฯลฯ

หลัว (1982: 3) และ จาง (1974: 3) เพื่อใช้ประโยชน์ในการตอบสนองต่อสังคมชาวแต้จิ๋ว ที่เห็นเด่นชัด มีการนำดนตรีแต้จิ๋ว ไปใช้ใน 3 โอกาส คือ

1. ใช้ในการบรรเลงดนตรีแต้จิ๋ว ตามงานรื่นเริงต่างๆ
2. ใช้ในการแสดงอุปรากร
3. ใช้ในพิธีงูเต็ก

ในปัจจุบันมีการปรับปรุงงูเต็กให้พัฒนาขึ้นและเริ่มดำเนินการไปแล้ว เช่น การใช้คำร้องที่เป็นภาษาไทย หรือแม้แต่ดนตรีของงูเต็กภาษาอื่นที่เป็นแบบ 12 ครึ่งเสียง (Semitone) มาทำให้นดนตรี

แต่จิตันสมัยมากขึ้น เมื่อพิจารณาถึงวัฒนธรรมและคุณค่าในศิลปะอันเก่าแก่ของดนตรีจีนแต่จิ๋ว รวมทั้งวงดนตรีจีนแต่จิ๋วที่มีนักดนตรี เพลงเป็นของชาวแต่จิ๋วอย่างแท้จริง มีบทบาททั้งทางด้านดนตรีแต่จิ๋วและสมาคมชาวจีนในประเทศไทย

เรื่องรอง รุ่งรัศมี (2542: 30) ได้กล่าวถึงเครื่องดนตรีจีนที่มีน้ำเสียงและลีลาเฉพาะ ที่ฟังแล้ว ไพเราะ นั่นคือ ขลุ่ยผิวของจีนที่ทำให้น้ำเสียงกังวาน ก้องไกล และใสสะอาด ให้อารมณ์ได้ หลากหลาย และถือเป็นเครื่องดนตรีชิ้นเอกที่มีผู้เล่นแพร่หลายมากที่สุด

ดวงใจ อมาตยกุล (2533: 24) ได้กล่าวถึงการสวดมนต์ของชาวพุทธในจีนว่า การสวดมนต์ของชาวพุทธในจีน มี 2 แบบ (Buddhist Chant) คือ

1. Plain Style เป็นการสวดที่ไม่มีดนตรีประกอบ มีเพียง Wood Block เรียก mui หรือ อาจเรียกว่าบาตร (พระ) เหล็ก หรือกลอง

2. Accompanied Style เป็นการสวดที่มีดนตรีประกอบ เป็นลักษณะวงดนตรี มีซอ ซึ่ง ขลุ่ย กลอง และอาจมีออร์แกนไฟฟ้าประกอบ

2.1 ช่วงกว้างของเสียงสวดจะอยู่ใน 1/2 ถึง 2 Octaves

2.2 ภาษาที่ใช้เกิดจากการผสมผสานกันของภาษาจีนโบราณกับภาษา

สันสกฤตเสียงทำนองสวดอยู่ในลักษณะ Pentatonic อาจเป็น 4 เสียง หรือ 6 เสียง การสวดมีหัวหน้า เริ่มขึ้นสวดก่อน จึงเริ่มสวดตามเป็นหมวดหมู่ ช่วงท้ายของการสวดจะเร็วขึ้น

2.3 ลักษณะทำนองของการสวดเป็น Monophony อาจจะมี Drone ในบางครั้ง และในบางครั้งฟังคล้าย Chord เรียกว่าเป็น Quasi – Harmony ในบางครั้งการสวดจะมีการเปลี่ยน Mode ไปเรื่อยๆ คล้ายจะเป็น Metabole

คมสันต์ วงศ์วรรณ (2547: ออนไลน์) ได้กล่าวว่า ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีอารยธรรมสูง และมีวัฒนธรรมเก่าแก่ย้อนหลังไปกว่า 4,000 ปี มีดนตรีหลายชนิดที่มีความแตกต่างกัน ทางตะวันตกเฉียงเหนือ นิยมใช้ลักษณะทำนองคล้ายเสียงในบันไดเสียงไมเนอร์ (minor) ทางตะวันตกเฉียงเหนือใช้บันไดเสียง 7 เสียง และใช้การดำเนินทำนองในลักษณะกระโดด และใช้คู่เสียงกว้าง เช่น คู่ 4 , คู่ 5, คู่ 8 ทางตะวันออกและส่วนกลางของจีนในบันไดเสียง 5 เสียง และใช้ทำนองเรียบ ไม่กระโดด จังหวะที่ใช้แตกต่างกัน มีตั้งแต่การใช้จังหวะคู่ (duple) เช่น ในจ๊วที่มีการกำหนดจังหวะแน่นอน จนถึงการใช้จังหวะที่ผิดไปจากปกติ เช่น ในการบรรเลงเครื่องดีด chin และการใช้จังหวะคู่ (duple) และจังหวะสามพยางค์ (triple) ในขณะเดียวกันของจ๊วปักกิ่ง การร้องโดยทั่วไปจะเป็นการร้องแนวเดียว มีการร้องเดี่ยวสลับหมู่ แบบโต้ตอบกันในละครเสฉวนและพบการร้องหลายแนวคล้ายออร์แกนนำ (Organum) ในมณฑลกวางสี

พุนพิศ อมาตยกุล (2529: 1) ดนตรีแต่จิวเป็นชื่อรวมของดนตรีพื้นเมืองแต่จิว และชาวเถา มณฑล กวางตุ้ง ซึ่งมีอยู่หลายประเภท ดังต่อไปนี้

1. ดนตรี หี่ซี เป็นดนตรีที่มีเครื่องดนตรีประเภทดีด สี ตี เป่า อยู่ด้วยกัน ได้แก่ พวก ซอพิณ ซิม จะเข้ รวมกับดนตรีประเภทเครื่องเป่า ได้แก่ ขลุ่ย แคน ปี่ และดนตรีประเภทเครื่องตี ได้แก่ กรับ เกราะ กลองเล็ก ฉิ่ง ฉาบ

2. ดนตรี เด็กเถา (ตจ.) เป็นดนตรีที่ขลุ่ยเป็นสำคัญ และยังมีดนตรีฆ้อง กลองเด็กเถา

3. ดนตรี ฮั่นเตี้ยว เป็นจิ้งจิ้นฮั่นแห่งกวางตุ้ง

4. ดนตรี เหมี่ยวถ้ง (ตจ.) เป็นดนตรีที่เล่นในห้องโถงของศาล (บรรพบุรุษ ศาลเจ้า)

5. ดนตรี เจง (ตจ.) เป็นดนตรีที่มีจะเข้เงินเป็นเครื่องดนตรีที่สำคัญ

6. ดนตรี ตัวหล่อไก้ว (ตจ.) เป็นดนตรีฆ้องกลองวงใหญ่

7. ดนตรี เสี่ยวหล่อไก้ว (ตจ.) เป็นดนตรีฆ้องกลองวงเล็ก

8. ดนตรี ไชวหล่อไก้ว (ตจ.) เป็นดนตรีฆ้องกลองที่ใช้ฆ้องไชว

9. ดนตรีซี เป็นดนตรีที่มีเครื่องดนตรีประเภทเครื่องดีดเป็นสำคัญ ได้แก่ ซาฮี้ (พิณ 3 สาย)

ขนาดเล็ก เจง (จะเข้เงิน) และปี่เป่ ในบางครั้งเพิ่มพ้าฮี้ 1 คัน และขลุ่ย 1 เลา

ดนตรีพื้นเมืองทั้ง 9 ประเภทนี้ มีวงดนตรีประเภทที่เป็นลักษณะวงประสมที่มีเครื่องดนตรี หลากหลายต่างๆ ทั้งตีจิ้งหะและเล่นทำนอง บรรเลงร่วมกันไป ได้แก่ วงดนตรี ประเภท หี่ซี เด็กเถา ฮั่นเตี้ยว เหมี่ยวถ้ง และดนตรี เจง สำหรับดนตรีประเภทหล่อไก้ว มีการบรรเลงที่เน้นหนักไปทางด้าน ฆ้อง กลอง เป็นส่วนใหญ่ โดยมีฆ้องและกลอง อยู่เป็นจำนวนมากและในดนตรีหล่อไก้ว บางประเภท ยังจัดให้มีการแสดง การตีฆ้องกลอง ด้วยลักษณะท่าทางลีลาต่างๆ ดนตรีพื้นเมืองต่างๆ เหล่านี้นักดนตรี แต่จิวเป็นคนคัดเลือกมาบรรเลง

เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี (2540: 30) เครื่องดนตรีที่นำมาใช้ประกอบในการบรรเลงเพลงของ ชาวจีนนั้น จะแบ่งได้เป็น 8 ประเภทด้วยกัน คือ

1. โลหะ (Chin) ได้แก่ ระฆังและระฆังราว

2. หิน (Che) ได้แก่ กังสดาลหินชนิดเดี่ยว และกังสดาลหินชุด

3. ไม้ (Mu) ได้แก่ Yu เกราะไม้รูปสี่เหลี่ยม บรรเลงด้วยวิธีกวาดถูบนหลัง

4. ดิน (T'u) ได้แก่ Hsuan ขลุ่ยดินรูปทรงกลม

5. หนัง (Ko) ได้แก่ ฉียงกุ (Chieng – ku) กลองรูปทรงที่ป่องตรงกลาง มีขนาดใหญ่ ยิงกุ (Ying – Ku) กลองรูปทรงที่ป่องตรงกลาง มีขนาดกลาง ไชกุ (So-ku) กลองรูปทรงที่ป่องตรงกลาง มีขนาดเล็ก

6. ไม้ไผ่ (Chu) ฉีเยว ขลุ่ยที่เป่าจากส่วนปลาย

7. น้ำเต้า (P'ao) เชน แคนผิว และ Yu แคนผิวขนาดใหญ่

8. ไหม (Hien) ฉิน จะเข้า 7 สาย

1.6 การสืบทอดทางดนตรี

กฤษฎาภค ไวยนันท์ (2548: 23 – 25) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการสืบทอดวงปี่พาทย์ลุ่มน้ำลพบุรี โดยได้มีแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งสรุปกรอบแนวคิด ในการศึกษากระบวนการเรียนรู้ และ สืบทอดภูมิปัญญาชาวบ้าน โดยนำเอากรอบแนวคิดของ เอกวิทย์ ณ ถลาง (2540: 45 – 48) ที่วิเคราะห์ และประมวลลักษณะการเรียนรู้ของชาวบ้าน 8 ประการ และได้ผนวกกับแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของ กระบวนการเรียนรู้ที่ สีลาภรณ์ นาครทรรพ (2538: 27 – 28) เสนอไว้ 4 ประการ ซึ่งมี 2 ประการ ที่ซ้ำซ้อน จึงนำส่วนที่แตกต่างอีก 2 ประการ เพิ่มเข้าไป ทำให้กรอบแนวคิดในการศึกษากระบวนการเรียนรู้ และสืบทอดภูมิปัญญาชาวบ้านมี 10 ประการ ดังนี้

1. ในบรรพกาลมนุษย์เรียนรู้ที่จะดำรงชีวิตและรักษาเผ่าพันธุ์ให้อยู่รอดด้วยการลองผิด ลองถูก ประสบการณ์ของการลองผิดลองถูก มนุษย์ก็สะสมความเข้าใจของตนไว้แล้ว ถ่ายทอดให้ลูกหลาน นานๆ ก็กลายเป็นจารีต ประเพณี ธรรมเนียมปฏิบัติ หรือข้อห้ามในวัฒนธรรมของกลุ่มชนนั้นๆ ไป มนุษย์ ก็สั่งสมภูมิปัญญา ในการดำรงชีพไว้มากขึ้นและมีความเสี่ยงน้อยลง

2. มนุษย์เรียนรู้ด้วยการลงมือทำจริง ในสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่มีอยู่จริง การเรียนรู้ และสะสมประสบการณ์ต่างๆ ไว้ในสถานการณ์จริง ปฏิบัติจริงแล้วสานต่อไปยังรุ่นลูกรุ่นหลาน แบบ ค่อยเป็นค่อยไป ได้กลายเป็นแบบธรรมเนียมหรือวิถีปฏิบัติ

3. การถ่ายทอดความรู้จากการเรียนรู้จากการทำจริงได้พัฒนาต่อมาเป็นส่งต่อ (Transmission) แก่คนรุ่นหลังด้วยการสืบทอดวิธีการและการสั่งสอนด้วยการบอกเล่า (Oral Tradition) และการสร้าง องค์ความรู้ไว้เป็นลายลักษณ์ (Literary Tradition) ซึ่งโดยทั่วไป การถ่ายทอดภูมิปัญญาของชาวบ้าน จะนิยม 2 วิธีแรก ในกรณีที่เป็นศิลปะวิทยาการระดับที่มีความซับซ้อน หรือลึกซึ้งจะใช้วิธีลายลักษณ์

4. การเรียนโดยพิธีกรรม ซึ่งมีความศักดิ์สิทธิ์ และมีอำนาจโน้มน้าวให้คนที่มีส่วนร่วม รับเอาคุณค่าและแบบอย่างพฤติกรรมที่ต้องการเข้าไว้ในตัว เป็นการตอกย้ำความเชื่อกรอบศีลธรรม จรรยา ของกลุ่มชนแนวปฏิบัติและคาดหวัง โดยไม่ต้องใช้การจำแนกแจกแจงเหตุผล

5. ศาสนาทั้งในด้านหลักคำสอน ศีล และวัตรปฏิบัติ ตลอดจนพิธีกรรม และกิจกรรม ทางสังคมที่มีวัดเป็นศูนย์กลางของชุมชนซึ่งการเรียนรู้ ล้วนมีส่วนตอกย้ำภูมิปัญญาที่เป็นอุดมการณ์ แห่งชีวิต ให้กรอบและบรรทัดฐานความประพฤติ และให้ความมั่นคงอบอุ่นทางจิตใจ เป็นที่ยึดเหนี่ยว แก่คน ในการเผชิญชีวิตบนความไม่แน่นอน อันเป็นศีลธรรมอย่างหนึ่ง สถาบันศาสนาจึงมีอิทธิพลต่อ การเรียนรู้ของคนที่อยู่ร่วมกันเป็นหมู่เหล่า

6. การแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ ระหว่างชุมชนที่แตกต่างกันทั้งในทางชาติพันธุ์ ถิ่นฐานทำกิน รวมถึงการแลกเปลี่ยนกับคนต่างวัฒนธรรม ทำให้กระบวนการเรียนรู้ขยายตัว มีความคิดใหม่ วิธีการใหม่เข้ามาผสมผสานกลมกลืน บ้างขัดแย้งกัน แต่ทำให้เกิดการเรียนรู้ ที่หลากหลายกว้างขวาง ทั้งในด้านสาระรูปแบบและวิธีการ

7. การผลิตซ้ำทางวัฒนธรรม (Cultural Reproduction) ในการแก้ปัญหา ได้มีความพยายามเลือกฟื้นเอาความเชื่อ และธรรมเนียมปฏิบัติ ที่สืบทอดกันมาในสังคม ประเพณีมาผลิตซ้ำทางวัฒนธรรมให้ตรงกับฐานความเชื่อเดิมขณะเดียวกันก็แก้ปัญหาในบริบทใหม่ได้ระดับหนึ่ง

8. ครูพักลักจำเป็นการเรียนรู้ในทำนองแอบเรียน แอบเอาอย่าง แอบลองทำดู ตามแบบอย่างที่เขาสังเกตอย่างเงียบๆ แล้วรับเอามาเป็นของตน เมื่อสามารถทำได้จริง ซึ่งเป็นวิถีธรรมชาติธรรมดาของคนในการเรียนรู้จากผู้อื่น

9. การเรียนรู้เป็นกระบวนการกลุ่ม ที่เกิดจากชาวบ้าน ได้ร่วมพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ ตั้งคำถาม หาคำตอบ หาแนวทาง และอื่นๆ ในการดำเนินวิถีชีวิตร่วมกัน

10. การเรียนรู้จากการแก้ปัญหาในชีวิตจริง ดังนั้น การเรียนรู้ของชาวบ้าน และชุมชน จึงมิได้มีความหมายเพียงการยกระดับความคิด สติปัญญาของชาวบ้าน ให้สูงขึ้นเท่านั้น แต่การเรียนรู้ของชาวบ้าน และชุมชนเป็นเรื่องของวิถีชีวิต ของชาวบ้าน ของท้องถิ่น ของชุมชน จึงทำให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจและเรียนรู้

นอกจากได้สรุปกรอบแนวคิดในการศึกษากระบวนการเรียนรู้ และสืบทอดภูมิปัญญาชาวบ้าน 10 ประการ แล้ว ยังได้กล่าวถึง ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสังเคราะห์ และการตอบสนอง (Associative Theory) ทฤษฎีนี้ได้อธิบายว่า พื้นฐานการกระทำของบุคคลขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม (Passive) หน้าที่ของผู้สอน คือ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน หลักของทฤษฎีสังเคราะห์และตอบสนอง คือ

1. การเสริมแรง (Reinforcement) เป็นตัวกระตุ้นที่ทำให้เกิดการตอบสนอง หรือพฤติกรรมการเรียนรู้

2. การฝึกฝน (Practice) ได้แก่ การทำแบบฝึกหัด การฝึกซ้ำเพื่อให้เกิดทักษะ ในการแก้ปัญหาที่สัมพันธ์ โดยเฉพาะวิชาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติ

3. การรู้ผลการกระทำ (Feedback) ได้แก่ การที่สามารถให้ผู้เรียนได้รู้ผลการปฏิบัติ ได้ทันที

4. การสรุปเป็นกฎเกณฑ์ (Generalization) ได้แก่ การได้รับประสบการณ์ต่างๆ ที่สามารถสร้างมโนทัศน์ (Concept) จนกระทั่งสรุปเป็นกฎเกณฑ์ที่จะนำไปใช้ได้

5. การแยกแยะ (Discrimination) ได้แก่ การจัดแยกประสบการณ์ที่ผู้เรียนสามารถแยกแยะความแตกต่างของข้อมูลได้ชัดเจน

6. ความใกล้ชิด (Contiguity) ได้แก่ การสอนที่คำนึงความใกล้ชิดระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนอง เป็นต้น

1.7 สภาพและบทบาททางดนตรี

สังัด ภูเขาทอง (2545: 38) กล่าวว่า การแสดงงิ้วของจีน ผู้เข้ามาใหม่ เพื่อเข้าสู่อาชีพนี้ ไม่ว่าจะเป็นนักแสดงหรือนักดนตรี จะต้องทำพิธีไหว้ “เหล่าเอี้ย” หมายถึงผู้อาวุโส ในฐานะเจ้าประจำโรงงิ้วเสียก่อน สำหรับนักดนตรี ในพิธีไหว้จะต้องเตรียมสิ่งของต่อไปนี้มาบูชาครู คือ

1. ผ้าแดง เป็นสัญลักษณ์แห่งความเป็นมงคล
2. ส้ม หรือ “ไต่กิก” แปลว่าโชคดี
3. อั่งเปา คือซองแดงใส่เงินเพื่อบูชาครู
4. ไม้ตีกลอง เป็นสัญลักษณ์ของดนตรีที่ควบคุมการแสดงงิ้วทั้งหมดและเป็นใหญ่ที่สุดของกลุ่มดนตรี

ในการแสดงงิ้ว ดนตรีนับว่า มีบทบาทมาก เขาแบ่งดนตรีออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ฝ่ายกลอง (โก้วคา) กับฝ่ายเครื่องสาย (ฮี้คา) โดยวางดนตรีอยู่คนละฝั่งตรงข้ามกัน ฝ่ายกลองอยู่ทางซ้ายมือผู้ชม ฝ่ายเครื่องสายอยู่ทางขวามือ ฝ่ายกลองถือว่า สำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการแสดงทีเดียว คือ นอกจากจะให้จังหวะแล้ว ยังทำหน้าที่เป็นผู้บอกสัญญาณ กำกับท่าทางการเคลื่อนไหวของการแสดงการให้คิวการเปลี่ยนฉาก การเข้า-ออกการแสดง เป็นต้น ฝ่ายกลอง อาจจะมีฆ้อง ฉาบหรือกรับก็ได้ ผู้นำกลุ่มฝ่ายกลองเรียกว่า “พะโก้วซิงแซ” แปลว่า ครูผู้ตีกลอง คือ ครูกลองนั่นเอง

ในปัจจุบันดนตรีแต้จิ๋วที่ยังมีบทบาทต่อสังคมชาวจีนมิให้พบเห็นเด่นชัดได้ทั่วไป ได้แก่ ดนตรีแต้จิ๋วที่บรรเลงอยู่ตามสมาคมต่างๆ และที่ปรากฏอยู่ในพิธีงิ้วเด็ก ส่วนในด้านอุปการะจีนแต้จิ๋วนั้น พบเห็นได้ไม่บ่อยนัก เนื่องจาก เป็นการแสดงที่มีราคา การว่าจ้างสูงกว่าเมื่อเทียบกับคู่แข่ง เช่น ภาพยนตร์ที่เจ้าภาพจัดมาฉายแทน ทำให้งิ้วแต้จิ๋วมีงานแสดงน้อยลง ผู้ที่มุ่งมั่นและมีใจรักในศิลปะแขนงนี้เท่านี้ ที่จะสามารถเก็บรักษาศิลปะงิ้วนี้ให้คงรอดต่อไปได้ สำหรับพิธีงิ้วเด็กนั้น ในปัจจุบันก็ลดน้อยลงไปมากกว่าแต่ก่อนเหลือเพียง 12 – 13 งานต่อเดือน ซึ่งเดิมเคยมีงานเกือบทุกวัน ช่วงเดือน 8 เดือน 9 เดือน 10 ของจีนมีมากกว่าเดือนอื่นๆ และน้อยที่สุดช่วงหลังตรุษจีน (กวี ศิลปศิริ หรือ โอวตี : สัมภาษณ์)

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทรงพล สุขุมวาท (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ดนตรีแต้จิ๋ว : กรณีศึกษาวงดนตรีคลองเตยเหลียงหลักฮึง ผลการวิจัยพบว่า วงดนตรีคลองเตยเหลียงหลักฮึง เป็นวงดนตรีประเภท ซ็องจู้ เรียกว่าวงหีชี มีนักดนตรีอยู่ในเมืองไทยมานาน มีเครื่องดนตรีประเภทขลุ่ย ได้แก่ ห่วยเต็ก ถังเซียว ประเภทซอ ได้แก่ ยี่ฮี้ หยี่ฮู้ พ้าฮี้ ตัวผ่า ประเภทขิม ได้แก่ เฉียวคิมประเภทพิณ ได้แก่ ปี่เป่ มีบทเพลง

พีธี ที่เป็นชื่อผู้ โบราณของแต่จิว การสืบเนื่องทางโครงสร้างของเพลงพบว่า เรเปอร์ทัวร์ที่สำคัญของพีธี มาจากฉวไผ ที่เป็นทำนองโบราณสำคัญ

วีเกียรติี มารคแมน (2539: บทคัดย่อ) ได้กล่าวไว้ว่า ดนตรีในการแสดงจึงเป็นดนตรีที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งปรากฏในเรื่องของเครื่องดนตรี การผสมวง การจัดวงดนตรี และแบบแผนทฤษฎี ซึ่งได้แก่ระบบเสียง พบว่า 7 เสียงแบ่งเท่า ทำนองแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ทำนองหลัก (ตั้งลัก) ทำนองเบา (คิงลัก) ทำนองพลิกสาย (ฮวยสั่ว) และทำนองอ้อวะโหวง โดยประเภทของทำนองใช้แสดงออกทางอารมณ์ต่างกัน การผสมผสาน และการพลิกเพลงของประเภททำนอง อัตร่าจ้งหะ และประเภทจ้งหะก่อให้เกิดเพลงที่มีความหลากหลายที่สามารถแสดงออกทางอารมณ์อันซับซ้อน ในการบรรเลง ให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดอารมณ์มากเป็นพิเศษ เพลงๆ หนึ่ง สามารถบรรเลงได้หลายแบบแล้วแต่สถานการณ์ของการแสดง

เรวดี อึ้งโพธิ์ (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยดนตรีในพิธีงเด็กแบบอนันนิทาย : กรณีศึกษาคณะดนตรีของวัดโลกานุเคราะห์ ผลการวิจัย พบว่า ดนตรีมีบทบาทความสำคัญต่อพิธีกรรม คือ ใช้บรรเลงประกอบการสวดมนต์ เพื่อให้พระยัดแนวทำนอง ใช้บรรเลงประสานกับเครื่องเคาะจ้งหะของพระ และใช้เป็นสัญญาณบอกขั้นตอนการขึ้นต้นและจบพิธีกรรมต่างๆ และใช้สร้างบรรยากาศในงาน ซึ่งเป็นผลให้พิธีกรรมมีเอกลักษณ์และมีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ดนตรีที่ใช้ประกอบพิธีงเด็ก มีการสืบทอดแบบปากต่อปาก ลักษณะดนตรีเป็นแนวทำนองเดียวมีลักษณะทำนองเป็นแนวซ้ำๆ มีการแปรทำนองโดยไม่ทิ้งทำนองหลักในวรรคสั้นๆ มีกระสวนจ้งหะแบบห่างๆ และส่วนใหญ่เป็นกระสวนจ้งหะที่มีระยะห่างของจ้งหะเท่าๆ กัน ใช้บันไดเสียงแบบ 5 เสียง ทำนองจบมีลักษณะของทำนองในทิศทางของเสียงที่สูงขึ้น มีลักษณะของการใช้จ้งหะแบบเฉพาะในบทเพลง ไม่มีการแบ่งชั้นความเร็วของจ้งหะแต่ใช้จ้งหะเดียวที่มีการเร่งจ้งหะ

แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย (2542: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความกตัญญูของชาวจีนที่สะท้อนผ่านพิธีงเด็ก : กรณีศึกษาพิธีงเด็กจีนไหหลำในสังคมไทย กล่าวไว้ว่า พิธีงเด็กจีนไหหลำ ในสังคมไทย มีลักษณะเนื้อหาที่สะท้อนถึงคุณธรรมกตัญญู ทั้งในส่วนของเครื่องแต่งกายลูกหลานที่เข้าร่วมพิธี หรือขั้นตอนต่างๆ ของพิธีกรรม โดยเฉพาะพิธีแก้กรรมให้ผู้ตาย การจำลองเหตุการณ์หลังความตายกับโลกของคนเป็น ให้ลูกหลานได้รู้เห็นเหตุการณ์ที่ผู้ตายเผชิญในสิ่งดีๆ ก่อให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ เป็นการชดเชยอารมณ์พลัดพราก สูญเสีย อย่างไรก็ดี พิธีงเด็กจีนไหหลำน่าจะมีแนวโน้มลดบทบาทลง เพราะลูกหลานชาวจีนส่วนใหญ่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เป็นไทย โดยเฉพาะสังคมในเมือง ซึ่งเป็นลักษณะสากลมากขึ้น แต่หากได้มีการปรับเปลี่ยนพิธีกรรมให้ลูกหลานซาบซึ้ง หรือเข้าใจคุณค่า ความหมายมากขึ้น พิธีกรรมดังกล่าวก็น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างโลกทัศน์ เป็นการสร้างสายสัมพันธ์ของคนในหมู่เครือญาติ ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะในสังคมปัจจุบัน ซึ่งให้ความสำคัญต่อความเจริญทางวัตถุ

จนละเลยคุณค่าทางจิตใจ

รัศมี เอื้ออารีย์ไพศาล (2546: บทคัดย่อ) การทำการวิจัยเรื่อง ดนตรีพิธีงเด็กจีนและกรณีศึกษาโรงเรียน ชูอำเภอ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียน ชูอำเภอ เป็นโรงเรียนและที่มีผู้ประกอบพิธีทั้งหมด 12 คน เทพเจ้าที่โรงเรียน ที่ให้ความนับถือคือ เจ้าแม่กวนอิม สมาชิกของโรงเรียนต้องเป็นหญิงเท่านั้น การประกอบพิธีงเด็กใช้บทสวดทั้งหมด 13 บทหลัก ซึ่งบทสวดในแต่ละชุดนั้น สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามรูปแบบของการประกอบพิธี ผู้ประกอบพิธีงเด็กเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ในการสวดมนต์ ร้องและเล่นเครื่องดนตรีเอง เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบพิธีเป็นเครื่องประกอบจังหวะทั้งหมด ส่วนทำนองเพลงนั้น เกิดจากการขับร้องของผู้ประกอบพิธี ลักษณะทำนองเป็นแบบทำนองเดียวกันมี ผู้ร้องหลายคน เครื่องดนตรีที่ใช้ในการประกอบพิธีแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มคือ เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบพิธีหน้าโต๊ะพิธี และเครื่องดนตรีที่ใช้ขณะเดินประกอบพิธี นอกจากนี้ ยังพบว่า เพลงส่งเจ้า เป็นเพลงที่ผู้ประกอบพิธีต้องร้องภายหลังจากการประกอบพิธีแต่ละชุด เพื่อแสดงความเคารพต่อเทพเจ้าที่ได้ัญเชิญมาร่วมในพิธีกรรม

ดารารัตน์ เมตตาริการณนธ์ (2532: 133) ได้ทำการวิจัยเรื่องชาวจีนในอำเภอ 2 แห่งในจังหวัดยโสธร กรณีศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะกรณี กล่าวว่า ทางด้านการกลมกลืนทางวัฒนธรรมพบว่า ชาวจีนในสุขาภิบาลทรายมูล และสุขาภิบาลกุดชุม ปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นชาวจีนรุ่นลูกหลาน เหลน ที่เติบโตขึ้นในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างจากบรรพบุรุษ ความเชื่อศาสนาที่กลมกลืนแล้ว ความใกล้ชิดต่อการมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างชาวจีนและชาวไทย การแต่งงานข้ามชาติพันธุ์ ตลอดจนถึงกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้หลายทางด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ มีผลต่อการกลมกลืนของชาวจีนทั้งสองแห่ง

รสสุคนธ์ อินคง (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสืบทอดปีพาทย์ ในจังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า ปัจจุบันจังหวัดอ่างทอง มีคณะปีพาทย์ทั้งหมด จำนวน 34 คณะ นักดนตรี 398 คน ส่วนใหญ่เป็นชาย นักดนตรีอายุระหว่าง 10 – 30 ปี มีมาก แสดงให้เห็นว่า มีการสืบทอดปีพาทย์สู่เยาวชนปัจจุบันมาก สภาพการสืบทอดของนักดนตรีส่วนใหญ่มาจากบรรพบุรุษ บทบาทของปีพาทย์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ที่ปีพาทย์มีความสำคัญในฐานะดนตรีประกอบพิธีกรรม ปัจจุบันพบว่า การบรรเลงปีพาทย์เพื่อประกอบพิธีกรรมส่วนใหญ่ เป็นพิธีกรรมในงานศพ การบรรเลง เพื่อประกอบการแสดงลดน้อยลงมาก กระบวนการสืบทอดปีพาทย์พบว่า ความเชื่อในการรับศิษย์เข้าเรียนปีพาทย์ยังเหมือนในอดีต คือ ผู้ปกครองนำเด็กมาฝาก พิธีกรรมในการจับมือก่อนเริ่มเรียนปีพาทย์เรียนเพลงสาธุการ สถานที่เรียน ยังใช้บ้านครูเป็นสถานศึกษา มีเครื่องดนตรีเป็นสื่อ และอุปกรณ์การเรียนการสอน เนื้อหาการสอนเริ่มเปลี่ยนแปลงไปโดยการนำเพลงมอญมาใช้สอนแทนเพลงชุด โหมโรงเช้า โหมโรงเย็น เพลงเรื่อง เพลงพิธีกรรม วิธีสอนใช้วิธีการสาธิตเป็นหลัก

มานะ ธาณี (2546: บทคัดย่อ) วัฒนธรรมการบรรเลงปี่พาทย์ จังหวัดสิงห์บุรี มีบทบาททางด้านสังคม และวัฒนธรรม 2 ลักษณะคือ ดนตรีประกอบพิธีกรรม เช่น พิธีศพ พิธีไหว้ครูดนตรีไทย และดนตรีประกอบการแสดง เช่น ลิเก หนังใหญ่ ซึ่งกิจกรรมทางวัฒนธรรมดังกล่าวสร้างความเข้มแข็งทางวัฒนธรรม ตามแนวความคิดของศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี สรุปได้ 2 ข้อ ดังนี้

1. ด้านจิตใจ มีจิตใจงดงามประพฤติปฏิบัติอยู่ในขนบธรรมเนียมประเพณี อยู่ในกรอบศีลธรรมอันดีงาม เป็นการสร้างศักดิ์ศรี และความภาคภูมิใจในหมู่คณะ
2. สอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย คือ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และเสนอความคิดเห็น

อารีรัตน์ เรืองกำเนิด (2514: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาวงโหม่งครีมนดนตรี สำหรับงานศพ ในจังหวัดชุมพรกล่าวว่า วงโหม่งครีมน เป็นที่รู้จักและนิยมรับบรรเลงในงานศพ ช่วงปีพ.ศ.2440 – 2500 การบรรเลงแต่ละครั้ง มีรูปแบบประเพณีตั้งแต่การติดต่อรับงานการไหว้ครู การเบิกโรง การบรรเลงเพลง มีเอกลักษณ์ของวงคือ นักดนตรีต้องรับประทานยาหยวก ซึ่งเป็นเครื่องบูชาครู บทบาทและหน้าที่ในสังคมของวงโหม่งครีมน มีลักษณะหน้าที่แฝง กล่าวคือ เป็นตัวแทนของระบบสัญลักษณ์ทางสังคม กระตุ้นให้เกิดการตอบสนองทางจิตวิทยาและกายภาพ รักษาบรรทัดฐานทางสังคม และรักษาเอกลักษณ์ของพิธีกรรม การที่สภาพแวดล้อมทางสังคมเป็นสังคมกสิกรรม มีการแบ่งการปกครองชัดเจน สมาชิกรู้จักหน้าที่ของตนเองทำให้สมาชิกในวงรู้จักสร้างทำนองเพลง ทำนองซับซ้อน รู้จักการบรรเลงอย่างมีลำดับขั้นตอน

ฉัตรแก้ว สิมารักษ์ (2514: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องประเพณีการทำศพ ของชาวไทยอิสลามพบว่า มนุษย์ได้มีประเพณีการทำศพมานานแล้ว อย่างน้อยที่สุดเท่าที่พบหลักฐานทางโบราณคดีก่อนประวัติศาสตร์ดั้งเดิม ตั้งแต่ยุคสมัยหินกลาง ซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่า 10,000 ปี และได้มีวิวัฒนาการเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ประเพณีนั้นมีความแตกต่างกันไปในแต่ละสังคม ซึ่งต่างลัทธิความเชื่อถือ นับตั้งแต่การฝัง เภา หรือแม้แต่การทิ้งไว้ให้สัตว์กิน สำหรับประเพณีการทำศพของอิสลามเป็นการนำความเชื่อถือและวิธีการที่ใช้ปฏิบัติอยู่ ตามคติของอิสลามที่ว่า การตายเป็นการเปลี่ยนสภาพจากชีวิตแห่งการประกอบกรรมไปสู่สภาพการรับผลกรรม

ภัทรวรรณ จันธิราช (2539: ไม่ปรากฏเลขหน้า) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องกาหลอในอำเภอยะรัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยศึกษาประวัติความเป็นมาของวงกาหลอในภาคใต้ ความเชื่อ และพิธีกรรมของดนตรีกาหลอที่ใช้ในงานศพ องค์ประกอบของดนตรีกาหลอและลักษณะกาหลอในภาคใต้ มีอยู่ 2 แนวทาง คือ กาหลอเป็นวัฒนธรรมของอินเดียที่แพร่กระจายเข้ามายังแหลมมลายู ตั้งแต่ครั้งโบราณ ส่วนแนวคิดที่สองเชื่อว่า กาหลอเป็นดนตรีที่เกิดขึ้นมาครั้งสมัยพุทธกาล ใช้เป็นเครื่องประโคมแห่หน้าเศียรของท้าวมหาพรหม ความเชื่อและพิธีกรรมของกาหลอมีพื้นฐานความเชื่ออยู่ว่า กาหลอ เป็นดนตรี

ที่นำวิญญาณของคนตายไปสู่สวรรค์ พิธีกรรมของดนตรีกาหลอเริ่มตั้งแต่การติดต่องาหลอ พิธีกรรม การออกจากบ้าน พิธีกรรมการเข้าโรงกาหลอ พิธีกรรมการไหว้ครู พิธีเบิกปากปี พิธีตีกลองสวรรค์ การบรรเลงเพลงพิธีออกโรงกาหลอ พิธีทลายโรง พิธีเบิกทาง พิธีทำศพ และพิธีคว่ำซ้อง ปัจจุบันวงกาหลอ ในพื้นที่ ที่ศึกษาพบว่าใช้บรรเลงเฉพาะงานศพแต่เพียงอย่างเดียว

จากข้อมูลและเอกสาร บทความทางวิชาการ และงานวิจัยที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยได้นำมาเป็น ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางศึกษาและประยุกต์ใช้ในการทำวิจัยเรื่อง "การศึกษาสภาพ และบทบาท ของดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลูเขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร"

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัย "การศึกษาสภาพและบทบาทของดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร" ในครั้งนี้ ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัย เอกสาร ตำรา และบทความต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับหัวข้อ เพื่อเป็นพื้นฐานองค์ความรู้ จากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากการปฏิบัติภาคสนามและนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการศึกษา นำมาเรียบเรียงในรูปแบบเชิงพรรณนาวิเคราะห์ เป็นความเรียง โดยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยไว้ ดังนี้

1. การกำหนดแหล่งข้อมูล

1.1 การเลือกพื้นที่ในการศึกษา การศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดพื้นที่แบบเจาะจง (Purposive Selective) ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกศึกษา สภาพและบทบาทของวงดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นชุมชนเก่าแก่ และมีชาวไทยเชื้อสายจีน อาศัยอยู่มาก โดยออกเก็บข้อมูลภาคสนามเกี่ยวกับองค์ความรู้ที่มีบริบทที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา "การศึกษาสภาพ และบทบาทของวงดนตรีจีน ในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรีจังหวัดกรุงเทพมหานคร"

1.2 การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ในศึกษานี้เป็นกลุ่มชาวจีนและชาวไทยเชื้อสายจีนในชุมชนตลาดพลู หัวหน้าคณะดนตรี นักดนตรี และชุมชนของคนไทยเชื้อสายจีนที่มีความรู้พื้นฐานด้านวัฒนธรรม ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อต่างๆ และวิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีนในชุมชน

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลต่างๆ ทั้งด้านเอกสาร และข้อมูลภาคสนาม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 การศึกษาข้อมูลเอกสาร ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร ตำรา งานวิจัย และบทความต่างๆ โดยได้ทำการศึกษาจากแหล่งข้อมูล ดังนี้

- 2.1.1 สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- 2.1.2 หอสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- 2.1.3 หอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร
- 2.1.4 ห้องสมุดศูนย์สังคีตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด
- 2.1.5 ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

2.2 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจาก

2.2.1 การสังเกต (Observation) ผู้วิจัยได้ใช้การสังเกต 2 แบบ คือ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม

2.2.2 การสัมภาษณ์ (Interview) การสัมภาษณ์เป็นอีกวิธีหนึ่งที่สำคัญของการเก็บข้อมูลงานวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีการสัมภาษณ์ 2 รูปแบบ คือ การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ ในการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ ผู้วิจัยจะมีการกำหนดคำถามไว้ล่วงหน้า โดยมีลักษณะที่ต้องการคำตอบแบบเจาะจงในประเด็นที่เกี่ยวกับดนตรี บทเพลงที่บรรเลงงานแสดง และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เป็นการที่ผู้วิจัยได้พูดคุย ชักถามเกี่ยวกับเรื่องทั่วไปแต่อยู่ในขอบเขตของเนื้อหา ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ จาก

- บุคคลทั่วไป
- วิทยากรต่างๆ ที่มีความรู้และเกี่ยวข้องกับด้านวัฒนธรรม
- นักดนตรี หัวหน้านักดนตรี

2.2.3 การบันทึกภาพและข้อมูล จะบันทึกภาพเคลื่อนไหวด้วย กล้องวิดีโอ บันทึกภาพนิ่งด้วยกล้องถ่ายภาพชนิดฟิล์มและดิจิตอล บันทึกเสียงขณะสัมภาษณ์ด้วยเครื่องบันทึกเทปเสียงเพื่อเป็นประโยชน์ในการเก็บข้อมูลจากการสนทนา

3. การจัดทำข้อมูล

3.1 นำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้ารวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาจัดเรียงเรียงลำดับตามความสำคัญของเนื้อหา

3.2 นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาถอดความ และจัดเรียงโดยให้มีความสัมพันธ์สอดคล้อง กับหัวข้อและเนื้อหา

3.3 นำข้อมูลจากแถบบันทึกเสียง และเทปบันทึกภาพ จัดทำด้วยวิธีถอดความ เป็นลายลักษณ์อักษร โดยให้ข้อมูลมีความสอดคล้องและต่อเนื่องกัน

3.4 นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทำนองดนตรี ผู้วิจัยได้นำเสนอทำนองดนตรีมาจากการจดบันทึกโน้ตหลักจากผู้เชี่ยวชาญด้านการบรรเลงดนตรี แล้วจึงนำมาป้อนข้อมูลให้เป็นโน้ตสากล

3.5 นำข้อมูลที่ได้ รวมถึงโน้ต ไปให้ผู้บรรเลงดนตรี นักดนตรี ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และเสนอข้อคิดเห็น เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อมูล

3.6 นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุง เรียบเรียงเนื้อหา โดยจัดลำดับให้เป็นไปอย่างสอดคล้องสัมพันธ์กัน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลภาคสนามเป็นข้อมูลหลัก ใช้ข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตำราหนังสือทางวิชาการ เอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ เป็นข้อมูลสนับสนุน โดยมีรายละเอียดของการรวบรวมข้อมูล และจัดเรียงหัวข้อในการวิจัยเป็นลำดับ ดังนี้

4.1 สภาพของวงดนตรีจีน ในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี

4.1.1 สภาพทั่วไปของชุมชน

4.1.2 จำนวนคณะ จำนวนนักดนตรีในคณะ

4.2 บทบาทหน้าที่ของดนตรีจีน

4.2.1 ความเป็นนักดนตรี

4.2.2 การฝึกซ้อม

4.2.3 ครูที่มาฝึกสอน

4.2.4 การเข้าร่วมกับชุมชน

4.2.5 การเผยแพร่ดนตรีจีน

4.3 การสืบทอด

4.3.1 ลักษณะการสืบทอด

4.3.1.1 สายตระกูล ญาติ พี่ น้อง

4.3.1.2 สายศิษย์

4.3.1.2.1 การรับศิษย์

4.3.1.2.2 สถานที่จัดการเรียนการสอน

4.3.1.2.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

4.3.1.3 การจดจำจากประสบการณ์

4.3.2 วิธีการถ่ายทอด

4.3.2.1 ปากต่อปาก

4.3.2.2 การสาธิต

4.3.2.3 การเรียนจากโน้ต

4.4 บทเพลง

4.4.1 บทเพลงบรรเลง

4.4.2 บทเพลงร้อง

ขั้นสรุป

ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ ได้นำมาเรียบเรียงในรูปแบบเชิงพรรณนาวิเคราะห์ เป็นความเรียง และสรุปผลเป็นรายงานการวิจัย

บทที่ 4

การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล

1. สภาพของวงดนตรีจีน ในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร

จากทฤษฎีรากแก้วทางวัฒนธรรม ของรองศาสตราจารย์กาญจนา อินทรสุนานนท์
ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีนี้ มาใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

“ภูมิลักษณะประชาชนและวัฒนธรรมว่า ชุมชนที่อยู่รวมกันแต่ละคนในชุมชนมีจุดหมายในชีวิตที่แตกต่างกัน แต่ทุกคนในชุมชนจะต้องมีอุดมการณ์ร่วมกันซึ่งจะเป็นรากแก้วในชุมชน” มีด้วยกัน 8 ข้อ คือ

1. อยู่อย่างไทย
2. ใฝ่ใจศึกษา
3. เสาะหาความรู้
4. เข้าสู่ค่านิยม
5. สร้างสมอุดมการณ์
6. สืบสานวัฒนธรรม
7. จดจำประเพณี
8. ของดีศาสนา

การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ได้ใช้หัวข้อเรื่อง อยู่อย่างไทย ใฝ่ใจศึกษา เสาะหา ความรู้ เข้าสู่ค่านิยม สร้างสมอุดมการณ์ สืบสานวัฒนธรรม จดจำประเพณี

อยู่อย่างไทย - จีน

1.1 สภาพทั่วไปของชุมชน

ชุมชนย่านตลาดพลูมีประวัติความเป็นชุมชนมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา โดยมีกลุ่มชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่นี้ 4 กลุ่ม กลุ่มแรก คือ กลุ่มชาวไทย ซึ่งส่วนหนึ่งอยู่ในพื้นที่นี้มาแต่ดั้งเดิม และต่อมามีกลุ่มที่อพยพจากกรุงศรีอยุธยา และพื้นที่ใกล้เคียงมาสมทบ กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มชาวจีน ซึ่งอพยพเข้ามามากในช่วงตั้งกรุงธนบุรีเป็นราชธานี และในช่วงเวลาต่อมาที่ประเทศจีนเกิดความแห้งแล้งและขาดแคลนอาหาร กลุ่มที่ 3 คือ กลุ่มชาวมอญ ซึ่งเป็นกลุ่มนายกองมอญขนาดเล็ก ที่อพยพเข้ามาในช่วงปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งในปัจจุบันไม่ปรากฏว่า มีเชื้อสายของกลุ่มมอญเหล่านี้หลงเหลืออยู่ และกลุ่มสุดท้าย คือ กลุ่มชาวไทยมุสลิม ซึ่งมีการเคลื่อนย้ายมาจากกรุงศรีอยุธยา และจังหวัดใกล้เคียง กลุ่มหนึ่ง ส่วนอีกกลุ่มหนึ่ง ถูกกวาดต้อนเป็นเชลยสงครามมาจากเมืองปัตตานี ในสมัยรัชกาลที่ 1

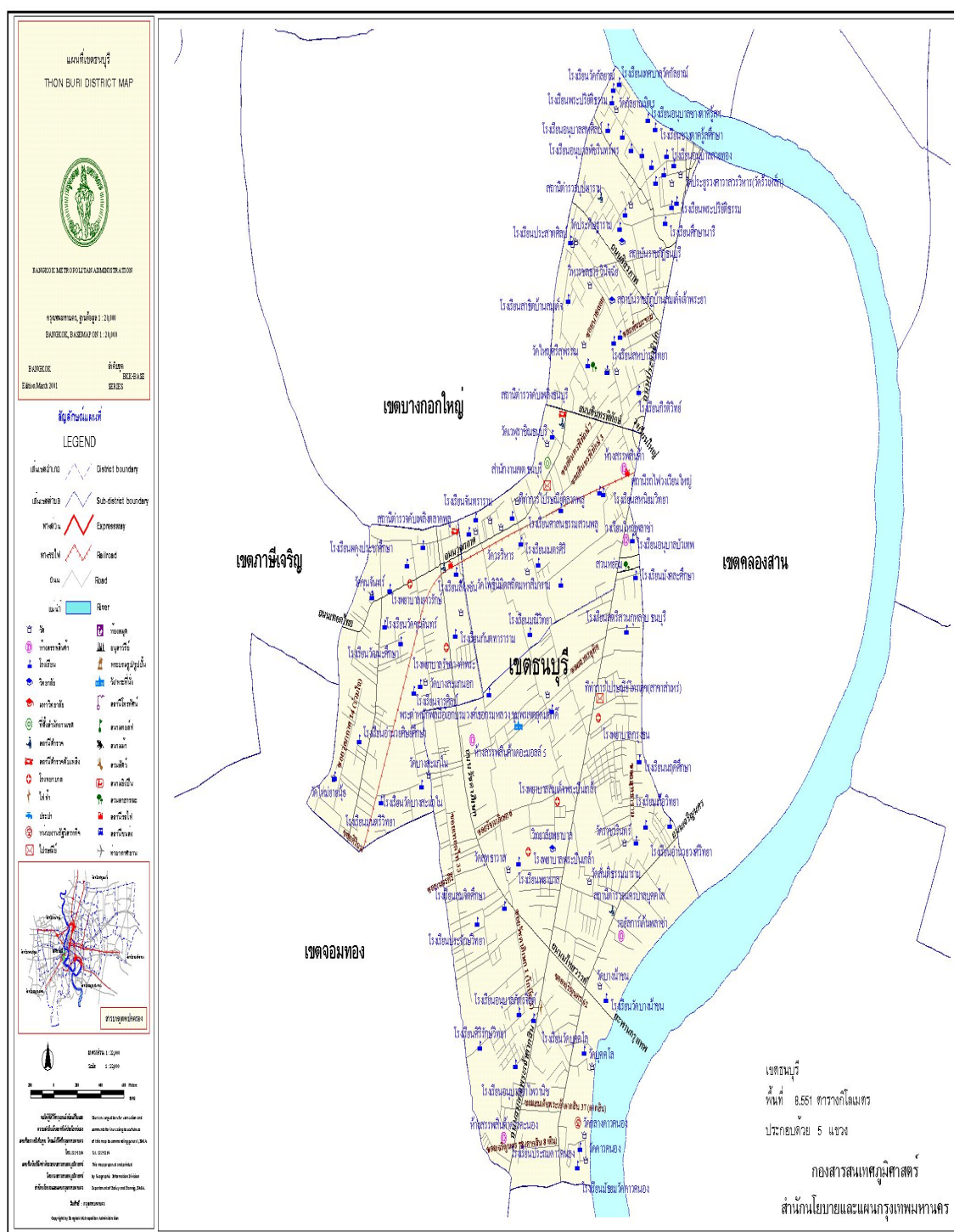
ตลาดพลู นับได้ว่า เป็นแหล่งชุมชนที่โด่งดังชุมชนหนึ่ง ในการปลูกพลูที่ใหญ่ และมีรสชาติดีที่สุดของธนบุรี เป็นศูนย์กลางทางการค้าและการคมนาคมตลอด 24 ชั่วโมง ตลาดพลู มีลักษณะพื้นที่ราบลุ่ม ดินมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก ทำให้ตลาดพลูเป็นแหล่งผลิตอาหารของธนบุรี อีกทั้งยังมีวัดที่ได้สร้างคู่กับชุมชน เช่น วัดอินทารามวรวิหาร วัดจันทาราม (วัดกลาง) วัดราชคฤห์ (วัดมอญ) วัดขุนจันท์ วัดนางชี ตลาดพลูก็เป็นย่านคนจีน (ชาวสวน) ที่เก่าแก่ที่สุดย่านหนึ่งของฝั่งธนบุรี (สวนในบางกอก สวนนอกบางช้าง) ชาวจีนเหล่านี้ประกอบอาชีพเป็นกรรมกรรับจ้าง ทำสวนหมากพลู จนถึงเป็นเจ้าของกิจการโรงสี โรงเลื่อยโรงปลาทุ พอค้า นายอากร ฯลฯ

ศูนย์กลางการค้าริมน้ำของชาวตลาดพลูเริ่มทวีความคึกคักขึ้นเนื่องจากมีทางรถไฟผ่านย่านตลาดพลู (สายมหาชัย - วงเวียนใหญ่) ทำให้ย่านตลาดพลูกลายเป็นศูนย์กลางทางการค้า ทั้งทางบกและทางน้ำ โดยเฉพาะบริเวณตลาดวัดกลาง (วัดจันทาราม) จนกระทั่งปัจจุบัน เราคงปฏิเสธไม่ได้ว่า ตลาดพลู ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากนโยบาย การสร้างชาติของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม ในการห้ามคนไทยกินหมาก และวิกฤตการณ์น้ำท่วม ในปี พ.ศ. 2485 ความโดดเด่นของการเป็นแหล่งผลิตพลู และการค้าพลู จึงล่มสลายลงนับตั้งแต่นั้นมา พื้นที่ ที่เคยเป็นสวนหมากสวนพลูค่อยๆ ถูกแปรสภาพเป็นบ้านเช่า ห้องแถวไม้ ที่มีคนจากต่างถิ่นเช่าอยู่อาศัย อย่างแออัด ตลาดพลูเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และเริ่มลดบทบาทการเป็นศูนย์กลางทางการค้า และการคมนาคมทางน้ำลง ยังผลให้ศูนย์กลางการค้า ย้ายจากเส้นทางน้ำเป็นเส้นทางบก โดยศูนย์กลางความเจริญย้ายมาอยู่ที่ย่านวงเวียนใหญ่แทน

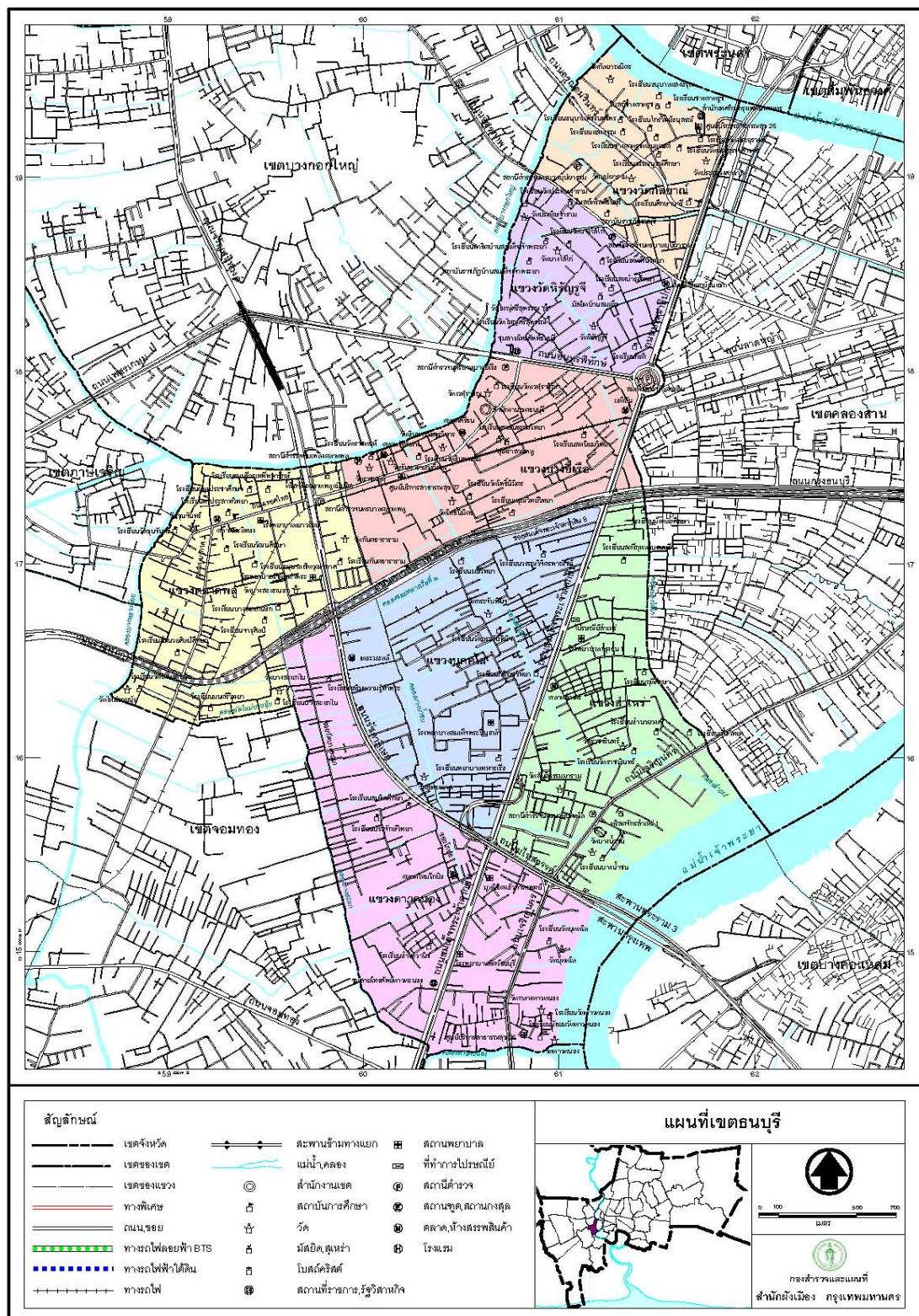
เนื่องจากพื้นที่ย่านนี้ มีความแตกต่างทางด้านชาติพันธุ์ ที่มีทั้งไทย จีน มุสลิม และมอญ ในขณะที่กลุ่มชาติพันธุ์ชาวจีนและมุสลิม ยังคงรักษาสถิติลักษณะของตนไว้ได้อย่างเข้มแข็ง ในย่านนี้แทบไม่พบความขัดแย้งระหว่างชาติพันธุ์ และที่น่าสนใจคือ การผสมกลมกลืนในกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ซึ่งมีมากในย่านนี้ พื้นที่ตลาดพลูไม่เคยอยู่คงที่ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา บางช่วงเวลาย้ายไปตั้งแต่วัดเวฬุราชิน ไปถึงปากคลองด่าน บางช่วงขยายไปเพียงแค่ว่าปากคลองบางสะแก และเมื่อสะพานรัชดาภิเษก ตัดผ่าน ความเป็นตลาดพลูที่ผู้คนรู้จัก คือ บริเวณพื้นที่ตั้งแต่ช่วงต้นของถนนวุฒากาศ เรื่อยมาจนถึงวัดจันทารามและวัดราชคฤห์เท่านั้น และในความเป็นตลาดของย่านนี้ ยังคงมีตลาดย่อยๆ อีกหลายตลาด เช่น ตลาดศรีธร ตลาดมะลิทอง ตลาดวัดบางสะแก ตลาดเสสเวช ตลาดวัดขุนจันท์ ซึ่งเมื่อก่อนเคยรุ่งเรือง แต่ปัจจุบันตลาดเหล่านี้ซบเซา เงียบเหงาไปมาก แต่จะคึกคักบ้างในยามค่ำคืน เพราะเป็นแหล่งขายอาหารที่ขึ้นชื่อของย่าน เช่น ร้านบะหมี่นายอ่ำ ข้าวหมูแดงนายกำ เป็นต้น ซึ่งกิจการเหล่านี้ ล้วนเป็นของคนไทยเชื้อสายจีนทั้งสิ้น ตลาดวัดกลาง ยังคงเป็นแหล่งขาย อาหารสดที่ผู้คนนิยมมาจับจ่ายซื้อหาอาหาร ตลอดจนข้าวของเครื่องใช้ ยังมีโรงเรียน โรงพยาบาล สถานที่ราชการ รวมทั้งวัดวาอารามหลายแห่ง ซึ่งสภาพโดยรวมย่านนี้มีเคยหลับใหล ยังคงปรากฏร่องรอย

ความเจริญให้เห็นได้ในปัจจุบัน ถือได้ว่า ย่านนี้ยังคงเป็นหัวใจสำคัญ และยังคงความเป็นศูนย์กลางความเจริญของย่าน

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม และวัฒนธรรมเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในทุกสังคม ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบทั้งด้านบวกและลบต่อคนในสังคม ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และวัฒนธรรมในย่านตลาดพลูได้ส่งผลกระทบต่อสถาบันครอบครัวและระบบเครือญาติ ทำให้เกิดมีครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่า แบบแผนและลักษณะการประกอบอาชีพได้เปลี่ยนแปลงไป อย่างไรก็ตามในด้านวัฒนธรรมและประเพณีของแต่ละกลุ่มชน ในย่านตลาดพลู พบว่า สามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและประเพณีไว้ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะในกลุ่มชาวไทยมุสลิม ส่วนชาวไทยพุทธ และชาวไทยเชื้อสายจีน ได้รับผลกระทบที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านประเพณี และพิธีกรรมต่างๆ ไปบ้าง โดยมีประเพณีบางอย่างถูกลดความสำคัญลง ซึ่งมีเงื่อนไขมาจากปัจจัยด้านค่านิยม และสภาพเศรษฐกิจ สรุปได้ว่า การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ 2 ประการคือ 1) พัฒนาการของชุมชนย่านตลาดพลู ที่ผ่านการเปลี่ยนแปลงของบ้านเมืองมาถึง 3 ยุคสมัย และ 2) ลักษณะและกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดขึ้น ส่งผลกระทบไปยังวิถีชีวิต และวัฒนธรรมด้านต่างๆ ทำให้เกิดการปรับตัวของผู้คนในย่านตลาดพลู ในลักษณะการยอมรับการเปลี่ยนแปลง เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นวิธีการแก้ปัญหาต่อสิ่งที่เกิดขึ้นของคนในชุมชน

ภาพประกอบ 3 แผนที่เขตธนบุรี 1

ภาพประกอบ 4 แผนที่เขตธนบุรี 2

1.2 จำนวนคณะ จำนวนนักดนตรีในคณะ

การศึกษารูปภาพและบทบาทของดนตรีจีน ในชุมชนตลาดพลูมีด้วยกัน 2 สมาคมดนตรี และนักดนตรีอิสระ 3 คน คือ

1. คณะซำเป่าเก็งเต็ง
2. คณะอ้าวฮั่ว ก๊กเก๋ากู
3. นายขจร เดชาภิมุขกุล (นายเต๋ยงไซ แซ่เต๋ นักดนตรีอิสระ)
4. นายฮั่วลี่ แซ่เต๋ (นักดนตรีอิสระ)
5. นายจงใจ พรหมวีระ (นักดนตรีอิสระ)

1. คณะซำเป่าเก็งเต็ง มีนักดนตรีด้วยกันหลายคน โดยจะผลัดเปลี่ยนกันมาฝึกซ้อมดนตรีกัน ถ้าผู้ใดว่างจากภารกิจส่วนตัว ก็จะมาฝึกซ้อมดนตรี มาสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน

ภาพประกอบ 5 สถานที่ตั้งคณะซำเป่าเก็งเต็ง วุฒากาศ 13 กรุงเทพมหานคร

คุณธนเสฏฐ์ ศุภศรีสรรพ (เจ้าของ) คณะซุ่มเป่าแก๊งเต็งทั้งที่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และที่กรุงเทพมหานคร วุฒากาศ ซอย 13

ภาพประกอบ 6 คุณธนเสฏฐ์ ศุภศรีสรรพ (เจ้าของ)

คุณธนเสฏฐ์ ศุภศรีสรรพ (บักเสียง) อายุ 55 ปี เกิดวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2496 เกิดที่แม่กลอง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย มีอาชีพทำธุรกิจส่วนตัว และเป็นเจ้าของสถานที่คณะซุ่มเป่าแก๊งเต็ง เลขที่ 119/103 ซอยวุฒากาศ 13 ถนนวุฒากาศ แขวงตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัด กรุงเทพมหานคร 10600 เกิดและโตที่อัมพวา แพบจะบอกได้ว่าเกิดอยู่ในวงดนตรีฝึกดนตรีเริ่มแรกคือฝึกตีกลองตั้งแต่อายุ 6 ขวบ พอ 7 ขวบ ก็สามารถตีกลองออกงานงเด็กได้ สามารถทำงานได้ และเป็นอาจารย์สอนกลองล่อโกวได้ ตั้งแต่อายุ 13 ปี เครื่องดนตรีสามารถเล่นได้ทุกอย่าง ยกเว้น พิณ(ผีผา) และทุ้มจิ้งเหลนไม่ได้ เพราะตอนเด็กในวงดนตรีไม่มีทุ้มจิ้งให้เล่น และก็สามารถสืบทอดอย่างชำนาญมาก ปี (โซนา) ขลุ่ยตรง ขลุ่ยขวาง ได้ สามารถอ่านโน้ตจีนได้คล่อง ภาษาจีน

สามารถฟัง-พูด-อ่าน-เขียนได้คล่อง ชอบเล่นดนตรีมาก ถ้าว่างก็จะฝึกซ้อมดนตรี จนมีความชำนาญ แต่จะไม่ชอบร้องจ๊ว

ถ้าเวลาไปออกงานนักดนตรีในวงคนอื่น ๆ จะได้รับค่าจ้าง คนละ 300 บาท แต่คุณ ธนแสฐ์ จะได้ค่าตัวมากกว่าคนอื่น คือจะได้ 900 บาท ในการไปออกงานงเด็ก ปัจจุบันได้หยุดงาน ทำงเด็กไปตั้งแต่อายุ 28 ปี แล้ว แต่ถ้าเกี่ยวกับงานการกุศลก็ยังไปทำอยู่บ้าง และยังคงเป็นหัวหน้า คณะซั้มเป้าแก๊งเต็ง ทั้งที่อัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และที่วุฒากาศ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการสืบทอดต่อกับบรรพบุรุษโดยตรง ที่ต่างจังหวัด อยู่ที่ 114 ตำบลอัมพวา อำเภอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

คณะดนตรีซั้มเป้าแก๊งเต็ง ที่ อัมพวา มีอายุมากถึง 105 ปี โดยการสืบทอดมาจาก บรรพบุรุษ และตอนนี้เป็นผู้จัดการปกครองของซั้มเป้าฯ ขณะนี้มีสมาชิกอยู่หลายคนมาก และมีลูกศิษย์ ปัจจุบันอยู่ 2 – 3 คน สร้างคณะมาตั้งแต่ อายุ 21 ปี สร้างมา 33 ปีแล้ว ลูกศิษย์เป็นชาวเขาก็มี โดยการไปฝึกสอนดนตรีจีนให้กับพวกชาวเขา (ชาวจีนฮ่อ) ที่หมู่บ้านอรุณทัย จังหวัดเชียงใหม่ และที่ ดอยแม่สลอง จังหวัดเชียงราย (กองพลที่ 93) โดยได้ระดมเงินทุนมาจากเพื่อนๆ และหมดเงินไปกับการสอนดนตรีให้กับชาวเขา ประมาณหนึ่งล้าน แปดแสนกว่าบาท แต่ได้สร้างงานสร้างอาชีพให้กับ ชาวเขาเป็นอย่างดี และเป็นคนเริ่มเอาคณะซั้มเป้าฯ เข้ามารับทำงานงเด็กในกรุงเทพฯ

ในปัจจุบันได้ให้ชาวเขาพวกนั้นมาทำดนตรีงเด็ก ที่ซั้มเป้าแก๊งเต็ง ที่อำเภอัมพวา จากตอนนั้นที่ได้สอนชาวเขาไว้หลายคนมากแต่เหลืออยู่ที่ยังทำดนตรีด้วยเพียง 2 – 3 คนเท่านั้น และตอนนี้ได้ไปเชิญอาจารย์จากมหาวิทยาลัยบูรพา ชื่ออาจารย์ช่อ จบจากมหาวิทยาลัยดนตรีจีน จาก เมืองจีน มาสอนดนตรีให้กับเด็กๆ นักดนตรีที่คณะซั้มเป้าฯ และก็ยังเชิญอาจารย์ช่อ ไปสอนดนตรีจีน ที่โรงเรียนบ้านแพ้ววิทยา สอนดนตรีจีนให้กับเด็กนักเรียน

คุณกัมปนาท ตั้งก่อलग

ภาพประกอบ 7 นายกัมปนาท ตั้งก่อलग นายกสมาคมซัมเป้าแก้งเต้ง

นายกัมปนาท ตั้งก่อलग (เชียงใหม่) อายุ 55 ปี เกิดวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2496 เกิดที่อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย เป็นนายกสมาคมของคณะซัมเป้าแก้งเต้ง และเป็นเพื่อนสนิทกันกับคุณธนเสฏฐ มีอาชีพทำธุรกิจส่วนตัว ฝึกดนตรีเองบ้าง เพื่อนๆ แนะนำให้บ้าง สามารถเล่นจิงหู่ (ซอเบส) ยานู (ซอมะพร้าวหรือซอฮู้) เอียวคิม (ซิม) ส่วนทู่เจิ้งกำลังฝึกอยู่ ฝึกดนตรีเล่นดนตรีเป็นงานอดิเรก ร้องเพลงได้แต่ชอบร้องเพลงลูกกรุงมาก เช่น เพลงของสุเทพ วงศ์คำแหง เรียนจบชั้น ป.4 จากโรงเรียนบ้านแพ้ววิทยา และมาต่อที่โรงเรียนสุปัญญาศึกษาที่วัดหลักสี่ อำเภอบ้านแพ้ว จบชั้น ป.7 และก็มาเรียนต่อ กศน. จบชั้น ม.3 ที่ อำเภอทองผาภูมิ ปัจจุบันทำธุรกิจเครื่องประดับอัญมณีส่งออก

ที่โรงเจเจ็กเซงซัมเป้าแก้งเต้ง (ปัจจุบัน คือ มูลนิธิคุณธรรมศาลา) ตั้งอยู่ที่อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ตั้งมา 100 กว่าปีแล้ว และได้มาตั้งที่ถนนวุฒากาศ 13 เป็นสาขาที่สอง

โรงเจเป็นที่สักการะบูชาสิ่งมงคล ปีหนึ่งจะมีงานกินเจ 9 วัน คนไปกินเจถือศีลกันที่โรงเจ และยังมี การรับทำงเด็กอยู่ทั่วไป การทำงเด็ก ก็จะมีรายได้เข้ามาและจัดสรรเป็นส่วนต่างๆ ใช้ในงานงเด็ก นอกจากจ่ายค่านักดนตรีแล้วก็จะไว้ใช้ในส่วนของกองกลางของวงงเด็กซำเป้าเก็งเต็ง

การฝึกดนตรีมาฝึกตอนอายุ 45 ปี สามารถอ่านโน้ตเพลงจีนได้คล่อง ชยันซ้อมดนตรี มาก ถ้าวางจากการทำงานก็จะซ้อมและฝึกดนตรี เครื่องดนตรีที่ถนัดที่สุด คือ ขิม สามารถพูดจีนได้ 100 % เขียนได้ 50 %

ภาพประกอบ 8 นายกัมปนาท กำลังสีซอขู้ หรือเอี้ยฮู้

นักดนตรีของสมาคมซำเป้าเก็งเต็ง

1. นายก๊วยซาง แซ่ก๊วย

ภาพประกอบ 9 นายก๊วยซาง แซ่ก๊วย

ชื่อ นายก๊วยซาง แซ่ก๊วย อายุ 74 ปี มาจากเมืองจีน มณฑลกว่างตุง มาเมื่อปี 2500 เรียนดนตรีรวม 51 ปีแล้ว เรียนและฝึกดนตรีตั้งแต่อยู่ที่เมืองจีนมาเมืองไทยตอนอายุ 23 ปี หยุดมา 30 ปี แต่ยังมีความรู้พื้นฐานอยู่แล้ว ก็มาฝึกดนตรีต่อที่สมาคมคณะซำเป้าเก็งเต็ง มีความสามารถในการเล่นกู่เจิ้ง เล่นได้ไพเราะมากแต่เป็นการเล่นแบบสมัยโบราณ ไม่สามารถเล่นเครื่องดนตรีอื่นได้ เพราะแขนเสีย ไม่สามารถถอแขนแบบในการเล่นซอได้ มีความรู้เรื่องทฤษฎีโน้ตจีนเป็นอย่างดี

จะมาฝึกซ้อมดนตรีที่ซำเป้าฯ ทุกวันเสาร์ - อาทิตย์เริ่มตั้งแต่ 18.00 – 23.00 น. หรือเรื่อยไปจนดึก

ภาพประกอบ 10 นายก๊วยซาง แซ่ก๊วย กำลังเล่นน้เง็ง

2. นายวิชัยยุทธ โอฬารรัตน์มณี

ภาพประกอบ 11 นายวิชัยยุทธ โอฬารรัตน์มณี

ชื่อนายวิชัยยุทธ โอฬารรัตน์มณี อายุ 61 ปี เกิด และโตที่เมืองไทย เป็นคนจังหวัด
ฉะเชิงเทรา พูดภาษาจีนแต้จิ๋ว ได้ในแบบพื้นๆ ใช้ในการสื่อสารได้เท่านั้น ซึ่งในจังหวัดฉะเชิงเทรา
เป็นคนจีนแต้จิ๋วส่วนใหญ่ ฝึกดนตรีที่ฉะเชิงเทรา สามารถเล่นเครื่องดนตรีได้ทุกอย่าง ยกเว้นปี่ (ไซนา)
เพราะว่า ปี่ต้องใช้ลมเยอะมาก เป่าไม่ไหว ปอดไม่ดี แต่ส่วนใหญ่จะเล่นซิม

ฝึกดนตรีมาตั้งแต่อายุ 15 – 16 ปี เครื่องดนตรีที่ถนัดคือซิม และเอ๋อหู โน้ตเพลงจีน
สามารถอ่านได้ เขียนโน้ตเพลงได้เป็นอย่างดี

ลูกๆ ก็เคยฝึกนิดหน่อยและก็มีแนวทางดนตรีบ้าง แต่เมื่อเรียนจบทำงานแล้วก็ไม่มี
เวลาเล่นดนตรี

ภาพประกอบ 12 นายวิชัยยุทธ โอฬารรัตน์มณี เล่นซออีฮู้

3. นางนิตา โอฟารรัตน์มณี

ภาพประกอบ 13 นางนิตา โอฟารรัตน์มณี (ภรรยาคุณวิชัยยุทธ) กำลังเล่นกู่เจิ้ง

ชื่อนางนิตา โอฟารรัตน์มณี อายุ 58 ปี เล่นกู่เจิ้ง ได้ เพราะฝึกดนตรีมาตั้งแต่อายุได้ 15 – 16 ปี และก็ทิ้งไป แล้วกลับมาเริ่มเล่นใหม่เมื่อประมาณ 7 – 8 ปี ที่แล้ว แต่เป็นการเล่นกู่เจิ้งแบบเก่าเพราะบิดาเป็นผู้สอนมา ตั้งแต่เริ่มแรกตอนเด็กๆ บิดาเป็นอาจารย์สอนกู่เจิ้ง ตั้งแต่อายุที่เมืองจีน ฝึกดนตรีตั้งแต่ที่เมืองจีนจนมีความชำนาญ และได้ถ่ายทอดให้กับคุณนิตา ซึ่งเป็นลูกสาว โดยได้สอนการเล่นกู่เจิ้งแบบเก่า และคุณนิตาก็สามารถเล่นซิมได้ ร้องเพลงได้

การเล่นกู่เจิ้งแบบเก่าคือการเล่นมือขวามือเดียว โดยใช้มือขวาทำทำนอง มือซ้ายกดเอ็นเสียง แต่ถ้าสมัยใหม่จะเล่นกู่เจิ้งแบบเพิ่มมือซ้ายโดยการเล่นเป็นคอร์ด สามารถอ่านโน้ต เพลงได้ โน้ตของกู่เจิ้ง จะมีรายละเอียดมาก เพลงหัดของกู่เจิ้งจะเป็นเพลงสั้นๆ ง่ายๆ ไม่เฉพาะเจาะจง บิดาคุณนิตา สามารถเอาเลื่อย (เครื่องมือช่าง) มาสีคล้ายซอ บรรเลงเป็นเพลงจีนได้ และมีกลเม็ดหรือเทคนิคในการบรรเลงเพลงซิม หรือเครื่องดนตรีอื่นๆ ได้อย่างเชี่ยวชาญมาก

และคุณนิตายังได้ไปตั้งวงดนตรีกับเพื่อนๆ อีกที่ แถวถนนเพชรเกษม เป็นดนตรีแบบ ร้องจ๊ว มีเครื่องดนตรีประมาณ 4 – 5 อย่าง เช่น มีกลอง มีฆ้อง ร้องเพลงเล่นๆ กัน

4. นายสุรัชย์ ศิริพงษ์ไพโรจน์

ภาพประกอบ 14 นายสุรัชย์ ศิริพงษ์ไพโรจน์ กำลังเล่นเชลโล

ชื่อนายสุรัชย์ ศิริพงษ์ไพโรจน์ อายุ 57 ปี ทำธุรกิจส่วนตัวรถสองแถว เส้นทางวัดสิงห์-ตลาดพลู เล่นเชลโล ในคณะซิมเป้าแก๊งเต็ง การเล่นเชลโลในเพลงจีนก็จะสีตามโน้ตเพลงบ้าง หรือใช้ ดีดให้ลงตามลูกตกของเพลง แต่จะยึดจากโน้ตเพลงจีนในเล่มเป็นหลัก

5. นายศิริชัย ตีรุ่มเจริญ

ภาพประกอบ 15 นายศิริชัย ตีรุ่มเจริญ กำลังเล่นซอด้วง

ชื่อ นายศิริชัย ตีรุ่มเจริญ อายุ 60 ปี เกิดที่เมืองจีนแต่มาโตที่เมืองไทยมาตั้งแต่อายุประมาณ 20 ปี อยู่เมืองไทยมา 40 ปี การหัดดนตรีก็ฝึกหัดจากตามสมาคมต่างๆ มาเล่นซอที่ซุ่มเป่าแก๊งเต็งเป็นประจำ

6. นายเซ้ง แซ่แต้

ภาพประกอบ 16 นายเซ้ง แซ่แต้ กำลังเล่นฝ่าฮู้

ชื่อนายเซ้ง แซ่แต้ อายุ 57 ปี สามารถเล่นได้หลายประเภท ที่ถนัดที่สุดคือหยี่ฮู้ (ซอหน้า) ด้วยสุขภาพของคุณเซ้งไม่ค่อยดี ไม่แข็งแรง ก็มาซ้อมได้บ้างไม่ได้บ้าง แต่ก็ยังอยากที่จะมาซ้อมดนตรี โดยถือไม้เท้า เดินมาซ้อมดนตรีกับเพื่อนๆ ที่ซ้อมเป่าแก๊งเต็งอย่างตั้งใจ

คุณเซ้งมีความสนใจดนตรีเป็นอย่างมากสามารถเล่นได้หลายอย่าง เช่น ซอถึฮู้ หยี่ฮู้ฝ่าฮู้ เป็นต้น

ภาพประกอบ 17 นายเซ้ง แซ่แต้ เล่นถึฮู้

ภาพประกอบ 18 นายเซ้ง เล่นดนตรีจ๊ว

7. นายสราวุธ

ภาพประกอบ 19 นายสราวุธ ไม่ทราบนามสกุล

ชื่อ นายสราวุธ ไม่ทราบนามสกุล (แม้ง) มีอาชีพเป็นครู สามารถเป่าขลุ่ยท่งเขียว (ขลุ่ยใหญ่) ขลุ่ยประเภทอื่นๆ และสามารถเป่าปี่ได้อีก

ภาพประกอบ 20 คุณสราวุธ เป่าขลุ่ยท่งเขียว (ขลุ่ยใหญ่)

ภาพประกอบ 21 เป่าขลุ่ย

8. นายฮวดใช้ แซ่กอ

ภาพประกอบ 22 นายฮวดใช้ แซ่กอ เป่าขลุ่ยเด็กเขียว

ชื่อนายฮวดใช้ แซ่กอ อายุ 55 ปี เกิดในเมืองไทย มีอาชีพเป็นช่างไฟ สามารถเล่นขลุ่ยได้ทุกประเภท และสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้หลายประเภท ทั้งเครื่องดีด เครื่องตี และเครื่องเป่า

ภาพประกอบ 23 นายฮวดใช้ ดีด ต่ง่วง

ภาพประกอบ 24 นายฮวดใช้ ตีขิม

9. นายพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์

ภาพประกอบ 25 นายพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์ เล่นเครื่องจิงหวะ

ชื่อ นายพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์ (หน้า มู่) อายุ 70 ปี มาจากเมืองจีน ตั้งแต่อายุ 2 ปี มาฝึกดนตรีที่สุมาคม ฝึกมานานหลายปีแล้ว ตั้งแต่อายุ 50 ปี เขียนจีนได้ ภาษาไทยเรียนแค่หกเดือน เพราะว่า ต้องไปขายของ เรียนต่อ กศน. และก็เคยไปตีกลองเล่นออกงานข้างนอก มาเล่นที่ซุ้มเป้าแก้งเต็ง 2 – 3 ปี และที่อิ้วฮักก็เก้าจู ก็ 4 – 5 ปี เล่นกลองเป็นหลัก ตีกลองได้ทุกเพลง ทุกประเภท อ่านโน้ตจีนได้หมด และตีเครื่องประกอบจิงหวะ เพียงอย่างเดียว ไม่สามารถร้องเพลงได้ ไม่เล่นเครื่องดนตรีอย่างอื่น บ้านอยู่แถวถนนวุฒากาศ ซอย 39 ไม่ไกลจากที่อิ้วฮักก็เก้าจู

ภาพประกอบ 26 กำลังตีเครื่องจิงหวะ ที่ซุ้มเป้าแก้งเต็ง

10. นายศรนนท์ มั่นเจริญชัย

ภาพประกอบ 27 นายศรนนท์ มั่นเจริญชัย กำลังเล่นเอี้ยคิม

ชื่อนายศรนนท์ มั่นเจริญชัย (ไต้ฮั่ว) อายุ 52 ปี หรือมีชื่อจีนว่า ตังไต้ฮั่ว แซ่ตัง เดิมเป็นคนภาคใต้โดยกำเนิด เกิดที่ตำบลเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส ฝึกเล่นดนตรีจีนมา ตั้งแต่อายุ 8 ขวบ ฝึกเล่นมาตั้งแต่ที่เรือเสาะ เล่นเครื่องดนตรีชิ้นแรกคือพิณ (เค้งคัม) ต่อมาก็มาฝึกเถ่าฮี้, หยี่ฮี้ (ซอน่า) ก็เล่นดนตรีและฝึกเครื่องดนตรีอื่นๆมาเรื่อย จนสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้ทุกเครื่องมือเป็นอย่างดี เครื่องดนตรีที่ถนัดที่สุดคือหยี่ฮี้ (ซอน่า)

ภาพประกอบ 28 นายศรนนท์ กำลังสืหยี่ฮี้ (ซอน่า) ที่ซัมเป่าเก็งเต็ง

11. นายเอ็งกวย แซ่จั่ว

ภาพประกอบ 29 นายเอ็งกวย กำลังตีเอี้ยคิม

ชื่อนายเอ็งกวย แซ่จั่ว อายุ 48 ปี มาจากเมืองเถ่งไฮ่ มณฑลซัวเถา ประเทศจีน เปิดร้านขายเสื้อผ้าอยู่ที่ลำเพ็ง อยู่เมืองไทยมา 10 กว่าปี สามารถพูดไทยได้แต่จะพูดภาษาจีนได้ดีกว่าภาษาไทยมาก พักอยู่แถวดาวคนอง

สามารถเล่นเครื่องดนตรีจีนได้ทุกอย่าง เช่น กูเจิ้ง หยี่ฮู้ ซูลู่ เป่ สามารถเป่า ได้ดี ร้องเพลงได้นิดหน่อย มาฝึกดนตรี ที่เมืองไทย โดยฝึกดนตรีจากอาจารย์ไช่เลี้ยก และฝึกดนตรี ตามสมาคมทั่วไป ปัจจุบันยังรับงานงเด็กเป็นอาชีพ และก็ยังรับงานเล่นดนตรีงานแสดงจ๊ว

ภาพประกอบ 30 นายเอ็งกวย กำลังเล่นผิผา

12. นายต้งกิมซัง แซ่ต้ง

ภาพประกอบ 31 นายต้งกิมซัง แซ่ต้ง

นายต้งกิมซัง แซ่ต้ง (เขา ลัมโฮหรืออาจารย์ ซัง) อายุ 60 เศษๆ ฝึกดนตรี ตั้งแต่วัยเด็ก ๆ ประมาณ 10 กว่าขวบ โดยฝึกขิมจีนเริ่มแรก แต่เมื่อก่อนขิมจีนจะตัวเล็กคล้ายขิมไทย อาชีพเมื่อก่อนเคยเล่นดนตรีอยู่ที่โรงจั่ว เครื่องดนตรีที่เล่นได้มี ขิม กู่เจิ้ง ซอเอ๋อหู และเล่นดนตรีมาเรื่อยๆ จนกระทั่งอายุ 30 กว่าปี แล้วเลิกตอนอายุ ได้ 40 ปี ตอนนี้อยู่ฝึกดนตรีเต็มที่แล้ว ที่สนใจเป็นพิเศษ คือ เอ๋อหู และกู่เจิ้ง โดยเฉพาะกู่เจิ้งจะฝึกหนักมาก เพราะตอนนี้ มีผู้นิยมเล่นกันมาก

ภาพประกอบ 32 นายต้งกิมซัง แซ่ต้ง กำลังเล่นกู่เจิ้ง

ภาพประกอบ 33 นายตั่งกิมซั่ง แซ่ตั่ง กำลังเล่นเอี้ยคิม

13. นายสุภักดิ์ ยงเกียรติไพบูลย์

ภาพประกอบ 34 นายสุภักดิ์ ยงเกียรติไพบูลย์ หัวหน้าวงดนตรีวงเต๊องของชมเป่าแก๊งเต็ง

ชื่อ นายสุภักดิ์ ยงเกียรติไพบุลย์ อายุ 50 ปี เป็นนักดนตรีวงเด็กของวงซมเป่าแก๊งเต็ง เป็นหัวหน้าวงดนตรีซมเป่าแก๊งเต็ง (วงกตัง) เป็นนักดนตรีอาชีพ (เถ่าซิว) ฝึกดนตรีมาจากหาดใหญ่ ฝึกตอนอายุ 40 ปี และมาอยู่ที่สมาคมซมเป่าแก๊งเต็งได้ 20 กว่าปี แล้วทำหน้าที่เป่าปี่ สีซอนำ ตีเอี้ยคัม โดยจะสลับ หรือผลัดกันเล่นเครื่องดนตรี พักอาศัยอยู่แถวประชาอุทิศ ทุ่งครุ กรุงเทพฯ

ภาพประกอบ 35 นายสุภักดิ์ กำลังสีซอนำ

ภาพประกอบ 36 นายสุภักดิ์ กำลังตีเอี้ยคัม

14. นายจรัสพัฒน์ ศุภศรีธรรม

ภาพประกอบ 37 นายจรัสพัฒน์ ศุภศรีธรรม

ชื่อ นายจรัสพัฒน์ ศุภศรีธรรม (เสียเต็ก) อายุ 52 ปี เป็นน้องชายของคุณธนแสฐ์ ศุภศรีธรรม เจ้าของสมาคมซั้มเป้าเก็งเต็ง ทำหน้าที่ตีกลอง – เครื่องจังหวะ ฝึกดนตรีมาจากซั้มเป้าเก็งเต็ง นี้เอง เป็นนักดนตรีอาชีพในวงงเด็ก ฝึกดนตรีมาตั้งแต่เด็กๆ พร้อมๆ กันกับคุณธนแสฐ์ สามารถพูด อ่าน เขียนภาษาจีนได้ ลูกๆ ไม่มีใครสนใจเรียนทางด้านดนตรีจีนเลย

ภาพประกอบ 38 คุณจรัสพัฒน์ กำลังตีเครื่องจังหวะ

15. นายชัว แซ่หยาง

ภาพประกอบ 39 นายชัว แซ่หยาง

ชื่อ นายชัว แซ่หยาง อายุ 46 ปี เป็นคนเชื้อสายจีน มาจากเมืองชัวเถา ประเทศจีน มาอยู่เมืองไทยได้ 20 ปีแล้ว และได้ฝึกดนตรีมาตั้งแต่อยู่เมืองจีน ฝึกมาตั้งแต่อายุ 10 กว่าขวบ เป็นนักดนตรีประจำของมณฑลชัวเถา อยู่ในโรงจั่ว สามารถเล่นดนตรีได้หลายเครื่อง หลายอย่าง มาอยู่เมืองไทยก็มาเป็นนักดนตรีอาชีพ ที่สมาคมซำเป้าเก็งเต็ง พี่ชายของคุณชัว ก็เป็นครูสอนดนตรีที่เมืองไทยด้วย ปัจจุบันพักอาศัยอยู่พระราม 2 ซอย 3

ภาพประกอบ 40 นายชัว กำลังสีซอเอ๋อหนู ในพิธีกึ่งเต็ก

16. นายอดิศร เลิศสุทธิไกรศรี

ภาพประกอบ 41 นายอดิศร เลิศสุทธิไกรศรี

ชื่อนายอดิศร เลิศสุทธิไกรศรี (ตุ๋) อายุ 31 ปี เป็นคนไทยเชื้อสายจีนอยู่ที่ดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ฝึกดนตรีจีนที่วัดจีน เมื่อก่อนบวชอยู่ที่วัดบำเพ็ญจีนพรต ตั้งแต่อายุ 20 ปี เป็นนักบวชจีนและศึกษาได้ 2 – 3 ปี บวชมาเกือบสิบปี และได้ฝึกดนตรีจากในวัด เริ่มแรกฝึกสีซออยู่ เครื่องดนตรีอย่างอื่นก็พอได้ สามารถฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาจีน ได้

เข้ามาอยู่ที่สมาคมซัมเป้าเก็งเต็ง ได้ก็เพราะคุณธนเสฏฐ์ เป็นคนแนะนำให้เข้ามา สวดมนต์ และเล่นดนตรีที่สมาคม เพราะรู้จักกันมาตั้งแต่เด็กๆ

คุณอดิศร ได้สนใจดนตรีตั้งแต่อายุ 15 ปี เล่นดนตรีมาบ้าง และมาจริงจังตอนบวช เป็นพระ และได้มาเจอกับอาจารย์เก่งๆ เช่น คุณชัว แซ่หยาง กับพี่ชาย ไปสอนดนตรีที่วัด

ภาพประกอบ 42 นายอดิศร กำลังสีซอ

17. นายชีพวัฏ วัฒนากร

ภาพประกอบ 43 นายชีพวัฏ วัฒนากร

ชื่อนายชีพวัฏ วัฒนากร อายุ 48 ปี เป็นคนไทยเชื้อสายจีน ฝึกดนตรีจากที่สมาคม ชัมเป้าแก๊งเต็ง และอยู่ที่ชัมเป้าฯ มา 25 ปี คุณสุภักดิ์ เป็นคนฝึกดนตรีให้ โดยเริ่มแรกก็ได้ฝึกเชลโล่ และก็ได้เล่นมาเรื่อยๆ ตอนเริ่มแรกก็ดูโน้ต แต่ตอนนี้ก็จำเพลงได้

ภาพประกอบ 44 นายชีพวัฏ กำลังสีเชลโล่ ที่ชัมเป้าแก๊งเต็ง ซอย 13

18. นายสุชน ประสมศิริพงษ์

ภาพประกอบ 45 นายสุชน ประสมศิริพงษ์

ชื่อ นายสุชน ประสมศิริพงษ์ อายุ 70 ปี เป็นคนไทยเชื้อสายจีนพ่อเสียตั้งแต่เด็กๆ แม่เลยพาไปอยู่ที่โรงเจ และก็ได้ฝึกดนตรีจากโรงเจเป่าแก๊งเต็ง ที่คลองเตย บ่อนไก่ และก็ได้มาเจอและรู้จักกับคุณธนเสฐฐ์ตั้งแต่เด็กๆ ฝึกดนตรีมาด้วยกันเรียกได้ว่าศิษย์พี่ศิษย์น้อง และพอโตขึ้นมาก็ได้ชวนกันมาอยู่ที่สมาคมซั่มเป่าแก๊งเต็ง เล่นดนตรีได้หลายอย่าง พออายุมากก็เลยไม่ได้เล่นดนตรีมาก แต่จะมาสวดมนต์แทนเพราะเป็นผู้อาวุโสที่สุดในวงดนตรี

ภาพประกอบ 46 นายสุชน กำลังสวดมนต์

19. นายธรรมศักดิ์ งามพงศา

ภาพประกอบ 47 นายธรรมศักดิ์ งามพงศา

ชื่อนายธรรมศักดิ์ งามพงศา (น้องตู) อายุ 28 ปี เป็นคนอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ฝึกดนตรีตั้งแต่อายุ 12 ปี ฝึกหัดดนตรีที่หาดใหญ่ โดยเริ่มเล่นขลุ่ย และก็ได้หัดเล่นเครื่องดนตรีอย่างอื่นได้อีกหลายอย่าง เช่นเอี้ยคิม ปี่ ซอฮู้ ซออู้ เซลโล ส่วนกู่เจิ้งกับพิณเล่นไม่ได้ เพราะเมื่อก่อนยังไม่มีเครื่องดนตรีให้ฝึก อาชีพหลักทำางเด็ก ไปโรงจิว เกงจิวสวดมนต์ คุณครูคนแรกเป็นคนไทย แต่สามารถเล่นดนตรีจีนได้

มาอยู่ที่ซัมเป๊าฯ ที่กรุงเทพฯ ตั้งแต่เมื่อวันที่ 17 เม.ย. 2551 ได้ร่วมบรรเลงเพลงในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระพี่นางฯด้วย

เครื่องดนตรีอย่างอื่น ก็สามารถเล่นได้ เช่น กีตาร์ และซิมไทย

ภาพประกอบ 48 คุณธรรมศักดิ์ กำลังเล่นเซลโล

ภาพประกอบ 49 คุณธรรมศักดิ์ กำลังเล่นอ้อหู

การรวมวงดนตรีในพิธีงเด็ก

ภาพประกอบ 50 รวมวงดนตรีในพิธีงเด็ก ที่วัดสุทธิวาราม กรุงเทพมหานคร

การรวมวงเล่นดนตรี ที่ชมเป่าแก๊งเต็ง

ภาพประกอบ 51 การรวมวงเล่นดนตรี 1 ที่ชมเป่าแก๊งเต็ง วุฒากาศ 13

ภาพประกอบ 52 การรวมวงเล่นดนตรี 2 ที่สมาคมชมเป่าแก๊งเต็ง วุฒากาศ ซอย 13

เครื่องดนตรีที่ใช้ในสมาคมซำเป่าเก็งเต็ง (ประเภททำทำนอง)

ภาพประกอบ 53 เถา

ภาพประกอบ 54 ฝ่าอีหรือเอ๋ย

ภาพประกอบ 55 แฮหรือเอ๋ย

ภาพประกอบ 56 กะ

ภาพประกอบ 57 เอ๋ยคัม

ภาพประกอบ 58 เถาอีหรือเอ๋ย (ซอ)

ภาพประกอบ 59 ไสหรือดัว

ภาพประกอบ 60 เกี้ยว

ภาพประกอบ 61 ดงว่าง

ภาพประกอบ 62 พินพินหรือเป๊

ภาพประกอบ 63 ซำ

ภาพประกอบ 64 ปั้ง

ภาพประกอบ 65 ดง

ภาพประกอบ 66 ขลุ่ยตรงถ่งเซียว

ภาพประกอบ 67 ขลุ่ยขวางเต็ก

ภาพประกอบ 68 กู่เจิ้ง

เครื่องดนตรีที่ใช้ในสมาคมซั่มเป่าเก็งเต็ง (ประเภททำจังหวะ)

ภาพประกอบ 69 กลองเล็กและปั้ง

ภาพประกอบ 70 ซ้องไม่มีปุมหรือล้อ

ตาราง 1 สรุปจำนวนคณะและนักดนตรีในชุมชนตลาดพลู กรุงเทพมหานคร (สมาคมซั้มเป้าเก็งเต็ง)

ชื่อคณะ	หัวหน้า	รายชื่อนักดนตรี	ช่วงอายุ						
			21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90
ซั้มเป้าเก็งเต็ง	นายธนเสฏฐ์	นายธนเสฏฐ์ ศุภศรีสรรพ				✓			
		นายกัมปนาท ตั้งก่อลาม				✓			
		นายก๊วยซาง แซ่ก๊วย						✓	
		นายวิชัยยุทธ โอฬารรัตน์มณี					✓		
		นางนิตา โอฬารรัตน์มณี				✓			
		นายสุรัชย์ ศิริพงษ์ไพโรจน์				✓			
		นายศิริชัย ตริรุ่งเจริญ				✓			
		นายแข็ง แซ่แต้				✓			
		นายสรวุฑ			✓				
		นายฮวดใช้ แซ่กอ				✓			
		*นายพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์					✓		
		*นายศรนนท์ มั่นเจริญชัย				✓			
		นายเอ็งกวย แซ่ฉั่ว			✓				
		นายธรรมศักดิ์ งามพงศา	✓						
		นายตั้งกิมซัง แซ่ตั้ง					✓		
		นายสุภักดิ์ ยงเกียรติไพบูลย์			✓				
		นายจรัสพัฒน์ ศุภศรีสรรพ				✓			
		นายซัว แซ่หยาง			✓				
		นายอดิศร เลิศสุทธิไกรศรี		✓					
		นายชีพวิฏ วัฒนากร			✓				
		นายสุชน ประสมศิริพงษ์					✓		

หมายเหตุ * เป็นนักดนตรีที่ไปเล่นดนตรีทั้งสองสมาคม

2. คณะอิ้วฮักเก็กเก้ง คณะอิ้วฮักเก็กเก้ง

ภาพประกอบ 71 ชื่อสถานที่อิ้วฮักเก็กเก้ง

ภาพประกอบ 72 เจ้าของอิ้วฮักเก็กเก้งคนแรก

คุณตั่ง กี่ กวง แซ่ตั่ง (เสียชีวิต)

นางชีวจึง แซ่เต้

ภาพประกอบ 73 นางชีวจึง แซ่เต้ ภรรยาคุณตั่ง กี่ กวง แซ่ตั่ง

ชื่อ นางชีวจึง แซ่เต้ อายุ 73 ปี เกิดที่เมืองไทย เป็นคนไทยเชื้อสายจีนแต้จิ๋ว เป็นคนปากน้ำ จังหวัดสมุทรปราการ สามารถพูดไทยได้แต่เขียนไทยไม่ได้ อีวฮักกเก๊าจู้ ตั้งอยู่ที่ 86/07 ซอยอุดมภาค 8 ถนนอุดมภาค แขวงตลาดพลู เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร มีบุตร 3 คน ชาย 2 คน หญิง 1 คน ทุกคนมีครอบครัวหมดแล้ว และมีลูกชายคนโต ที่คอยให้การสนับสนุน สามารถร้องเพลงจีนได้พักอาศัยอยู่ที่ซอยก้านน้มนั้น ทุกคนจะเรียกเจ้าของสถานที่ว่า “เถ้าแก่เนี้ย” มีธุรกิจส่วนตัว คือ ทำกระดาษอัด สืบเนื่องจากเถ้าแก่ ชื่อตั่ง กี่ กวง แซ่ตั่ง อายุ 79 ปี (เสียชีวิต 2 – 3 ปี แล้ว) เป็นผู้ก่อตั้ง อีวฮักกเก๊าจู้ ตั้งมาได้ 10 กว่าปีแล้ว คุณตั่งกี่กวง เป็นคนชอบสนุกสนาน ใจดี รักเพื่อน ชอบให้คนมาสีซอ มาร้องเพลงกัน สมาชิกก็คือเพื่อนๆ จะมารวมกันเล่นดนตรี ร้องเพลง บางคนก็จะให้เงินช่วยมา บางคนก็ไม่ให้ แล้วแต่ไม่ได้บังคับ นักดนตรีรุ่นเก่าๆ เสียชีวิตไปก็มาก รุ่นที่จะมาสืบทอดต่อก็จะมีคุณอำนาจ คุณไต้ฮั่ว

เครื่องดนตรีมีครบทุกอย่าง คุณตั่งกี่กวง ซื้อไว้มหลายเครื่อง และคุณตั่งกี่กวง สามารถเล่นเครื่องดนตรีได้ทุกชิ้น เงินที่ถูกๆ ให้ไว้ เดือนละ 4 หมื่น คุณตั่งกี่กวง จะเอามาลงทุนกับการจัดซื้อและซ่อมเครื่องดนตรี และสถานที่ที่จะรวมวงเล่นดนตรีกัน โดยจะมีนัดกันที่ อีวฮักกเก๊าจู้ ทุกๆ วันอังคาร วันพฤหัสบดี และวันเสาร์ แต่ช่วงนี้ จะงดวันพฤหัสบดี ก็จะเหลือแค่ 2 วัน คือ วันอังคาร กับ

วันเสาร์ โดยให้คุณศรนนท์ มั่นเจริญชัย หรือคุณไต้ฮั่ว ซึ่งเป็นนักดนตรีที่เก่าแก่ จ้างไว้ แต่ดั้งเดิมมาดูแลบ้าน ซึ่งเป็นสถานที่ ฝึกซ้อมและเล่นดนตรีกัน

เมื่อเก่าแก่เนี่ยมาถึงที่อ้าวฮั่วฯ ก็จะมีอาหาร ขนม ผลไม้ ฯลฯ มาให้เพื่อนๆ รับประทานอาหารร่วมกันทุกครั้ง

นักดนตรีของสมาคมอ้าวฮั่วก๊กเก๊าจู

1. นายซุง แซ่ลี

ภาพประกอบ 74 นายซุง แซ่ลี กำลังสีซอถึฮั่ว

ชื่อ นายซุง แซ่ลี อายุ 73 ปี เกิดที่ประเทศไทย เคยมีร้านถ่ายรูป อยู่ที่แถวถนนเจริญนคร เขตคลองสาน ฝึกดนตรีที่เมืองไทย ฝึกสีซอตั้งแต่อายุ 17 ปี ตอนอายุ 17 – 18 ปี ก็เคยฝึกเปียโน เคยฝึกหีบเพลงปากอยู่เป็นปี และสามารถร้องเพลงภาษาจีนกลางได้ มาเล่นดนตรีอยู่ที่ อ้าวฮั่วก๊กเก๊าจู หลายปี ประมาณ 5 ปี เดิมอยู่เอี่ยวปอเต็ง เคยไปดูที่ซั่มเป้าเก็งเต็ง ครั้งเดียวที่ซั่มเป้าเก็งเต็งจะซ้อมดนตรีกันในช่วงเวลากลางคืน จึงไม่ค่อยสะดวก

เดี๋ยวนี้ร้องเพลงไม่ได้แล้ว เพราะเคยป่วยเป็นอัมพฤกษ์ ก็เลยหยุดเล่นไปบ้าง 7 – 8 ปี พอหายป่วยก็กลับมาสีซอ แต่ก็ไม่ค่อยเหมือนเดิม พุดก็ติดๆ ขัดๆ เดินก็ไม่คล่อง แต่ใจรักที่จะเล่นดนตรี บ้านอยู่ไม่ไกลมาจากอ้าวฮั่วก๊กเก๊าจู อาศัยอยู่ในซอยจอมทอง 19 ถนนจอมทอง เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

ภาพประกอบ 75 นายซุง แซ่ลี

2. นายพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์

ภาพประกอบ 76 นายพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์

ชื่อนายพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์ (หน้า มยุ) อายุ 70 ปี มาจากเมืองจีน ตั้งแต่อายุ 12 ปี มาฝึกดนตรีที่สมาคม ฝึกมานานหลายปีแล้ว ตั้งแต่อายุ 50 ปี เขียนจีนได้ ภาษาไทยเรียนแค่หกเดือน เพราะว่า ต้องไปขายของ และเข้าเรียน กศน. และก็เคยไปตีกลองเล่นออกงานข้างนอก มาเล่นที่ซุ้มเป้ากังเต็ง 2 – 3 ปี และที่อัฐก๊กเก้าจู ก็ 4 – 5 ปี เล่นกลองเป็นหลัก ตีกลองได้ทุกเพลง อ่านโน้ตจีนได้หมด และตีเครื่องประกอบจังหวะ เพียงอย่างเดียว ไม่สามารถร้องเพลงได้ ไม่เล่นเครื่องดนตรีอย่างอื่น บ้านอยู่แถว ถนนนวมากาศ ซอย 39 ไม่ไกลจากที่อัฐก๊กเก้าจู

ภาพประกอบ 77 นายพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์ กำลังตีเครื่องจังหวะ

3. นางนวลศรี รุ่งโรจน์ลักษณ์

ภาพประกอบ 78 นางเกี้ยว แซ่เล้า

ชื่อนางเกี้ยว แซ่เล้า หรือมีชื่อไทยว่า นางนวลศรี รุ่งโรจน์ลักษณะ อายุ 60 ปี พ่อและแม่เป็นคนจีนมาจากเมืองจีน มาเกิดที่เมืองไทย สามีคุณนวลศรี ชื่อคุณสุริยะ รุ่งโรจน์ลักษณะ อายุ 65 ปี ทำหน้าที่รับส่งภรรยา มาร้องเพลงที่อู่ฮั่นก็เก๋ๆ

คุณนวลศรี ชอบทำกับข้าว มีครอบครัวแล้ว มีลูกชาย 4 คน ลูกๆ ไม่สามารถเล่นดนตรีหรือร้องเพลงได้เลย ครอบครัวคุณนวลศรี ทำการค้ามาเองโดยการทำเครื่องถ้วยเอกสาร แต่ตอนนี้ลูกชาย รับกิจการนี้ไปแล้ว

คุณนวลศรี ฝึกดนตรีที่อู่ฮั่นก็เก๋ๆมา 4 – 5 ปี ร้องเพลงอย่างเดียว และก็ไปได้ไปออกงานข้างนอกมาหลายงานแล้ว ไม่ได้เล่นเป็นอาชีพ สม่ครเล่นอย่างเดียว ไม่สามารถเล่นเครื่องดนตรีได้

สัปดาห์หนึ่งจะมาที่อู่ฮั่น 2 ครั้ง คือวัน อังคาร และวันเสาร์ บ้านอยู่ซอยกำนันมนั่ ฝึกร้องเพลงมาตั้งแต่อายุ 50 กว่าๆ

ภาพประกอบ 79 คุณนวลศรี ร้องเพลงจ๊ว

4. นางเซียมหญ่ แซ่ตั้ง

ภาพประกอบ 80 นางเซียมหญ่ แซ่ตั้ง (นางเอกจ๊ว)

ชื่อนางเซียมหญ่ แซ่ตั้ง อายุ 71 ปี พ่อมาจากเมืองจีน แม่อยู่เมืองไทย และไปแต่งงานกับพ่อที่เมืองจีน แล้วกลับมาอยู่เมืองไทยแถวเยาวราช ตอนเด็กๆ ลำบากมาก แม่เลยส่งมาอยู่กับโรงจ๊ว ที่เยาวราช มาเรียนจ๊ว และก็ฝึกเล่นจ๊ว ร้องจ๊ว มาตั้งแต่ 8 – 9 ปี แต่งงานตอนอายุ 18 ปี และก็ยังทำงานมาเรื่อยๆ มี ลูก 4 คน โรงจ๊วที่เข้ามาเล่นตอนเด็กๆ ชื่อว่า โรงจ๊วเหล้าอี๋ไหล่ซ่งป้ง แสดงอยู่ที่โรงจ๊วนี้มาเรื่อย โรงจ๊วขณะนี้รับงานมาก ได้ไปแสดงยังที่ต่างๆ มากมาย แสดงอยู่ที่ขณะนี้มาเรื่อย จนได้ไปแสดงจ๊วที่ฮ่องกง ตอนอายุ 24 ปี ไปแสดงอยู่ 4 เดือน พอลับมาก็ เปลี่ยนไปอยู่กับคณะจ๊วตงเจ็กที่เฮียงป้ง จนถึงอายุ 33 ปี ก็หยุดเล่น ได้เล่นเป็นนางเอกจ๊วมาตลอด ไม่ว่าโรงจ๊วจะเปลี่ยนเล่นเรื่องอะไรก็จะได้เล่นเป็นนางเอกทุกเรื่อง เล่นได้ดี สวย ร้องเพลงเก่ง มีความสามารถมาก จนมีคนถอดสร้อย ถอดแหวนมาให้ เป็นของกำนัล ในการเล่นจ๊วแต่ละครั้งจะได้ค่าตัวแพงเป็น 3 เท่าของนักร้องทั่วไป นับว่าได้รายได้ดีมาก ได้รายได้ต่อวัน ถึง 3,000 บาทต่อวัน ซึ่งนับว่า เป็นรายได้ที่มากที่สุดในช่วง เมื่อหยุดเล่นแล้ว ก็ยังรับงานข้างนอกอยู่ ถ้ามีคนเชิญไปร้องจ๊ว เป็นคนที่มีความสามารถมาก การแสดงต้องแต่งหน้าทำผมเอง แต่งตัวจ๊วเอง เคยไปเล่นจ๊วที่ ฮ่องกงไปเล่นอยู่จ๊วอยู่กับโรงจ๊วที่ฮ่องกงอยู่ 4 เดือน พอลับจากฮ่องกง ก็เปลี่ยนวง ไปเล่นจ๊วกับอีกงวหนึ่ง ชื่อตงเจ็กที่เฮียงป้ง ที่นี้ก็ได้รายได้ดี อยู่ที่เยาวราชได้ออกงานใหญ่ ถึงปีละ 5 – 6 ครั้ง

คุณเซียมหญ่ มาฝึกซ้อมที่อิ้วฮัวฯ บ่อยมาก มาเป็นเวลา 10 กว่าปีแล้ว มาร้องเพลงได้มาเจอเพื่อนๆ ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน สังสรรค์กัน และสามารถเล่นจ๊ว ได้

5. (ไม่เปิดเผยนาม) แซ่ตั้ง

ภาพประกอบ 81 คุณแซ่ตั้ง ที่อิวฮัวฯ

ชื่อ นาย (ไม่เปิดเผยนาม) แซ่ตั้ง เป็นคนจีน มาจากมณฑลฮั่วเถาประเทศจีน อายุ 70 ปี ปีหนึ่งจะมาเมืองไทยเพียงแค่ สามเดือน มาขายใบชา แล้วก็กลับไปเมืองจีน ฝึกดนตรีมาตั้งแต่อยู่เมืองจีน ฝึกดนตรีมาตั้งแต่อายุ 20 ปีกว่าๆ เป็นนักดนตรีอยู่เมืองจีน สามารถตีซิมและเล่นซอได้เป็นอย่างดี

ภาพประกอบ 82 คุณแซ่ตั้ง เล่นฝ่าฮู้ ที่ซิมเป้าเก็งเต็ง

6. นายเลียงชัย แซ่ตั้ง

ภาพประกอบ 83 นายเลียงชัย แซ่ตั้ง

ชื่อ นายเลียงชัย แซ่ตั้ง อายุ 81 ปี มาเล่นที่นี่ 10 กว่าปีแล้ว เล่นซอ มา 6 ปี มาฝึกซอจากที่อิ้วฮักกั๊กเก้ง และได้ไปออกงานข้างนอกบ้าง 4 – 5 ครั้ง แล้ว ร้องเพลงได้ด้วย สามารถเล่นซอได้ทุกอย่าง แต่เล่นซิมไม้ไม่ได้ เคยไปเล่นที่ซิมเป้งเก้งตั้งบ้าง แต่ที่นั่นเล่นดึก บ้านพักอยู่แถวถนนเอกชัย บางขุนเทียน

ที่มาเล่นดนตรีที่อิ้วฮัก เพราะทำการค้าด้วยกับกับเจ้าเก่าเจ้าของอิ้วฮักกั๊กเก้ง ค้าขายเหล็กเส้น อุปกรณ์ก่อสร้าง ปัจจุบันก็ยังทำอยู่ ในตอนแรกก็เล่นไม่เป็นเจ้าเก่าบอกให้หัดเล่นก็ลองฝึกลองเล่น ก็เล่นได้ ร้องเพลงได้

เจ้าเก่าที่อิ้วฮักกั๊กเก้ง สามารถเล่นได้ทุกเครื่องมือ ร้องจั่วได้ด้วย ไปเล่นงานที่ไหนก็ร้องเพลงได้

ภาพประกอบ 84 นายเลียงชัย กำลังสีซอผ่าฮู้

ภาพประกอบ 85 นายเลียงชัย กำลังสีซอตงฮู้

7. นายอำนาจ รักษาศิริเดชาภิตต์

ภาพประกอบ 86 นายอำนาจ รักษาศิริเดชาภิตต์ กำลังสีซอหยี่

ชื่อนายอำนาจ รักษาศิริเดชาภิตต์ (สุย) อายุ 55 ปี เกิดที่ตลาดพลู พุดจีนแต่จ้าวได้ อยู่บ้านเลขที่ 86/46 ซอย 6 ถนนวุฒากาศ แขวงตลาดพลู เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร มีอาชีพดูห้วงจู้ย ดูดวง ตั้งศาลเจ้า มีครอบครัวแล้ว สมรสกับนางยุพิน รักษาศิริเดชาภิตต์ อายุ 39 ปี มีลูกด้วยกัน 3 คน คนโตเป็นผู้ชาย คนที่สองและสามเป็นผู้หญิง คุณอำนาจหรือ ยู่สุย แซ่ล้อ เล่นซอ ถี่ฮู้ หน้าฮู้ ยี่ฮู้ เคาะจิ้งหะ ร้องเพลงเอง ร้องจ้าว มาฝึกอยู่ที่อ้าวฮัว 6 เดือน เดิมเคยร้องเพลงมาก่อน และก็มาหัด เล่นซอที่นี่ และก็เคยเป็นคนเล่นจ้าวมาก่อน เล่นจ้าวอยู่ 10 ปี เล่นหัดจ้าวอยู่สามเดือน ได้เดินทางไป ต่างประเทศหลายประเทศ เพื่อที่จะเล่นจ้าวและต้องฝึกหนักคุณอำนาจไปแสดงจ้าวที่ประเทศจีน และ ฮ่องกงเป็นประจำ และได้ไปสอบการแสดงจ้าวเป็นตัวแทนแสดงตัวโก่งจ้าวที่ประเทศจีน สอบได้ที่สอง และการฝึกจ้าวตอนสู้กันจะใช้ตะเกียบเป็นอาวุธแทนดาบ ฝึกตอนอายุ 22 ปี และก็แสดงได้ดี หยุดแสดง จ้าวตอนอายุ 32 ปี และก็มาฝึกดนตรีจีน และได้เล่นต๋อในปัจจุบัน

จะมาฝึกซ้อมดนตรี- ร้องเพลงที่อ้าวฮัว ทุกๆ วันอังคาร กับวันเสาร์ ตั้งแต่ 11.00 น. เป็นต้นไปเรื่อยๆ จนกระทั่งแยกย้ายกันกลับบ้าน

ภาพประกอบ 87 นายอำนาจ กำลังร้องเพลง

8. นายศรนนท์ มั่นเจริญชัย

ภาพประกอบ 88 นายศรนนท์ มั่นเจริญชัย

ชื่อ นายศรนนท์ มั่นเจริญชัย (ไต้ฮั่ว) อายุ 52 ปี หรือมีชื่อจีนว่า ต่งไต้ฮั่ว แซ่ต้ง เดิมเป็นคนภาคใต้โดยกำเนิด เกิดที่ตำบลรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส ฝึกเล่นดนตรีจีนมา ตั้งแต่อายุ 8 ขวบ ฝึกเล่นมาตั้งแต่ที่รือเสาะ เล่นเครื่องดนตรีชิ้นแรกคือ พิณ (เค่งคิม) ต่อมาก็มาฝึกเถ่าฮี้ หยี่ฮี้ (ซอনা)

สามารถเล่นดนตรีออกงานได้ตั้งแต่อายุ 8 ขวบ พอ 10 ขวบ บิดาพามาเล่นดนตรีในกรุงเทพฯ ก็เล่นดนตรีและฝึกเครื่องดนตรีอื่นๆ มาเรื่อย จนสามารถเล่นได้ทุกเครื่องมือเป็นอย่างดี เครื่องดนตรีที่ถนัดที่สุดคือ หยี่อู้

พ.ศ. 2516 เข้ามากรุงเทพมหานคร มาเรียนต่อที่ โรงเรียนพานิชย์การเซตุนฯ จบปวช. และมาเรียนต่อที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ตอนนั้นเรียนไปด้วยทำงานไปด้วย คุณศรนนท์ สามารถเล่นเครื่องดนตรีได้ทุกเครื่องแต่ไม่สามารถร้องเพลงได้ สามารถอ่านโน้ตได้ ฟังนองด้วยกันไม่มีใครเล่นได้เลย งานที่ไปเล่นดนตรีมาเมื่อเร็วนี้ คือ งานต้อนรับไฟโอลิมปิค ไปสีซอที่ลานพระรูปทรงม้า รัชกาลที่ 5 และงานสมเด็จพะเทพรัตนฯ เสด็จเยือนสมาคมพ่อค้าไทย - จีน เล่นดนตรีเป็นงานประจำอยู่ที่ เล่อเทียน (ชมรมเล่อเทียน ทำนํ้าราชวงศ์) ไปเล่นดนตรีที่เล่อเทียนใน วันพุธ 19.00 น. และวันอาทิตย์ 14.30 น. และที่อ้าวฮักกัเก่าจู ในวันอังคาร 13.00 น. และวันเสาร์ 13.00 น.เป็นต้นไป และเมื่อต้นเดือนธันวาคมที่ผ่านมา คุณศรนนท์ ก็ได้รับเชิญไปเล่นดนตรีจีน ที่มณฑลชวเถาประเทศจีน ปัจจุบันคุณศรนนท์ อาศัยอยู่ที่อ้าวฮักกัเก่าจู

ภาพประกอบ 89 คุณศรนนท์ กำลังเล่นซอถึฮู้

ภาพประกอบ 90 คุณศรนนท์ กำลังเล่นเอี้ยคิม

9. นายฮกเจีย แซ่แต้

ภาพประกอบ 91 นาย ฮกเจีย แซ่แต้

ชื่อนาย ฮกเจีย แซ่แต้ อายุ 74 ปี เกิดที่เมืองไทยและกลับไปเมืองจีนตอนเด็กๆ และ
ก็กลับมาเมืองไทยอีก อาศัยอยู่ซอยวัดปรก หุงวัดดอน ฝึกหัดดนตรีตามสมาคมต่างๆ ไป เล่นดนตรี
ตั้งแต่อายุ 20 กว่าๆ และฝึกดนตรีมาเรื่อยๆ รู้จักที่อื้อฮัวได้ก็เพราะเพื่อนๆ พามา สามารถฟัง - พูด

เขียน - อ่าน ภาษาจีนแต่จื๋วได้ ปัจจุบันมีธุรกิจส่วนตัว สามารถเล่นซอเอ๋อหนูได้อย่างดี และก็เล่นฝ่าฮู้
ตัวฮู้ ถี่ฮู้ แต่เล่นเครื่องดนตรีอย่างอื่นไม่ได้

ลูกๆ เล่นดนตรีไม่ได้เลย คุณฮกเจีย แซ่แต้ อ่านโน้ตจีนได้ ร้องเพลงจีนได้ สีซอได้
มาเล่นดนตรีฮัวฮัว ได้ 3-4 เดือนแล้ว มาตามวันนัด

ภาพประกอบ 92 นายฮกเจีย กำลังร้องเพลง

10. นายยิ่งยศ เลิศพิริยะไพโรจน์

ภาพประกอบ 93 นายยิ่งยศ เลิศพิริยะไพโรจน์

ชื่อนายยิ่งยศ เลิศพิริยะไพโรจน์ หรือบักยัง อายุ 79 ปี เกิดที่เมืองไทยที่จังหวัดพิษณุโลก มาโตที่กรุงเทพฯ ปัจจุบันอยู่ที่ ศาลายา อยู่หมู่บ้านปัญญาทรัพย์ มีอาชีพรับจ้าง มีลูกทั้งหมด 7 คน ผู้หญิง 6 คน มีลูกชายคนเดียวและก็เล่นดนตรีสากลได้ และก็ทำคาราโอเกะ มาที่อิวฮัวฯ ก็เล่นเครื่องจังหวะ มีกลองเล็ก - ใหญ่ ฉาบ ที่เคาะจังหวะ ฝึกมาเองนานแล้ว เล่นเองมาตั้งแต่เด็กๆ สมัยเด็กเคยเล่นตีกลองที่ใช้ในเวลาสวดมนต์ ที่กุศลสงเคราะห์ ที่ตลาดน้อย หลังวัดปทุมคงคา มาตีเครื่องจังหวะที่อิวฮัวฯ 10 ปีได้แล้ว ร้องเพลงได้ด้วย

งเด็กก็ไปช่วยทำมาหลายครั้ง ใครให้ไปช่วยเล่นตีเครื่องจังหวะก็ไป ไม่ถือว่า เป็นอาชีพ เพราะไม่เคยได้รับเงินจากการไปเล่นดนตรี เล่นกันสนุกๆ ในวงเพื่อนฝูง ตีกลองอย่างเดียว เวลาที่ตลาดน้อยมีงานก็ไปเล่นดนตรีช่วยงาน

ภาพประกอบ 94 นายยิ่งยศ กำลังร้องเพลง

ภาพประกอบ 95 นายยิ่งยศ กำลังตีเครื่องจังหวะ

11. นายศุภชัย เกิดพงษ์นิช

ภาพประกอบ 96 นายศุภชัย เกิดพงษ์นิช กำลังร้องเพลง

ชื่อนายศุภชัย เกิดพงษ์วนิช อายุ 84 ปี มาจากเมืองจีน เป็นคนแต่จ้าว จากเมืองโพลเค็ง ทำธุรกิจส่วนตัว ทำเสื้อกันฝน ชอบร้องเพลงมาก ร้องเพลงได้ดี ร้องจ๊ว เล่นเครื่องดนตรีไม่ได้เลย มาเล่นอยู่ที่อิวฮัวฯ นานมากแล้ว เริ่มแรกก็มาฝึกหัดร้องเพลงที่นี่ ร้องเพลงได้โดยไม่ต้องดูโน้ต และจะมาที่อิวฮัวฯ ก็ทุกวันนัด

ภรรยาของคุณศุภชัย ชื่อคุณสุคนธ์นี้ เกิดพงษ์วนิช อายุ 79 ปี ร้องเพลงไม่เป็นเลย แต่ชอบดูละคร จะมาที่อิวฮัวฯ ด้วยกันกับคุณศุภชัย ทุกครั้ง มีลูก 10 คน ลูกๆ ไม่สนใจดนตรีเลย สนใจทำธุรกิจมากกว่า

ภาพประกอบ 97 นายศุภชัย กำลังร้องเพลง

ภาพประกอบ 98 นายศุภชัย กำลังร้องเพลงคู่

12. นายเค้งอ้ง แซ่โค้ว

ภาพประกอบ 99 นายเค้งอ้ง แซ่โค้ว กำลังตีเอี้ยคิม

ชื่อนายเค็งอ้ง แซ่ไคว่ อายุ 40 ปี เป็นคนจีนมาจากเมืองซัวเถา ประเทศจีน มีอาชีพเล่นจ๊ว มาอยู่เมืองไทยนานแล้วจนสามารถพูดภาษาไทยได้ ฝึกจ๊วตั้งแต่อายุ 16 ปี และสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้คือ เอี้ยคิม ได้ฝึกเอี้ยคิมมาได้ประมาณ 4 – 5 ปี สามารถร้องเพลงได้ดี

ภาพประกอบ 100 นายเค็งอ้ง แซ่ไคว่ กำลังร้องเพลงจ๊ว

การรวมวงดนตรี ร้องเพลงจ๊ว ที่อ้าวฮั่วฯ

ภาพประกอบ 101 กำลังร้องเพลงคู่

ภาพประกอบ 102 สามี่ ภรรยา ร้องเพลงคู่

ภาพประกอบ 103 การรวมวงดนตรี

ภาพประกอบ 104 ร้องเพลงเดี่ยว

ภาพประกอบ 105 การรวมวงดนตรี

เครื่องดนตรีที่ใช้ในคณะอ้วฮ้วกักเก้ง (ประเภททำทำนอง)

ภาพประกอบ 106 เถ่าฮี้

ภาพประกอบ 107 เถ่าฮี้

ภาพประกอบ 108 ต่งฮี้

ภาพประกอบ 109 ผ่าฮี้

ภาพประกอบ 110 หังว้ยคิม

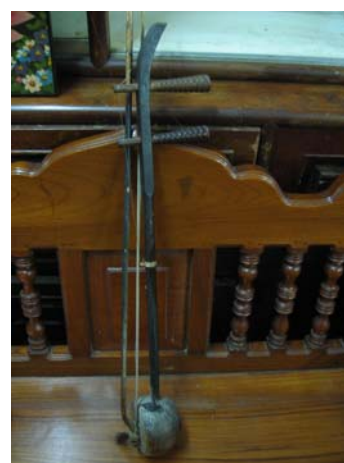
ภาพประกอบ 111 ผีผา

ภาพประกอบ 112 ตั่วซายี (กลาง)

ภาพประกอบ 113 ตั่วซายี (ขวา)

ภาพประกอบ 114 ปั่งฮี้

ภาพประกอบ 115 เอี้ยคิม

(ประเภทเครื่องจังหวะ)

ภาพประกอบ 116 เครื่องจังหวะ ล้อโก้ว

นักดนตรีอิสระ

1. นายขจร เดชาภิมุขกุล (เตี้ยงไ้แซ่แต้ นักดนตรีอิสระ)

ภาพประกอบ 117 นายขจร เดชาภิมุขกุล

ชื่อนายขจร เดชาภิมุขกุล (เตี้ยงไ้แซ่แต้) อายุ 60 ปี อยู่บ้านเลขที่ 77 ซอยเทอดไทย 21 แขวงตลาดพลู เขตธนบุรี กรุงเทพฯ ฝึกเล่นดนตรีมา 2 – 3 ปี หัดจากที่วุฒากาศซอย 8 หรือที่สมาคมอิ้วฮั่วก๊กเก๊าจู แต่ตอนนี้ไม่ได้ไปนานแล้ว มานั่งฝึกเองที่บ้าน ที่บ้านเป็นร้านขายของชำ ยามว่างก็นั่งตีซิมจิ้น คุณขจรได้ซื้อเหมาเครื่องดนตรีมาหลายชิ้นทั้งวง จากเพื่อนราคาสามถึงสี่หมื่นบาท มีซิมจิ้น หรือเอี้ยคิม เอ้อหู หน้าฮู้ หยี่ฮี้ ฝ่าฮู้

คุณขจรสามารถอ่าน-พูด-เขียนภาษาจีนได้เป็นอย่างดี โดยรับเขียนหนังสือจีนให้กับสมาคมแซ่ สามารถอ่านโน้ตเพลงจีนได้คล่อง และร้องเพลงจีนได้

ภาพประกอบ 118 คุณขจร นั่งตีเอี้ยคิมอยู่ที่บ้าน

2. นายฮั่วลี่ แซ่แต้ (นักดนตรีอิสระ)

ภาพประกอบ 119 นายฮั่วลี่ แซ่แต้

ชื่อ นายฮั่วลี่ แซ่แต้ อายุ 85 ปี เกิดที่เมืองไทยแต่กลับไปโตที่เมืองจีน ตอนเด็กๆ และก็เรียนอยู่ที่เมืองจีน กลับมาเมืองไทยอีกทีตอนอายุ 24 ปี กลับมาทำงานเป็นลูกจ้างตามบริษัทต่างๆ ย้ายไปตามที่ต่างๆ หลายจังหวัด ไปเป็นอาจารย์สอนภาษาจีน และก็ทำงานเป็นเสมียน ได้แต่งงานกับคนไทย แต่เสียไปหลายปีแล้ว ปัจจุบันเป็นผู้จัดการของสมาคมพุทธวิสุตต์ อยู่หลังตลาดวัดขุนจันทร์ อยู่ที่นี่มา 15 ปีแล้ว สามารถเล่นได้หลายอย่าง เช่น ซอเอ๋อหู เอี้ยคัม แซ่ คุณฮั่วลี่ สามารถเล่นดนตรีได้โดยไม่ต้องดูโน้ตเพลงเลย จำได้ขึ้นใจ อ่านโน้ตก็สามารถอ่านได้คล่อง เพราะเรียนดนตรีจีนเมื่อครั้งอยู่ที่เมืองจีน อ่านภาษาจีนและเขียนภาษาจีนได้คล่อง ใครขึ้นเพลงอะไรมาก็สามารถบรรเลงเพลงไปพร้อมๆ กันได้ เลยไม่ทราบชื่อเพลง คุณฮั่วลี่มีบุตรสองคน ชายหนึ่งคน หญิงหนึ่งคน แต่อาศัยอยู่ที่สมาคมพุทธวิสุตต์ด้วยกัน ชื่อคุณสาธิต แซ่แต้ อายุ 50 ปี ไม่สามารถเล่นดนตรีได้เลย

คุณฮั่วลี่ แซ่แต้ เคยเล่นดนตรีอยู่ที่โรงจิว แถวเยาวราช ตอนนั้นเล่นเอ๋อหู เพลงจีนมีเยอะมาก เป็นพันๆ เพลง พออายุมากขึ้นก็ไม่ได้ไปเล่นดนตรีที่ไหนและยังสามารถเล่นเพลงไทยเดิมได้ คือเพลงปี่ยก่งเหล้ง โดยมีคนไทยมาต่อเพลงให้

ภาพประกอบ 120 นายฮั่วลี่ แซ่แต้ สีซอหยาฮู้

3. นายจงใจ พรหมวีระ (นักดนตรีอิสระ)

ภาพประกอบ 121 นายจงใจ พรหมวีระ กำลังเล่นซอด้วง

ชื่อนายจงใจ พรหมวีระ อายุ 74 ปี เล่นอ้อหนู หรือซอหน้า เกิดที่เมืองไทย แล้วพออายุ 14 ปี ไปเมืองจีนไปเรียนหนังสือและก็กลับมาเมืองไทยเมื่อตอนอายุ 25 ปี เป็นนักดนตรีอิสระ และก็ยังเล่นดนตรีอ้อหนูอยู่ที่แกแล็คซี่ ฝึกเล่นดนตรีมาตั้งแต่อายุ 50 ปี พักอยู่แถวปากคลองตลาด มาเล่นดนตรีและได้มาฝึกซ้อมที่อ่าวฮักก็เก๋ๆ และที่ซิมเป่าแก๊งเต็ง อยู่เรื่อยๆ มาเล่นดนตรีเพื่อผ่อนคลาย และได้มาพบเพื่อนฝูงกัน

ภาพประกอบ 122 นายจงใจ พรหมวีระ สีซอด้วง

ตาราง 2 สรุปจำนวนคณะและนักดนตรีในชุมชนตลาดพลู กรุงเทพมหานคร (สมาคมอิ้วฮักเก๊าจู)

ชื่อคณะ	หัวหน้า	รายชื่อนักดนตรี	ช่วงอายุ						
			21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90
อิ้วฮักเก๊าจู	นางชีวเจิง	นางชีวเจิง แซ่แต้						✓	
		นายซุง แซ่ลี						✓	
		*นายพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์					✓		
		นางนวลศรี รุ่งโรจน์ลักษณะ				✓			
		นางเซียมหยู แซ่ตั้ง					✓		
		นายแซ่ตั้ง					✓		
		นายเลียงชัย แซ่ตั้ง							✓
		นายอำนาจ รักษาศิริเดชาภักดิ์				✓			
		*นายศรนนท์ มั่นเจริญชัย				✓			
		นาย ฮกเจีย แซ่แต้						✓	
		นายยิ่งยศ เลิศพิริยะไพโรจน์						✓	
		นายศุภชัย เกิดพงษ์วนิช							✓
		นายเค้งอ้ง แซ่ไคว		✓					

หมายเหตุ * เป็นนักดนตรีที่ไปเล่นดนตรีทั้งสองสมาคม

ตาราง 3 สรุปจำนวนคณะและนักดนตรีในชุมชนตลาดพลู กรุงเทพมหานคร (นักดนตรีอิสระ)

ชื่อคณะ	หัวหน้า	รายชื่อนักดนตรี	ช่วงอายุ						
			21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90
นักดนตรีอิสระ		1. นายขจร เดชาภิมุขกุล				✓			
นักดนตรีอิสระ		2. นายฮั่วลี่ แซ่แต้							✓
นักดนตรีอิสระ		3. นายจงใจ พรหมวีระ						✓	

สร้างสมอุดมการณ์ สืบสานวัฒนธรรม จดจำประเพณี

2. บทบาทหน้าที่ของดนตรีจีน

2.1 ความเป็นนักดนตรี

ความเป็นนักดนตรีของชาวไทยเชื้อสายจีนในย่านตลาดพลู ก็มีทั้งการเล่นดนตรี เพื่อความสนุกสนาน เพลินเพลิน การพบปะสังสรรค์ในหมู่คณะ เพื่อการแสดง เพื่อการประกอบพิธีกรรม

2.1.1 การพบปะสังสรรค์กันในหมู่คณะของชาวไทยเชื้อสายจีน ในย่านตลาดพลู จะมีวันนัดกันมาฝึกหัดดนตรี ฝึกซ้อมดนตรี ร้องเพลง ที่ซิมเป่าเก็งเต็ง จะมีวันนัดกัน สองวันต่อสัปดาห์ คือ วันเสาร์และวันอาทิตย์ ในช่วงเวลา 18.00 – 23.00 น. โดยผู้ที่มาชุมนุมกันจะรู้จักกัน เป็นเพื่อนร่วมธุรกิจ หรือรู้จักกันมาช้านานแล้วก็จะชักชวนกันมา และฝึกซ้อมร่วมกันมาเป็นเวลานาน และเมื่อมาพบปะกันก็จะมีอาหารและเครื่องดื่ม หรือขนม – ผลไม้มารับประทานร่วมกัน

ภาพประกอบ 123 การพบปะกันที่ซิมเป่าเก็งเต็ง

ในการพบปะกัน จะผลัดเปลี่ยนเวียนกันฝึกซ้อมดนตรี ร้องเพลง ซึ่งถือเป็นการฝึกซ้อม เพื่อความพร้อมในการแสดงที่ดีด้วย นอกจากนี้ จะใช้ทักษะความชำนาญของนักดนตรีแต่ละคนแล้ว จะต้องคำนึงถึงความสามัคคีของหมู่คณะ

ภาพประกอบ 124 การพบปะสังสรรค์กัน ที่อิ้วฮักเก๊าจู

ที่อิ้วฮักเก๊าจู ก็เช่นเดียวกันจะมีวันนัดกันมาพบปะสังสรรค์กันในวันอังคาร และ วันเสาร์ ในช่วงเวลา 11.00 – 17.00 น. จะมีการทำกับข้าวหุงหาอาหารมารับประทานร่วมกัน ทั้ง ขนม ทั้งผลไม้ จะเอามาแบ่งกัน และจะมาอิ้วฮักเก๊าจู ได้โดยการชักชวนกันมา ใครรู้จักกัน ชอบเพลงจีน เหมือนกัน ชอบร้องเพลงหรือเล่นดนตรีเหมือนกันก็จะมาที่อิ้วฮักเก๊าจู หรือถ้าใครไม่สนใจเล่น ดนตรี หรืออยากที่จะฟังดนตรีเพียงอย่างเดียวก็ได้

2.1.2 เพื่อการแสดง การแสดงของดนตรีจีนมีหลายรูปแบบไม่ว่า จะเป็นการแสดงประกอบ อุปรากรจีน (จิว) การแสดงดนตรีล้วนๆ (ดนตรีบรรเลง) ในรูปแบบของการแสดงเดี่ยว การแสดงวงดนตรี วงเล็ก

ภาพประกอบ 125 การแสดงอุปรากรจีน (จ๊ว) ที่วัดใหม่ยายนุ้ย

ภาพประกอบ 126 การแสดงอุปรากรจีน (จ๊ว) ที่วัดไท่ร ถนนเอกชัย

ภาพประกอบ 127 การแสดงอุปรากรจีน (จ้าว) ที่วัดไท่ ถนนเอกชัย

2.1.3 เพื่อการประกอบพิธีกรรม การอยู่ร่วมกันในสังคม ย่อมมีการพึ่งพาอาศัยกัน มีการถ่ายทอดวัฒนธรรมเกิดขึ้น หลายอย่างด้วยกัน วัฒนธรรมอันเป็นวิถีชีวิตของชาวจีน และชาวไทยเชื้อสายจีน เช่นในพิธีงเด็ก มีการบรรเลงเพลงประกอบงเด็ก ซึ่งเชื่อกันว่า เมื่อทำพิธีงเด็กแล้ว ผู้ตายจะได้ไปเกิดบนสวรรค์ ชาวจีนมีการปลูกฝังความเชื่อทางด้านความกตัญญู การทดแทนคุณ บิดามารดา ชาวจีนถูกปลูกฝังให้รักแผ่นดินบูชาเทพเจ้า เคารพสิ่งศักดิ์สิทธิ์ บูชาบรรพบุรุษ ย่อมที่จะนำขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมมาปฏิบัติในการดำเนินชีวิตในประเทศไทย โดยที่สมาคมซัมเป้าเก็งเต็งยังได้รับงานงเด็กอยู่ ทั้งที่อัมพวา และที่กรุงเทพมหานคร

ภาพประกอบ 128 การสวดมนต์หน้าพระในพิธีงเด็ก ของสมาคมซัมเป้าเก็งเต็ง

ภาพประกอบ 129 นักสวดสวดมนต์หน้าพระ

ภาพประกอบ 130 ลูกหลานของผู้เสียชีวิตเข้าทำพิธีงเด็ก

เข้าสู่ค่านิยม

2.2 การฝึกซ้อม

การฝึกซ้อมยังคงทำการฝึกซ้อมกันอย่างเต็มที่ โดยที่สมาคมซัมเป้เก็งเต็งจะมีการฝึกซ้อมกันทุกเย็นวันเสาร์และอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 18.00 น. จนถึงเวลา 23.00 น. สมาชิกถึงแยกย้ายกันกลับบ้าน การซ้อมจะบรรเลงเพลงกันไปสามถึงสี่เพลงและหยุดพัก ประมาณ 10 – 15 นาที เพื่อดื่มน้ำชา และ

รับประทานของว่าง คุยเรื่องธุรกิจกัน และก็จะทำการช้อปปิ้งกันต่อ ถ้าผู้ใดบรรเลงไม่ทัน หรือไม่ได้ ก็จะมีการสอนให้เพื่อนกัน และจะมีการสลับผลัดเปลี่ยนตำแหน่งการเล่นบ้าง ถ้าใครสามารถเล่นได้หลายเครื่องมือ ก็จะมีการให้เวียนกันบรรเลงเพลง จะทำอย่างนี้ไปเรื่อย ๆ จนถึงเวลากลับบ้าน

ถ้าที่อิวฮักเก็กแกจู ก็จะมีการฝึกซ้อมคล้ายๆ กันแต่จะร้องจ๊วกัน ช่วงตอนกลางวัน คือ ตั้งแต่เวลา 11.00 น. เรื่อยไปจนเวลาประมาณ 17.00 น. ของทุกๆ วันอังคาร และวันเสาร์ เดิมมีวันหยุดสัปดาห์ด้วย แต่เนื่องจากเจ้าของสถานที่ ที่ดินงานไม่สามารถมาได้ และจะสลับสับเปลี่ยนกันเข้ามาบรรเลง ถ้ามีคนมาหลายคน แต่ถ้าคนมาซ้อมไม่มากก็ จะมีคนเล่นดนตรีประจำทำหน้าที่ จะมีคนร้องเพลงจ๊ว มาหลายคน และก็จะมีคนมาฟังด้วย เมื่อบรรเลงได้ประมาณสี่ถึงห้าเพลง ก็หยุดพักเพื่อดื่มด่ำและรับประทานของว่าง ก็จะมีคนสลับกันมาเล่นดนตรี และร้องเพลงขับกล่อมกันระหว่างรับประทานของว่าง เมื่อถึงเวลากลับบ้านก็จะแยกย้ายกันไป

คุณขจร เดชาภิมุขกุล จะใช้เวลาฝึกซ้อมเองที่บ้านเพราะที่บ้านเป็นร้านชำต้องขายของด้วย และจะใช้เวลาวางในช่องเฝ้าร้านฝึกซ้อมการตีพิมพ์ไปด้วย

คุณฮั่วลี่ แซ่แต้ จะฝึกซ้อมดนตรีเองที่โรงเรียน เพราะต้องเฝ้าโรงเรียน สมาคมพุทธวิสุตต์ โดยคุณฮั่วลี่ จะนั่งเล่นเอื่อยคัม หรือไม่ก็ซอหยี่ฮู้ โดยไม่ต้องดูโน้ตเลย สามารถเล่นเพลงได้ แต่ถ้าเพลงไหนที่ไม่ค่อยได้เล่นก็จะต้องดูโน้ตเพลงบ้าง

คุณจงใจ พรหมวีระ ฝึกซ้อมเองที่บ้าน และจะออกมาฝึกซ้อมกับเพื่อนๆ ที่สมาคมอิวฮักเก็กแกจู และที่สมาคมซัมเป่าเก็งเต็งบ้าง ในทุกๆ วันนัด

ใส่ใจศึกษา เสาะหาความรู้

2.3 ครูที่มาฝึกสอน

ครูที่มาสอน สำหรับที่สมาคมซัมเป่าเก็งเต็ง จะทำการฝึกซ้อมกันเองหรือผู้ที่ได้เพลงมากกว่า หรือผู้ที่มีการสับเปลี่ยนด้านดนตรีมากกว่า ก็จะมาต่อเพลงให้หรือทบทวนเพลงให้กับสมาชิก หรือในบางครั้งอาจจะมีครูสอนมาจากจังหวัดชลบุรี คือ อาจารย์ช่อ แซ่โจ้ว ซึ่งได้เรียนจบจากมหาวิทยาลัยดนตรีโดยตรงจากประเทศจีน มาทำการสอนให้กับสมาชิกที่สมาคมซัมเป่าเก็งเต็งบ้าง แต่ก็ไม่ค่อยนัก เพราะอาจารย์ช่อ ไม่มีเวลาวางพอดีจะไปสอนดนตรีจีนหลายที่ ทั้งที่มหาวิทยาลัยบูรพา และที่โรงเรียนบ้านแพ้ววิทยา โดยสอนนักเรียนที่โรงเรียนทั้งเด็กเล็กและเด็กโต และอาจารย์ยังมีวงดนตรีเม้งซิม และยังมีอาจารย์ไชเลี้ยก แซ่ลี่ มาสอนดนตรีจีนให้กับสมาชิกของสมาคมซัมเป่าเก็งเต็งบ้าง ในบางครั้ง แต่อาจารย์ก็ไม่ค่อยมีเวลาวางมากนัก เพราะมีวงดนตรีอยู่ที่จังหวัดชลบุรี และยังสอนนักเรียนที่สมาคมเม้งหุย จังหวัดชลบุรี และยังมีอาจารย์อำพัน เจริญสุข ได้มาสอนที่ซัมเป่าเก็งเต็งบ้างในบางครั้งอีกด้วย

ครูที่มาฝึกซ้อมที่สมาคมอิวฮักเก็กแกจู จะมีคุณศรนนท์ มั่นเจริญชัย ซึ่งเป็นผู้ที่มีความ

เชี่ยวชาญทางด้านดนตรี สามารถเล่นเครื่องดนตรีได้หลายอย่างและเป็นอย่างดี เพราะได้ฝึกหัดเล่นดนตรีมาตั้งแต่เด็กๆ มาเป็นผู้ฝึกซ้อม และฝึกสอนให้กับผู้ที่จะมาเล่นดนตรีที่สมาคมอ้าวกักเก้าจู หรือไม่ก็จะมีผู้ที่มีความรู้ความสามารถมาช่วยสอนหรือฝึกซ้อมดนตรีให้

คุณขจร เดชาภิมุขกุล เล่นดนตรีได้จากการฝึกฝนตามสมาคมต่างๆ รวมทั้งเคยมาฝึกซ้อมดนตรีเล่นที่สมาคมอ้าวกักเก้าจู แต่เนื่องจากไม่ค่อยมีเวลาว่างมากนัก จึงซื้อเหมาเครื่องดนตรี มาจากเพื่อน และมาฝึกซ้อมเองที่บ้าน

คุณฮั่วลี่ แซ่แต้ เล่นดนตรีได้จากการฝึกฝนเองตามสมาคมต่างๆ ทั้งที่สมาคมอ้าวกักเก้าจู ก็เคยมาฝึกซ้อมดนตรีกับเพื่อนๆ แต่เนื่องจากคุณฮั่วลี่ อายุมากแล้ว และยังต้องเฝ้าโรงเจพุทธวิสุตต์ จึงทำให้เดินทางไปไหนไม่ค่อยสะดวก

คุณจงใจ พรหมวีระ ได้ฝึกซ้อมดนตรีเองจากสมาคมต่างๆ รวมทั้งที่สมาคมอ้าวกักเก้าจู และที่สมาคมซั่มเป่าเก็งเต็ง แต่ที่สมาคมซั่มเป่าเก็งเต็ง จะซ้อมกันตอนเย็นไปจนถึงกลางคืน จึงไม่ค่อยสะดวกที่มาบ่อยนัก

จดจำประเพณี

2.4 การเข้าร่วมกับชุมชน

ในการเข้าร่วมกับชุมชนที่สมาคมซั่มเป่าเก็งเต็ง จะเป็นตึก 2 – 3 ชั้น ชั้นที่ 1 จะเปิดเป็นสถานที่ให้พระสังการะสังคายน์ศีลพิธี เป็นพระจีน ส่วนชั้น 2 จะเป็นห้องใหญ่ ใช้ฝึกซ้อมดนตรีจีน วางเครื่องดนตรีเช่น กูเจิ้ง เอี้ยคิมและเชลโล่ ประจำที่ และส่วนเครื่องดนตรีประเภทซอต่างๆ จะมีที่เก็บเครื่องดนตรีเป็นตู้แบบเป็นสัดส่วนอย่างดี ใครที่จะต้องมาราบพระก็เข้ามาได้ที่ชั้น 1 หรือถ้าใครอยากที่มาฟังดนตรี ก็ขึ้นมาได้ที่ชั้น 2 ของตึก และที่สมาคมซั่มเป่าเก็งเต็ง ก็ยังมีการรับทำงเด็กอยู่ทั้งที่อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสาคร และกรุงเทพฯ

สมาคมอ้าวกักเก้าจู จะเล่นดนตรี หรือซ้อมดนตรีกันที่ชั้นล่างของบ้าน ก็ยังมีการเปิดให้คนทั่วไป หรือเพื่อนบ้านในละแวกนั้น เข้าไปฟังดนตรีหรือเล่นดนตรีได้ ใครเป็นเพื่อนกันก็สามารถชักชวนกันเข้ามานั่งฟังเพลงหรือจะร้องเพลงก็ได้ ใครที่ร้องเพลงได้ไพเราะคนฟังชื่นชอบ ประทับใจ ก็จะมีการมอบรางวัลเป็นพวงมาลัยพลาสติกให้เป็นขวัญกำลังใจ หรือมีการให้รางวัลเล็กๆ น้อยๆ กัน มีคนจีนในละแวกนั้นก็ชอบและสนใจที่เข้ามาฟัง มาร้องเพลงด้วยเสมอๆ หรือใครที่ต้องการจะว่าจ้างการแสดงอุปรากรจีน ก็ยังสามารถมาติดต่อได้ที่นี้โดยตรง การเก็บรักษาเครื่องดนตรี ก็มีการจัดทำตู้เก็บซอ และเครื่องมืออื่นที่สามารถเข้าตู้ได้ ถ้าเอี้ยคิม หรือเครื่องประกอบจังหวะก็จะวางไว้ประจำที่

คุณขจร เดชาภิมุขกุล ถ้าว่างจากการขายของก็จะนั่งตีximอยู่หน้าร้านชำ จะวางximไว้แบบประจำที่ สามารถที่จะเข้าไปนั่งตีximได้สบายๆ ใครมาซื้อของที่ร้านหรือเดินไปเดินมาในละแวกนั้นก็สามารถฟังเพลง ฟังดนตรีได้จากคุณขจร

คุณฮั่วลี่ แซ่แต้ จะวางเอีย(xim)ไว้ประจำที่ เช่นกัน ถ้าว่างเมื่อไหร่ก็สามารถเข้าไปนั่งตีximได้ หรือจะเล่นซอกก็ได้เลยเพราะเก็บฮียฮู้(ซอ) ไว้ในกล่องอยู่ใกล้ๆ กันกับเอี้ยคิม ผู้คนที่สนใจ สามารถเข้าฟังดนตรีจากการบรรเลงของคุณฮั่วลี่ได้

คุณจงใจ พรหมวีระ สามารถสืบทอดฮียฮู้ได้เป็นอย่างดี จึงได้ไปเล่นดนตรีสืบทอดฮียฮู้ที่แกแล็คซี่ ถนนพระราม4 เป็นงานประจำ

สืบสานวัฒนธรรม

2.5 การเผยแพร่ดนตรีจีน

การเผยแพร่ดนตรีจีนมีการเปิดโอกาสให้ผู้อื่นจากข้างนอกเข้าชมการซ้อมดนตรี การแสดงดนตรีได้อย่างเต็มที่ทั้งที่สมาคมซัมเป่าเก็งเต็งและที่สมาคมฮิวฮักเก้าจู ทั้งยังเปิดให้ผู้สนใจ เข้าไปนั่งฟังเพลง หรือเข้าไปร้องเพลงจิว (เซียงเซ็ก) หรืออยากจะได้เรียนดนตรี ก็สามารถทำได้ นั่งเล่นดนตรีก็จะมีผู้ที่เป็นดนตรีหรือเล่นดนตรีได้มาสอนให้อย่างเต็มที่

ที่สมาคมซัมเป่าเก็งเต็ง ก็จะมีผู้ที่เชี่ยวชาญทางด้านดนตรีมาเล่นดนตรีอยู่เรื่อยๆ และจะมีการเปิดให้ผู้สนใจดนตรีจีนประเภทฮียฮู้ (ดนตรีบรรเลง) มานั่งฟังหรือร่วมวงบรรเลงดนตรีกันอย่างสนุกสนาน

ที่สมาคมฮิวฮักเก้าจู จะมีผู้ที่เชี่ยวชาญทางด้านดนตรีมาเล่นดนตรีและร้องเพลงจิวกันอยู่เรื่อยๆ จะเป็นนักร้องมาจากเมืองจีนบ้างโดยการชักนำกันมาจากพักพวกกัน มาร้องเพลงจิว

คุณขจร เดชาภิมุขกุล ก็ยินดีที่จะบรรเลงให้ฟังอย่างเปิดเผยโดยสามารถแปลความหมายของเพลงจีนให้ฟังอย่างตั้งใจดี

คุณฮั่วลี่ แซ่แต้ มีความยินดีอย่างยิ่งที่จะบรรเลงเพลงให้ฟังหรือจะให้สอน หรือขอข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับเพลง ดนตรี หรือข้อมูลส่วนตัว ก็ยินดีให้ข้อมูลอย่างเต็มที่

คุณจงใจ พรหมวีระ ก็ยินดีที่จะบรรเลงดนตรีให้ฟังอย่าง ตั้งใจ และเต็มใจเป็นอย่างมาก ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับดนตรี คุณจงใจ ก็แนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับดนตรีจีนและประวัติศาสตร์ทั้งไทยและจีน

3. การสืบทอด

3.1 ลักษณะของการสืบทอด

จากการศึกษาลักษณะการสืบทอดของดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู ผู้วิจัยได้แบ่งการสืบทอดดนตรีออกเป็นแบบ 3 แบบ คือ

3.1.1 สายตระกูล ญาติ พี่น้อง

การสืบทอดดนตรีจีน ของคณะดนตรีจีนของชาวชุมชนตลาดพลู ไม่มีการสืบทอดดนตรีจีน มาจากบรรพบุรุษทั้งหมด แต่มีเพียงสองท่านคือ คุณธนเสฏฐ์ ศุภศรีสรรพ เจ้าของสถานที่ที่สมาคมซำเป๋กั๊งเต็ง มีการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ ทั้งในด้านการเล่นดนตรี และการเป็นเจ้าของสมาคมซำเป๋กั๊งเต็ง ซึ่งการสืบทอดนั้น ตกทอดกันเป็นเวลาร้อยกว่าปีแล้ว และนายจรัสพัฒน์ ศุภศรีสรรพ ซึ่งน้องชายของคุณธนเสฏฐ์ ศุภศรีสรรพ และอีกท่านหนึ่งคือ การสืบทอดมาจากบิดา คือ คุณนิดา ที่อยู่ในสมาคมซำเป๋กั๊งเต็ง เพราะบิดาเป็นผู้สอนการเล่นกู่เจิ้งให้ตั้งแต่ คุณนidayังเด็กๆ และเท่าที่ผู้วิจัยได้ศึกษามา ล้วนแต่มีนักดนตรีที่อยู่ในช่วงวัยกลางคนจนถึงวัยสูงอายุ เป็นจำนวนมาก เนื่องจากเด็กเล็กๆ และวัยรุ่นไม่ค่อยให้ความสนใจ และไม่มีการเปิดสอนดนตรีจีนแบบจริงจัง ประกอบกับความนิยมดนตรีตะวันตกมีมากขึ้น ซึ่งเด็กๆ และวัยรุ่นได้รับรู้มาจากสื่อต่างๆ สามารถหาความก้าวหน้า และชื่อเสียงจากการประกอบอาชีพที่อยู่ในแวดวงดนตรีตะวันตกได้มากและง่ายกว่า

3.1.2 สายศิษย์

3.1.2.1 การรับศิษย์

การสืบทอดฝากตัวเป็นศิษย์ดนตรีนี้ ผู้เรียนจะสนใจเข้ามาทำการฝึกหัดก่อนแล้ว จึงฝากตัวเป็นศิษย์กับผู้ที่สามารถสอนได้ การฝึกหัดบรรเลงดนตรี โดยผู้ที่ทำการฝึกหัดหรือสอนให้นั้น เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ชำนาญในการบรรเลงดนตรี ไม่ได้มีความสัมพันธ์เครือญาติกันแต่อย่างใด หากแต่ผู้เรียนนั้น มีความเคารพเชื่อถือในตัวผู้ฝึกหัด จึงวางใจให้สอน ให้ตนเกิดความชำนาญ

ผู้เรียนที่สมัครใจมาขอเรียนด้วยตนเองมักเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ทางด้านดนตรีอยู่แล้วบ้างก็มี และมาขอเรียนเพิ่มเติมในด้านต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้ของตนเอง

ขั้นตอนในการเรียนดนตรีตามเครื่องดนตรีต่างๆ ของทั้งสองสมาคม ก็ไม่มีอะไรมาก นอกจาก การเลือกเครื่องดนตรีที่ตนอยากเล่น และตั้งใจเรียนตามที่ผู้สอน หรือผู้ที่มีความรู้นั้นสอน หรือแนะนำให้ การเรียนการสอนเป็นการถ่ายทอดแบบมุขปาฐะ คือ เป็นการถ่ายทอดแบบปากต่อปาก โดยการจดจำและฝึกฝน จนเกิดความชำนาญตามเครื่องมือชิ้นๆ มากขึ้น

3.1.2.2 สถานที่จัดการเรียนการสอน

สถานที่เรียนเป็นสิ่งสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็น การศึกษา

ในศาสตร์ใดๆ บรรยากาศในการจัดสถานที่เรียน มักเป็นสิ่งเอื้ออำนวยต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของผู้เรียนด้วย

ในการเรียนดนตรีก็เช่นกันสถานที่เรียนมักเป็นบ้านผู้สอน ในอดีตคนไทย มักมีบ้านหลังใหญ่ๆ โดยเฉพาะสังคมภาคกลาง ที่มีความเจริญด้านวัตถุต่างกับปัจจุบันที่ขนาดของบ้านเริ่มเล็กลง เพื่อความเหมาะสมของสภาพความเป็นอยู่ในสังคมปัจจุบัน เมื่อมีการเรียนการสอนดนตรี จึงมักกระทำกิจกรรมการเรียนการสอนในบ้านของครูผู้สอน และยังเกิดความสะดวกสบายสำหรับผู้สอน ที่จัดการเรียนการสอนได้ตลอดเวลาที่ผู้สอนว่าง

จากที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาภาคสนาม สถานที่ของสมาคมซำเป๋กั๊งเต็ง ก็จะทำให้การเรียนการสอนกันที่สมาคมซำเป๋กั๊งเต็งนั่นเอง ตั้งอยู่ถนนวุฒากาศ ซอย 13 เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ต้องขึ้นไปที่ชั้นสองของตึก ซึ่งจะจัดวางเครื่องดนตรีไว้ อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย การเรียนการสอนต้องนัดกันกับผู้สอนแล้วนัดเวลาไปเรียนกันที่สมาคมก่อนเวลา ที่จะมีการซ้อมดนตรีกัน ของสมาคมในตอนเย็นของวันเสาร์และวันอาทิตย์ ส่วนที่สมาคมอิ้วฮักเก็กเก๋จู ก็จะทำให้การเรียนการสอนกันที่ถนนวุฒากาศ ซอย 8 เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร ชั้นล่าง ซึ่งเป็นที่เดียวกันกับใช้ในการฝึกซ้อมดนตรีของสมาชิก ถ้าใครอยากเรียนเครื่องดนตรีใดก็ได้ แต่ก็จะต้องไปที่อิ้วฮักเก็กเก๋จู ให้ไปเรียนเร็ว ก่อนเวลาที่จะมีการนัดซ้อมรวมวงดนตรี

3.1.2.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

ตามวิถีชีวิตไทย-จีน การสั่งสอนมีความหมายกว้างคลุมถึงการให้การศึกษาอบรม เพื่อให้ผู้เรียนมีวิชาความรู้ เป็นผู้มีความประพฤติดี และเป็นผู้มีศีลธรรมดีงาม วิธีการอบรมสั่งสอนส่วนใหญ่เป็นการสั่งสอนและตักเตือน การแนะนำแนวทางที่ดี การห้ามปราม การเสริมกำลังใจ และการลงโทษ ทั้งนี้ผู้สั่งสอนได้แสดงน้ำใจที่รัก ห่วงใยและปรารถนาดี ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง ผู้เรียนจึงมีความเคารพนับถือและสำนึกบุญคุณของครู หรือบุตรธิดา มีความเคารพและสำนึกบุญคุณต่อพ่อแม่เสมอ เมื่อผู้เรียนพึงพอใจที่จะเรียนกับผู้สอนผู้นี้ก็จะทำการตกลงกัน และนัดเรียนกันโดยใช้สถานที่ของทั้งสองสมาคมนั่นเองเป็นสถานที่สอนเรียน

เนื้อหาการเรียนการสอนไม่มีการกำหนดตายตัวแน่นอน เนื้อหาที่ใช้สอนแล้วแต่ผู้สอนจะเป็นผู้กำหนดเอง โดยถ้าเริ่มต้นเลยก็จะเริ่มต้นด้วยเพลงสั้นๆ ง่ายๆ ก่อน แล้วเมื่อฝีมือของผู้เรียนก้าวหน้าขึ้นหรือมีการพัฒนามากขึ้นก็จะเพิ่มความยากของเพลงมากขึ้น ตามลำดับ ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับผู้เรียนเป็นหลัก ถ้าผู้เรียนสามารถเล่นเพลงเริ่มต้นได้เร็วผู้สอนก็เพิ่มเพลงหรือต่อเพลงมากขึ้นได้

3.1.3 การสืบทอดดนตรีด้วยการจดจำจากประสบการณ์

จากการศึกษาภาคสนามพบว่านักดนตรีส่วนใหญ่ในชุมชนตลาดพลู จะทำการฝึกซ้อมและเล่นดนตรีได้ จากการฝึกฝนดนตรีกันเองและจดจำจากประสบการณ์ โดยนักดนตรีฝึกหัดจะไปฟังหรือไปดูดนตรีตามสมาคมต่างๆ ของคนจีน หรือสมาคมของคนไทยเชื้อสายจีน จากหลายๆ ที่ แล้วจดจำบทเพลงหรือเทคนิคการบรรเลง ของเครื่องดนตรีแต่ละเครื่อง มาฝึกหัดเอง โดยการเลียนแบบซ้ำๆ เรื่อยๆ จนทำได้คล่อง หรือบางคนก็มาในสถานที่เรียนหรือบอกกล่าวกับผู้สอน ชักถาม สนทนากับผู้มีความรู้หรือผู้สอนและต่อเพลงกับผู้สอนหรือผู้ที่มีความรู้ด้านดนตรี แล้วทำตามเรื่อยๆ จนเกิดความจำ และเกิดความชำนาญ

3.2 วิธีการถ่ายทอด

วิธีการถ่ายทอดดนตรีของนักดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู จะมีลักษณะการถ่ายทอด โดยแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

3.2.1 ปากต่อปาก (Oral Traditional)

วิธีการถ่ายทอด โดยการใช้ปากต่อปากหรือมุขปาฐะในการอธิบายทฤษฎีโน้ต หรือหลักการทางดนตรี อธิบายลักษณะของเครื่องดนตรี วิธีการบรรเลง การฝึกหัด การบอกให้ปฏิบัติ เช่น ถ้าเป็นขิมจะบอกถึงวิธีการจับไม้ตีขิม การจับเครื่องดนตรีเมื่อเป็นซอหรือกู่เจิ้ง การวางนิ้ว เมื่อเป็นพิณผิผา เป็นต้น การอธิบายจะช่วยให้เข้าใจเรื่องต่างๆ ได้มากยิ่งขึ้นและการสอนแบบอธิบายจะใช้ควบคู่กันกับการสาธิต เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

การอธิบาย หรือบรรยายโดยการเปล่งเสียงโน้ตหรือคำแทนเสียงโน้ตแล้ว ให้ศิษย์ปฏิบัติตาม ยังมีผู้สอนที่ทำในลักษณะนี้ โดยจะออกเสียงให้เป็นที่รู้กันกับศิษย์

3.2.2 การสาธิต (Demonstration)

การสอนแบบสาธิตคือการถ่ายทอด โดยที่ผู้สอนเป็นผู้ปฏิบัติให้ดูก่อนในขั้นแรก และให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม อาจจะปฏิบัติให้ดูทีละวรรคเพลงหรือแบ่งเป็นทีละห้องเพลง หรือ สองห้องเพลงตามแต่ผู้เรียนจะปฏิบัติได้ มากน้อยเพียงใด การต่อเพลงได้มากหรือน้อย หรือยาก ง่ายก็ จะขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียนด้วย การสาธิตเป็นการปฏิบัติให้เห็นจริง เพื่อเป็นตัวอย่างเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการฝึกหัดดนตรี และผู้เรียนสามารถเลียนแบบแล้วจึงพัฒนาต่อไปอีกขั้นหนึ่ง

การเรียนดนตรีจีนของทั้งสองแห่ง คือ ที่สมาคมซำเป่าเก็งเต็ง และที่อิวฮั่วก๊กเก้าจู ไม่มีวิธีการถ่ายทอดที่แน่นอนตายตัวจะเป็นแบบไม่เป็นทางการ ผู้เรียนต้องอาศัยการเรียนรู้จากผู้สอนโดยการสังเกต จดจำจากผู้อื่นและต้องศึกษาเองร่วมด้วย

3.2.3 การเรียนจากโน้ต (Transcription)

การเรียนดนตรีจีนของแต่ละที่สมาคมของคนจีน หรือคนไทยเชื้อสายจีนนั้น จะมีโน้ตจีนของแต่ละที่ และแต่ละที่จะไม่ใช่ปะปนกัน จะใช้กันเฉพาะที่ เช่น ที่ซำเป่าเก็งเต็งก็จะมีโน้ตเพลงจีน

ของที่ซุ่มเป้าแก๊งเต็งโดยจะไม่ไปใช้โน้ตเพลงจีนของที่อื่น และจะไม่เอาโน้ตเพลงจีนของที่อื่นมาเล่นที่ซุ่มเป้าแก๊งเต็ง แต่สามารถเอาโน้ตกลับมาฝึกซ้อมได้ หรือจะถ่ายเอกสารไว้ได้ โน้ตเพลงจะเป็นแบบเจียนกู (โน้ตตัวเลข) โน้ตเพลงของที่ซุ่มเป้าแก๊งเต็งจะเป็นโน้ตเพลงแบบฮี้ชี (ดนตรีบรรเลง) และจะไม่เหมือนที่อื่น และมีเอกลักษณ์เฉพาะเป็นของตัวเองมาก แต่จะมีลักษณะคล้ายๆ กัน โดยใช้โน้ตตัวเลขเหมือนกัน

ส่วนโน้ตเพลงที่อิวฮัวก็เก๋าก็จึงจะเป็นแบบเซียงเซ็ก (การร้องเพลงจิ้ง) ก็จะเป็นเอกลักษณ์ของที่อิวฮัวก็เก๋าก็จึง และจะไม่เอาโน้ตเพลงของที่สมาคมอื่นมาร้องเพลงกัน จะใช้โน้ตของที่สมาคมอิวฮัวเท่านั้น และจะไม่ให้เอาโน้ตออกไปเผยแพร่ที่ไหนด้วย คือ ไม่อนุญาตให้เอาโน้ตเพลงออกมาถ่ายเอกสารข้างนอกเลย

การบันทึกโน้ตเพลงของทั้งสองสมาคมจะเป็นแบบโน้ตเจียนกู จะนิยมใช้บันทึกบทเพลงดั้งเดิมของจีนหรือจีนโบราณ ชาวจีนได้คิดค้นการบันทึกโน้ตดนตรี ซึ่งมีลักษณะเหมือนกันกับโน้ตแบบเซอเว ของชาวญี่ปุ่น โดยมีการบันทึกเป็นโน้ตเป็นตัวเลข และเป็นที่นิยมกันทั่วไปของชาวจีน สำหรับวิธีการอ่านโน้ตตัวเลขแบบเจียนกู

ลำดับตัวเลข	1	2	3	4	5	6	7						
ระดับเสียง	โด	เร	มี	ฟา	ซอล	ลา	ที						
	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3			
	โด	เร	มี	ฟา	ซอล	ลา	ที	โด (สูง)	เร (สูง)	มี (สูง)			
	5	6	7	1	2								
	ซอล(ต่ำ)	ลา(ต่ำ)	ที (ต่ำ)	โด	เร								

- ถ้าโน้ตมีเสียงสูงจะใส่จุดบนตัวเลข เพื่อให้ทราบว่าเป็นเสียงสูง
- ถ้าโน้ตมีเสียงต่ำจะใส่จุดใต้ตัวเลข เพื่อให้ทราบว่าเป็นเสียงต่ำ
- ตัวหยุดจะใส่เลขศูนย์แทนโน้ต
- การใช้เครื่องหมายกำหนดอัตราจังหวะ (Time Signature) ในบทเพลงจีน การบันทึกโน้ตในบทเพลงจีนดั้งเดิมจะใช้ อัตราจังหวะ 2/4 และ 4/4 เท่านั้น แต่ในปัจจุบันจะมีการเพิ่มอัตราจังหวะ 1/4

- การประจุดจะกระทำได้เช่นเดียวกับระบบโน้ตสากล เช่น เมื่อต้องการให้โน้ตเสียงโดมีค่าเท่ากับโน้ตตัวดำประจุด ให้เขียนเป็น 1.

ตาราง 4 สรุปลักษณะการสืบทอดดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู (คณะซุ่มเป่าแก๊งเต็ง)

ชื่อนักดนตรี	การสืบทอด จากตระกูล	การสืบทอด จากสายศิษย์	การสืบทอดด้วยการจดจำ จากประสบการณ์
1. คุณธนเสฏฐ์ ศุภศรีสรรพ	✓		
2. คุณกัมปนาท ตั้งก่อลาก			✓
3. นายก๊วยซาง แซ่ก๊วย			✓
4. นายวิชัยยุทธ โอฬารรัตน์มณี			✓
5. นางนิตา โอฬารรัตน์มณี	✓		
6. นายสุรัชย์ ศิริพงษ์ไพโรจน์			✓
7. นายศิริชัย ตริรุ่งเจริญ			✓
8. นายเซ้ง แซ่แต้			✓
9. นายสราวุธ ไม่ทราบนามสกุล		✓	
10. นายฮวดใช้ แซ่กอ			✓
11. นายพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์			✓
12. นายศรนนท์ มั่นเจริญชัย		✓	
13. นายเอ็งกวย แซ่จั่ว		✓	✓
14. นายธรรมศักดิ์ งามพงศา		✓	
15. นายตั้งกิมซัง แซ่ตั้ง			✓
16. นายสุภักดิ์ ยงเกียรติไพบูลย์		✓	✓
17. นายจรัสพัฒน์ ศุภศรีสรรพ	✓		
18. นายซัว แซ่หยาง		✓	
19. นายอดิศร เลิศสุทธิไกรศรี		✓	
20. นายชีพวัญ วัฒนากร		✓	✓
21. นายสุชน ประสมศิริพงษ์		✓	

ตาราง 5 สรุปลักษณะการสืบทอดดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู (คณะอ้าวฮั่วก๊กเก้งและนักดนตรีอิสระ)

ชื่อนักดนตรี	การสืบทอด จากตระกูล	การสืบทอด จากสายศิษย์	การสืบทอดด้วยการจดจำ จากประสบการณ์
1. นายซุง แซ่ลี่			✓
2. นายพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์			✓
3. นางนวลศรี รุ่งโรจน์ลักษณ์			✓
4. นางเชียมหยู แซ่ตั้ง		✓	
5. ไม่เปิดเผยนาม แซ่ตั้ง			✓
6. นายเลียงชัย แซ่ตั้ง			✓
7. นายอำนาจ รักษาศิริเดชาภิตดี		✓	
8. นายศรนนท์ มั่นเจริญชัย		✓	
9. นายฮกเจีย แซ่แต้			✓
10. นายยิ่งยศ เลิศพิริยะไพโรจน์			✓
11. นายสุภชัย เกิดพงษ์วิเศษ			✓
12. นายเค้งอ้ง แซ่ไคว		✓	
นักดนตรีอิสระ			
1. นายขจร เดชาภิมุขกุล		✓	
2. นายฮั่วลี่ แซ่แต้			✓
3. นายจงใจ พรหมวีระ			✓

4. บทเพลง

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาคณะดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู ได้แบ่งประเภทของบทเพลงออกเป็นสองประเภท ใหญ่ๆ คือ

1. บทเพลงบรรเลง
2. บทเพลงร้อง

1. บทเพลงบรรเลง

เพลงบรรเลงที่ใช้กัน เป็นบทเพลงบรรเลง (อีซี) ที่สำคัญโดยที่สมาคมซำเป่าเก็งเต็งจะใช้บรรเลงบ่อยมาก เพราะมีความหมายที่ดี เป็นการอวยพร เป็นเพลงมงคล การวิจัยในครั้งนี้ได้เลือกเพลงบรรเลง มา 28 เพลง ได้แก่

- 1.1 เพลงตัวโป๊ยบั้ง
- 1.2 เพลงหงส์ควัฮ้วง
- 1.3 เพลงซาเลาะหัง
- 1.4 เพลงกงจีท้าว
- 1.5 เพลงเซียวเยี่ยงจิ่ว
- 1.6 เพลงเซียวถ่อฮั้ง
- 1.7 เพลงเก็กฮู้บ๋อยซุง
- 1.8 เพลงหวงหลิวจื่อ
- 1.9 เพลงหั่งอาฮู้จู้
- 1.10 เพลงแก่งซุงลื้อ
- 1.11 เพลงเจียวคองอ่วง
- 1.12 เพลงหลิวเหยี่ยวกิม
- 1.13 เพลงโหวงซัวไอ
- 1.14 เพลงโหวงเจียกไหล่ฮวย
- 1.15 เพลงเซ็คกวยปัว
- 1.16 เพลงเจียวหลงเหิง
- 1.17 เพลงเหล้งเซียวฮวย
- 1.18 เพลงผั่งซุง
- 1.19 เพลงหลิวแซ่เนี่ยว
- 1.20 เพลงเหิงเปียงเซ็ก

- 1.21 เพลงเจ็กเตียมกิม
- 1.22 เพลงหว่งโหลเอี้ยง
- 1.23 เพลงโหน้ท้อจ้ง
- 1.24 เพลงกั๋วกิมซ้อ
- 1.25 เพลงป้อซัวเกียะ
- 1.26 เพลงชินฮวยเตี่ยว
- 1.27 เพลงฮ้อแก่งว้าว
- 1.28 เพลงต้วนนี้ท้อจ้ง

2. บทเพลงร้อง

เพลงร้อง ใช้ร้องเพลงเมื่อมีการแสดงงิ้วเป็นส่วนใหญ่ เรียกว่า ร้องงิ้ว (เซียงเท็ก) จะมีการร้องเพลงอยู่ทั่วไปตามสมาคมของคนจีน หรือคนไทยเชื้อสายจีน เพลงของชาวไทยเชื้อสายจีน มีจำนวนมาก จึงคัดมาเพียง 9 เพลง ที่ทำการร้องเพลงกันเป็นประจำ

- 2.1 เพลงเซียงนึ่งเฮียงฮั่วม
- 2.2 เพลงไชยชีวป้าเจียบ
- 2.3 เพลงซาบั้งฮวย
- 2.4 เพลงห่วยเอี้ยะ
- 2.5 เพลงปู้ชีฮวย
- 2.6 เพลงบ่ออชิงอูย
- 2.7 เพลงห่อนี้เซี่ยะบ่อ
- 2.8 เพลงอั้งเซงทิว
- 2.9 เพลงเด็กเซ็งหว่งตัก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง "การศึกษาสภาพและบทบาทของดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร" ได้ดำเนินการมาอย่างเป็นลำดับ สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพและบทบาทของดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัด กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษากระบวนการสืบทอดดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทราบถึงสภาพและบทบาทดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร
2. ทราบกระบวนการสืบทอดของดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร
3. ทราบถึงบทเพลงและวัฒนธรรมทางดนตรีจีน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาวิจัยการศึกษาสภาพและบทบาทของดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัด กรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ทำการศึกษาข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2549 – 2551 ขั้นตอนในการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ การเก็บข้อมูล (Data Collection) การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) และการเสนอผลการศึกษาวิจัย ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารการวิจัย สิ่งพิมพ์ต่างๆ นอกจากนี้ ได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ หัวหน้าสมาคมเกี่ยวกับดนตรีจีน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะได้ข้อมูลอย่างชัดเจนเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลเอกสารหลักฐาน จากเอกสารสิ่งพิมพ์ ได้แก่ เอกสาร วารสาร งานวิจัยวิทยานิพนธ์ และหนังสือที่เกี่ยวข้อง
2. ข้อมูลที่เกี่ยวกับนักดนตรี สัมภาษณ์จากหัวหน้าสมาคม และผู้เกี่ยวข้องหรือสมาชิกในวงดนตรีจีน ในชุมชนตลาดพลู

3. การรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ได้แก่ การสังเกตสภาพและบทบาทดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู คือ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ

เมื่อได้ข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุง เรียบเรียงเนื้อหา โดยจัดลำดับให้มีความสัมพันธ์กัน แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศักยภาพและบทบาทของดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร

1.1 สภาพของวงดนตรีจีน ในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี

1.1.1 สภาพทั่วไปของชุมชน

1.1.2 จำนวนคณะ จำนวนนักดนตรีในคณะ

1.2 บทบาทหน้าที่ของดนตรีจีน

1.2.1 ความเป็นนักดนตรี

1.2.2 การฝึกซ้อม

1.2.3 ครูที่มาฝึกสอน

1.2.4 การเข้าร่วมกับชุมชน

1.2.5 การเผยแพร่ดนตรีจีน

1.3 การสืบทอด

1.3.1 ลักษณะการสืบทอด

1.3.1.1 สายตระกูล ญาติ พี่ น้อง

1.3.1.2 สายศิษย์

1.3.1.2.1 การรับศิษย์

1.3.1.2.2 สถานที่จัดการเรียนการสอน

1.3.1.2.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

1.3.1.3 การจดจำจากประสบการณ์

1.3.2 วิธีการถ่ายทอด

1.3.2.1 ปากต่อปาก

1.3.2.2 การสาธิต

1.3.2.3 การเรียนจากโน้ต

1.4 บทเพลง

1.4.1 บทเพลงบรรเลง

1.4.2 บทเพลงร้อง

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

สภาพและบทบาทของดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร
อยู่อย่างไทย-จีน

1. สภาพของวงดนตรีจีน ในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี

1.1 สภาพทั่วไปของชุมชน

ในพื้นที่ตลาดพลูมักจะเป็นผู้อพยพมาจากเมืองจีน บางครอบครัว อพยพมา กว่า 10 ปี บางครอบครัว กว่า 50 ปี มีทั้งที่เป็นเจ้าของห้างร้าน พ่อค้าแม่ขาย เจ้าของโรงสี เจ้าของโรงงาน ปัจจุบันมีลูกหลานอยู่ในรุ่นที่ 2 – 4 ของผู้อพยพ คนจีนกลุ่มต่างๆ ในย่านตลาดพลู มีทั้งที่เป็นชนชาติแต้จิ๋ว กวางตุ้ง ไหหลำ จีนแคะที่อพยพมาจากมณฑลต่างๆ ของประเทศจีนแผ่นดินใหญ่ มีทั้งที่มาอยู่ตลาดพลูเป็นที่แรกเริ่ม และย้ายมาจากต่างจังหวัด มาเป็นเชย สะใภ้ชาวตลาดพลู โดยมีทั้ง แซ่เบ๊ แซ่ตั้ง แซ่ควั แซ่ลิ้ม แซ่ว่ง แซ่ฮึง และอื่นๆ อีกหลายแซ่ วิถีชีวิตประจำวันของชาวจีนส่วนมาก จะตื่นเช้า ให้อำจี้และบรรพบุรุษ เป็นประเพณีครอบครัวแทบทุกบ้านที่เป็นชาวจีน ก่อนเปิดร้านค้าขาย บางบ้านหรือบางโรงงานจะมีปิ่นเกล้า เป็นหลักประจำบ้านหรือโรงงานในการกราบไหว้บรรพบุรุษ ผู้ชายชาวจีนจะมีหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัวทำมาหากิน ส่วนผู้หญิงจะทำหน้าที่เลี้ยงลูกดูแลเรื่องงานบ้าน อาหาร และเครื่องแต่งกาย บางบ้านผู้หญิงจีนที่สูงอายุจะมีบ้างที่ทำการค้าขายอยู่กับบ้าน และเมื่อว่างจากการทำงานก็จะมีการพักผ่อน โดยมีการมาพบปะสังสรรค์กันตามสมาคมต่างๆ มีการเล่นดนตรีกัน มีการร้องรำทำเพลง เพื่อเป็นการผ่อนคลายจิตใจ คลายความตึงเครียดจากการทำงาน จึงได้มีสมาคมต่างๆ เกิดขึ้นมากมายและในแขวงตลาดพลูก็ได้เกิดมีสมาคมของคนไทยเชื้อสายจีน ขึ้นด้วย 2 สมาคม เพื่อการพบปะสังสรรค์ เล่นดนตรี ร้อง รำ ทำเพลง และที่เล่นดนตรีอยู่ที่บ้านอีก จำนวน 3 คน

1.2 จำนวนคณะ จำนวนนักดนตรีในคณะ

1. คณะซำเป้าเก็งเต็ง
2. คณะฮิวฮักกักเก้ง
3. นายขจร เดชาภิมุขกุล (นายเตียงไ้ แซ่แต้ นักดนตรีอิสระ)
4. นายฮั่วลี่ แซ่แต้ (นักดนตรีอิสระ)
5. นายจงใจ พรหมวีระ (นักดนตรีอิสระ)

1. คณะซั้มเป้าเก็งเต็ง มีจำนวนนักดนตรีชาย 19 คน นักดนตรีหญิง 1 คน ไม่มีนักร้อง เพราะเป็นการบรรเลงประเภทดนตรีบรรเลงเพียงอย่างเดียว (สี่สี่) ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของนักดนตรีในการบรรเลง

2. คณะอ๊วฮั่วกักเก้ง มีจำนวนนักดนตรีชาย 10 คน ไม่มีนักดนตรีหญิง แต่มีนักร้องหญิง 2 คน และมีนักดนตรีที่สามารถร้องเพลงได้ 3 คน นักร้องชาย 3 คน หรือถ้าผู้ใดอยากจะร้องเพลงจีน หรือเพลงจื๊วก็สามารถมาร้องเพลงได้ที่อ๊วฮั่วกักเก้ง

3. นายขจร เดชาภิมุขกุล เล่นดนตรีอยู่ที่บ้านเพียงคนเดียว สามารถร้องเพลงได้

4. นายฮั่วลี่ แซ่แต้ เล่นดนตรีอยู่ที่ที่พักเพียงคนเดียว

5. นายจงใจ พรหมวีระ เล่นดนตรีอยู่ที่บ้านเพียงคนเดียว และออกมาซ้อมดนตรีที่สมาคมซั้มเป้าเก็งเต็งบ้าง แต่จะมาที่สมาคมอ๊วฮั่วกักเก้ง บ่อยกว่าที่สมาคมซั้มเป้าเก็งเต็ง เพราะที่นั่นเล่นดนตรีกันตอนกลางวัน จึงไม่สามารถมาร่วมเล่นดนตรีที่สมาคมซั้มเป้าเก็งเต็งได้บ่อย

นักดนตรีมีอายุระหว่าง 28 – 84 ปี นักดนตรีทั้งสองสมาคม ยังมีการสืบทอดจากผู้สูงอายุคนจีนและคนไทยเชื้อสายจีน สู้คนไทยเชื้อสายจีนเพียงไม่กี่คน ในขณะที่นักดนตรีจีนที่อพยพเข้ามาไทย และคนไทยเชื้อสายจีนที่อายุมากเริ่มลดลง นักดนตรีที่เล่นประจำวงก็มีอยู่น้อย และไม่ค่อยมีผู้หัดเล่นดนตรีเพิ่ม เนื่องจากดนตรีจีนที่มีอยู่ ไม่ค่อยได้เผยแพร่ออกสู่สาธารณะชนมากนัก และไม่ได้เปิดทำการเรียนการสอน มีอยู่ในโรงเรียนสามัญ หรือเปิดสอนกันอย่างจริงจังมากนัก จึงยังไม่มีคนสืบทอดอย่างจริงจัง

สร้างสมอุดมการณ์ สืบสานวัฒนธรรม จดจำประเพณี

1. บทบาทหน้าที่ของดนตรีจีน

1.1 ความเป็นนักดนตรี

ความเป็นนักดนตรีของชาวไทยเชื้อสายจีนในสมาคมทั้งสองสมาคมและนักดนตรีอิสระ ก็มีทั้งการเล่นดนตรีเพื่อความสนุกสนาน เพลินเพลิน การพบปะสังสรรค์ในหมู่คณะเป็นการพักผ่อนหลังจากการทำงานหรือเกษียณอายุจากการทำงาน เพื่อการแสดงก็เช่นการแสดงอุปรากรหรือจื๊วก็ยังมี และการรับงานแสดงจื๊วบ้าง แต่ก็น้อยมาก แต่ถ้ามาเชิญให้ไปก็ไปของที่สมาคมอ๊วฮั่วกักเก้ง เพื่อการประกอบพิธีกรรมต่างๆ เช่น งานงูเต็ก ก็ยังมีการรับงาน เพราะที่สมาคมซั้มเป้าเก็งเต็งจะแบ่งออกเป็นสองส่วนคือ ด้านนักดนตรีก็ติดมิดี้ก็ไม่ได้รับงานอย่างจริงจัง แต่ถ้าเป็นงานการกุศลก็จะไปช่วยงานอย่างเต็มที่ และมีนักดนตรีอาชีพ ที่ทำงานในพิธีงูเต็กเป็นหลักก็มี อยู่ด้วยกัน 8 คน

เข้าสู่ค่านิยม

1. การฝึกซ้อม

การฝึกซ้อมที่สมาคมซัมเป้าแก๊งเต็ง จะมีการฝึกซ้อมกันทุกวันเสาร์และอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 18.00 น. จนถึงเวลาประมาณ 23.00 น. หรือจนกว่าสมาชิกจะแยกย้ายกันกลับบ้าน ที่สมาคมอิ้วฮั่วก๊กเก้ง ก็จะมีการฝึกซ้อมดนตรีคล้ายๆ กัน แต่จะร้องจ๊วกันตั้งแต่เวลา 11.00 น. เรื่อยไปจนเวลาประมาณ 17.00 น. ของทุกๆ วันอังคาร และวันเสาร์

คุณขจร เดชาภิมุขกุล จะใช้เวลาฝึกซ้อมเองที่บ้าน และจะไปซ้อมที่สมาคมอิ้วฮั่วก๊กเก้งบ้าง

คุณฮั่วลี่ แซ่แต้ จะฝึกซ้อมดนตรีเองที่โรงเจพุทธวิสุตต์

คุณจงใจ พรหมวีระ ฝึกซ้อมเองที่บ้าน และจะออกมาฝึกซ้อมกับเพื่อนๆ ที่อิ้วฮั่วก๊กเก้ง ในทุกๆ วันนัด และที่ซัมเป้าแก๊งเต็งบ้างแต่ไม่บ่อย เพราะที่ซัมเป้าแก๊งเต็งจะเล่นดนตรีกันกลางคืน ซึ่งไม่สามารถอยู่ซ้อมดนตรีตอนกลางคืนได้

ใส่ใจศึกษา เสาะหาความรู้

1. ครูที่มีฝึกสอน

สมาคมซัมเป้าแก๊งเต็งจะทำการฝึกซ้อมกันเอง หรือผู้ที่ได้เพลงมากกว่าหรือผู้ที่มีความรู้ และประสบการณ์ด้านดนตรีมากกว่าจะมาต่อเพลงให้ หรือทบทวนเพลงให้กับสมาชิก หรือบางครั้ง อาจจะมีครูสอนมาจากจังหวัดชลบุรี คือ อาจารย์ช่อ แซ่โจ้ว และยังมีอาจารย์ไช่เล็ก แซ่ลี่ มาสอนให้กับผู้ที่สนใจเรียนดนตรีจีน

ที่สมาคมอิ้วฮั่วก๊กเก้ง จะมีคุณศรพันธ์ มั่นเจริญชัย เป็นผู้ฝึกซ้อมดนตรี และฝึกสอนดนตรีให้กับผู้ที่มาเล่นดนตรีจีนที่สมาคมอิ้วฮั่วก๊กเก้ง และจะมีคุณอำนาจ มาช่วยฝึกสอนให้ด้วย

คุณขจร เดชาภิมุขกุล เล่นดนตรีได้จากการฝึกฝนตามสมาคมต่างๆ รวมทั้งสมาคมอิ้วฮั่วก๊กเก้ง ด้วย

คุณฮั่วลี่ แซ่แต้ ได้ฝึกหัดเล่นดนตรีเอง ตามสมาคมต่างๆ

คุณจงใจ พรหมวีระ ได้ฝึกหัดดนตรีเอง จากสมาคมต่างๆ

จดจำประเพณี

1. การเข้าร่วมกับชุมชน

ในสถานที่แต่ละที่ก็เปิดให้ผู้คนที่สนใจดนตรีจีน เข้าไปร่วมฟังเพลงหรือเล่นดนตรีจีน หรือร้องเพลงจ๊วได้ร่วมกัน โดยในแต่ละสัปดาห์หรือแต่ละครั้ง จะมีเพื่อนบ้านที่อยู่ในละแวกนั้น เช่น

ในซอย 8 ด้วยกัน หรือ ซอยใกล้เคียง มานั่งฟังเพลง ซึ่งนักดนตรีจีนและเก่าแก่เนี่ย จะยินดีมาก และเปิดเผย หรือใครเป็นเพื่อนกันก็มาเล่นดนตรีจีนได้โดยไม่มีสมาชิกท่านใดขัดข้อง

สืบสานวัฒนธรรม

1. การเผยแพร่ดนตรีจีน

มีการเปิดโอกาสให้ผู้อื่นจากภายนอก เช่น เพื่อนบ้านใกล้เคียง และเพื่อนสนิทมิตรสหายของแต่ละคนเข้าชมการฝึกซ้อมดนตรี การแสดงดนตรีได้อย่างเปิดเผยเต็มที่ ทั้งที่สมาคมซำเป่าเก็งเต็ง และที่สมาคมอิ้วฮักเก็กเก๊าจู้ ทั้งยังเปิดให้ผู้สนใจเข้าไปนั่งฟังเพลง หรือเข้าไปร้องเพลงจิว(เซียงเซ็ก) หรือถ้าอยากที่จะเรียนดนตรีจีน ก็สามารถทำได้ โดยนั่งเล่นดนตรีก็จะมีผู้ที่มีความสามารถด้านดนตรีจีน หรือเล่นดนตรีจีนได้มาสอนให้อย่างเต็มที่

2. การสืบทอด

2.2 ลักษณะของการสืบทอด

2.2.1 สายตระกูล ญาติ พี่น้อง

การสืบทอดดนตรีจีนของคณะดนตรีจีนของชาวชุมชนตลาดพลู มีการสืบทอดดนตรีจีน มาจากบรรพบุรุษ มีเพียงสองท่านคือคุณธนเสฐฐิ์ ศุภศรีสรรพ และคุณจรัสพัฒน์ ศุภศรีสรรพ ที่มีการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษทั้งในด้านการดนตรี และทั้งยังเป็นเจ้าของซำเป่าเก็งเต็ง ทั้งที่อัมพวา และที่กรุงเทพฯ และอีกท่านหนึ่ง คือ คุณนิดา ที่อยู่ในสมาคมซำเป่าเก็งเต็ง เพราะบิดาเป็นผู้เริ่มสอนการเล่นกู่เจิ้งให้ตั้งแต่คุณนidayังเด็กๆ

2.2.2 สายศิษย์

2.2.2.1 การรับศิษย์

ผู้เรียนคนใดสนใจเข้ามาทำการฝึกหัดก็ได้ โดยการเข้ามาดู หรือมาฟังดนตรีที่สมาคมก่อนก็ได้แล้วค่อย มาฝากตัวเป็นศิษย์กับผู้ที่สามารถสอนได้ หรือผู้ที่มีความสามารถทางด้านดนตรีหรือร้องเพลง จะมาเป็นผู้หัดดนตรี หัดร้องเพลงให้ หากแต่ผู้เรียนนั้นมีความเคารพเชื่อถือนในตัวผู้ฝึกหัด จึงวางใจให้สอนผู้ฝึกหัดให้ตนเกิดความชำนาญ

2.2.2.1.1 สถานที่จัดการเรียนการสอน

สถานที่ของสมาคมซำเป่าเก็งเต็ง ก็จะทำการเรียนการสอนกันที่สมาคมซำเป่าเก็งเต็ง นั่นเอง ตั้งอยู่ที่ถนนวุฒากาศ ซอย 13 เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ต้องขึ้นไปชั้นสองของตึก ซึ่งจะจัดวางเครื่องดนตรีไว้ อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย

ส่วนที่สมาคมอิ้วฮักเก็กเก๊าจู้ ก็จะทำการเรียนการสอนกันที่ ถนนวุฒากาศ ซอย 8 เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ชั้นล่าง ซึ่งเป็นที่เดียวกันกับใช้ในการฝึกซ้อมดนตรีของสมาชิก

2.2.2.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

เนื้อหาการเรียนการสอน ไม่มีการกำหนดตายตัวแน่นอน เนื้อหาที่ใช้สอนแล้วแต่ผู้สอนจะเป็นผู้กำหนดเอง โดยถ้าเริ่มต้นเลยก็จะเริ่มต้นด้วยเพลงสั้นๆ ง่ายๆ ก่อน เช่น เพลง เก้งชูงลิ้น เพราะเป็นเพลงที่ 24 ห้องเพลง แล้วเมื่อฝีมือของผู้เรียนก้าวหน้าขึ้น หรือมีการพัฒนามากขึ้น ก็จะเพิ่มความยากของเพลงมากขึ้น ตามลำดับ เช่น เพลงตัวไปยั้ง จะเป็นเพลงที่ยาก และยาวมาก ในการบรรเลง แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับผู้เรียนเป็นหลักว่า ผู้เรียนจะรับได้มากน้อยเพียงใด

2.2.2.4 การจดจำจากประสบการณ์

นักดนตรีผู้ฝึกหัดจะไปฟังดนตรี หรือไปดูดนตรีตามสมาคมต่างๆ ของคนจีน หรือสมาคมของคนไทยเชื้อสายจีน จากหลายๆ ที่ แล้วจดจำบทเพลงหรือเทคนิค วิธีการบรรเลงของเครื่องดนตรีแต่ละเครื่อง มาฝึกหัดเองโดยการเลียนแบบซ้ำๆ เรื่อยๆ จนทำได้คล่อง หรือบางคนก็มาซักถามกับผู้รู้หรือผู้ที่มีความสามารถมากกว่า เพื่อการพัฒนาฝีมือการบรรเลงที่ดีขึ้น

2.2.2.5 วิธีการถ่ายทอด

2.2.2.5.1 ปากต่อปาก (Oral Traditional)

การใช้ปากต่อปากหรือมุขปาฐะในการอธิบายหรือบรรยาย ทฤษฎีโน้ตดนตรีจีน หรือหลักการ ทางดนตรี อธิบายลักษณะของเครื่องดนตรีจีน วิธีการบรรเลงดนตรี การฝึกหัดดนตรี การบอกให้ปฏิบัติการอธิบายจะช่วยให้เข้าใจเรื่องต่างๆ ได้มากยิ่งขึ้น

2.2.2.5.2 การสาธิต (Demonstration)

การสอนแบบสาธิต คือ การถ่ายทอดโดยที่ผู้สอนเป็นผู้ปฏิบัติให้ดูก่อนในขั้นแรกและให้ผู้เรียน ปฏิบัติตาม การสาธิตเป็นการปฏิบัติให้เห็นจริง เพื่อเป็นตัวอย่าง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการฝึกหัดดนตรี และผู้เรียนสามารถเลียนแบบได้

2.2.2.5.3 การเรียนจากโน้ต

การเรียน การฝึกซ้อมดนตรีจีนของแต่ละที่สมาคมของคนจีน หรือคนไทยเชื้อสายจีนนั้น จะมีโน้ตจีน ของแต่ละที่ และแต่ละที่จะไม่ใช่ปะปนกัน จะใช้กันเฉพาะที่ แต่จะมีลักษณะคล้ายๆ กัน โดยใช้โน้ตตัวเลขเหมือนกัน การบันทึกเป็นโน้ตเป็นตัวเลข และเป็นที่ยอมรับใช้กันทั่วไป ในวงดนตรีจีนของชาวจีน

3. บทเพลง

บทเพลงบรรเลงและบทเพลงร้อง

3.1 แนวทำนอง (Melody) แนวทำนองของเพลงจีนจะใช้บันไดเสียง (Scale)

3.1.1 C major (C D E F G A B)

1 2 3 4 5 6 7

3.1.2 ใช้บันไดเสียง A minor Pentatonic (A C D E G)

3.1.3 มีการเพิ่มโน้ต 4 และโน้ต 7 ในบันไดเสียงได A Minor Pentatonic

3.1.4 มีการแปรทำนองเพลง เพื่อให้เกิดความหลากหลาย เป็นการปรับปรุงทำนองโดยไม่ทิ้งทำนองหลัก และยังคงยึดทำนองหลักเป็นเกณฑ์ในการแปรทำนอง โดยการแต่งเติมโน้ต หรือตัดโน้ตตามความคิดของนักดนตรีเพื่อให้เกิดความไพเราะ การบรรเลงลักษณะนี้ จะเกิดขึ้นในขณะบรรเลงโดยไม่มีการเตรียมมาก่อน (Improvisation)

3.1.4 มีแนวทำนองเพลงที่เป็นเอกลักษณ์ของการดำเนินทำนองและมีการซ้ำทำนอง

3.1.5 ลักษณะการบรรเลงเป็นแบบทำนองเดียวทุกเพลง ไม่มีเสียงประสาน

3.1.6 ในบทเพลงบรรเลงและบทเพลงร้องมีรูปแบบของการซ้ำทำนองเพลง หลายทำนองเพลง คล้ายกับการตอบโต้กันภายในเพลง (Melodic Development)

3.1.7 การเคลื่อนที่ของทำนองเพลง มีการใช้บันไดเสียงแบบขั้นคู่ 3 เป็นส่วนใหญ่

3.1.8 ในแต่ละบทเพลงมีทำนองซ้ำ-เร็ว ในการบรรเลงที่แตกต่างกัน มีความยาวของบทเพลงที่ไม่เท่ากัน โดยบทเพลงต่างๆ นั้น ล้วนมีเอกลักษณ์ตามแต่ละบทเพลง

3.2 จังหวะ (Rhythm)

3.2.1 ใช้กลองล่อโกว(ดูภาพประกอบ 69 หน้า 67) ในการตีประกอบจังหวะ

3.2.2 มีแนวทำนองที่มีจังหวะยก 3-4 เพลง เช่น ในเพลงเพลงชาละวงหิ้ง หลิวเหยียวกิม เพลงเหงิงเปียงเซ็ก บางเพลงไม่พบเลย

3.2.3 ใช้จังหวะแบบเฉพาะในบทเพลง ไม่มีการแบ่งชั้นความเร็วของจังหวะ แต่ใช้จังหวะเดียว แต่เป็นแบบเร่งจังหวะ

อภิปรายผล

จากการศึกษาดนตรีจีน ในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำหรับการอภิปราย ดังนี้

สภาพและบทบาทดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาวงดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลูพบว่า มีวงดนตรีจีนจากคนไทยเชื้อสายจีน และคนจีนที่มาจากเมืองจีนอยู่สองสมาคมใหญ่ๆ คือ สมาคมซัมเป่าเก็งเต็ง สมาคมอู้อั่วกักเก้าจู และนักดนตรีอิสระอีกสามท่าน นักดนตรีจากสมาคมเหล่านี้ไม่ได้ประกอบอาชีพนักดนตรีทั้งหมด แต่มีนักดนตรีอาชีพอยู่ 8 คน ซึ่งเป็นนักดนตรีประจำวงของเด็ก ของสมาคมซัมเป่าเก็งเต็ง และมีนักดนตรีกิตติมศักดิ์ของสมาคมซัมเป่าเก็งเต็ง อยู่ 12 คน และนักดนตรีของสมาคมอู้อั่วกักเก้าจู อีก 11 คน ซึ่งนักดนตรีเหล่านี้ ไม่ได้ประกอบอาชีพนักดนตรีเป็นหลัก และนักดนตรีทั้งสองสมาคมจะเล่นดนตรี

เพื่อเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ หลังจากการทำงานหรือเกษียณอายุ เพื่อมาพบปะสังสรรค์กัน โดยนักดนตรีทั้งสองสมาคม

นักดนตรี มีอายุตั้งแต่ 28 ปี 1 คน

นักดนตรี มีอายุตั้งแต่ 31 – 40 ปี มี 2 คน

นักดนตรี มีอายุตั้งแต่ 41 – 50 ปี มี 5 คน

นักดนตรี ที่มีอายุตั้งแต่ 51- 60 ปี มี 12 คน

นักดนตรี ที่มีอายุตั้งแต่ 61 – 70 ปี มี 6 คน

นักดนตรีที่มีอายุตั้งแต่ 71 – 80 ปี มี 6 คน

นักดนตรี ที่มีอายุตั้งแต่ 81 ปี ขึ้นไปมี 3 คน

ในที่นี้ได้รวมทั้งนักร้องและนักดนตรีไว้ด้วยกัน และมีนักดนตรีสองท่านที่มาร่วมเล่นดนตรีด้วยทั้งสองสมาคม คือ นายพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์ และนายศรนนท์ มั่นเจริญชัย นักดนตรีทั้งสองสมาคมรวมกันแล้วนั้น ได้มีนักดนตรีช่วงอายุ 28 – 40 มีเพียง 3 คน เท่านั้น ซึ่งมีคนรุ่นใหม่เข้ามาแทนที่นักดนตรีรุ่นเก๋าน้อยลง และถ้าจะยึดอาชีพนักดนตรีวงวงเด็กเป็นหลักเพียงอย่างเดียว ก็จะไม่สามารถเลี้ยงชีพได้ ต้องมีอาชีพอื่นเสริม เพราะรายได้ของการทำวงเด็กไม่แน่นอนในแต่ละเดือน และในปัจจุบันก็มีงานวงเด็กลดลง ดังนั้นคนรุ่นใหม่จึงหันไปประกอบอาชีพอย่างอื่นแทน

คนจีนเป็นกลุ่มชนชาติที่มีจำนวนมากที่สุดในสังคมไทยลูกหลานของชาวจีนอพยพ ในประเทศไทย ได้ผสมผสานกลมกลืนในสังคมวัฒนธรรมไทย จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย หรือกลายเป็นคนไทยไปในที่สุด ทั้งนี้ก็ได้หมายความว่า ชาวไทยเชื้อสายจีนจะขาดการสืบทอดขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมดั้งเดิม ดังจะเห็นได้จากประเพณีจีนที่มีอยู่อย่างต่อเนื่องในสังคมไทย เช่น ประเพณีตรุษจีน การทำพิธีงัดเด็ก การไหว้บรรพบุรุษ พระราชพิธีสังเวยพระป้า และประเพณีจัดฉลองแซ่บิด โดยยังปรากฏให้เห็นได้ในทุกๆ เทศกาลในรอบปี ซึ่งมนุษย์จะใช้ดนตรีเป็นองค์ประกอบในการถ่ายทอดชีวิตความเป็นอยู่ และดนตรีจะเป็นองค์ประกอบที่จะขาดเสียมิได้ในทุกๆ วัฒนธรรม

กระบวนการสืบทอดดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร

การสืบทอดดนตรีจีนมีทั้งการสืบทอดจากตระกูล มีอยู่ด้วยกัน 3 คน โดยได้รับการสืบทอดเป็นเจ้าของ วงดนตรีมาจากบรรพบุรุษ 2 คน และจากการสอนจากบิดา 1 คน

การสืบทอดจากสายศิษย์เป็นการสืบทอดแบบทั่วๆ ไป โดยการที่ผู้สอนจะเป็นผู้ถ่ายทอดเพลง เทคนิค วิธีการบรรเลงที่ดีๆ ให้กับศิษย์ จากนั้น ก็จะขึ้นอยู่กับศิษย์ ที่จะรับได้มากน้อยแค่ไหน

การจดจำจากประสบการณ์ มีด้วยกันหลายคน เพราะนักดนตรีแต่ละคนมีทั้งที่เรียนมากับอาจารย์จากที่ต่างๆ จากสมาคมต่างๆ และจากประสบการณ์การทำงาน การเล่นดนตรี การฝึกซ้อมดนตรี จากสมาคมอื่นๆ ด้วย แต่การสืบทอดจากการจดจำจากประสบการณ์มีข้อดี ข้อเสียอยู่บ้างคือ

หากนักดนตรีมีความจำและเป็นนักสังเกตที่ดี การจดจำจากผู้อื่นซ้ำๆ หลายๆ ครั้ง ก็สามารถกระทำโดยง่าย ทำให้เป็นผลดีต่อการฝึกฝนต่อตนเอง แต่ในอีกทางหนึ่งอาจทำให้จำเพลงไปแบบคลาดเคลื่อน อีกทั้งการฝึกซ้อมเอง โดยไม่มีผู้แนะนำบางที่อาจทำให้เกิดการบรรเลงที่ผิดพลาดได้ แต่ถ้านักดนตรีที่ฝึกหัดมาบ้างแล้ว มีความรู้และประสบการณ์ด้านดนตรีมาพอสมควร การจดจำจากประสบการณ์จะช่วยให้นักดนตรีเกิดการเรียนรู้เทคนิคใหม่ๆ เพิ่มเติม หรือเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองให้ดียิ่งขึ้นได้

การสืบทอดจากทั้งสามวิธี ล้วนแล้วแต่เป็นการสืบทอดให้นักดนตรีจีนมีการคงอยู่ สืบไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัย การศึกษาวงดนตรีจีนในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ในการศึกษา และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาวิจัยสมาคมซำเป้าเก็งเต็ง ที่อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสาคร
2. ศึกษาวิจัยเรื่องบทเพลงร้องของจิ้งจอก ในชุมชนตลาดพลู เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร
3. ศึกษาวิจัยเรื่องการบรรเลงเพลงของสมาคมเล่อเทียน ราชวงศ์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา อินทรสุนานนท์. (2542). พื้นฐานมานุษยวิทยาภาควัฒนธรรม. ใน เอกสารการสอน.
กรุงเทพฯ: คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- . (2543). อิหร่าน : ภูมิทัศน์ ประชาชน และวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: สถาบันเอเชียแปซิฟิก
ศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี. (2540). ดนตรีจีน. ขอนแก่น: คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดวงใจ อมาตยกุล. (2533). ดนตรีตะวันออก. กรุงเทพฯ: คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ดุสิต น้ำฝน. (2530). การผสมผสานของจีนในสังคมไทย : คนจีน 200 ปี ภายใต้พระบรมโพธิสมภาร
ภาค 2. เส้นทางเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- ทรงพล สุขุมวาท. (2545). ดนตรีจีนแต่จิว : กรณีศึกษาวงดนตรีคลองเตยเหลือหลักยิ่ง. วิทยานิพนธ์
ศศ.ม. (ดนตรี). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- นิพัทธ์พร เพ็งแก้ว ; และ สุศุภา สุธงษา. (2542). ธนบุรีภาพเก่าของบางกอก. ธนบุรี กรุงเทพฯ:
สารคดี.
- นิตานารถ ตรีเพชร. (2549). การศึกษาดนตรีจีนในจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เนตรดาว พละมาตย์. (2530). ศาลเจ้าจีนในเมืองไทย" คนจีน 200 ปี ภายใต้พระบรมโพธิสมภาร ภาค 2.
เส้นทางเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- บริษัท ไอที โอพีเอ็ม. (2551). พิธีกรรมชาวจีน “กงเต็ก”. สืบค้นเมื่อ 2 มกราคม 2552, จาก
http://www.susarn.com/susarnth/th_celemony/th_Chinese/Kongtek.htm.
- พรพรรณ จันทโรนานนท์. (2539, มกราคม – มีนาคม). จิวชุดเบิกโรงเรื่องสิริมงคลของชาวจีน.
เมืองโบราณ. 22(1): 45 – 48.
- พลกุล อังกินันท์. (2514). บทบาทของชาวจีนในประเทศไทยในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
ถ่ายเอกสาร.
- พวงร้อย กล่อมเกลี้ยง ; และคนอื่นๆ. (ม.ป.ป.). ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นวิถีชีวิตย่านตลาดพลู จาก
คลองบางหลวงถึงคลองด่าน. ม.ป.พ.
- ภาสิต จิตรภาษา. (2530). “สิ่งศักดิ์สิทธิ์” คนจีน 200 ปี ภายใต้พระบรมโพธิสมภาร ภาค 2.
เส้นทางเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

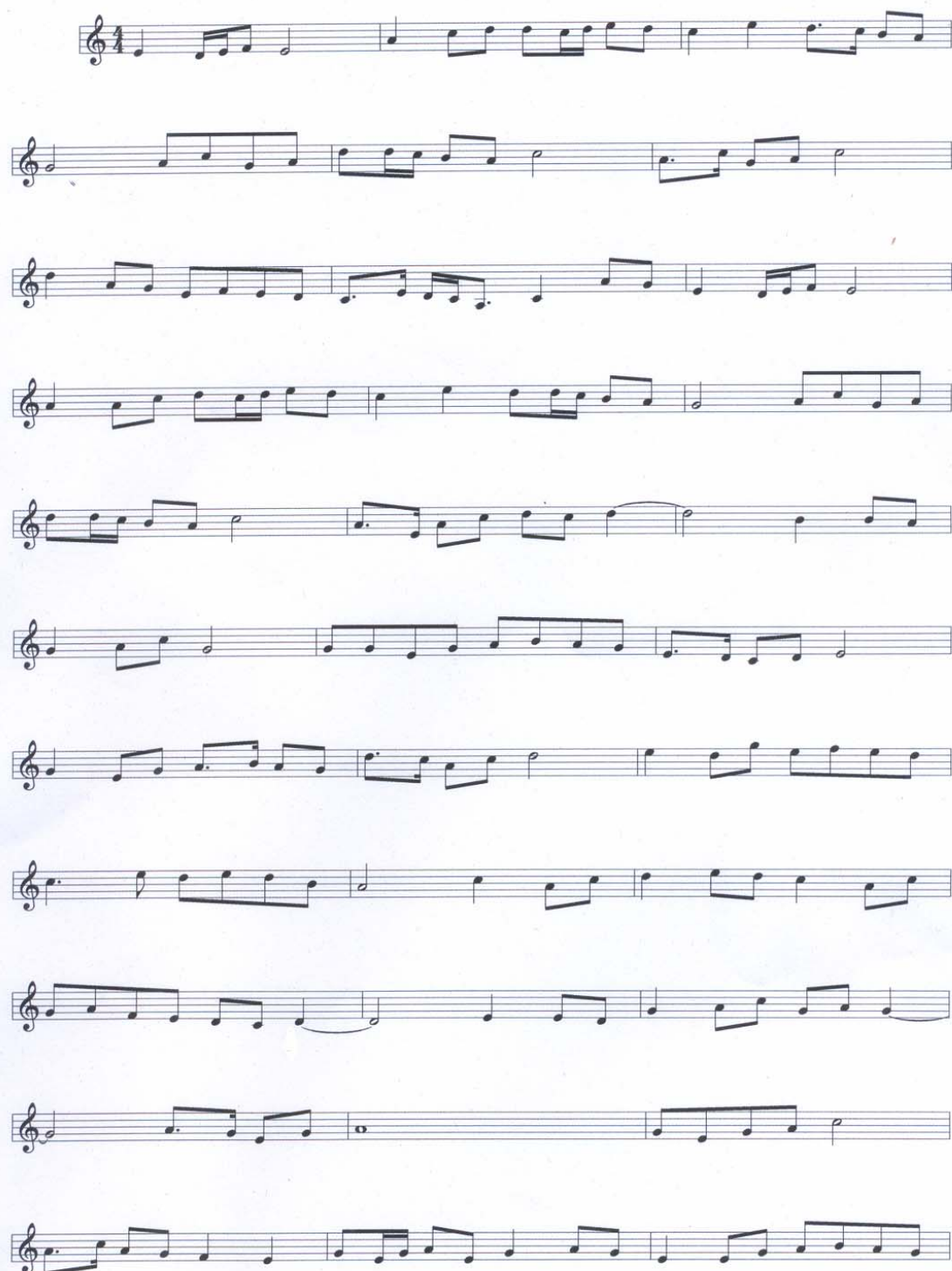
- ยุพิน คล้ายมนต์. (2536). อิทธิพลของวัฒนธรรมจีนที่มีต่อไทย. รายงานการวิจัยสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เวรตี อึ้งโพธิ์. (2547). การศึกษาดนตรีประกอบพิธีงิ้วเด็ก (แบบแต้จิ๋ว) ในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่. ใน การประชุมวิชาการดนตรี ครั้งที่ 5. นครปฐม: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เลียง เสถียรสุด. (2516). ประวัติวัฒนธรรมจีน. พิมพ์ครั้งที่ 2. (แก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ: สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.
- วีเกียรติ มารคแมน. (2539). จั๋วแต้จิ๋วกับภาพสะท้อนทางวัฒนธรรมดนตรี : กรณีศึกษาคณะเหล่าบัววงนี้ชุมชนวัง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ศรีศักร วัลลิโภดม. (2530). จีนในไทย : คนจีน 200 ปี ภายใต้พระบรมโพธิสมภาร ภาค 2. เส้นทางเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- สกินเนอร์, เจ. วิลเลียม. (2520). สังคมจีนในประเทศไทย. แปลโดย พรณี ฉัตรพลรักษ์ ; และคณะ. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์.
- สุภาวค์ จันทวานิช. (2542). คนไทยเชื้อสายจีนไหหลำในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สมาคมไหหลำแห่งประเทศไทย.
- The Ultimate Online Map of Thailand. สดุดยอดแผนที่ประเทศไทย 2008. จาก ZoomHit.com, <http://www.zoomhit.com/map/google/spotme.jsp?id=4277>.
- The Ultimate Online Map of Thailand. สดุดยอดแผนที่ประเทศไทย 2008. จาก ZoomHit.com, <http://www.zoomhit.com/map/google/spotme.jsp?id=4278>.
- The Ultimate Online Map of Thailand. สดุดยอดแผนที่ประเทศไทย 2008. จาก ZoomHit.com, <http://www.zoomhit.com/map/google/spotme.jsp?id=4282>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- โฉดสากลเพลงบรรเลง จากสมาคมซัฒเป้าแก้งเต้ง
- โฉดสากลเพลงร้อง จากสมาคมอืวฮั้วกั๊กเก้าจู

เพลงตัวโป๊ยปั้ง

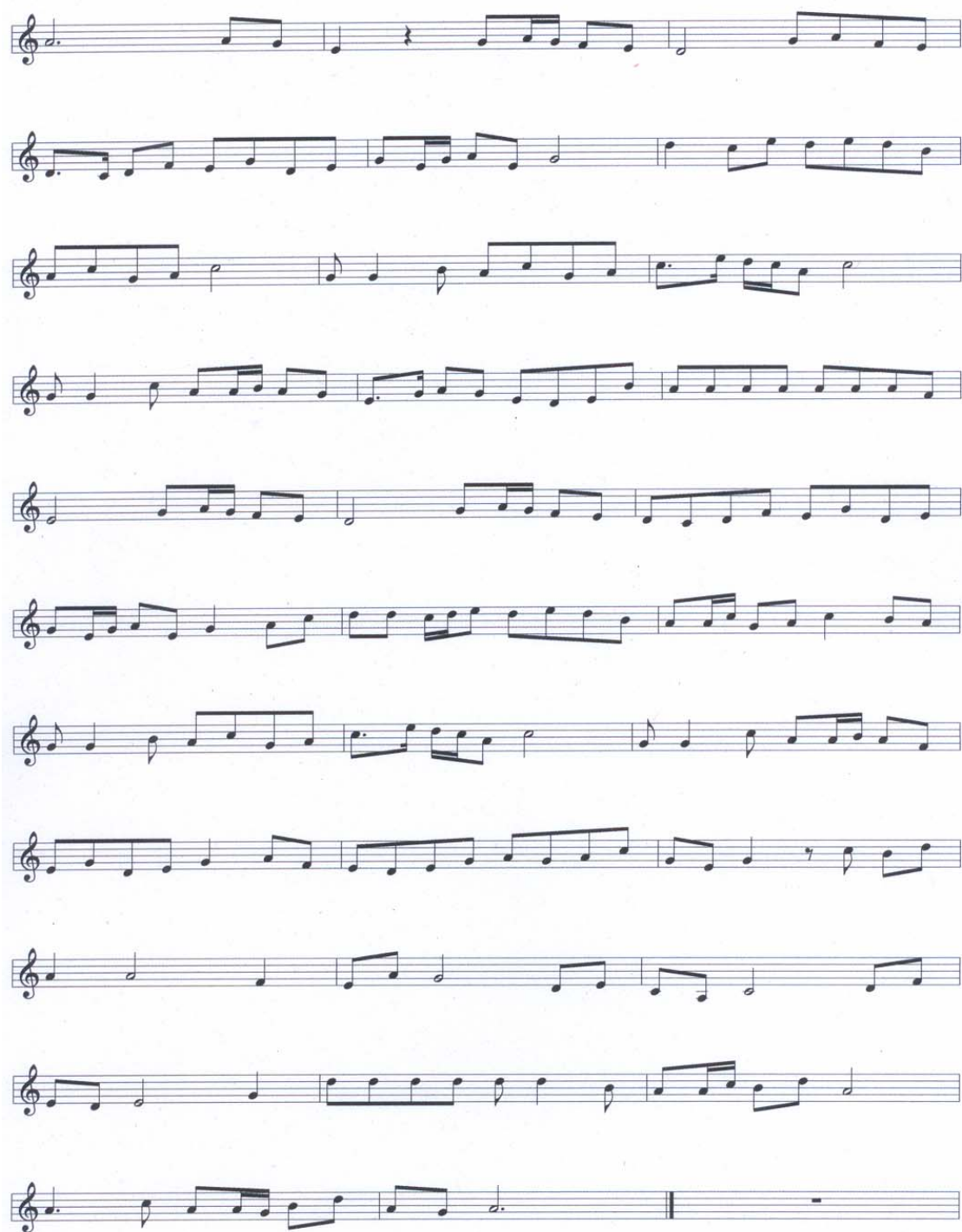
เพลง หงส์ควั้ว

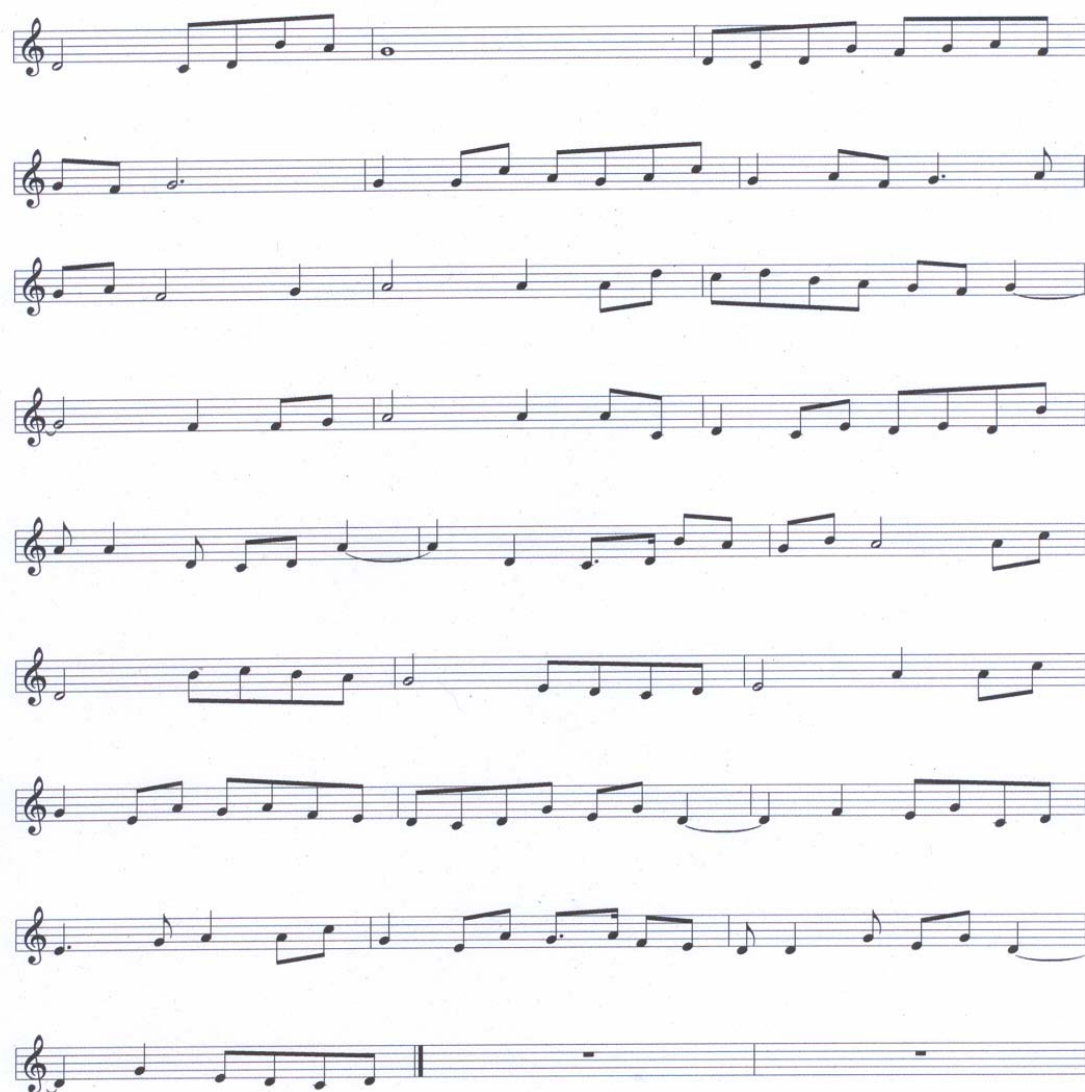
เพลง ซเหลาะหัง

เพลง กงจี้ท้าว

เพลง เขียวเขียงจิ๋ว

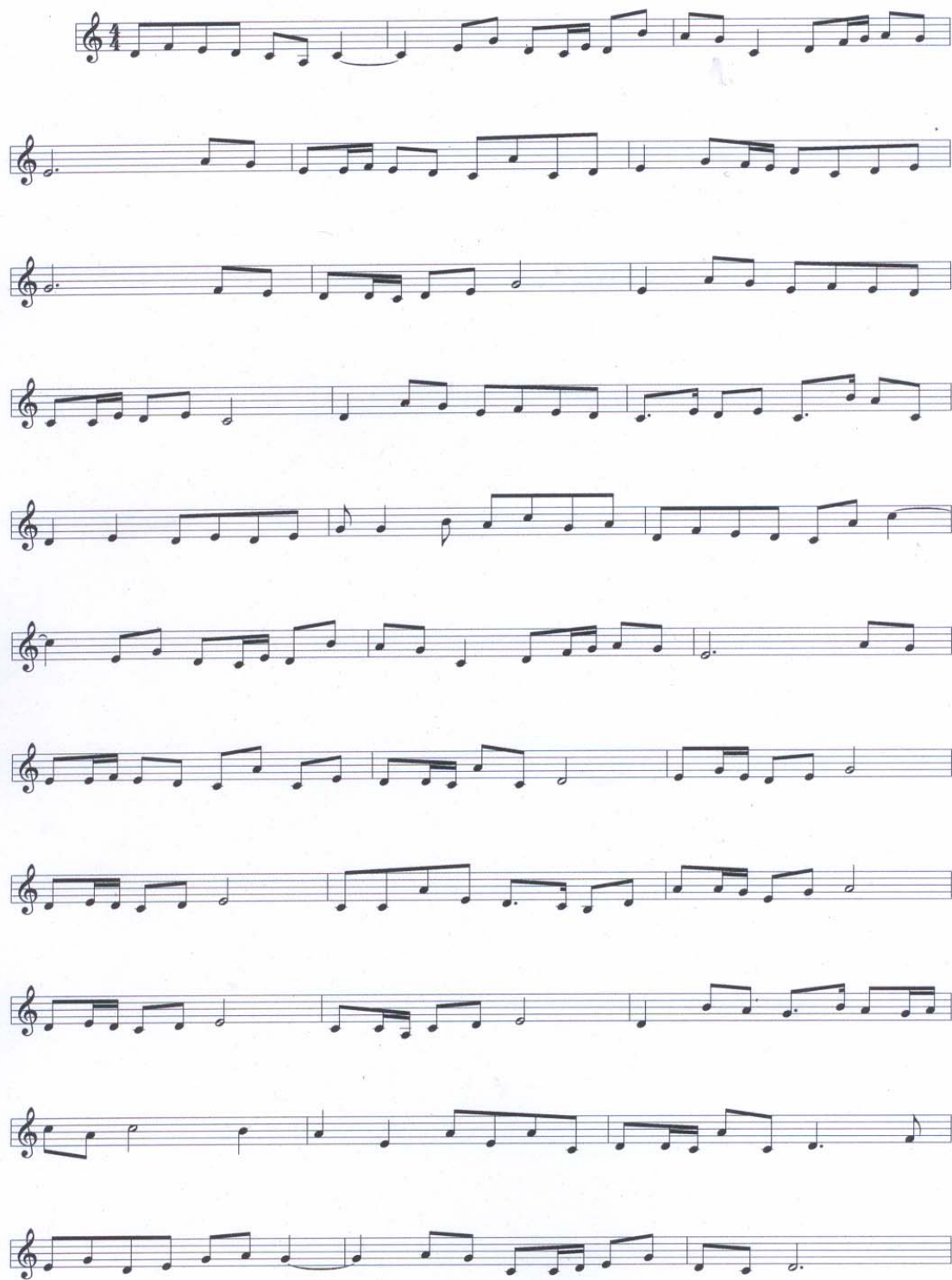
เพลง เชี่ยวถ่ออ้ง

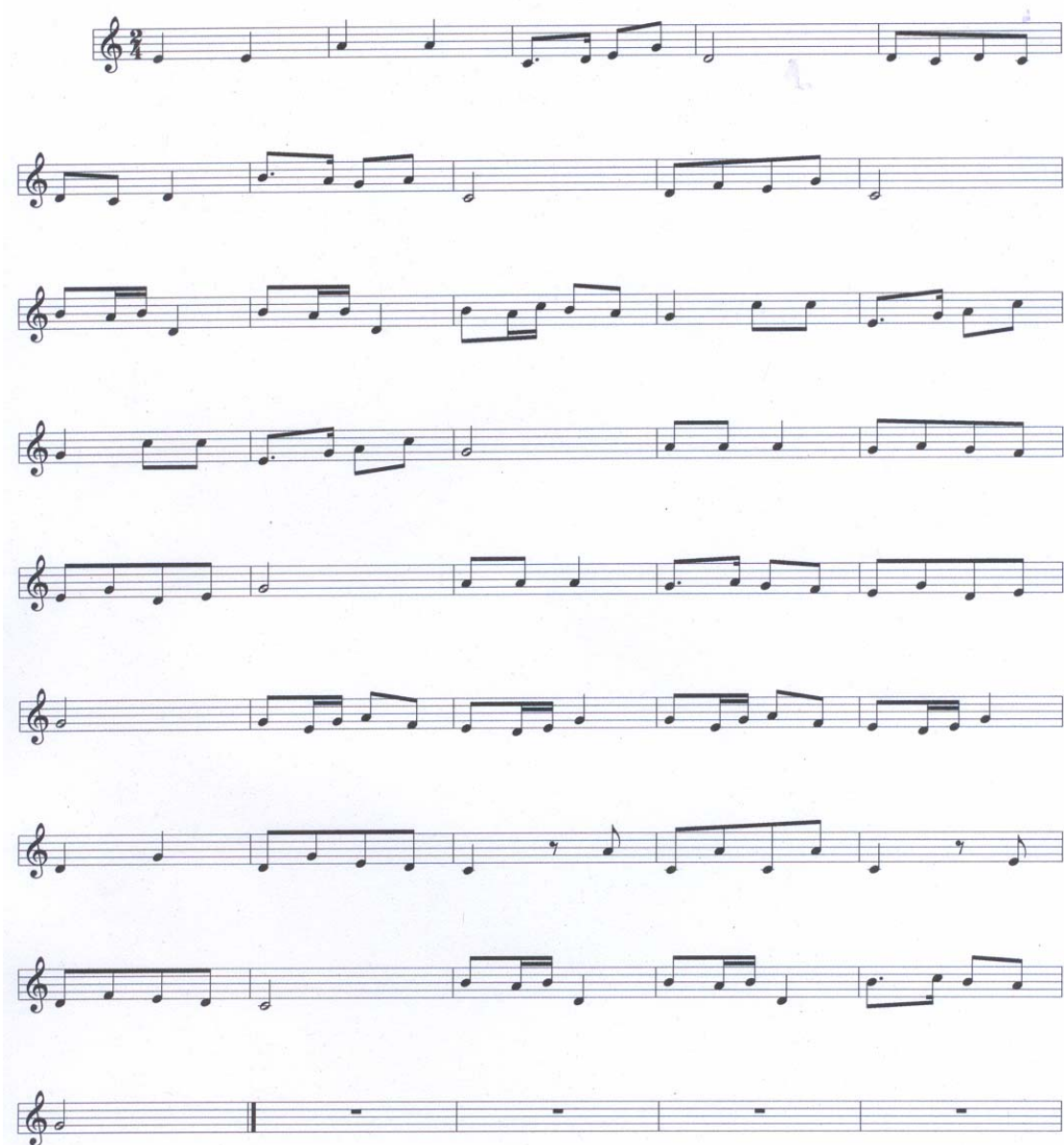

เพลง แก้วคู่ป้อยซุง

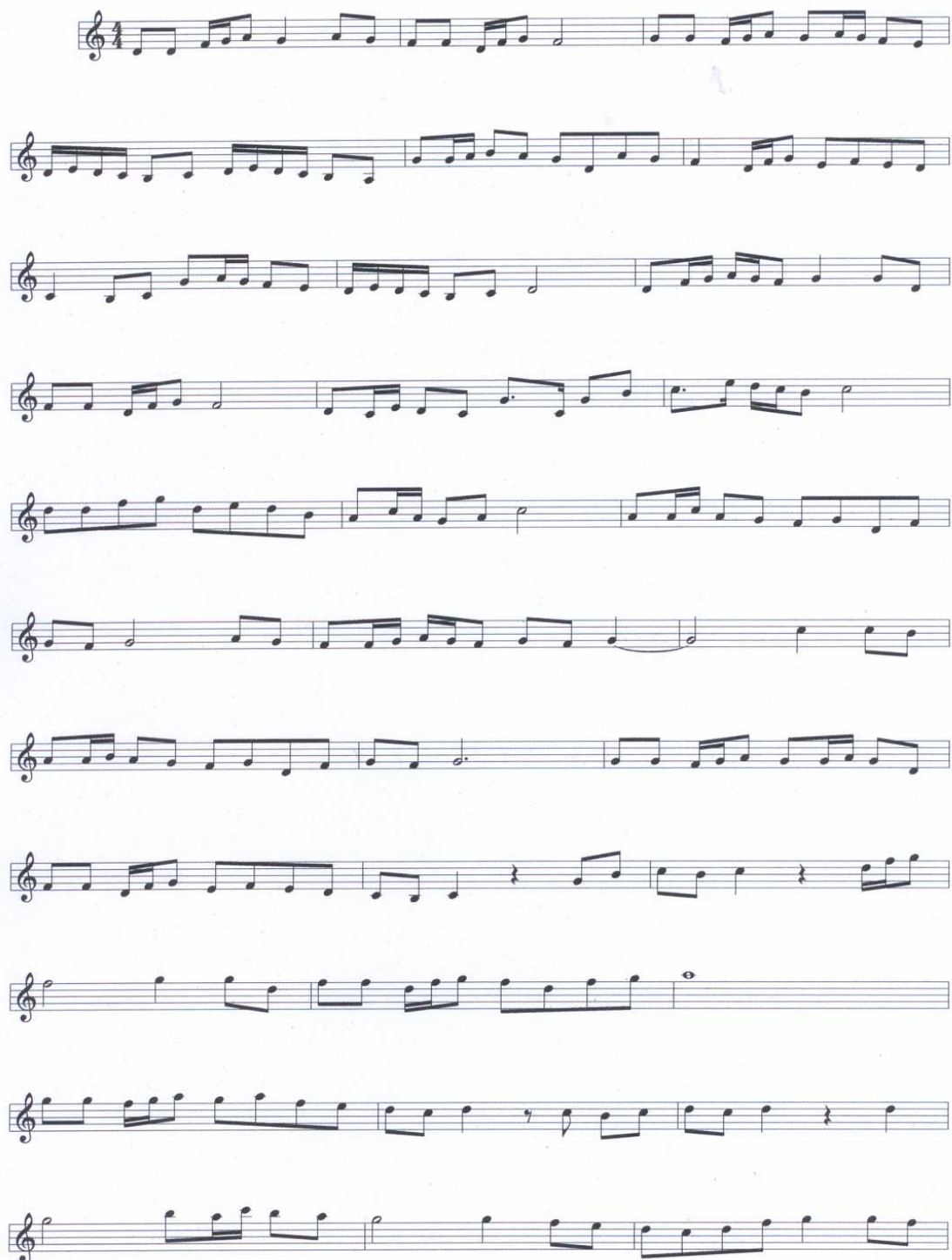

เพลง ฮวงหลิวจื่อ

เพลง ห้างอาฮั้ญ

เพลง เก่งขลุ่ย

เพลง เจียวคุงอ่วง

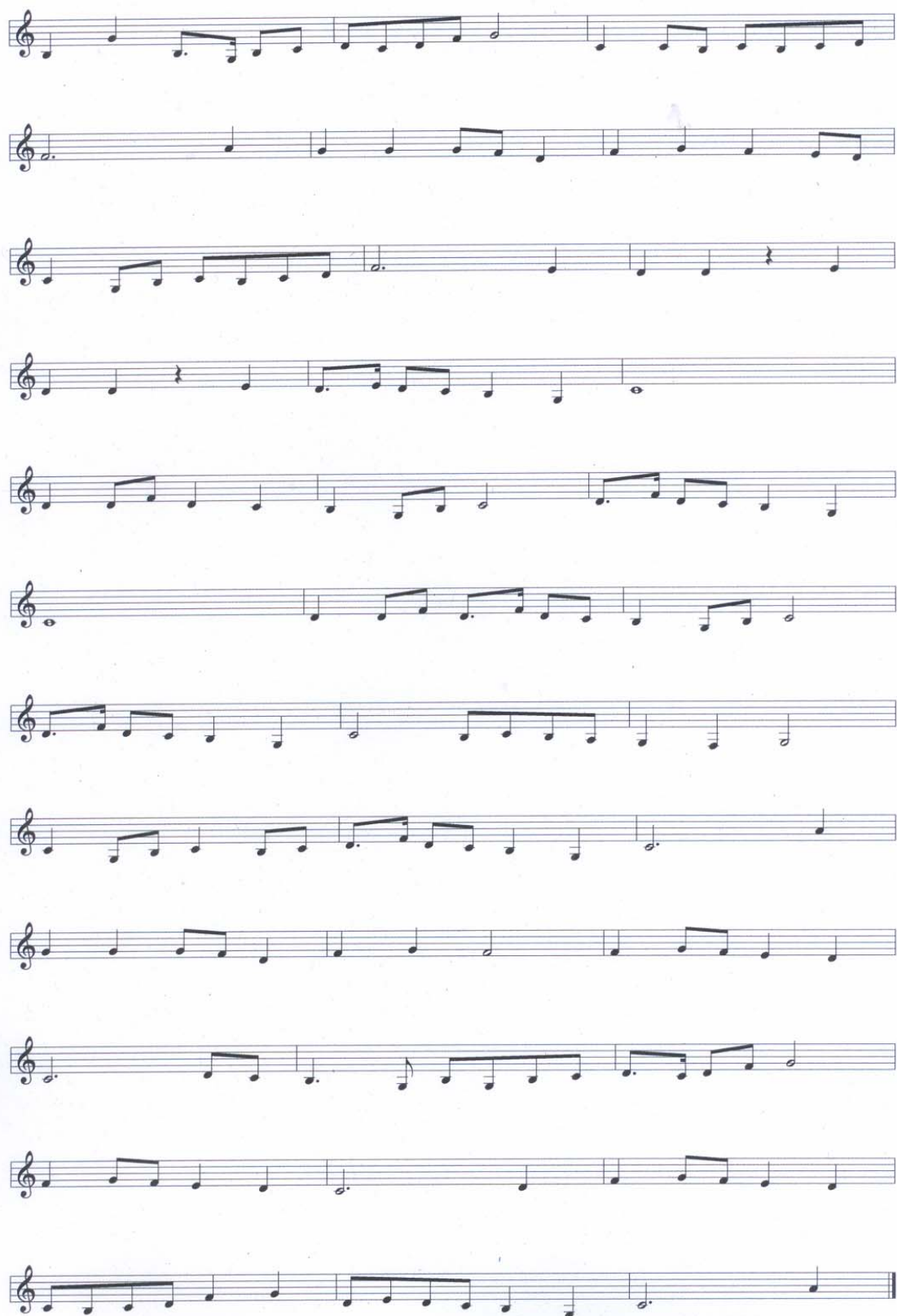
เพลง หลิวเหี้ยววกิม

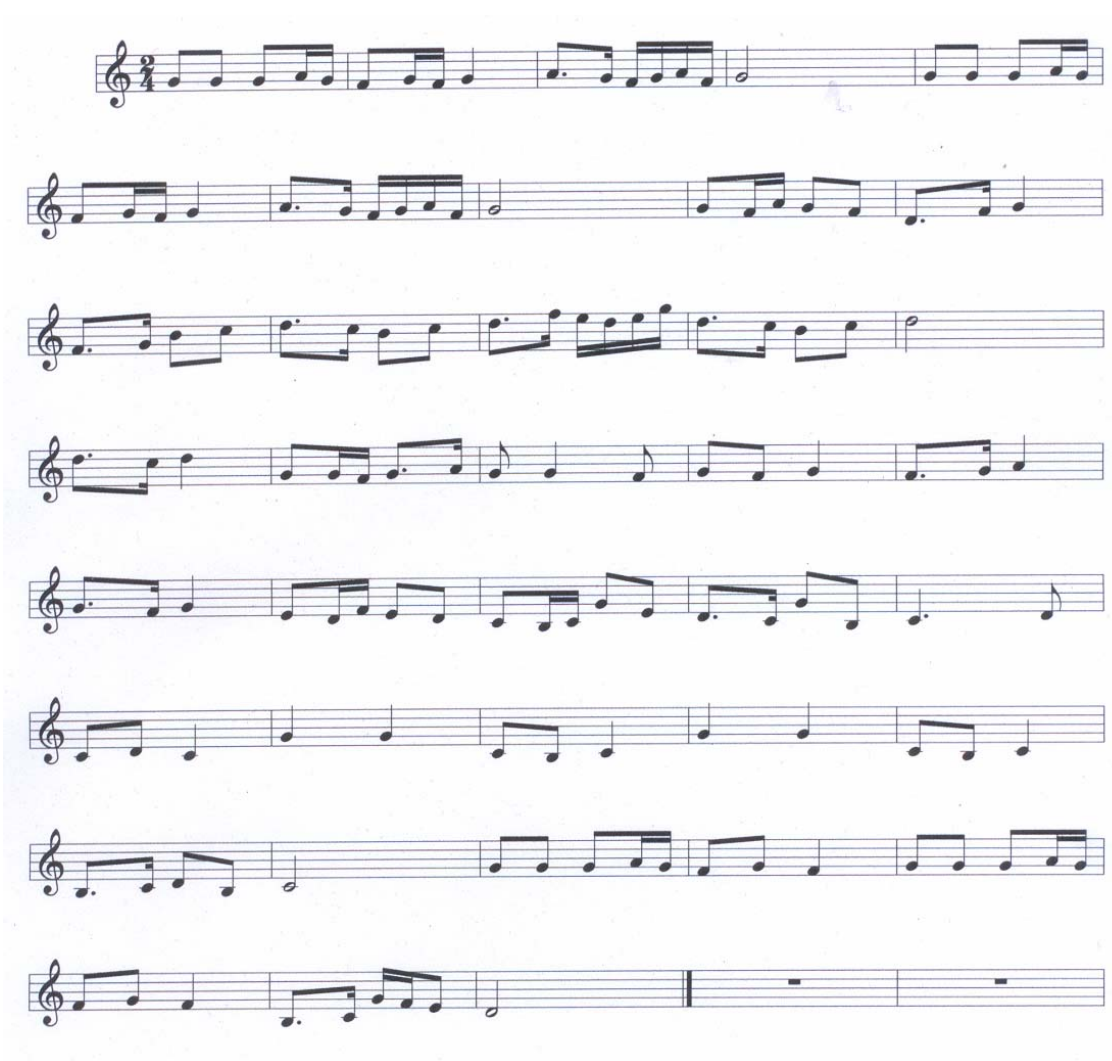
A page of musical notation consisting of ten staves. The notation is written in a single system, likely for a piano or guitar. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The music is written in a melodic style, featuring a variety of note values including eighth, quarter, and half notes, as well as rests. The notation includes slurs, ties, and dynamic markings such as *mf* (mezzo-forte) and *f* (forte). The piece concludes with a double bar line followed by two measures of whole rests.

เพลง ไหว้เจ้าใจ

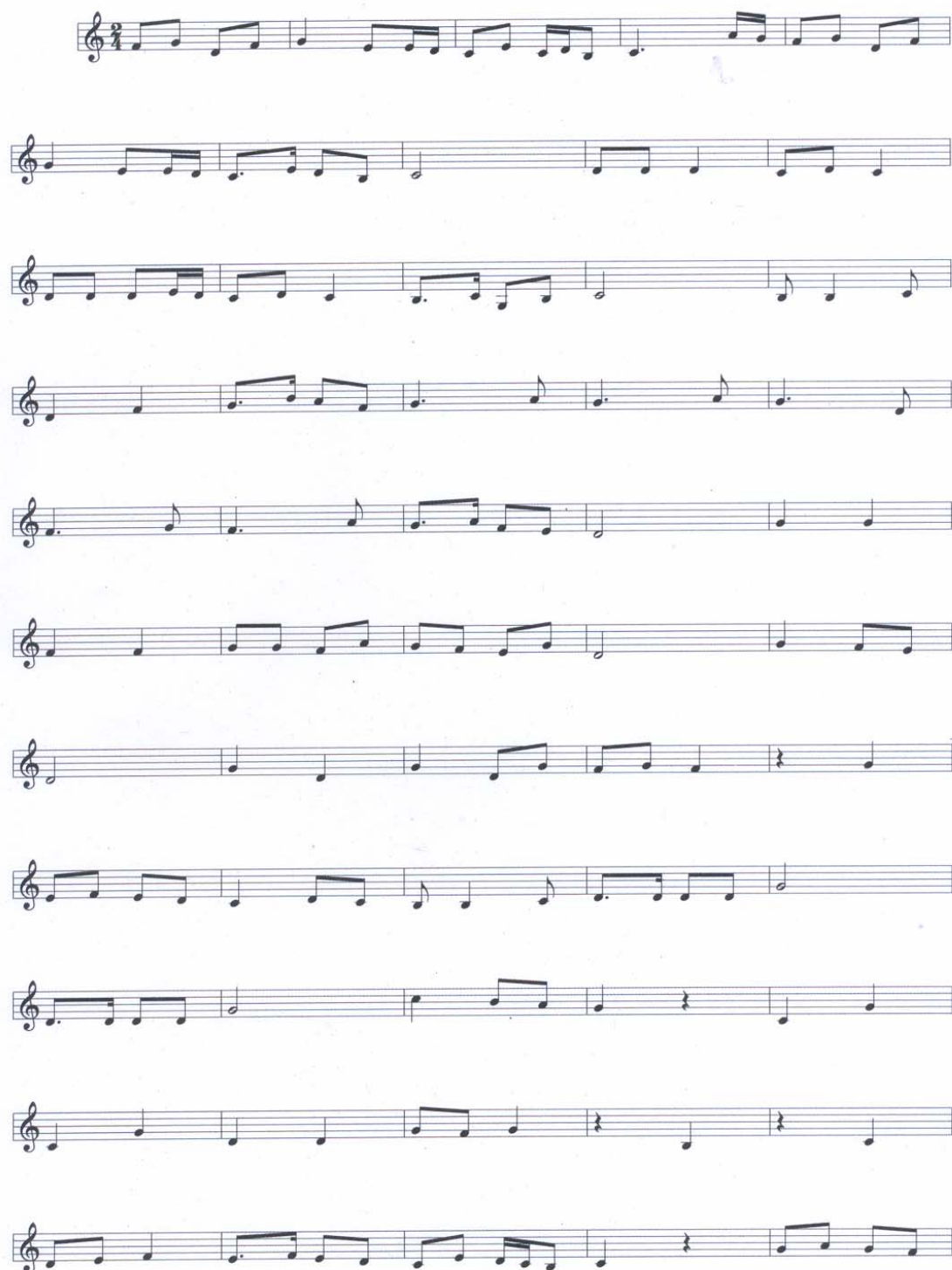
เพลง โหงวเจียกไหล่ฮวย

เพลง เชิดกายบัว

เพลง เจียวหลงเหิง

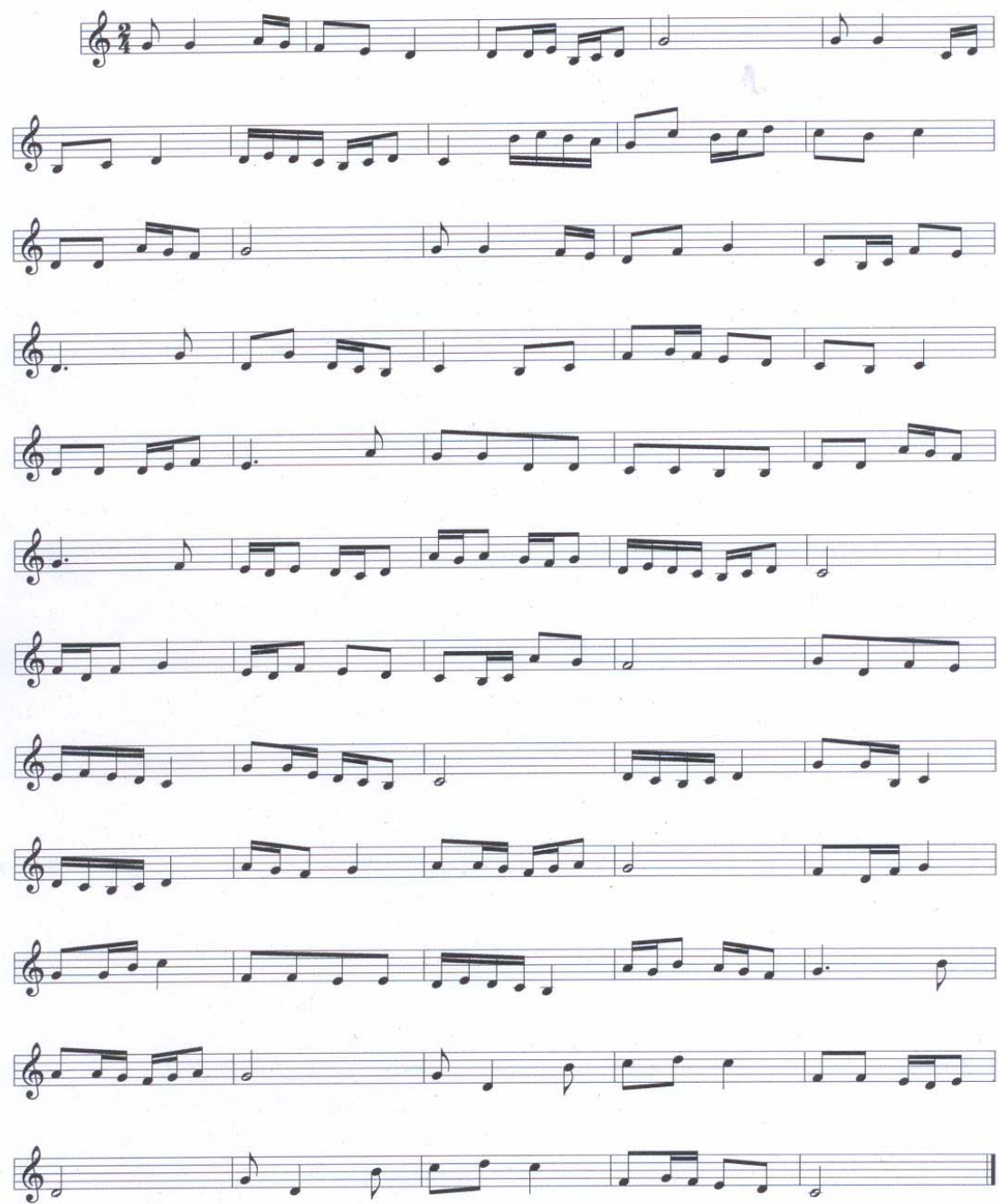

เพลง เหลืองเขียวฮวย

เพลง ผึ้งขุ่น

เพลง หลิวแซ่เนี้ยว

เพลง เหงิ่งเปียงเซ็ก

เพลง เจ็กเตียมกิม

เพลง ห่วงโหลเชียง

เพลง โอนี่ท้อจัง

เพลงแก้วกิมซ้อ

เพลง ป้อชั่วเกียะ

เพลง ชินฮวยเดี่ยว

เพลง ฮี้อแกหง่าว

เพลง ตัวนี้ท้อจัง

โน้ตสากลเพลงร้อง จากสมาคมอิ้วฮักเก้ง

เพลง เที่ยงนึ่งเฮียงฮั่วม (1)

(1) 仙 女 下 凡

(⊗ XX | 02 56 | 1) 26 | 26 52 | 665 43 | 2 232 | 6 1 234 |

(仙女西) 来去啊! (08) 奉命 下凡只路来

3 (232 | 6 1 234 | 3) 33 | 35 11 | 5 776 | 557 656 | 5 (776 |

谷西 要义同和 諧

5.7 656 | 5) 36 | 36 54 | 3 35 | 5 15 | 312 3 | 56 43 |

娘之 有命 不取 逆也是天教 先

23 21 | 71 76 | 53 212 | 1. (6 | 1) 25 | 6. 6 | 55 03 |

安 排 表亚 义

55 04 | 35 02 | 12 76 | 5 35 | 02 22 | 21 767 | 6 (35 |

02 22 | 21 767 | 6) 2 56 | 56 5 | 2 33 | 5 51 | 13 3 |

袁亚义 先祖 有積 善名振 灵霄

56 53 | 23 21 | 71 76 | 53 212 | 1. (6 | 1) 33 | 13 33 |

仙 共 知 娘之 命了 七仙

5 33 | 14 3 | 56 43 | 23 21 | 71 76 | 53 212 | 1 (XX |

女 七仙 下凡 洛 陽 来

X4 35 | 12 56 | 1) 22 | 35 33 | 2 11 | 34 3 | 56 53 |

有福之人得仙 份长福之人 捐

23 21 | 71 76 | 53 212 | 1. (6 | 1) 65 | 66 06 | 55 03 |

錢 財 這正 是

55 04 | 35 02 | 12 76 | 5 35 | 02 22 | 21 767 | 6 (35 |

02 22 | 21 767 | 6) 6 53 | 56 5 | 4 43 | 25 13 | 34 3 |

這正是 仙人 不說 假有誰知 要义

56 53 | 23 21 | 71 76 | 53 212 | 1. (6 | 1) 56 | 53 56 |

擲 中 我的 身 来 三年之後

3 35 | 6 — | 6 3 | 3 5 | 3 5 | 6 5 3 1 1 2 2

緣份 滿 產子 別夫 回天 庭 " " " " " "

3 243 5 1 | (仙女西) 我乃紫衣仙女是也,只因今天洛陽

擲嬌媚,被袁亚义擲中,娘之命我与他结合,三年之後,產子回归,就此行。

เพลง เที่ยงนึ่งเที่ยงฮ้วม (2)

(2)

61

(仙女下凡)

(三板)

(6 5 2 4 3 5 1) 3 3 6 5 1 2 3 3 3 5 3 3 5 3 5 1 5 1 3
 (仙女唱) 奉娘命 步 鬆 欲與 世 義 結 絲 同 仙 緣 有 緣 前 生

1 1 1 3 1 1 2 3 2 3 3 6 3 6 5 3 6 3 3 3 6 5 5 5 1 1
 定 善 惡 報 應 有 始 終 凡 人 忙 爭 名 利 孽 債 一 滿 終 歸 空 孽 債

1 2 3 3 3 2 3 4 3 2 1 (X X X 2 3 5 7 6 5 6 1) 5
 一 滿 終 歸 空 (重 義 白) 啊 呀! (唱) 衰

6 1 6 4 3 6 5 1 6 5 3 4 3 5 2 2 1 6 1 5 6 5 1 6 5 3 4
 重 義

3 5 2 2 1 6 1 5 2 5 6 5 — 2 5 4 3 5 4 3 5 4
 衰 重 義 心 呆 痴 痴 我 今 日

3 2 3 3 2 6 6 5 5 2 3 7 6 5 3 2 1 2 1 6 1 —
 不 該 去 擲 嬌 媚

2 3 3 5 2 2 2 4 3 5 — 3 2 1 5 4 3 3 2 —
 英 非 仙 女 是 邪 魅 專 來 凡 間

5 4 3 0 3 3 5 6 5 0 2 1 4 3 5 1 — 3 1 3 5 6 3
 光 臨 人 銀 錢 想 我 一 生 為

7 7 6 5 6 5 — 3 5 3 2 1 3 2 — 5 6 0 3 5
 若 力 終 日 挑 菜 奔 走 在 街

6 5 0 2 1 4 3 5 1 — 2 5 3 1 2 2 3 2 4 3 5 —
 市 一 日 所 賺 有 多 少

1 1 1 6 4 3 2 6 3 5 6 5 4 3 5 1 4 3 5 1 5 6 5
 一 應 擲 在 那 洛 陽 水 裡 自 怨 我

3 6 5 1 6 5 3 4 3 5 2 2 1 6 1 5 6 5 1 6 5 3 4 3 5

2 2 1 6 1 5 2 5 3 2 3 2 5 2 3 5 5 5 3 2 2 3 3
 自 怨 我 今 天 因 夜 太 不 利 出 門 去 渴 氣 好 不

เพลง เที่ยงนึ่งเที่ยงฮ้วม (3)

62

(3)

(仙女下凡)

5. 6 | 6. 6. | 3. 6 | 5. 6. | 324 35 | 221 6. | 5. (6 |
 弟 他 說道
 5. 6. | 324 35 | 221 6. | 5. 3 | 32 13 | 1 — | 35 64 |
 他 說道那 洛 陽 橋
 3 22 | 23 33 | 5 — | 1 5 | 3 43 | 2 — | 65 5 |
 來 有 一 班 美 嬌 女 子 生 來 如
 23 76 | 53 212 | 1(4 35 | 1)6 35 | 66 54 | 3 3 | 5 15 |
 仙 姐 俺 大 家 出 錢 來 去 擲 擲 着
 33 3 | 3 12 | 35 2 | 1(5 02 | 1) 63 | 63 54 | 3 31 |
 分 伊 去 為 妻 我 一 時 心 興 興 趕 人
 14 313 | 1 3 | 55 02 | 1(5 02 | 1)6 35 | 56 54 | 22 223 |
 上 前 就 去 擲 嬌 媚 有 誰 大 震 鬼 擲 无 个
 5 15 | 14 3 | 35 01 | 3 5 2 | 10 (xx | x4 35 | 12 56 |
 看 錢 銀 擲 了 仙 女 上 天
 1)5 63 | 53 5 | 2 2 | 32 116 | 16 65 | 135 656 | 02 1 |
 我 回 家 米 甕 空 空 了 我 肚 中 飢 困 忍 忍 餓
 27 66 | 03 27 | 6 6 | 04 35 | 6 6 :||
 飢

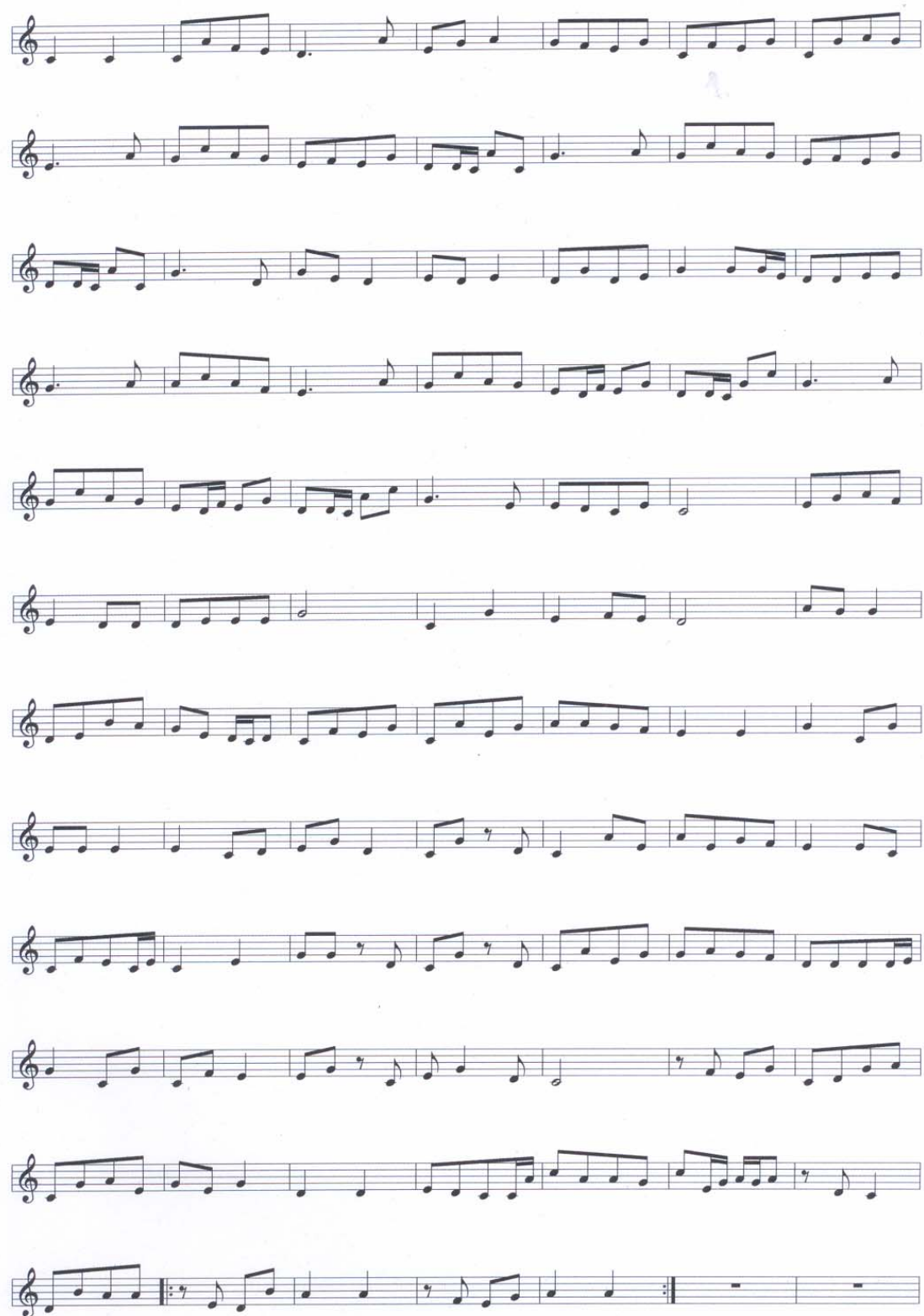
(念白) 咳！咱我五阿义，今天个日夜大大不利，出门遇着班
 好兄弟，他說道：洛陽橋來了几个仙女，分人擲嬌媚，俺里
 頓个喉叫是，想四岁有三十外，老婆未曾娶，身顶銅錢還有百外。
 就赶人去捉，咳！咳！咳！咱就哭父，看中之擲无个着，誰知震鬼，
 時辰一吓到，仙女除吓吓散上天，使我回家返來到，当真傷
 心，咳！咳！咳！來如今知得天顶那个仙女好來与我見面，咳！愈
 愛愈甚，愈想愈更好，想着嘲个叫，咳！咳！咳！仙女，你來个
 好來了-----

เพลง เที่ยงนึ่งเฮียงฮั่วม

เพลง โขยชีวป่าเจียบ (1)

10

(1) 千秋堪世付水流

(《越女復國》唱段)

伍子胥：大王呀！老臣一死不足惜，只可憐-----

(5̣----- 4̣ 5̣ 2̣ 1̣ 7̣ 1̣-----) 1̣ 5̣ 1̣ 1̣-----

(唱) 錦綉江山

(介) 2̣ 1̣ 3̣ 7̣ 1̣ 2̣----- (介) 6̣ 6̣ 7̣ 7̣ 6̣-----
归故手 千秋霸业(介) 5̣ 6̣ 6̣ 5̣ 4̣ 5̣----- 仓 加 达 | (2321712) | 07 654 |
付水流5̣)5̣ 6̣ 7̣ | 6̣(217 | 6̣)7̣ 6̣ 5̣ | 4̣(765 | 4̣)5̣ 4̣ 3̣ | 2̣(54576 | 5̣ 5̣ 4̣ 3̣ |
想当年2̣)6̣ 7̣ | 5̣ 5̣ 6̣ 5̣ | 5̣ 4̣ 5̣ | 6̣ 5̣ 4̣ | 4̣ 1̣ 6̣ | 1̣ 2̣ 7̣ 6̣ | 5̣ 5̣ 6̣ 1̣ 7̣ |
先王治国 多勤勉 半尺疆土 不6̣ 6̣ 5̣ 2̣ 4̣ | 5̣ 4̣ 5̣ | (254563 | 2̣ 2̣ 2̣ | 0257 | 1̣)1̣ 5̣ 7̣ | 1̣ · 2̣ |
甘 苦 到如今你1̣ 1̣ 1̣ 2̣ | 1̣ 1̣ 7̣ 1̣ | 2̣ 1̣ 3̣ | 2̣ 3̣ 2̣ | 05 2̣ | 2̣ 1̣ 7̣ | (0432 |
垒起高台教百丈一人欢乐万民愁1̣)6̣ 6̣ | 5̣ 6̣ 1̣ | 5̣ 4̣ 5̣ | 6̣ 5̣ 4̣ 3̣ | 2̣ 4̣ 2̣ | 4̣ 5̣ 4̣ 3̣ 2̣ | 1̣(245) |
听信谗言 妄下旨 只重美色7̣ 6̣ 6̣ 5̣ | 2̣ 2̣ 4̣ 5̣ | 7̣ 6̣ 5̣ 4̣ | 5̣(712 | 1̣ 7̣ 6̣ 5̣ 4̣ | 5̣)5̣ 1̣ | 1̣ 2̣ 1̣ |
忘 忘故仇 殊不知吴中1̣ 2̣ | 1̣ 1̣ 7̣ 6̣ | 5̣ 2̣ 1̣ | 2̣ 2̣ | 1̣ 3̣ 2̣ 1̣ | 7̣ 7̣ 1̣ 5̣ 7̣ | 1̣(245) |
兵备已荒 废国库空虚 令人忧

เพลง โขยชีวป่าเจียบ (3)

107

(3) (千秋霸业付水流)

77 7 | 02 57 | 1) 25 | 71 2 | 1 1 71 | 2. 6 |
死到临头方醒 悟数

5 7 65 | 4 54 | 323 43 | 2 52 | 5 5 | 2 2 456 |
十年 不是贞忠 是愚

5 42 | 4 4 32 | 1 1 43 | 2 66 | 6 — | 5 1 66 |
忠不是贞忠 是愚 忠悔不 该 一马当先

05 5 | 565 4 | 02 56 | 5 2 66 | 4 4 24 | 5 42 |
侵越地 为君主 争建霸业 充英 雄争建

5 5 | 1 1 71 | 2. 6 | 7 — | 667 65 | 4 24 |
霸业 充英 雄

5 1 76 | 5 — | 2 2 7 | 1 7 72 | 1 5 71 | 2 23 |
到头来 野兔一死 烹猎 狗飞马

1 2 3 | 5 5 712 | 1 (234 | 3 3 217 | 1) 6 6 1 | 6 6 5 1 |
射尽折良 弓 看昏王 骄奢淫逸

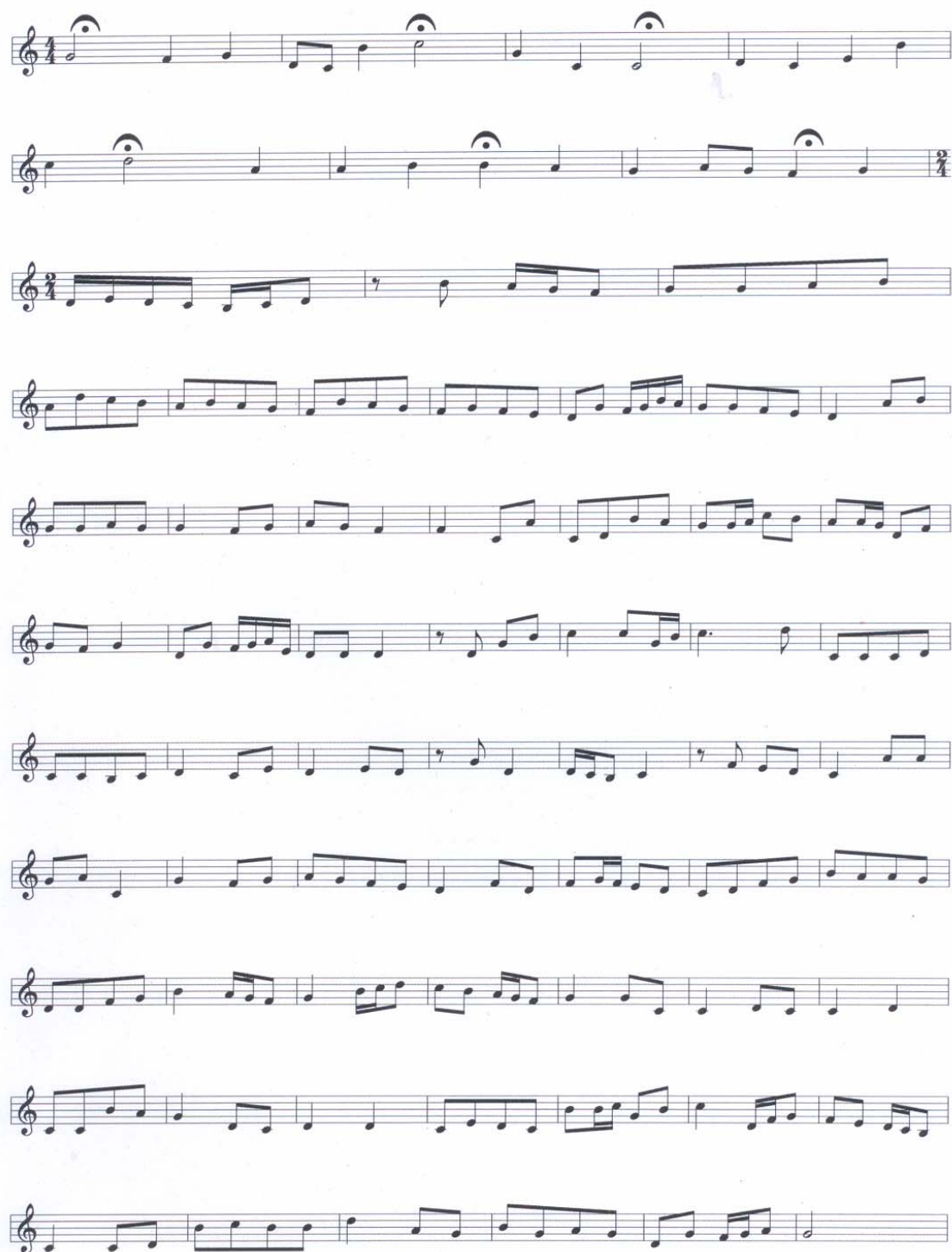
05 65 | 4 52 | 4 5 6 | 6 2 45 | 7 654 | 5 — |
独欢 笑百姓 受苦 恨无 穷

1 7 7 | 1 7 72 | 2 7 7 | 1 1 72 | 5 1 71 | 2 55 |
不难料 总有一天 吴大败 姑苏台下 血染 红姑苏

4 5 6 | 2 5 45 | 6 — | 667 65 | 4 2 | 1 7 654 |
台下 血染 红

5 ----- (完)

เพลง โขยชีวป่าเจียบ (1)

เพลง ซาปิงฮวย (1)

72

(上段) 柴房會 (1)

4/4

(6 | 1 23 5.7 676 | 5 5 2 56 | 554 32 54 32 | 1 - 6 | 656 |

(二娘) 尊声大哥 我的大恩人

5 - 3 | 123 | 2 - 3 | 123 | 22 03 35 15 | 77 | 76 56 5 | 0 3 | 3543 |

你美 惊(三)我全 惊(二)请端坐奴细 訴 訴衷

5 - 112 126 | 55 0 | 66 | 43 | 5 - (1112 1276 | 5356 565 | 666 | 43 | 5 56 443 23 |

情 (三)端坐

55 03 2324 32 | 11 02 7176 56 | 1 (4543 2324 32 | 11 02 7176 56 | 1 -) 3 11 |

端坐在

1 5 56 54 | 3 . 3 2 | 123 | 2 - 3 2 243 | 5 - 36 612 | 2 . 5 3 2 243 |

柴房 2 哩 我勸一 声 冤魂 鬼 你美 悲 声 你家住

5 - 3 | 112 | 34 3 3 2 243 | 5 6 23 217 | 6 - 53 356 | 5 - 33 51 |

在那一 卅 那一 府来那一 縣 那一 鄉 那卅那府

3 | 33 3 155 | 5 - 113 23 | 44 32 | (235 | 1 -) 6 6 | 6 . 65 44 43 |

那县那乡尊姓贵名 從 頭 訓 (二娘) 奴本 是

22 03 35 656 | 5 - 112 126 | 55 0 | 66 | 43 | 5 - (112 126 | 55 0 | 66 | 43 |

5 .) 5 5 1 | 3 | 116 | 1 . 1 | 33 023 5 . 1 | 12 3 1 2 | 7176 5 5 576 |

奴本是 太平 縣 莫 家庄 人氏 莫二 娘 妾的 名字

1 - 2 | 2 | 1 | 12 | 1 | 17 | 6 . 3 1 54 | 35 012 3 36 | 6 6 554 32 |

幼年 不幸 双親 喪 丢下 奴 孤苦 無依 投身 富家

1 - 225 43 | 5 - 13 13 | 13 22 13 2 | 7 - 76 5 | 5 13 113 23 |

为 奴 因 为 奴 为 因 受 尽 鞭 笞 受 尽 鞭 笞 度 日 如

44 32 | (3 235 | 1 .) 2 33 023 | 5 - 16 26 | 2 . 1 32 3 | 3 - 335 656 |

年 (老三) 在 富家 为 奴 不如 牛 和 馬 我也 曾 喂 过

5 . 2 222 | 7 - 75 576 | 1 . 5 32 1 | 16 | 11 66 54 | 3 . 2 22 13 |

这 辛酸 苦 滋味 你 干 處 万 處 唔 去 投 这 富家 家门

216 | 1 04 3 | 3 212 | (3 235 | 1 .) 1 13 23 | 556 1 . 7 676 543 | 5 - (112 7176 |

怎 也 可 依 棲 难 通 你

556 | 676 543 | 5 -) 2 2 | 3 32 32 05 | 2 - 33 02 | 5 - 62 01 |

难道 你 家 無 叔 伯 姨 妯 婆 親 近 鄰 男 姪 姑

เพลง ซาปิงฮวย (2)

(上)(柴房会)

2-6166 | 6211151 | 21521 | 655 77176 | 53612 | 3235 |
 姨 投親靠親 尋藤宿枝姓如那 离入牢籠 受磨 折
 1-65 | 6.654443 | 220335656 | 5-112126 | 550166143 |
 (三娘)言誰是
 5-(1127176 | 5356176543 | 5)53355 | 11023321 | 22332322 |
 怎奈投親 又逢不义 堂叔起歹心拐奴
 $\frac{2}{4}$ 521 | 22276 | 5561 | 063 | 316376 | 511 | 143 |
 賣落 烟花之地 正是前門方拒虎 後室豺狼
 132 | 321 | 0525 | 333235 | 5252 | 3551 | 5105 |
 又到 边 奴誓死不肯接客惡鴿 婆嚴刑毒地打得我皮破肉
 51 | 011 | 3217 | 6376 | 5(7777 | 675676 | 5)225 |
 裂 無奈何 英奈何
 23053 | 2- | 2216 | 1116 | 22254 | 323 | 515 |
 塗脂抹粉 嬌顏欢笑 吞聲忍氣 常抱琵琶 偷彈 淚只望
 521 | 5103 | 3321 | 076 | 36376 | 531 | 143 |
 從良 暗倚蒼天 (老三)你既有心從良 豈有才郎
 13076 | 5561 | 066 | 365 | 132 | 352 | 521 |
 合你心意 (三娘)那日 来了 一客 商甜言 蜜語
 6603 | 51 | 0631 | 3706 | 6765 | 0152 | 1501 |
 惜玉怜香 他怜我 墜落火坑 每為我 嘆嘆心
 1533 | 35331 | 212 | 76561 | 43 | 3321 | 77176 |
 偏奴見他 多情堪匹 配山盟 海誓 結鴛 鸯 (老三)既
 555 | 2342 | 3- | 23217 | 6.6 | 3303 | 765 |
 是情投 意合 多思 愛他 何處 人氏
 23216 | 1.(3 | 23216 | 1)22 | 623 | 12216 | 113 |
 說我 知 (三娘)他家 住在 楊州 地陽春
 143 | 765 | 5561 | (0435) | 66356 | 5432 | 127 |
 便是 他名字 見奴 束中
 7776 | 5.6 | 11 | 16665 | 365 | 035 | 133 |
 多積 蓄他 見奴 束中多積蓄 商量 贖身

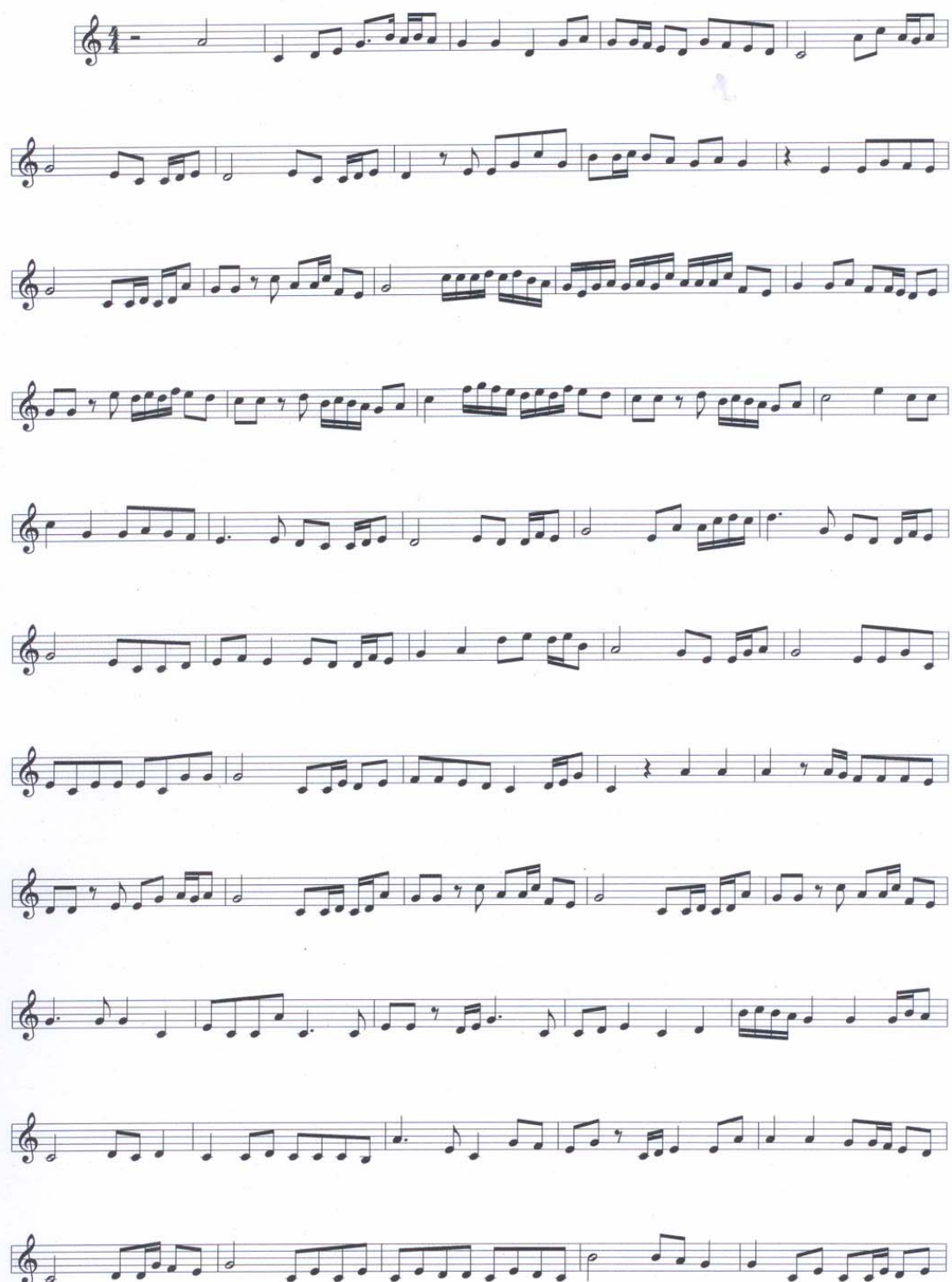
友華

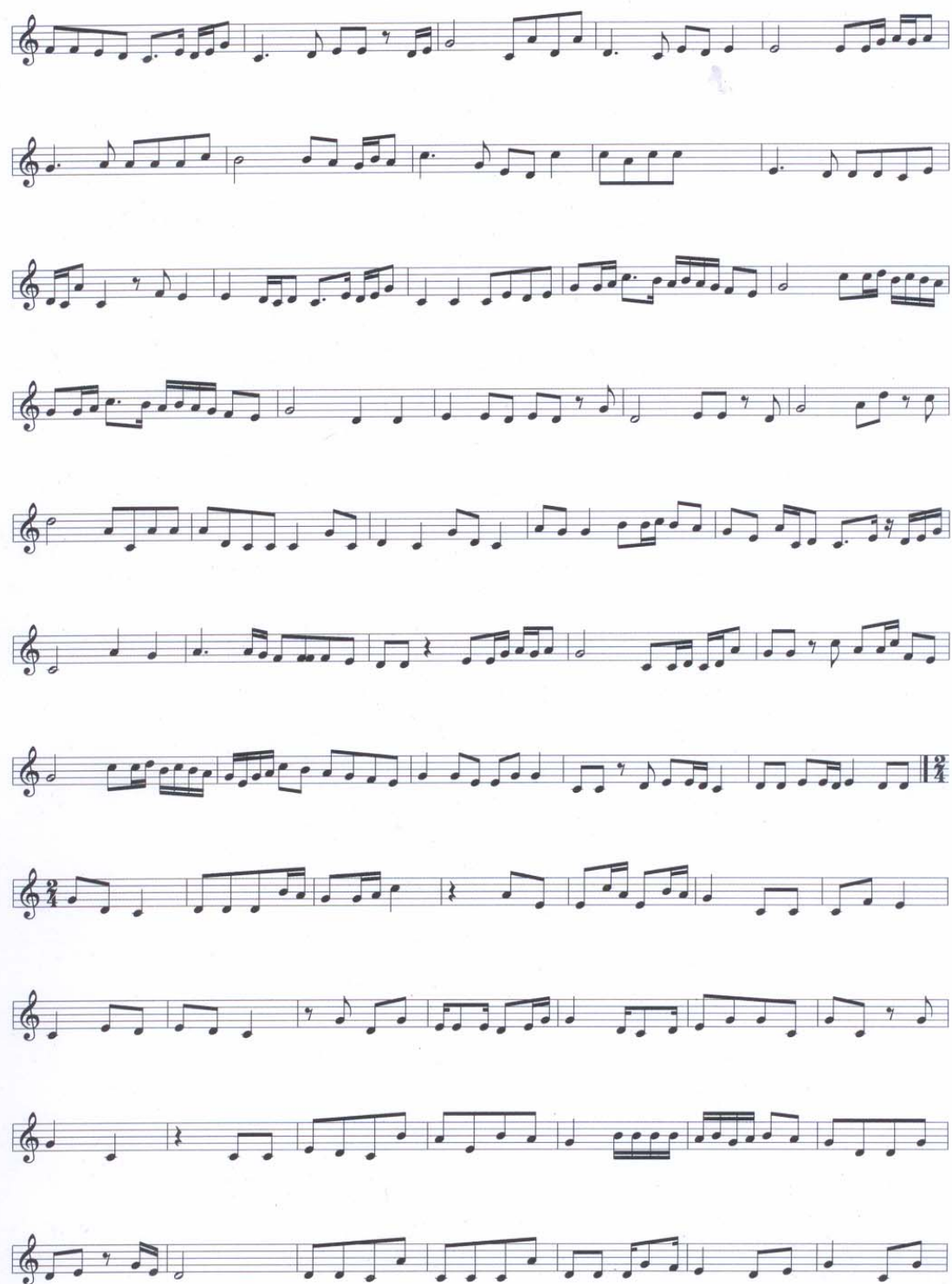
เพลง ซาปึงฮวย (3)

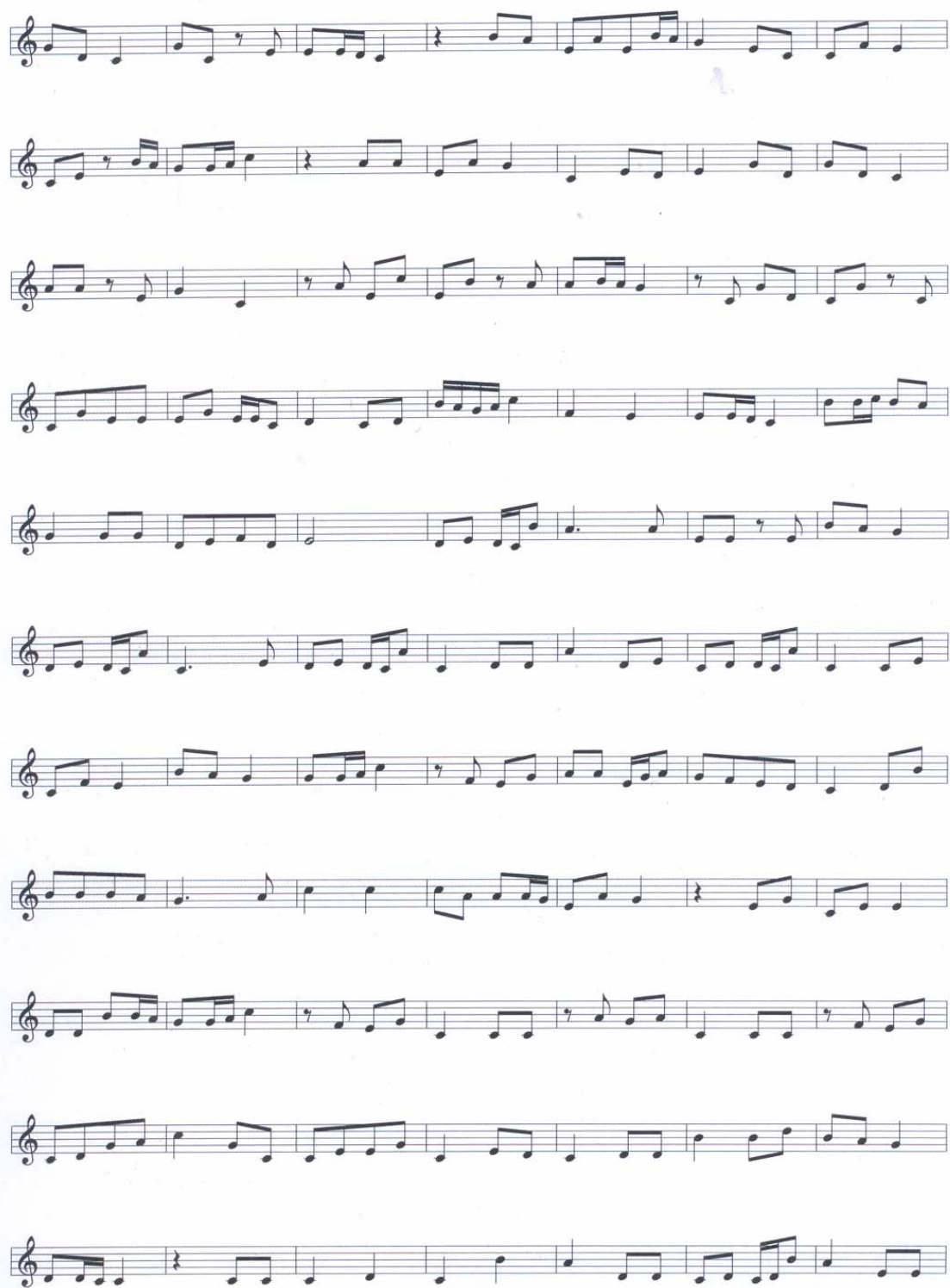
(3)
(上)(柴房会)

22 776 | 556 1 | (04 35 | 1 11 | 06 56 | 1 11 | 04 35 |
 脱离烟花地 (老三白: 後來如何?)
 12 56 | 1) 51 | 13 35 | 1 32 | 1 22 | 7 72 | 76 5 |
 (=娘) 奴自 赎身之後 同归 去 半途 不幸 遭 病
 221 1 | 0 11 | 1 2 | 1 7 | 6 (22 | 12 127 | 6) 33 |
 煙 有誰 料 賊陽
 54 32 | 15 567 | 6 (6765 | 35 567 | 6) 1 11 | 11 3 | 35 11 |
 春 有誰料 賊陽春 心毒如蛇
 1 66 | 2 6 | 4 43 | 223 5 | 0 35 | 32 1 | 55 5432 |
 蝎 見奴 財帛 起歹 意 湯藥 不 顧 惡言 相
 3 11 | 5 2 | 52 02 | 556 | 03 15 | 13 03 | 51 35 |
 欺百般 凌辱 恨奴 不 死 竟乘奴病中 留睡盜金銀
 3 1 15 5 0 | 35 01 | 5 33 01 | 1 1 1 | 01 05 13 |
 商婦逃走 離 丟奴 在 床奄奄 待斃勢迫 無 奈尋短
 1 35 3 22 22 23 | 5 1 (完)
 見陰魂不散在柴房 裡

เพลง ช้างฮวง

เพลง ซึ้งกุ่มหวายเอื้อะ (1)

(1) 薛仁贵回窑 (後段)

87

2/4

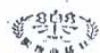
(553 217 | 171 552 | 454 32 | 1 —) | 2 24 | 5 554 | 224 545 |
 (贵喝) 立 住 在
 4(6 5654 | 224 545 | 4 —) | 112 3 | 3 21 | 221 76 | 553 217 |
 密 前 之 中
 1 (7176 | 553 217 | 1. 2 | 2 44 | 4 4 | 3 21 | 2 22 |
 待 恐 夫 把 当 初 情 况 梳 头
 112 3 | 2 27 | 113 2 | 2 5 | 11 712 | 1 76 | 5(7 672 |
 件 件 表 出 出 始 终
 5 —) 5 64 | 5 54 44 543 | 2 — 553 54 | 332 3 323 43 | 2 — 117 1 |
 家 住 在 绛 州 府 门 外 幼 年 双 亲 早 故 上 无
 227 1 33 25 | 121 71 | 221 76 | 5 (7 672 5 | 5 5) 2 24 52 | 4 5 24 32 |
 親 戚 无 混 仲 遗 存 我 孤 苦 伶 仃
 1 — 1 11 | 3 33 2 — | 1 — 771 212 | 11 76 5 (7 672 | 5. 5 66 5 |
 流 落 在 你 家 当 个 二 那 日 往
 5 6 5 4 | 4 5 665 43 | 2. 1 11 3 | 3 35 55 43 | 2 — 24 12 |
 花 园 看 守 木 材 驀 然 问 心 倦 神 疲 昏 睡 在 那
 771 212 | 1 76 | 5 (7 672 5 —) | 04 45 543 2 | 554 24 545 4 | (554 224 545 4 |
 地 中 有 誰 知
 4 —) 44 5 | 5 6 44 65 | 56 6 665 43 | 2 502 44 04 | 5 502 44 53 |
 有 誰 知 要 你 来 到 因 中 玩 耍 見 我 衣 衫 單 薄 你 就 起 了 悞
 2 — 13 22 | 1 2 5 12 | 1 76 5 (7 672 | 5. 5 45 5 | 43 2 42 32 |
 隐 回 房 取 衣 遮 我 身 中 我 每 日 穿 在 身 上
 1 — 22 11 | 2 5 5 1 | 1 76 5 (7 672 | 5. 4 45 5 | 453 22 4 5 |
 你 爹 一 见 怒 气 冲 冲 說 道 你 我 有 私 情
 4 — 254 32 | 1 — 3 54 | 3 3 323 43 | 2. 1 33 25 | 11 712 | 1 76 |
 之 事 将 俺 夫 妻 赶 出 未 破 窑 荒 踪
 5 (7 672 5 —) | 5 6 554 24 | 5 5 21 1 25 | 4 4 6 554 245 | 4 (3432 1 1 25 |
 (春 喝) 听 闻
 4 4 6 5654 245 | 4. 4 224 5 | 4 — 254 32 | 1 — 1 54 | 32 13 2 22 |
 听 闻 言 珠 滚 红 前 情 之 事 听 他

เพลง ซึ้งกุ่มห่วยเอี้ยะ (2)

(薛仁贵回窑) (後段)

3.2 3 102 13 | 26 5 5 1 | 221 765 (7672) | 5 - 22 245 | 4 554 224 545 |
 說 未 一 枕 一 件 句 句 相 同 馬 一 聲
 4 (5654 224 545) | 4 - 12 1 7 1 | 27 76 53 217 | 1 (7176 553 217) | 1) 22 4 24 |
 賊 寇 家 馬 一 聲 賊 寇
 4 52 4 52 | 5 - 556 2 | 4 53 2226 | 4 - 45 543 | 2 - 117 1 |
 我 你 心 里 朦 朧 枉 你 生 為 一 箇 大 丈 夫 為 何
 117 1 5543 | 2 - 3 0 1 | 2 2 2 32 | 77 212 176 | 5 (7672 5) 4 |
 一 去 渺 然 人 不 思 為 音 訊 無 踪 到
 4 53 2 4 | 52 32 1 - | 54 3 323 5 | 323 43 2 - | 10 1 2 1 2 |
 今 日 投 軍 回 未 理 該 着 夫 婦 相 認 奈 何 心 生
 2 1 2 1 1 43 | 2 - 13 25 | 1 1712 176 | 5 (7672 5) 4 | 52 4 5 5 |
 巧 計 將 妻 子 難 其 理 不 通 若 不 是 妾 身
 66 543 2 202 | 25 024 5 - | X X X X | 22 25 1712 | 176 5 (7672) |
 節 烈 一 定 銀 瓶 線 斷 (內 聲) 豈 容 你 拋 棄 了 鴛 鴦 折 散 也 來 (貴 唱)
 2/4 5) 5 22 | 25 53 | 2 1.2 | 32 1 1 | 1 2 1 | 3 1 2 | 5 2 0 1 |
 果 然 是 惡 夫 太 朦 朧 一 十 八 載 鴻 雁 不
 176 5 | 5 25 | 5 665 | 445 43 | 2 (6765 | 45 43 | 2) 2 44 |
 通 又 不 該 又 不 該
 4 4 024 | 5 32 | 22 2 | 5 1 | 22 5 | 5.4 45 | 1 3212 |
 心 生 猜 疑 早 間 把 妻 未 調 弄 速 開 門 容 夫 進
 4.2 13 | 12 2 | 77 76 | 76 5 | 04 45 | 1 3212 | 4.4 22 |
 可 待 我 賠 罪 解 妻 一 匹 表 (春 唱) 欲 開 門 容 夫 進 我 心 中
 2 1 2 | 5 1 071 | 22 5 | 5 22 | 44 33 | 2 2 1 | 33 2 |
 把 定 還 生 猜 疑 回 忆 我 夫 畜 生 樣 怎 也 此 人
 26 056 | 776 5 | 5 24 | 45 2343 | 2 2 1 | 23 2.1 | 1 1 071 |
 五 裡 翳 翳 (貴 唱) 從 軍 沙 場 十 八 載 馬 能 不 老 把 當 初 未
 22 5 | 5.6 26 | 56 53 | 12 13 | 32 1 | (05 45 | 1 1 1 |
 比 你 紅 粉 佳 人 也 將 白 了 頭 (春: 我 不 信!)

เพลง ชีงกู่หน่วยเอี้ยะ (3)

(3)

89

(薛¹²贵回密) (後段)

01 57 | 1 11 | 05 45 | 12 57 | 1) 12 | 21 2 | 5 7 |
 (贵唱) 菱花对照 便知

76 5 | 5.6 26 | 56 52 | 1 27 | 12 1 | 44 45 | 4 4 |
 机 (春唱) 我寒密那有 菱花镜 (贵唱) 可将清水 照非

5 22 | 23 21 | 113 2 | 12 57 | 32 1 | (05 45 | 1 11 |
 是可将清水 照非 是 (春: 老3. 老3.)

01 57 | 1 11 | 05 45 | 12 57 | 1) 4 22 | 25 45 | 3 23 |
 (春唱) 果然是红粉佳人 将白

43 22 | 20 12 | 23 2 | 5 1 | 22 5 | 5 55 | 26 52 |
 颈 忙将清水 来叹起 速开密门

1 27 | 12 1 | (05 45 | 1 11 | 01 57 | 1 11 | 05 45 |
 来相 認 (白: 不可, 不可!)

12 57 | 1) 13 | 22 2 | 6 7 | 776 5 | 5 42 | 44 22 |
 又恐中他 毒计施 他同我夫同堂

5 12 | 13 2 | 25 11 | 2 5 | 5.6 52 | 2 5 | 2 2 2 |
 住或者前情 薛礼对他提 你须欲站开 待妻来

24 5 | (02 12 | 5 55 | 04 24 | 5 55 | 04 24 | 52 57 |
 認 (贵: 喂好, 我当站开, 快开, 开门来認.) (春: 对呀.)

1) 42 | 44 424 | 5 21 | 22 21 | 213 2 | 12 57 | 32 1 |
 (春唱) 果是我夫开门 果是我夫 开门 门 门

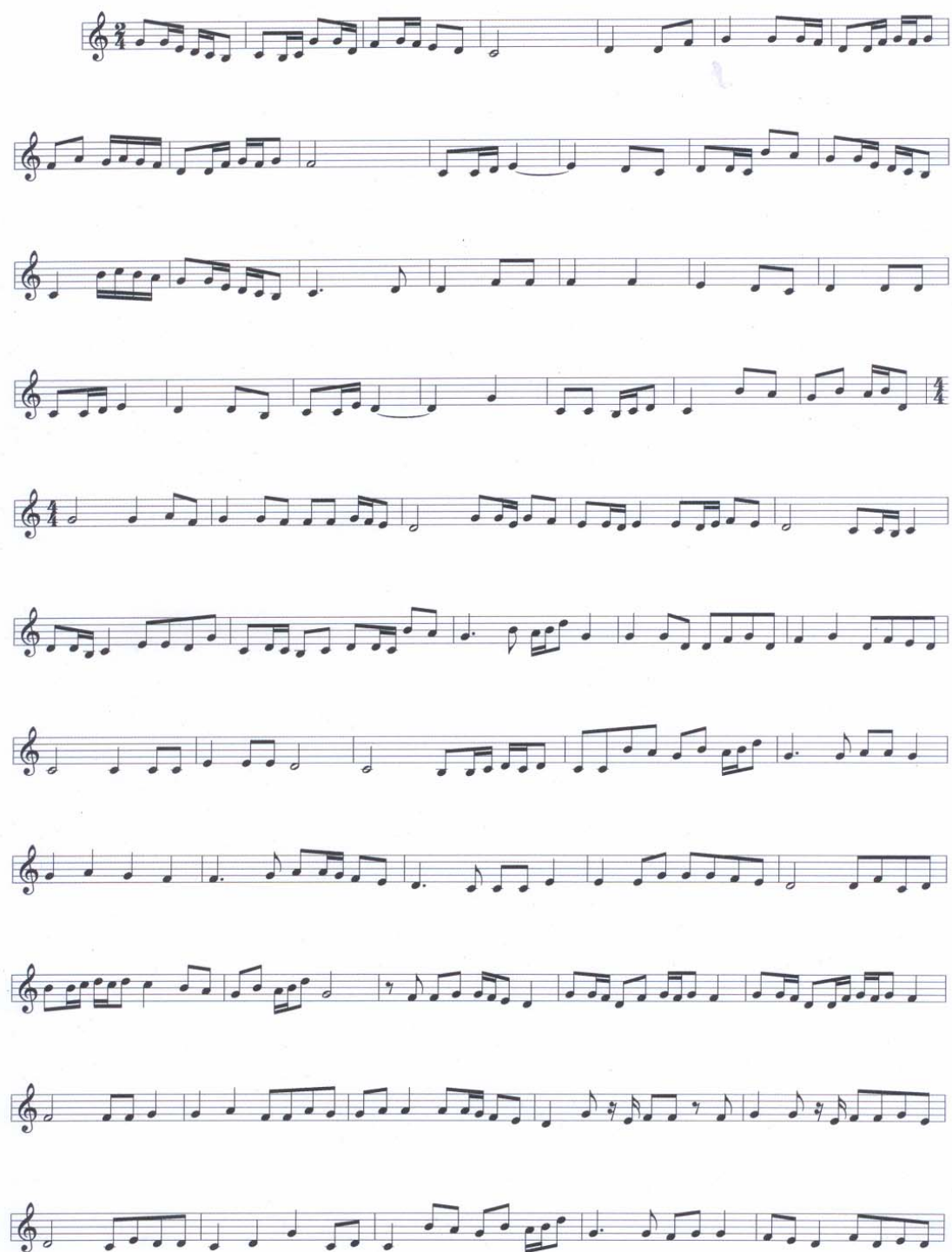
:(02 12 57 11: (介) 02 | 12 57 | 1) 5 55 05 05 42 |
 (春: 薛郎!) (贵: 要牙!) (贵唱) 夫妻 久别今重

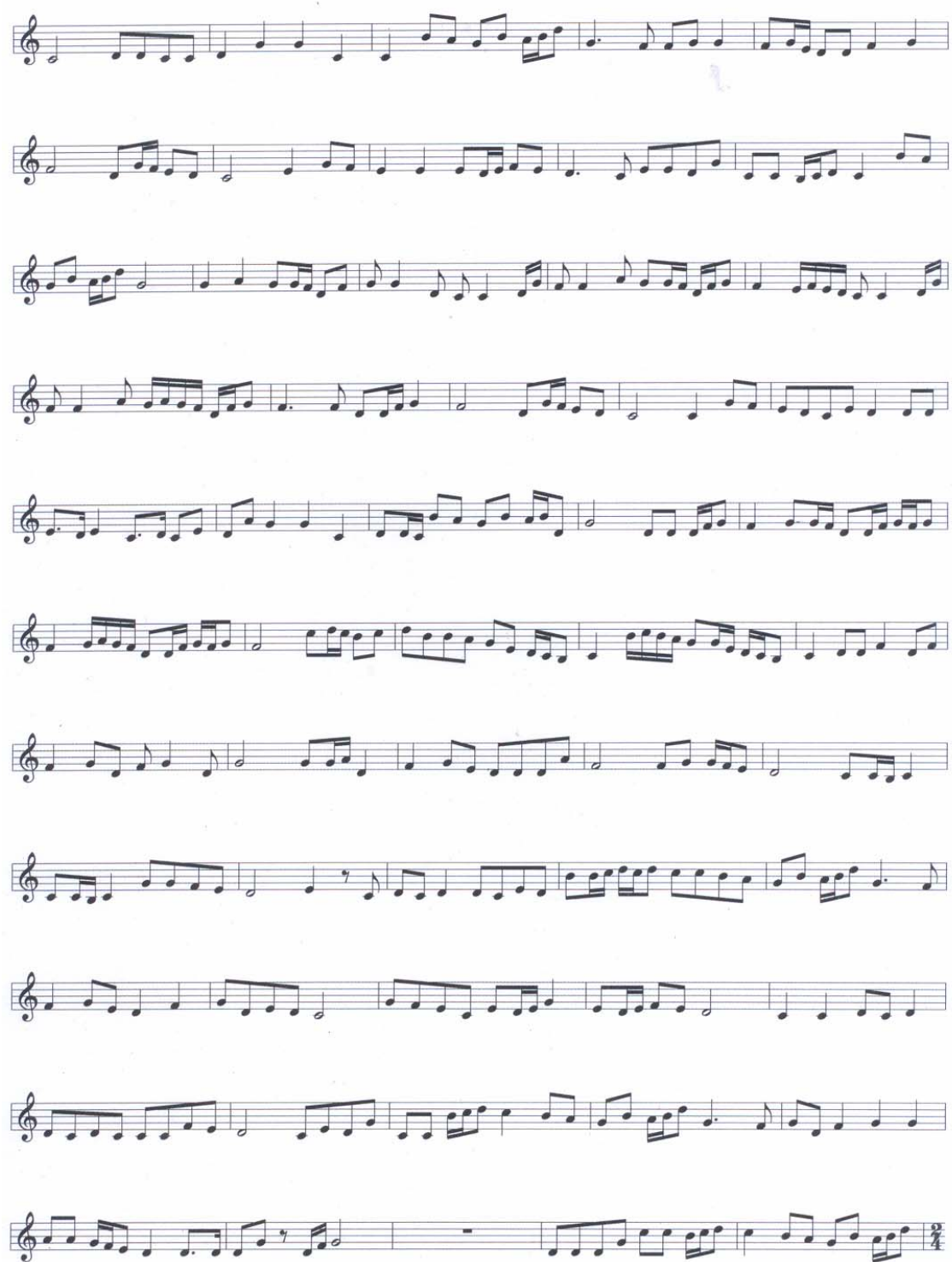
5 11 23 22 | 2 55 24 22 4 22 44 23 2 11 |
 会犹如枯木再生 枝向前共妻来赔罪前事 去开莫謹記前事

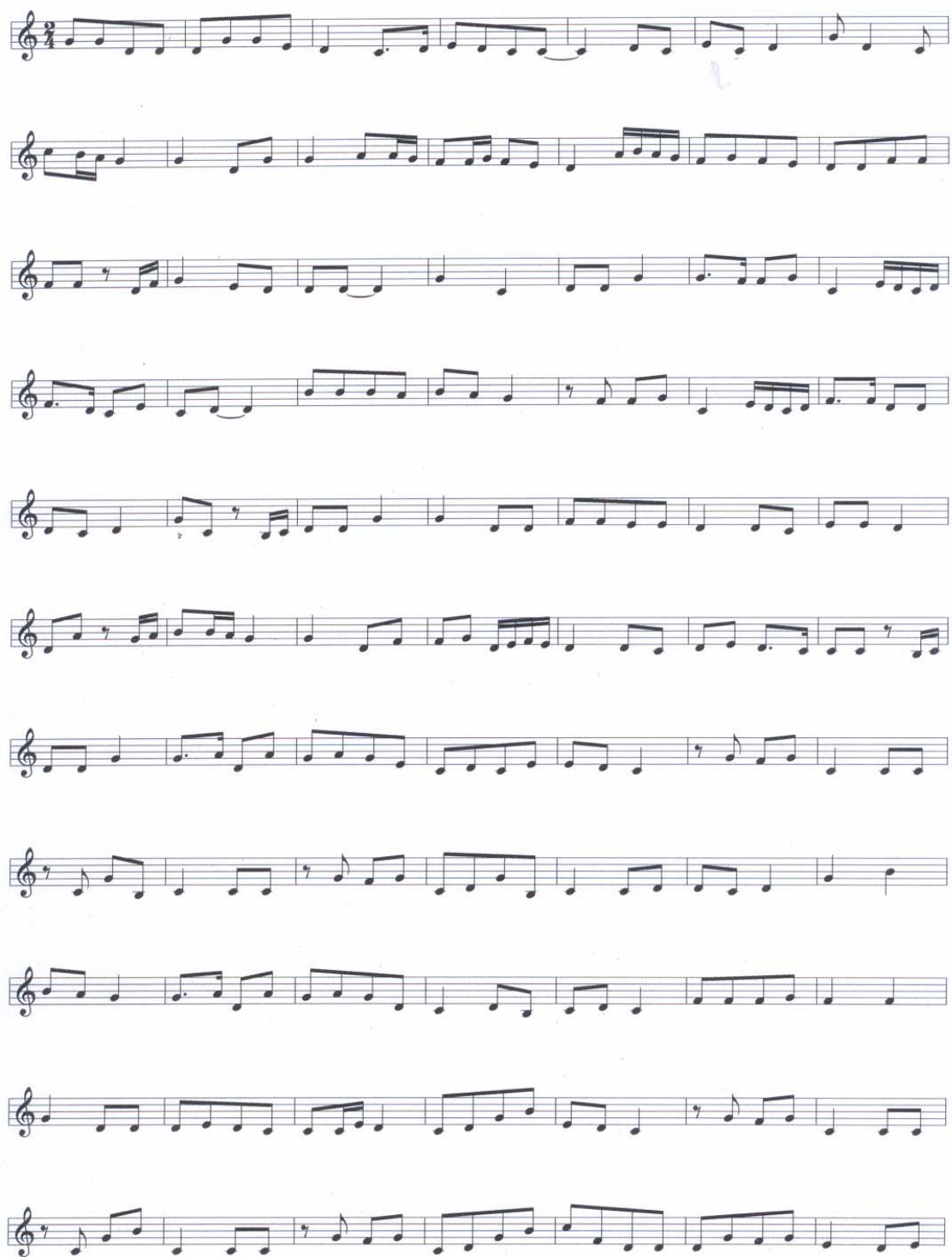
21 2 12 217 | 1(5 217 1) (完)
 去 开莫謹記

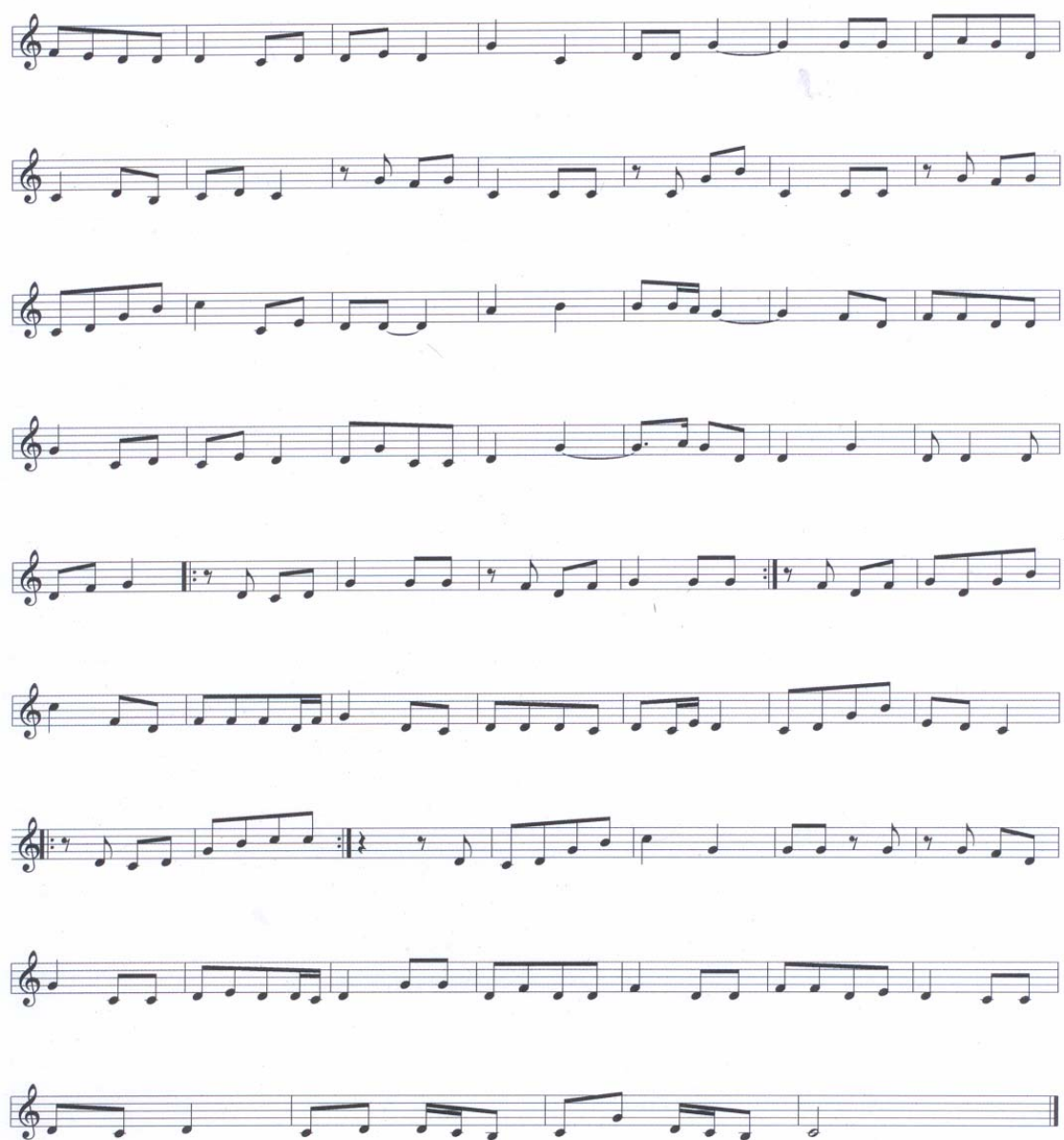

เพลง ซึ้งกุ่มหวัยเอื้อะ (1)

เพลง ปุจฉา (1)

142

(1) 滿湘秋雨 (夫妻合)

02 57 | 1) 45 | 2 5 | 04 4 | 52 712 | 1(4 323 | 2) 61 |
 (子安唱) 当日 求讀 別催 門 他母

1 16 | (01 654 | 56 5) | 2 2 | 5 4 5 | 1(76 55 | 54 32 |
 反目 在大 堂

1) 15 | 1 1 | 15 45 | 112 4(5 | 4) 21 | 22 21 | 712 1 |
 反後 未了 妙至崔小姐 当面 索釵

5 6 | 6 2 4 | 5(1 712 | 1 7 | 06 04 | 5) 22 | 15 12 |
 又悔 婚 出言 刁泼 變黑

5(1 712 | 1) 44 | 1 1 | 33 32 | 2(4 43 | 21 25 | 45 123 |
 臉 天生 一對 惡心 腸

2) 444 | 2 5 2 | 5 2 | 712 1 | 0 65 | 6 5 | 4 1 |
 今見他 面顏慈 善正 是 正是 閨閣 一淑

44 5 | 0(56 | 71 76 | 5) 25 | 55 32 | 2 52 | 5 5 |
 女 前後 两个 不一样 不由 子安

445 65 | 22 71 | 2 — | 22 57 | 1 — | (1 1 | 71 7 |
 費 思 量 費思 量 (子安: 小姐 -----)

56 53 | 25 456 | 5 — | 02 57 | 1) 32 | 2 2 | 22 12 |
 (妙至: 你因何提起蔡子安?) (子安唱) 我与 子安 相交同生

32 1 | 1 1 | 71 25 | 07 3 | 37 1 | (1217 5157 | 1 1 1 |
 死 披肝 沥胆 尽所 陳

02 57 | 1) 4 45 | 1 17 | 1(4 32 | 1) 17 | 1 217 | 1 — |
 他難貪 無窮 志 故有 遠遁

5 165 | 4 65 | 44 5 | (5 171 | 21 712 | 5) 45 | 25 42 |
 投難 矣 江 地 登門 求讀 遭白

53 31 | 2 217 | 02 717 | 02 76 | 5 1 | 1 2 | 64 5 |
 眼你母女 悔婚 斷情 絕義

(5654 2524 | 55 5 | 02 57 | 52 45 | 03 32 | 2 3 | 01 3 |
 (妙至唱) 你 你無中 說有 是非

43 2 | 03 22 | 01 22 | (金羅 3 | 06 53 | 22 22 | 1 2 |
 語 金沙

เพลง ปู่ชีหวย (2)

(2)

(潇湘秋雨) (夫妻会)

145

1 321 | 05 32 | 11 22 | 06 6 | 64 55 | 5·(7 | 1)1 15
射影 不 不有 天 恨無义

3 — | 221 71 | 2 (71 | 44 323 | 2)5 56 | 55 54 | 3 3
他 他登門 退婚 把釵

2 — | 1 3 1 | 121 7 | 4 6 | 45 43 | 2 (11 | 44 323
壁 妙至被害 由此起

2)13 | 1 22 | 1 2 | 121 7 | (01 71 | 7·)5 | 3 2
蒲停 若勿将 禍根 種 我 那有

2 2 3 | 2 76 | 67 65 | 45 4 | 0 22 | 4 2 | 02 2
被迫改 嫁 那有 被迫 改 嫁 别門

55 4 || 05 44 | 02 44 || (金罗經)
閣 子安:是你悔婚在先,他壁釵在後的。
妙至:他是含血噴人呀!

(02 57 | 1) 22 | 221 71 | 04 456 | 5 (11 | 04 456 | 5) 44
(子安唱)子安他 (妙至:他什么?) 他

5 — | 71 217 | 1 (33 | 21 57 | 1) 45 | 25 33 | 2 55
通 当日 妙至親出 面索金

2 5 | 7 712 | 1 (33 | 2 57 | 1) 55 | 5 6 | 76 5
拒婚 在堂 边 被迫 離 崔 府

05 45 | 4 5 | 55 542 | 4·3 | 1 3 | 3 2 | (71 7)
可怜他 有 家 归不 得 可 怜他 到處

41 12 | 4 — | (445 65 | 4 3 | 2321 71 | 2) 21 | 2 —
失所流 離 可怜他

13 22 | 32 1 | 06 56 | 5 1 | 2 2 | 02 2 | 24 5
行車川資 全 可怜他 淪落 为丐 在異 地

(07 76 | 5) 4 45 | 4 1 | 1 1 | 55 4 | 06 55 | 1 16
他飢寒 交迫 無 穷 若 他受尽 耻辱

22 24 | 5 (56 | 2 2 4 | 5) 00 | 0 0 | 0·3 | 2 1
有誰 知 干真 万確 事 我 那有

12 21 | 113 2 | 06 6 | 14 5 | (金罗經 | 06 54 | 52 57
为他 說 說非 是 (妙至口占)

เพลง ปู่ชีหวย (3)

原曲：蔡子安

(潇湘秋雨) (夫妻会)

1) 4 4 | 4 5 | 4 5 5 4 2 | 4 — | 1 5 | 1 3 3 | 2 — |
自幼 定婚 一心 意 妙至 并非

7 7 1 | 2 5 | (0 6 7 6 | 5) 4 2 | 5 — | 2 5 2 | 4 — |
无义 人 当日 裡 二娘 携 叙

5 5 | 2 2 | 2 2 2 1 7 | 1 6 | 1 5 | 5 6 7 | 7 6 5 |
言及 老家 把婚 退 激 得 吾 肠 肝 寸 裂

(0 7 1 2 | 5) 4 2 | 2 4 4 4 | 5 — | 1 5 1 | 1 2 | 0 7 6 5 |
改嫁 魏彪 非 吾 愿 洞 旁 祸 变 为 的是

5 5 6 | 7 6 5 | 0 3 3 | 2 — | 2 2 5 | 5 — | 1 2 7 |
仔 情 义 叙 雅 壁 白 扇 于 今 未 抛

1 (3 2 7 | 1 3 2 7 | 1 1 1 | 0 2 5 7 | 1) 2 4 | 5 5 | 5 3 2 |
并 (白：你看！) 留得 信 物 在

1 1 | 7 2 1 7 | 0 2 1 7 1 7 | 0 2 1 7 | 1 3 2 1 2 | 1 5 4 2 | 4 5 4 5 4 |
欲 与 痴 伴

0 5 3 2 | 3 1 2 2 | (主) 论 高 低 (煞)
论

子安：我错了！ 妙至：你错？

子安：不是，是子安错，哎，蔡子安，你错，你太糊涂了。

(0 2 5 7 | 1) 7 7 | 7 2 1 7 | 1 7 1 | 2 2 | 6 6 5 | 4 4 5 |
自幼 读 尽 书 和 诗 快 把 好 情 作 交 意

0 1 7 | 1 1 7 | 1 2 1 7 | 2 2 1 | 3 — | 2 2 1 7 1 | 2 5 5 |
以为 她 贪 慕 虚 荣 势 利 女 却 原 来 从 一

5 6 | 5 5 6 | 7 6 5 | 0 3 2 | 2 — | 7 1 2 1 7 | 1 6 6 |
而 终 全 大 义 我 不 该 不 该

5 1 6 5 | 5 6 | 1 3 | 2 2 | 1 3 2 1 | 0 5 5 | 2 4 5 |
冒 名 顶 姓 为 知 府 我 不 该 糊 塗 判 案 消 恼 气

(0 7 7 6 | 5) 1 2 | 1 — | 1 1 5 5 | 1 2 3 | 3 3 2 | (金 罗 经)
如 今 是 大 错 铸 成 难 改 移

子安：今日此事，我，我作何打算呀，是了，小姐，蔡子安罪该万死。

妙至：做呢咁，你是蔡子安，不是薛定国？ 子安：小姐——

เพลง ปู่ชีห่วย (4)

(4)

145

(十)(活五)

(潇湘秋雨) (夫妻会)

(06 54 | 22 | 517) | 5 2 | 51 71 | 2 12 | 217 | 04 4
 (子安唱) 被 辱 含 恨 離 吳
 54 5 | (5654 24 | 55 5 | 02 57 | 1) 12 | 77 1 | 7 71
 江 孰 泊 為 馬 遇 故
 21 14 | 5 (11 | 75 71 | 5) 2 14 | 2 1 | 22 12 | 4 —
 人 蘇 定 國 科 中 官 封 為 知 府
 2 2 2 | 2 — | 5 5 6 | 14 5 | 24 5 | 44 5 | 24 5
 痛 任 累 病 暴 病 身 亡 為 要 恨 心 作 樂 冒 風 險
 0 56 | 6 2 | 5 5 | 54 5 | (02 | 517 | 1) 22 | 2 21
 將 桃 代 李 榮 子 安 抵 蘇 州 巧 遇
 4 — | 4 4 2 | 2 5 | 25 245 | 4 11 | 17 5717 | 5 25
 你 刺 夫 一 案 我 抱 恨 抱 恨
 4 2 | 06 61 | 14 5 | (06 55 | 04 55 | 06 54 | 52 517
 枉 案 冤 了 人 (白: 還有一事心不解.) (妙全: 何事?)
 1) 45 | 2 2 | 22 45 | 2 62 | 5 5 | 1 7 71 | 2 5
 當日 是 誰 冒 認 崔 小 姐 堂 上 索 釵 他 是 何 人
 02 12 | 5 5 | 04 24 | 5 5 : (轉 鑼 經)

妙全: 玉釵是由春桃交來, 莫非賤婢她-----

子安: 也許你毋与她同謀?

妙全: 噫, 那日公堂之上, 你不加追問, 竟批了我, 你啊!

子安: 子安罪重。

妙全: 冤家呀!

(06 54 | 52 | 517 | 1) 24 | 4 6 | 6 4 4 | 5 — | 2 —
 (妙全唱) 賊 冤 家 你 引 火 焚 身 你
 7 2 7 | 2 5 | 0 24 | 1 — | 6 — | 554 24 | 5 (7
 累 已 累 人 且 看 我
 6 — | 554 24 | 5) 22 | 4 4 2 | 5 — | 2 2 | 4 5
 頸 負 干 斤 枷 鎖 推 踏 千 里
 1 — | 55 54 | 64 5 | (01 71 | 5) 5 4 2 | 25 54 | 2 —
 若 若 了 崔 妙 全 你 枉 案 害 人 罪 可 恕
 5 5 2 | 6 — | 7 7 | 77 11 | 0 0 | 2 4 | 55 5
 欺 君 瞞 上 律 法 難 容 你 這 負 心 人

เพลง ปู่ชีหวย (5)

146

(๖)

(滿湘秋雨) (夫妻会)

(0 2 5 7 | 1) 1 4 | 2 2 | 2 4 2 1 7 | 1 — | 6 5 4 | 5 6 6 |
 嚴父 忠 心 為 (國) 當 無 存私偏
 1 4 5 | 0 2 4 | 4 5 5 4 | 2 · 2 | 5 5 6 5 4 | 2 — | 6 5 4 |
 但 (子安唱) 嚇天 死罪我不 怕 怕 的 是 冤 隔
 1 4 4 | 1 — | 1 7 1 4 | 2 · (5 | 1 1 6 5 4 | 5 ·) 4 | 2 4 7 |
 小姐 — 人 這 都 是
 1 (4 2 1 7 | 1) 4 2 | 2 4 2 5 | 2 2 5 | 2 6 | 5 5 | 5 4 5 5 |
 都是禍根自己 種 自取 罪 疚 榮 子 安
 5 · (7 | 1) 5 2 | 5 5 4 2 | 2 2 | 4 2 1 | 2 1 | 7 2 1 |
 小姐海涵 肯 見 諒 我 縱 一 死

0 5 1 | 1 4 5 | (錦經) 子安: 小姐呀我死後你拋白扇擇良配,
 無 怨 言 只待來生再續緣。 妙全: 哎呀!

(5 2 5 7 | 1) 4 4 | 5 5 5 | 2 · 6 | 5 1 | 5 6 5 | 6 4 5 |
 (妙全唱) 冤家 言 情可 憫 不 由 我 寸斷肝 腸
 0 2 5 | 4 2 2 4 | 5 2 2 | 4 2 4 5 | 4 — | 1 1 7 2 | 4 4 4 |
 妙全 縱有回天 力 亦難 挽救 挽救 幽 倖 一 命 回
 5 4 5 | (5 6 5 4 2 4 | 5 5 5 | 0 2 5 7 | 1) 2 1 | 2 2 4 2 1 | 7 · (1 |
 天 最 怕 的 是

7 1 7 | 0 5 6 | 5 5 6 5 4 | 2 — | 4 4 | 1 4 5 | 0 4 2 |
 公堂 之 上 無 父 子 離 係

4 2 5 | 4 — | 7 7 1 1 | 1 1 2 2 | 5 5 | 6 4 5 |
 翁 婿 亦難勸得 我爹鐵石 的 心 腸

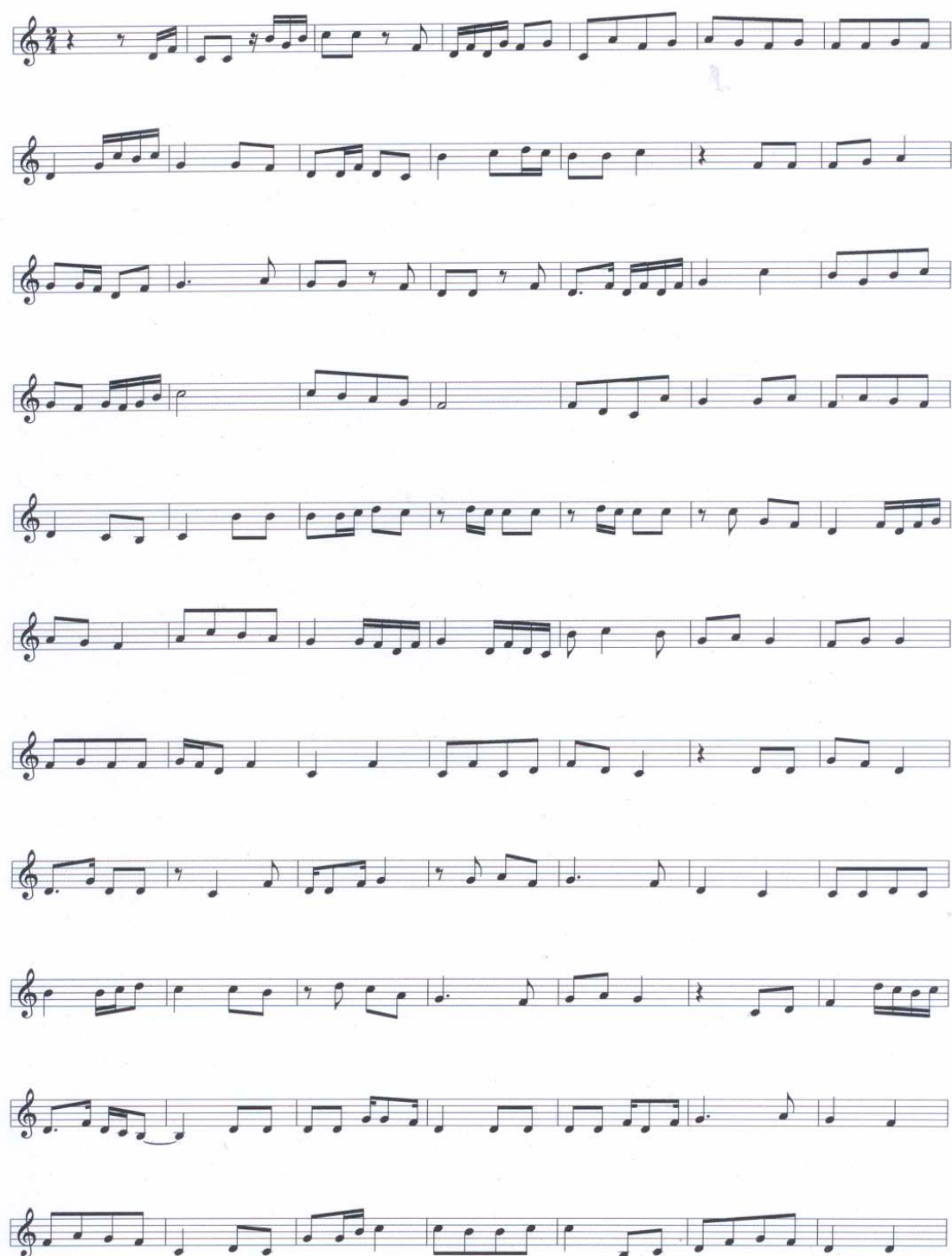
4 (介) 2 2 1 2 (介) 5 4 2 4 5 (介)
 唉 冤家 (子安: 小姐!) (妙全唱) 你當自思量

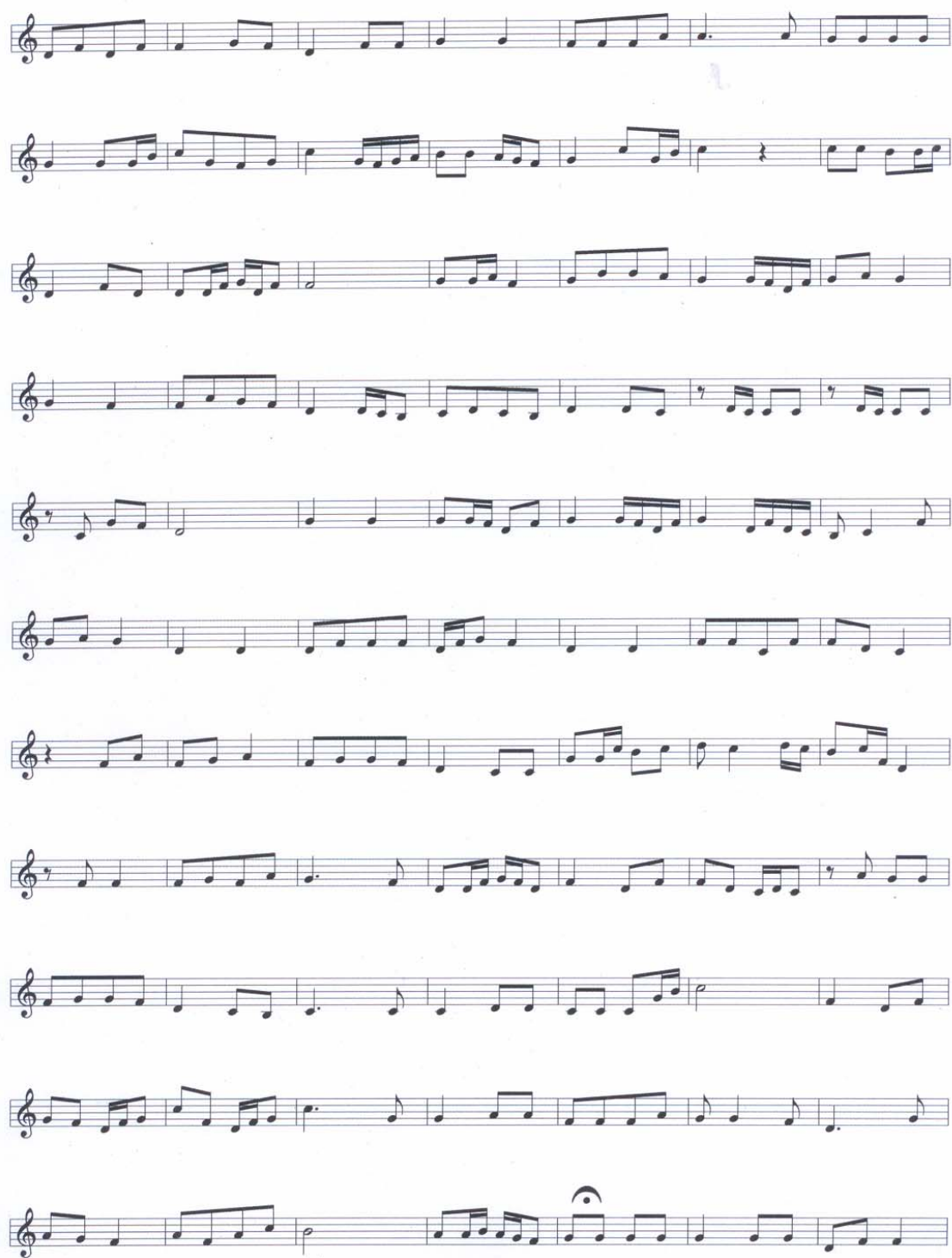
7 5 6 6 5 4 5 (介) 0 5 0 2 4 4 2 2 0 2
 你 自 思 量 (子安唱) 小 姐 勿 担 掛 子

0 2 1 2 4 4 0 5 2 5 4 5 2 5 4 5 2 2 4 4 4 4 0 2 2 2
 安 自 思 量 我 負 罪 判 斬 首 你 今 後 莫 為 子 安 子 安 把 心 傷

(完)

เพลง ปู่ชีหวย

เพลง บ่ออิ้งฮุย (1)

(1) 但求无疾存心胸

(话五) (《无意神医》唱段)

(24 | 1 1 0757 | 1 1 04 | 2425 45 | 1)6 45 | 65 45 | 4 4 54 |

我上京 本为领 凭証

2 (5171) | 5 54 | 224 21 | 7 1(21 | 77 1) | 0 44 | 45 6 |

誰 料 誰料 未 此

554 24 | 5 6 | 55 04 | 22 04 | 2.4 2424 | 5 i | 75 7 i |

赴曲 吳

5(4 5457 | 1 — | 1 7 65 | 4 — | 4 2 i 6 | 5) 56 | 4 6 54 |

今日 又是

2 17 | 1 77 | 771 21 | 021 11 | 021 11 | 01 54 | 2(4245)

七月 七 十 年 前

65 4 | 6 1 76 | 5(5424 | 5 2421 | 7 1 4 | 56 5) | 45 5 |

我是 今日 生 滿 月

45 44 | 542 4 | 1 4 | 14 12 | 42 1 | 0 22 | 54 2 |

儿时做了酒 慈娘 抱我会亲 朋 食客 見 我

2.5 22 | 0 2 4 | 224 5 | 05 64 | 5. 4 | 2 1 | 1 1 21 |

又丑又怪 肖只 老猴 脯 都说我 纵飼 会大

7 712 | 1 17 | 02 16 | 5. (4 | 56 5) | 0 12 | 4 2171 |

唔成 了 誰知 我

2.4 271 | 1 22 | 22 554 | 2 22 | 22 424 | 5. 6 | 5 4 |

一岁 就会乱乖 叫 二岁 就能摆棋 样 我 三 岁

เพลง บ่ออิ้งฮุย (2)

118

(2) (但求吾疾存心胸)

4 6 5 4 | 1 2 1 | 5 5 7 1 | 1 7 7 1 | 1 7 1 | 2 4 5 4 | 2 2 |
 就能 念诗 句 四岁学书 醒泉 铭 五岁

2 4 2 4 | 4 5 4 | 2 4 4 | 5 5 | 4 4 4 6 | 6 6 | 5 5 5 5 |
 能背唐诗 三百 首六岁 爹 2 高在 地府 行

5 5 5 7 | 1 5 4 5 | 1 (5 4 5 6) | 7 7 6 5 4 | 5 (1 5 7) | 1 — | 1 1 7 7 1 |
 七岁 四书读一

2 4 2 | 2 2 4 5 2 4 | 4 — | 6 6 5 4 | 5 7 7 6 | 5 (5 4 2 4) | 5 6 5 |
 肚八岁 六 经 记 在 胸

5 4 | 4 6 5 4 | 2 2 1 7 | 1 2 1 7 | 2 2 1 | 0 2 1 1 1 | 0 2 1 1 1 |
 九岁 随母 去改 嫁我 缀路 称 砣

0 1 5 4 | 2 — | 5 5 | 5 5 4 2 4 | 5 (5 4 2 4) | 5 2 4 2 1 | 7 1 4 |
 贴空 筐

5 6 5 | 2 2 | 2 4 4 4 | 2 4 5 4 | 2 2 | 4 4 1 4 | 4 2 1 |
 十岁 童生赴乡试 中 3 秀才第一名

0 4 6 | 4 5 6 | 4 5 5 4 | 2 1 1 | 5 5 1 7 1 | 2 1 2 1 | 7 1 4 2 |
 游学足行 万里 路登山 涉水

0 4 4 | 4 5 4 (6) | 5 4 | 2 2 4 5 4 2 | 4 (2 4) | 4 2 1 2 1 | 0 6 5 5 |
 闹襟 胸 考举人 我三篇

4 5 5 4 | 2 1 7 | 1 1 | 1 2 2 | 1 1 1 5 7 | 1 — | 4 2 4 |
 文章 写民 意 中 进 士 我 也 篇 锦 绣 铺 前

เพลง บ่ออิ้งอุย (3)

11

(3) 但求无疫存心胸

程 5 4 2 4 5 | 1 (4 2 4 5) | 1. 5 | 5 6 6 | 4 4 4 6 | 5 5 4 | 2. 5 |
做 知府我 尽力黎民 做好 事 落

得 5 百姓安乐 我 心 清 想 不
6 5 4 | 6 4 6 1 | 7 — | 6 6 7 6 5 4 | 5 (5 5 5) | 5 5 5) ^{1/4} 0 2 0 4

4 2 4 4 5 0 4 0 4 2 0 1 0 1 4 4 2 4 2 4 0 4 4
到 办 给 太后 做 好 事 换 来 满 城 风 雨 鸡 犬 不 宁

0 4 0 5 2 0 4 0 2 2 5 2 2 0 2 0 2 2 0 7 0 1 1
只 怪 我 做 事 直 来 直 去 无 差 错 殊 不 知

7 2 1 7 1 2 0 7 0 2 2 0 6 0 5 6 5 6 5 5 0 5 0 6
朝 廷 弄 上 弄 落 尽 刺 荆 刺 如 今 是 香 是 臭 全 遮

5 0 1 2 7 2 7 1 7 0 7 0 7 1 2 0 5 0 4 5 2 0 2 0 4
掩 倒 拿 我 九 九 归 一 定 罪 名 民 不 畏 死 何 所

5 0 2 4 2 4 2 2 4 4 4 4 2 5 2 5 4 4 4 2 2 5
惧 人 生 路 不 外 是 坎 坷 跌 落 爬 起 曲 折 有 荣

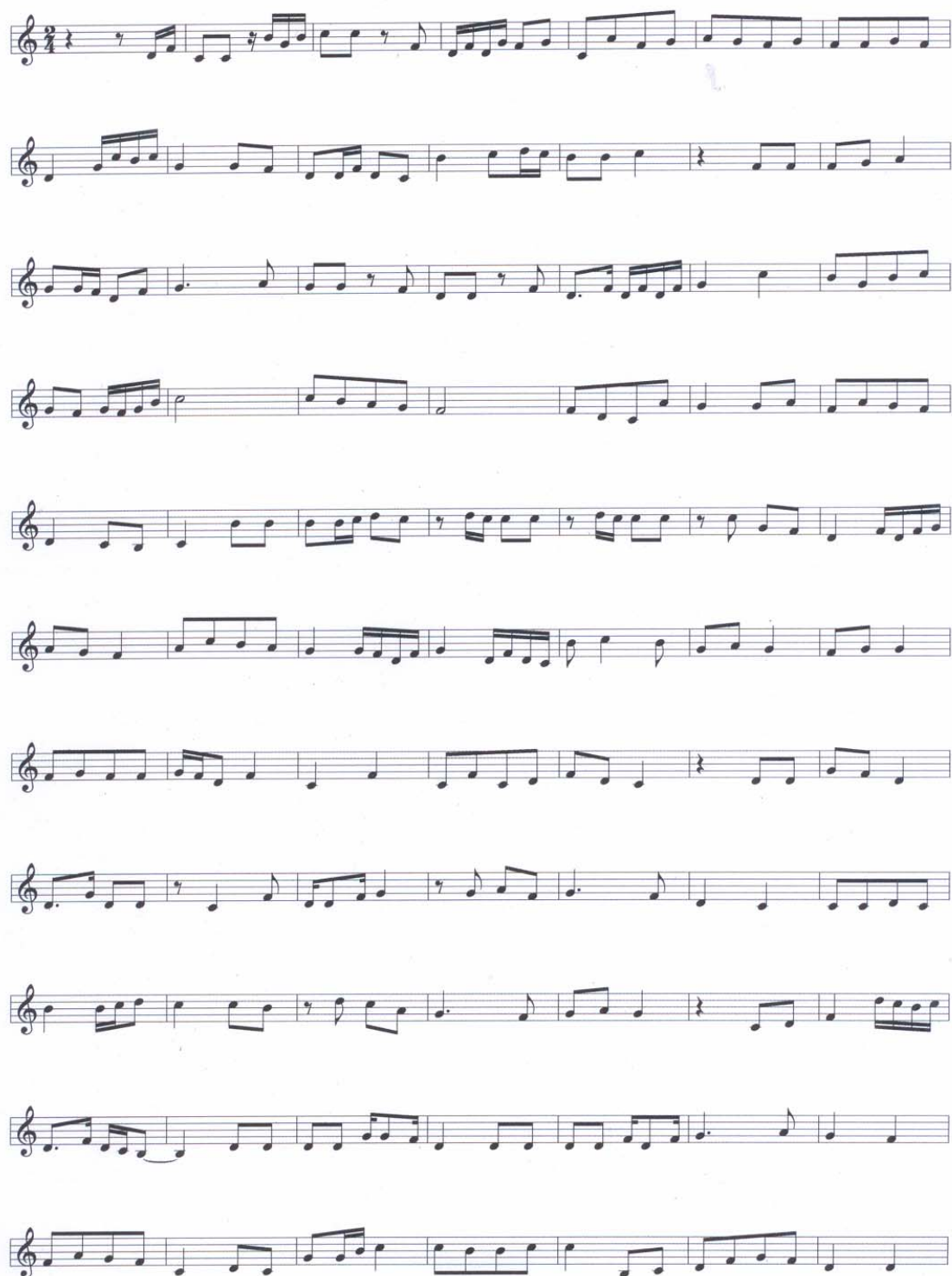
2 5 0 4 0 4 2 5 0 4 2 4 5 7 7 7 2 0 7 0 1 1
有 辱 先 死 怕 死 都 着 死 但 求 无 疫 存 心 胸

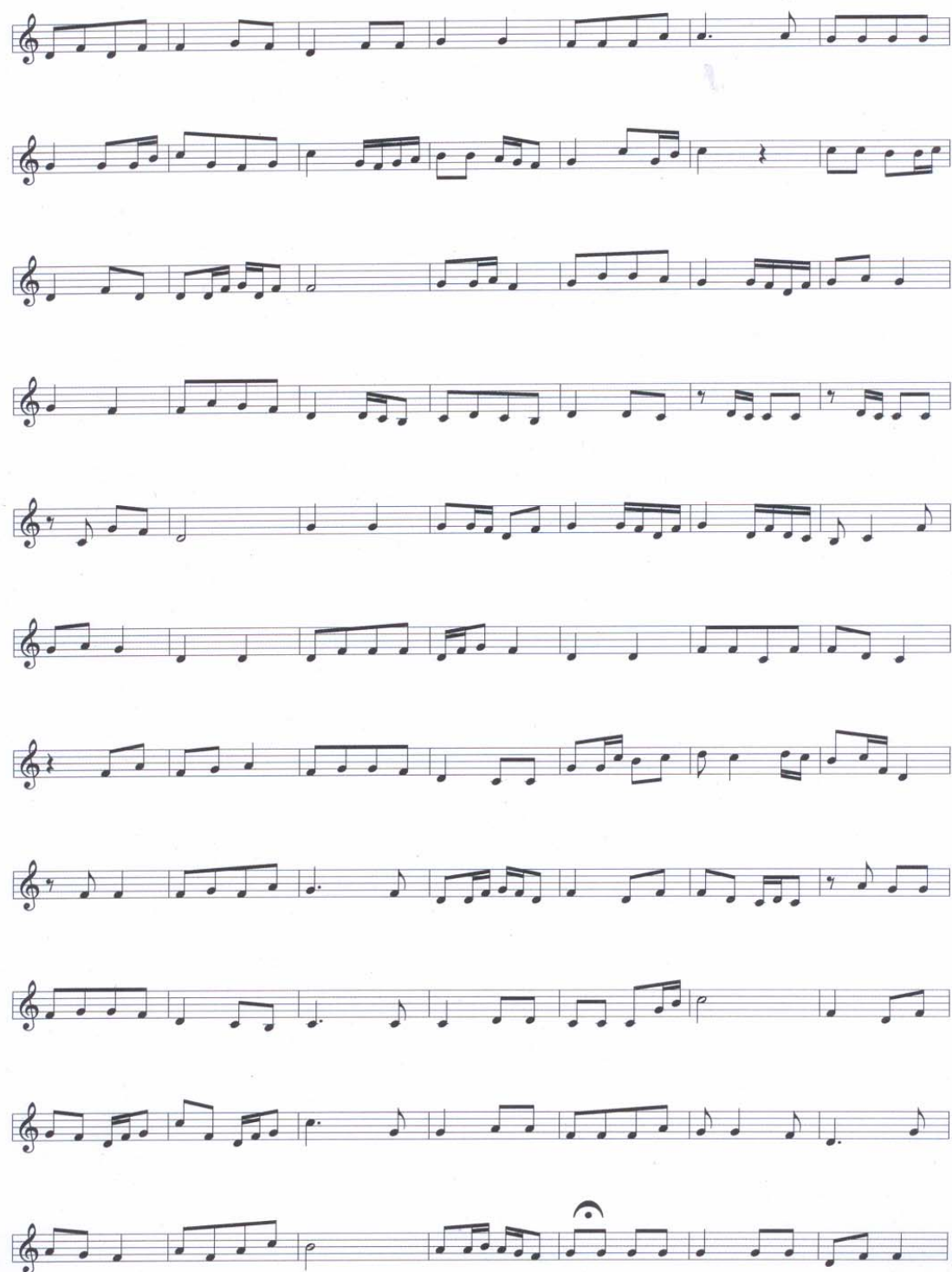
0 5 6 6 6 4 4 6 5. 5 4 2 4 4 2 (介)

刀 落 头 断 如 长 睡

6 5 1 5 7 6 (介) 6 6 1 6 5 4 2 1 6 5
免 愁 夜 黑 明 天 明 (完)

เพลง ป๋ออีซิงฮุย

เพลง ห่อนี้เหี้ยบ่อ (1)

74

(1) 何年聖母解危難 (宝蓮燈)

4/4

(5̣5̣6̣ 5̣4̣ 2̣2̣5̣ 4̣5̣4̣ | 5̣ 2̣3̣2̣ | 7̣1̣7̣2̣ | 1̣2̣6̣ | 5̣ 2̣1̣2̣ 5̣.1̣ | 7̣1̣7̣ | 1̣ —) 1̣7̣ | 1̣ |
 (旁唱) 十 五

1̣2̣ 3̣2̣ 2̣2̣ 2̣1̣7̣ | 1̣ — 3̣ 2̣ | 2̣ 2̣5̣ 7̣1̣7̣ 6̣5̣ | 6̣ — 5̣5̣4̣ 2̣4̣ |
 年 前 登 此 峯 人 正 青春 花 正

1̣. 7̣6̣ 5̣ (2̣5̣4̣ | 5̣ —) 2̣ 1̣ | 2̣7̣ 1̣ 4̣4̣ 3̣2̣ | 1̣ — 1̣ 3̣2̣ |
 紅 此 处 得 見 春 風 面 紅 紗

1̣ 3̣3̣ 2̣7̣ 7̣6̣ | 5̣ — 5̣.1̣ 7̣1̣ | 2̣2̣ 4̣5̣6̣ 5̣(6̣ 7̣6̣ | 5̣ —) 1̣ 5̣ 7̣ |
 留 詩 情 意 濃 宝 蓮

1̣ 2̣1̣ 1̣1̣7̣ 6̣5̣ | 2̣ 4̣. 5̣7̣ 1̣ | 7̣1̣ 2̣7̣ 1̣1̣7̣ 6̣5̣ | 4̣ — 4̣5̣4̣ 2̣4̣ |
 灯 前 把 情 定 桃 花 洞 里 结 絲

5̣ — 2̣ 3̣ | 2̣ 2̣1̣7̣ 1̣(2̣ 1̣) | 3̣2̣ 2̣5̣ 1̣2̣1̣7̣ | 2̣2̣1̣ 7̣6̣ 6̣ 5̣ |
 桐 仙 凡 匹 配 成 佳 偶 生 下

7̣7̣1̣ 5̣7̣ 1̣(7̣ 6̣5̣) | 6̣ 6̣5̣ 4̣5̣4̣ 2̣4̣ | 7̣ 6̣5̣6̣ 5̣(2̣5̣4̣ | 5̣.) 1̣ 1̣3̣ 2̣5̣ |
 沉 香 小 孩 童 恨 二 郎

7̣. 1̣ 7̣7̣1̣ 2̣4̣2̣ | 1̣ 7̣ 6̣2̣ 4̣5̣6̣ | 5̣. (1̣ 7̣1̣ 2̣4̣2̣ | 1̣ 7̣ 6̣7̣ 6̣5̣4̣ |

5̣.) 1̣ 1̣2̣ 3̣ | 1̣2̣ 2̣5̣ 5̣7̣ 1̣ | 7̣7̣1̣ 5̣7̣ 1̣1̣7̣ 6̣5̣ | 7̣ 6̣5̣ 4̣(2̣4̣5̣ |
 恨 二 郎 移 山 欺 弱 質 可 怜 聖 母

4̣.) 6̣5̣ 7̣6̣ 5̣ | 1̣5̣ 7̣1̣ 5̣5̣4̣ 2̣4̣ | 5̣ — 7̣ 1̣ | 2̣ 4̣ 4̣4̣5̣ 6̣5̣6̣ |
 可 怜 聖 母 受 苦 衷

3/4

5̣(5̣ 5̣ | 0̣6̣ 5̣6̣5̣ | 0̣4̣ 5̣4̣5̣ | 0̣6̣ 5̣4̣ | 5̣2̣ 5̣7̣ | 1̣) 2̣1̣ | 2̣1̣7̣1̣ 2̣ |
 瘴 霧

2̣ 1̣7̣ | 1̣.2̣ 1̣2̣1̣ | 0̣ 6̣5̣ | 5̣ 1̣ | 5̣2̣1̣ 7̣6̣ | 1̣4̣ 5̣ | 0̣7̣ 6̣ |
 瘴 霧 重 重 愁 雲 卷

เพลง ห่อนี้เหี้ยะบ่อ (2)

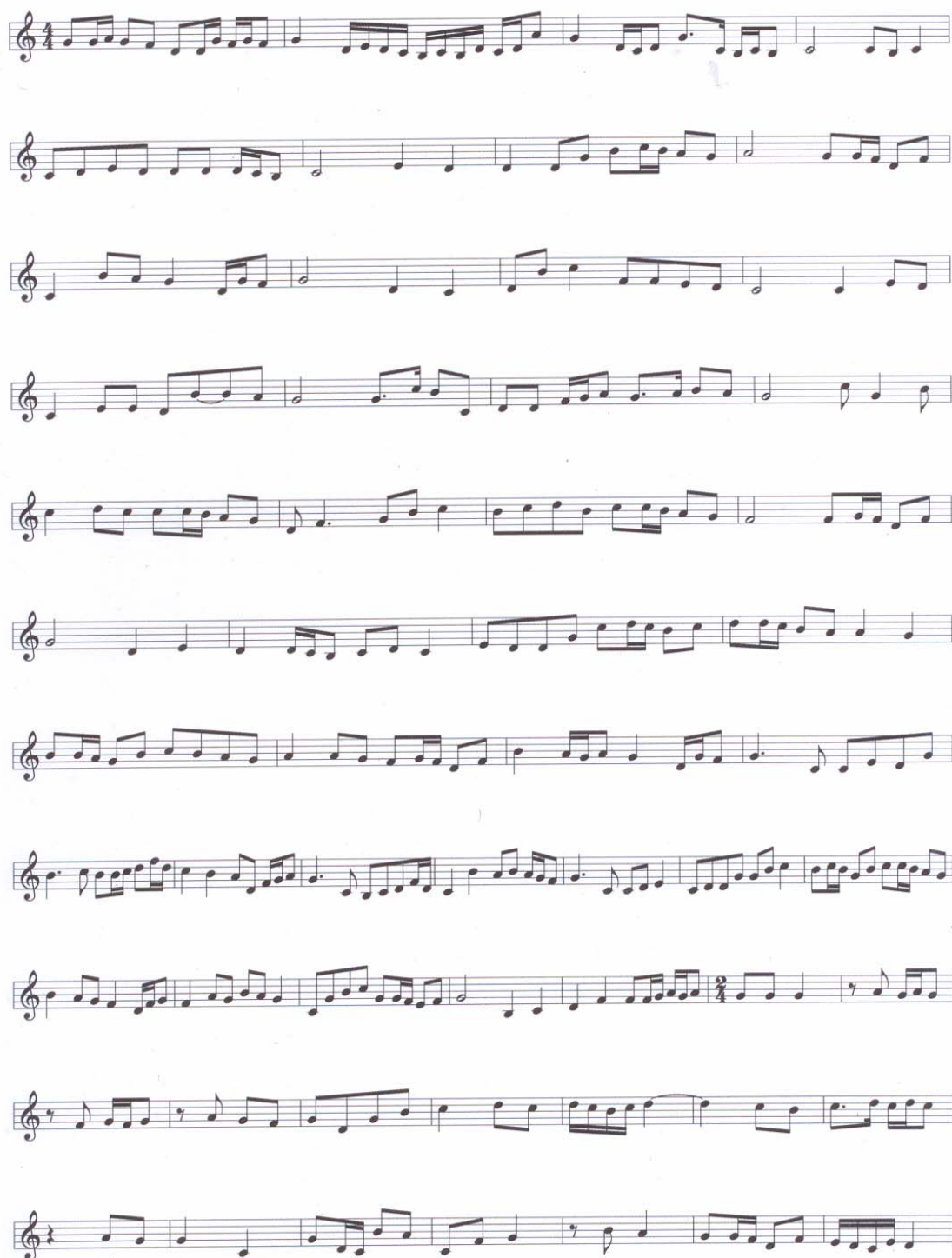
(2) (何年聖母解危难)

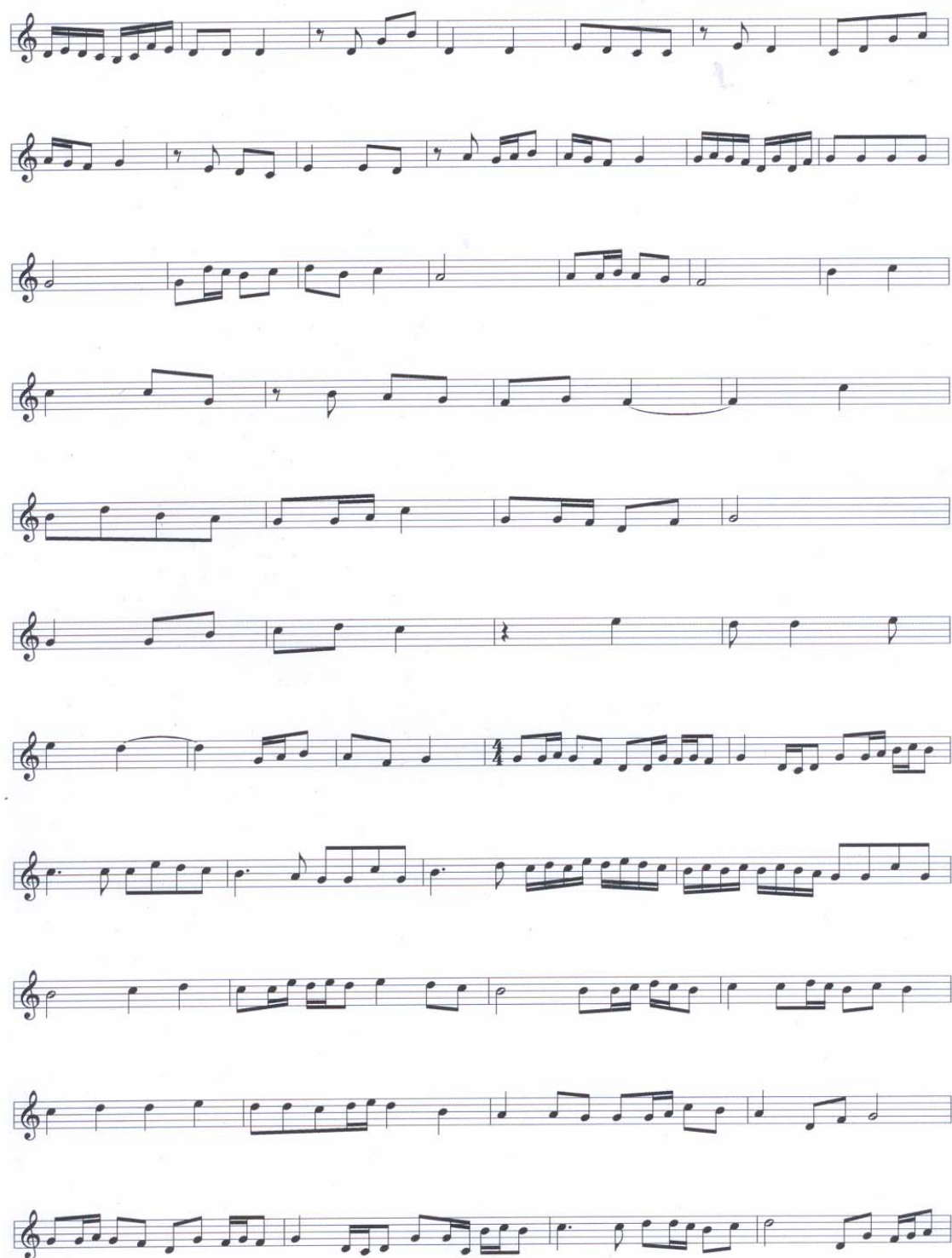
15

554 24 | 3213 2 | (2321 7143) | 2 2 2 | 02 57 | 2 2 | 32 11 |
 娇妻幼子
 03 2 | 12 56 | 654 5 | 03 21 | 3 32 | 06 567 | 654 5 |
 两去两去踪
 (5654 2524 | 55 55) | 5 — | 521 71 | 27 1 | 6 — | 667 65 |
 意 妨 撞 心 惆
 4 — | 7 1 | 1 15 | 07 65 | 45 4 | 4 1 | 72 76 |
 恨 彦 易 此身
 556 1 | 554 24 | 5 — | 5 57 | 12 1 | 0 3 | 2 2 3 |
 似 孤 鸿 叹 三娘 吟 哎 三娘
 3 2 | 2 567 | 64 5 | (556 54 25 45) | 5 212 551 717 |
 我的 贤妻 吟
 1.) 1 13 21 | 7 6 55 15 | 7 (2 1213 2321 | 7171 7176 5515 |
 十五载
 7 — | 1 2 | 113 232 3 21 | 7 — | 771 217 | 1 121 (71 7) |
 难得 红 颜 未 入梦
 1 2 2 3 | 22 123 2 7 | 6 65 556 17 | 6 24 5 — |
 难得 青鸟 音 讯 通
 (556 54 25 454 | 5 212 551 717 | 1.) 1 221 71 | 2 — 25 456 |
 问苍 天 问苍
 5 — 12 3 | 32 1 2 — | 11 217 1 — | 5 6 6 5 |
 天 何 年 聖 母 解 危难 桃花 依旧
 5 567 6 — | 5 43 25 45 | 6 654 5 (55 | 45 24 5 — |
 笑 奋 风
 (完)

เพลง ห่อนี้เขี้ยวบ่อ

เพลง อังเซงท้าว

洪承畴

=1=

1

冲 (2327 65 43 | 2 —) 2 1 | 17 12 132 123 | 2 — 62 627 |
兵敗被囚 困年能 回首前塵

6 — 66 567 | 6 654 5(2 654 | 5 ·) 1 132 123 | 2 — 22 07 |
心 怔 忡 洪承畴

172 176 557 654 | 5 — (22 07 | 172 176 567 654 | 5 ·) 1 12 3 |
洪承畴

3 2 21 2 | 2 — 11 43 | 2 — 61 02 | 2 · 6 61 2 |
才堪經邦濟世 文韜武略為大明

654 5 — 45 | 6 654 5(2 654 | 5 ·) 2 17 1 | 21 2 13 32 |
慶立奇功 眼前事依稀還在

1 — 22 06 | 1 765 6 · 5 | 76 5 65 06 | 6 654 5(2 654 |
剔除宦官掃流寇 朝堂上赫赫威風

5 ·) 3 21 123 | 2 221 112 765 | 6(5 35 6 2321 | 12 765 6 ·) 5 |
實指望 實

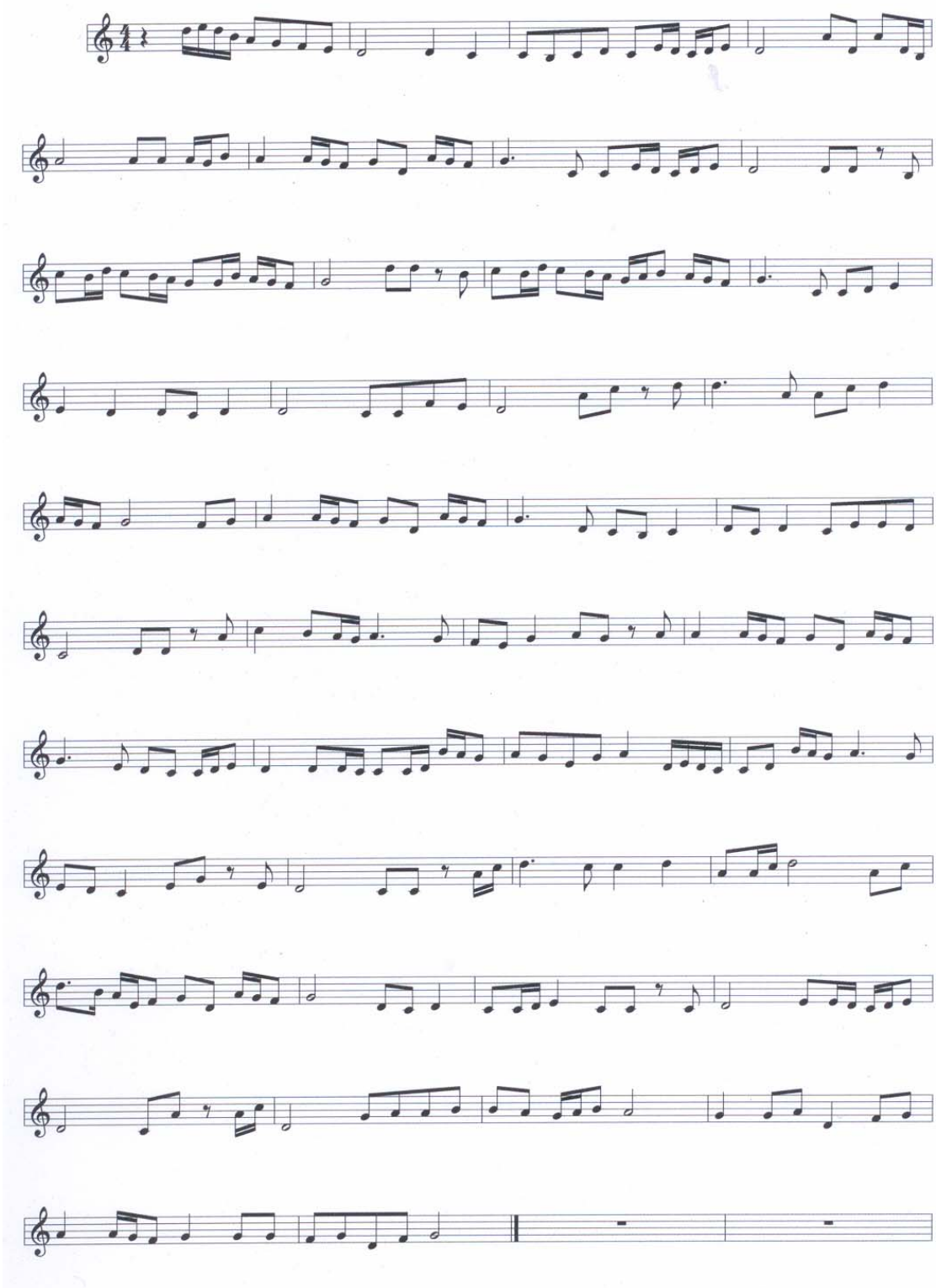
32 1 35 03 | 2 — 11 061 | 2 · 1 1 2 | 661 2 — 61 |
指望沙場之上 更施雄才得英名為人傳

2 · 7 634 5(2 654 | 5 —) 21 2 | 112 3 11 01 | 2 — 332 123 |
頌 那知松杏連戰俱失利

2 — 16 061 | 2 — 56 67 | 76 567 6 — | 5 56 2 45 |
身為霸囚 平生之願一 旦

6 654 5 (55 | 45 24 5 · 0) ||
空

เพลง อังเชิงทั่ว

เพลง เต็กเซ่งห้วงกัก (1)

78

(1) 思緒翻騰心難平

(《八寶追夫》唱段)

4/4 ⊗

(鼓响:更) 1 3 2 5 5 1 7 1 | 2 3 3 2 3 | 2 - 2 2 1 2 3 | 2 2 1 7 1 (2 4 5)

(狄青唱) 雄樓鼓打 已 三 更

4 5 4 5 | 2 1 2 3 2 7 | 6 6 5 5 1 7 6 | 1 2 4 5 - | (5 6 5 4 2 2 5 4 5 4)

思緒翻騰心 難 平

5 2 1 2 5 1 7 1 | 1 - 5 6 | 5 5 6 5 5 4 3 2 | 2 - 1 3 2 1 7 | 6 - 3 3 |

更鼓 聲 添 煩惱 思量

1 1 3 2 7 7 6 | 2 - 5 5 1 2 1 2 | 1 7 6 5 4 5 (3) | 2 2 2 3 1 1 1 2 | 7 7 7 1 5 5 5 7 |

死計 愁 倍 生 (夾白) 諸位賢弟, 為何還未呢?

1 1 1 2 1 1 1 3 | 2 - 2 5 5 2 4 5 | 4 - 3 2 3 2 4 3 2 | 1 7 7 6 5 5 7 | 1 - (3 2 3 2 4 3 4 3 2)

(唱) 想昔日

1 2 1 2 1 2 7 6 5 5 7 | 1 - 2 4 5 5 | 4 4 5 3 2 3 2 1 | 2 - 2 4 4 | 4 - 2 5 5 |

想昔日 干戈扰攘邊報急 王師西征 直搗虜

5 5 2 2 2 4 4 | 5 - 3 5 | 1 - 6 6 5 4 3 | 2 - 1 3 2 3 2 | 5 - 1 1 7 1 2 |

庭五虎猶如弟兄 風塵 漠 漠 漠 風塵 同 死

1 2 4 5 (1 7 1 2) | 5 - 2 2 3 2 1 | 7 - 6 5 5 1 5 | 7 - (2 1 2 3 2 3 2 1) | 7 7 1 7 1 7 6 5 5 1 5 |

生 怎知道

7 - 4 4 4 3 | 2 - 2 2 | 4 5 2 4 2 3 2 | 1 - 3 3 2 | 1 - 2 2 3 4 3 4 |

怎知 道 喋血 沙場 半世 于今 落得

3 2 2 1 7 3 2 3 2 | 2 1 2 - 5 | 2 1 5 4 5 1 7 1 2 | 5 - 5 6 4 | 4 6 4 5 4 5 4 3 |

放逐 游 龍 猛虎 下牢 戰 困 獸

2 - 1 5 | 1 5 3 2 7 7 6 | 5 5 5 5 1 2 1 2 | 1 7 6 5 4 5 (1 7 1 2) | 5 - 1 2 3 |

魔賊 又把 毒 計 生 望 眼

2 1 2 2 3 0 1 | 1 - 2 2 1 7 1 (5 1 7) | 2 2 1 2 3 | 1 2 1 2 3 2 7 | 6 6 5 5 1 7 6 |

欲穿兄弟 未至 單 絲 獨 木 計 難

1 2 4 5 - | (四更鼓响) | 0 2 5 7 | 1 - 2 2 | 3 3 3 2 | 1 1 7 1 2 |

成 四更鼓

5 (3 3) | 2 1 7 1 2 | 5 - 6 4 | 5 4 3 2 3 | 2 (2 3 2 1) | 7 7 1 | 2 - 1 1 |

响 連 聲 死 計

เพลง เด็กเซิ้งหวงก๊ก (2)

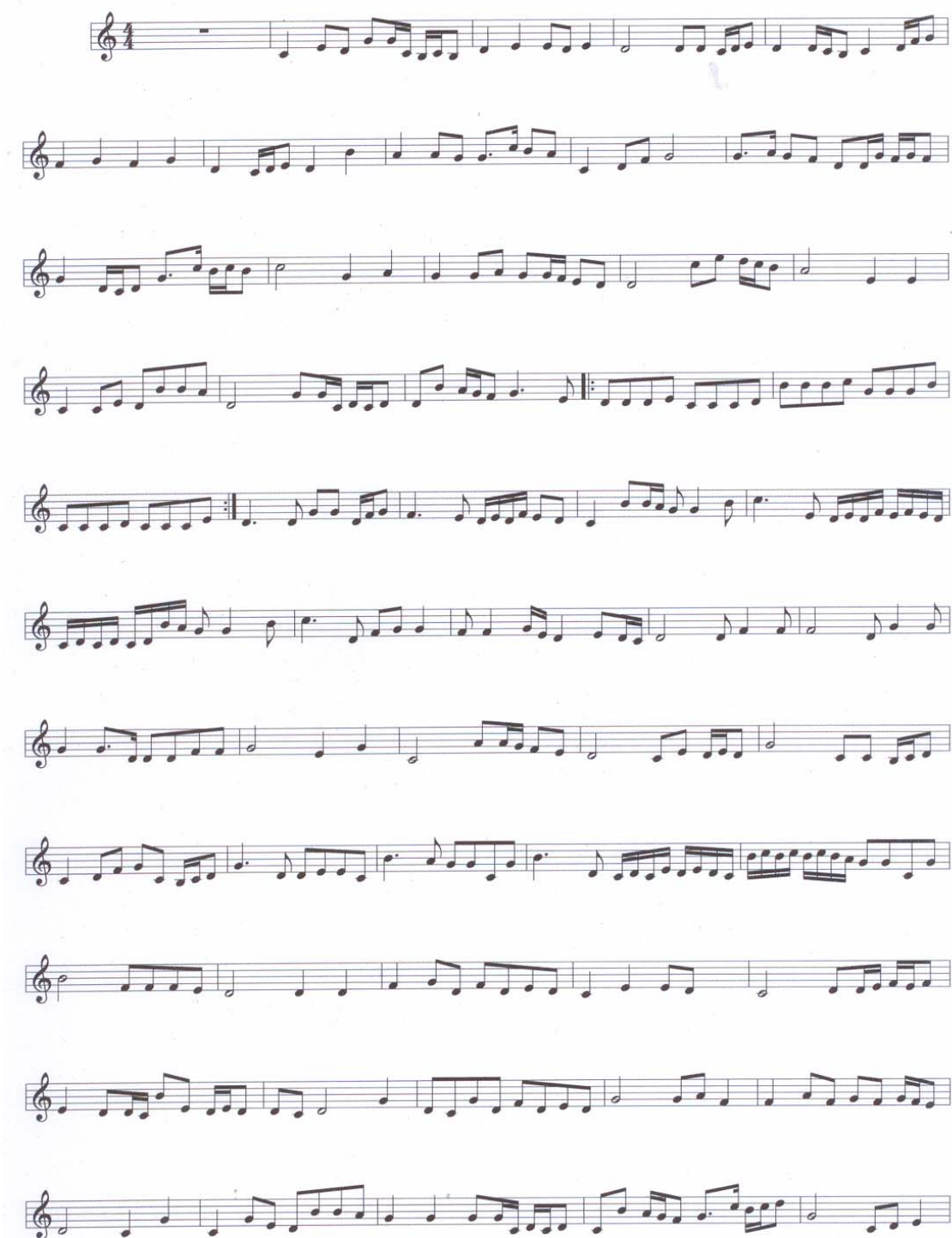
(2) (思绪翻腾心难平)

2 2 | 2 2 2 1 | 4 4 2 1 | (0 5 2 7 | 1) 1 1 | 5 1 2 4 | 0 2 6 |
 可施 怎救小驿丞 难道是 仗义
 5 6 5 3 | 2 2 2 1 | 3 2 1 | 5 2 0 5 | 6 3 2 | 0 6 7 | 2 2 0 7 |
 主人 该作刀下鬼 奸诈之徒 便可肆虐生
 2 5 | 2 4 4 | 2 4 5 | 5 4 | 6 5 6 5 | 4 5 2 4 5 | 0 1 5 |
 灵 问苍天 何公道 对明 月 呜不
 5 3 2 | (锣经 | 0 6 5 3 | 2 2 2 2) | 4 5 2 | 2 4 3 2 | 2 1 2 |
 平 枉你 耀光 清如
 3 2 1 | 6 5 | 4 5 4 | 0 5 3 2 | 3 1 3 2 2 | 0 5 1 | 1 4 5 |
 水 人间 是非 辨 辨不明

白：想那庞洪老奸，因何串同西夏飞龙，谋杀本藩，庞妃
 深居简出，又怎晓宝旗真假？他三番两次加害于我，
 所为何故？（五更鼓响）

5 5 5 5 | 2 4 5 | 4 5 3 2 | 1 1 2 | 2 1 | 0 6 6 | 1 4 5 |
 五更响 过五更响过 天将明
 (锣经 | 0 6 5 4 | 5 2 5 7 | 1) 1 4 | 1 1 0 1 2 | 4 4 0 2 0 4 |
 狄青成竹在胸 让你
 2 4 3 2 3 2 2 5 2 2 2 ----- 6 2 5 2 6 0 (完)
 老奸得个假死讯 将计就计 叫你露原形

เพลง เต็กเซ่งห้วงกัก

ภาคผนวก ข

- แบบสัมภาษณ์
- แผนที่สมาคมชมเป่าแก๊งเต็ง
- แผนที่สมาคมอิ้วฮักเก็กเก้ง
- ศาลเจ้าในเขตธนบุรี

แบบสัมภาษณ์

1. ข้อมูลทั่วไป

ด้านบุคคล

1. ชื่อ นามสกุล อายุ ปี
2. สถานที่เกิด
3. อยู่บ้านเลขที่
4. บิดาชื่อ นามสกุล
เชื้อชาติ สัญชาติ
5. มารดาชื่อ นามสกุล
เชื้อชาติ สัญชาติ

ด้านครอบครัว

1. สถานะภาพ
2. คู่สมรสชื่อ นามสกุล
3. อาชีพปัจจุบัน
4. บุตรชื่อ

2. ข้อมูลเฉพาะด้านดนตรี

- 2.1 การฝึกซ้อม
- 2.2 ครูที่มาฝึกสอน
- 2.3 การเข้าร่วมกับชุมชน
- 2.4 เครื่องดนตรีจีน
- 2.5 การเผยแพร่ดนตรีจีน
- 2.6 การสืบทอด
- 2.7 บทเพลง

ตาราง 6 การสัมภาษณ์ ที่สมาคมซั้มเป้าเก็งเต็ง

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ผู้ให้สัมภาษณ์	เรื่องที่สัมภาษณ์	สถานที่
1	เม.ย. 49	คุณธนเสฏฐ์ ศุภศรีสรรพ	สถานที่ ดนตรีจีน	ซั้มเป้าเก็งเต็ง
2	ต.ค. 49	คุณกัมปนาท ตั้งก่อลาก	ดนตรีจีน เครื่องดนตรีจีน	ซั้มเป้าเก็งเต็ง
3	ก.พ. 50	คุณก๊วยซาง แซ่ก๊วย	เพลงจีน	ซั้มเป้าเก็งเต็ง
		คุณพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์	สถานที่	ซั้มเป้าเก็งเต็ง
4	มี.ค. 50	คุณศรนนท์ มั่นเจริญชัย	เครื่องดนตรีจีน	ซั้มเป้าเก็งเต็ง
5	เม.ย. 50	คุณกัมปนาท ตั้งก่อลาก	เครื่องดนตรีจีน	ซั้มเป้าเก็งเต็ง
6	เม.ย. 50	คุณกัมปนาท ตั้งก่อลาก	สถานที่ งานแสดง	ซั้มเป้าเก็งเต็ง
7	เม.ย. 50	คุณพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์	การฝึกซ้อมดนตรี	ซั้มเป้าเก็งเต็ง
		คุณก๊วยซาง แซ่ก๊วย		ซั้มเป้าเก็งเต็ง
8	เม.ย. 50	คุณฮวดใช้ แซ่กอ	เครื่องดนตรี ขลุ่ย	ซั้มเป้าเก็งเต็ง
9	เม.ย. 50	คุณพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์	เครื่องจังหวะ	ซั้มเป้าเก็งเต็ง
		คุณก๊วยซาง แซ่ก๊วย	เพลงจีน	ซั้มเป้าเก็งเต็ง
11	เม.ย. 50	คุณพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์	เครื่องดนตรีประกอบจังหวะ	ซั้มเป้าเก็งเต็ง
		คุณก๊วยซาง แซ่ก๊วย	เพลงจีน	ซั้มเป้าเก็งเต็ง
12	ต.ค. 50	คุณก๊วยซาง แซ่ก๊วย	เพลงจีน การเล่น ภูเจิ้ง	ซั้มเป้าเก็งเต็ง
13	พ.ย. 50	คุณศรนนท์ มั่นเจริญชัย	เพลงและดนตรี	ซั้มเป้าเก็งเต็ง
14	พ.ย. 50	คุณฮวดใช้ แซ่กอ	ขลุ่ยจีน	ซั้มเป้าเก็งเต็ง
15	พ.ย. 50	คุณสราวุธ คุณแข็ง แซ่แต้	ขลุ่ยจีน	ซั้มเป้าเก็งเต็ง
16	ธ.ค. 50	คุณสุรัชย์ ศิริพงษ์ไพโรจน์	การเล่นเชลโล	ซั้มเป้าเก็งเต็ง
17	ธ.ค. 50	คุณสุรัชย์ ศิริพงษ์ไพโรจน์	การเล่นเชลโล	ซั้มเป้าเก็งเต็ง
18	ม.ค. 51	คุณพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์	เพลงจีนสากล	ซั้มเป้าเก็งเต็ง
		คุณก๊วยซาง แซ่ก๊วย	ประเทศจีน	ซั้มเป้าเก็งเต็ง
19	ม.ค. 51	คุณธนเสฏฐ์ ศุภศรีสรรพ	วงดนตรีซั้มเป้าฯ	ซั้มเป้าเก็งเต็ง
		คุณกัมปนาท ตั้งก่อลาก	วงดนตรีซั้มเป้าฯ	ซั้มเป้าเก็งเต็ง
20	ก.พ. 51	คุณศรนนท์ มั่นเจริญชัย	การฝึกซ้อมดนตรี	ซั้มเป้าเก็งเต็ง
		คุณฮวดใช้ แซ่กอ	การฝึกซ้อมดนตรี	ซั้มเป้าเก็งเต็ง
		คุณสราวุธ คุณแข็ง แซ่แต้	การฝึกซ้อมดนตรี	ซั้มเป้าเก็งเต็ง

ตาราง 6 (ต่อ)

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ผู้ให้สัมภาษณ์	เรื่องที่สัมภาษณ์	สถานที่
21	ก.พ. 51	คุณกัมปนาท ตั้งก่อลาก คุณศรนนท์ มั่นเจริญชัย	พิธีกรรม ดนตรีจีน	ซั่มเป่าเก็งเต็ง
22	เม.ย. 51	คุณก๊วยซาง แซ่ก๊วย คุณพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์	เพลงจีน อุปรากรจีน (จิว)	ซั่มเป่าเก็งเต็ง
23	เม.ย. 51	คุณก๊วยซาง แซ่ก๊วย	กู่เจิ้ง	ซั่มเป่าเก็งเต็ง
24	เม.ย. 51	คุณพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์ คุณศรนนท์ มั่นเจริญชัย	เครื่องเคาะจังหวะ เพลงจีน	ซั่มเป่าเก็งเต็ง
		คุณสราวุธ คุณแซ่ แซ่แต้	เครื่องดนตรี	ซั่มเป่าเก็งเต็ง
25	เม.ย. 51	คุณธนเสฏฐ์ ศุภศรีสรวรพ์	สถานที่	ซั่มเป่าเก็งเต็ง
26	เม.ย. 51	คุณธนเสฏฐ์ ศุภศรีสรวรพ์	พิธีกรรม	ซั่มเป่าเก็งเต็ง
27	เม.ย. 51	คุณแซ่ แซ่แต้	เรื่องทั่วไป, สุขภาพ	ซั่มเป่าเก็งเต็ง
28	เม.ย. 51	คุณแซ่ แซ่แต้	เครื่องดนตรี	ซั่มเป่าเก็งเต็ง
29	เม.ย. 51	คุณศรนนท์ มั่นเจริญชัย คุณก๊วยซาง แซ่ก๊วย	เพลงจีน กู่เจิ้ง	ซั่มเป่าเก็งเต็ง
		คุณพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์		ซั่มเป่าเก็งเต็ง
30	พ.ค. 51	คุณศรนนท์ มั่นเจริญชัย คุณก๊วยซาง แซ่ก๊วย	ดนตรีจีน	ซั่มเป่าเก็งเต็ง
		คุณพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์		ซั่มเป่าเก็งเต็ง
31	พ.ค. 51	คุณสราวุธ คุณแซ่ แซ่แต้ คุณธนเสฏฐ์ ศุภศรีสรวรพ์	ขลุ่ยจีน	ซั่มเป่าเก็งเต็ง
32	พ.ค. 51	คุณศิริชัย ตีรรุ่งเจริญ	การฝึกซ้อมขอ	ซั่มเป่าเก็งเต็ง
33	ส.ค. 51	คุณพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์ คุณศิริชัย ตีรรุ่งเจริญ	การฝึกเครื่องจังหวะ การฝึกหัดขอ	ซั่มเป่าเก็งเต็ง
34	ต.ค. 51	คุณศิริชัย ตีรรุ่งเจริญ คุณพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์	การฝึกหัดขอ การฝึกเครื่องจังหวะ	ซั่มเป่าเก็งเต็ง

ตาราง 6 (ต่อ)

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ผู้ให้สัมภาษณ์	เรื่องที่สัมภาษณ์	สถานที่
35	ต.ค. 51	คุณศรนนท์ มั่นเจริญชัย คุณก๊วยซาง แซ่ก๊วย คุณพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์	เพลงจีน กู่เจิ้ง	ชมเป่าเก็งเต็ง
36	ต.ค. 51	คุณกัมปนาท ตั่งก่อลาก คุณศรนนท์ มั่นเจริญชัย คุณก๊วยซาง แซ่ก๊วย คุณพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์	เพลงจีน เครื่องดนตรีจีน	ชมเป่าเก็งเต็ง
37	ต.ค. 51	คุณกัมปนาท ตั่งก่อลาก คุณศรนนท์ มั่นเจริญชัย	พิธีงเต็ก ดนตรีจีน	ชมเป่าเก็งเต็ง
38	พ.ย. 51	คุณก๊วยซาง แซ่ก๊วย คุณพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์	เพลงจีน การแสดง(งิ้ว)	ชมเป่าเก็งเต็ง
39	พ.ย. 51	คุณก๊วยซาง แซ่ก๊วย	กู่เจิ้ง	ชมเป่าเก็งเต็ง
40	พ.ย. 51	คุณสุรัชย์ ศิริพงษ์ไพโรจน์ คุณศรนนท์ มั่นเจริญชัย คุณสรวุธ คุณแข็ง แซ่แต้	การเล่นเชลโล เพลงจีน เครื่องดนตรีจีน	ชมเป่าเก็งเต็ง
41	พ.ย. 51	คุณธนเสฏฐ์ ศุภศรีสรรพ	สถานที่	ชมเป่าเก็งเต็ง
42	ธ.ค. 51	คุณธนเสฏฐ์ ศุภศรีสรรพ	พิธีกรรม	ชมเป่าเก็งเต็ง
43	ธ.ค. 51	คุณแข็ง แซ่แต้	เรื่องทั่วไป สุขภาพ	ชมเป่าเก็งเต็ง
44	ธ.ค. 51	คุณแข็ง แซ่แต้	เครื่องดนตรี	ชมเป่าเก็งเต็ง
45	ธ.ค. 51	คุณศรนนท์ มั่นเจริญชัย คุณก๊วยซาง แซ่ก๊วย คุณพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์	เพลงจีน กู่เจิ้ง	ชมเป่าเก็งเต็ง
46	ม.ค. 52	คณะกบเต็กชมเป่าเก็งเต็ง ทำงานที่วัดสุทธาวาราม กรุงเทพมหานคร	เครื่องดนตรี พิธีกรรม นักดนตรี เพลง สภาพทั่วไป ถ่ายภาพ นักดนตรี	วัดสุทธาวาราม

ตาราง 7 การสัมภาษณ์ ที่สมาคมอิ้วฮักเก้งเก้ง

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ผู้ให้สัมภาษณ์	เรื่องที่สัมภาษณ์	สถานที่
1	พ.ย. 50	คุณซิวเจิง แซ่แต้ คุณพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์ คุณอำนาจ รักษาศิริเดชา กิตติ	สถานที่ สถานที่ ดนตรีจีน	อิ้วฮักเก้งเก้ง อิ้วฮักเก้งเก้ง อิ้วฮักเก้งเก้ง
2	พ.ย. 50	คุณซิวเจิง แซ่แต้ คุณพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์	สถานที่ เครื่องเคาะจังหวะ	อิ้วฮักเก้งเก้ง อิ้วฮักเก้งเก้ง
3	ธ.ค. 50	คุณอำนาจ รักษาศิริเดชา กิตติ	อุปกรณ์จีน	อิ้วฮักเก้งเก้ง
	ธ.ค. 50	คุณศรนนท์ มั่นเจริญชัย คุณฮกเจีย แซ่แต้ คุณยิ่งยศ เลิศพิริยะไพโรจน์	เครื่องดนตรีจีน การร้องเพลง การฝึกหัดดนตรี	อิ้วฮักเก้งเก้ง อิ้วฮักเก้งเก้ง อิ้วฮักเก้งเก้ง
4	ธ.ค. 50	คุณซิวเจิง แซ่แต้ คุณอำนาจ รักษาศิริเดชา กิตติ	ประวัติของสถานที่ จ๊ว, การร้องเพลง	อิ้วฮักเก้งเก้ง อิ้วฮักเก้งเก้ง
5	ธ.ค. 50	คุณศรนนท์ มั่นเจริญชัย	ดนตรี, เพลง	อิ้วฮักเก้งเก้ง
6	ธ.ค. 50	คุณพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์ คุณยิ่งยศ เลิศพิริยะไพโรจน์	ดนตรีจีน การร้องเพลง	อิ้วฮักเก้งเก้ง อิ้วฮักเก้งเก้ง
7	ก.พ. 51	สุภชัย เกิดพงษ์วนิช	การร้องเพลง	อิ้วฮักเก้งเก้ง
8	ก.พ. 51	คุณอำนาจ รักษาศิริเดชา กิตติ	การร้องเพลง จ๊ว	อิ้วฮักเก้งเก้ง
9	เม.ย. 51	คุณศรนนท์ มั่นเจริญชัย คุณซิวเจิง แซ่แต้ คุณอำนาจ รักษาศิริเดชา กิตติ	การตีฉิมจีน เครื่องดนตรี ถ่ายรูป การร้องเพลง	อิ้วฮักเก้งเก้ง อิ้วฮักเก้งเก้ง อิ้วฮักเก้งเก้ง
10	เม.ย. 51	คุณพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์ คุณซุง แซ่ลี คุณเลียงชัย แซ่ตั้ง	ดนตรี ประวัติ การสืบทอด การสืบทอด	อิ้วฮักเก้งเก้ง อิ้วฮักเก้งเก้ง อิ้วฮักเก้งเก้ง
11	เม.ย. 51	คุณนวลศรี รุ่งโรจน์ลักษณ์ คุณเทียมหยัง แซ่ตั้ง	การร้องเพลง ถ่ายรูป ประวัติ จ๊ว ถ่ายรูป	อิ้วฮักเก้งเก้ง อิ้วฮักเก้งเก้ง

ตาราง 7 (ต่อ)

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ผู้ให้สัมภาษณ์	เรื่องที่สัมภาษณ์	สถานที่
12	เม.ย. 51	คุณอำนาจ รักษาศิริเดชาภิชาติ	การร้องจ๊ว	อิวฮักเก็กเกาจู
		คุณนวลศรี รุ่งโรจน์ลักษณ์	การร้องเพลงจ๊ว	อิวฮักเก็กเกาจู
13	เม.ย. 51	คุณอำนาจ รักษาศิริเดชาภิชาติ	การเล่นจ๊ว ถ่ายรูป	อิวฮักเก็กเกาจู
		คุณพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์	เครื่องดนตรีจีน	อิวฮักเก็กเกาจู
		คุณซุง แซ่ลี่	การสืซอ ถ่ายรูป	อิวฮักเก็กเกาจู
14	พ.ค. 51	คุณอำนาจ รักษาศิริเดชาภิชาติ	การร้องเพลง	อิวฮักเก็กเกาจู
		คุณนวลศรี รุ่งโรจน์ลักษณ์	บทเพลงร้อง	อิวฮักเก็กเกาจู
15	พ.ค. 51	คุณศรนนท์ มั่นเจริญชัย	บทเพลง ถ่ายรูป	อิวฮักเก็กเกาจู
		คุณซิวเจิง แซ่แต้	การร้องเพลง	อิวฮักเก็กเกาจู
		คุณอำนาจ รักษาศิริเดชาภิชาติ	การร้องเพลง	อิวฮักเก็กเกาจู
		คุณพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์	การร้องเพลง	อิวฮักเก็กเกาจู
		คุณซุง แซ่ลี่	การสืซอ	อิวฮักเก็กเกาจู
		คุณเลียงชัย แซ่ตั้ง	การร้องเพลงและสืซอ	อิวฮักเก็กเกาจู
16	ก.ค. 51	คุณซิวเจิง แซ่แต้	เรื่องคุณตั้งกี๊กวง	อิวฮักเก็กเกาจู
		คุณอำนาจ รักษาศิริเดชาภิชาติ	อัดเสียงร้องเพลง	อิวฮักเก็กเกาจู
17	ก.ค. 51	คุณศรนนท์ มั่นเจริญชัย	บทเพลง	อิวฮักเก็กเกาจู
		คุณซิวเจิง แซ่แต้	เรื่องคุณตั้งกี๊กวง	อิวฮักเก็กเกาจู
		คุณซุง แซ่ลี่	บทเพลง	อิวฮักเก็กเกาจู
		คุณเทียมหยู แซ่ตั้ง	บทเพลงร้อง	อิวฮักเก็กเกาจู
18	ต.ค. 51	คุณแซ่ตั้ง	การฝึกซ้อมดนตรี	อิวฮักเก็กเกาจู
		คุณฮกเจีย แซ่แต้	การฝึกหัดซอ ถ่ายรูป	อิวฮักเก็กเกาจู
19	ต.ค. 51	คุณย้งยศ เลิศพิริยะไพโรจน์	การฝึกเครื่องจังหวะ	อิวฮักเก็กเกาจู
		คุณศุภชัย เกิดพงษ์วินิช	การร้องเพลง	อิวฮักเก็กเกาจู
20	ต.ค. 51	คุณซิวเจิง แซ่แต้	เครื่องดนตรี	อิวฮักเก็กเกาจู
		คุณซุง แซ่ลี่	เครื่องดนตรี	อิวฮักเก็กเกาจู
		คุณศรนนท์ มั่นเจริญชัย	สถานที่ฝึกซ้อม	อิวฮักเก็กเกาจู

ตาราง 7 (ต่อ)

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ผู้ให้สัมภาษณ์	เรื่องที่สัมภาษณ์	สถานที่
21	ต.ค. 51	คุณเทียมหญ่ แซ่ตั้ง คุณแซ่ตั้ง คุณฮกเจีย แซ่แต้ คุณอำนาจ รักษาศิริเดชาภิวัตน์ คุณศรนนท์ มั่นเจริญชัย	การแสดงงิ้ว การค้าขาย การสีซอ การร้องเพลงงิ้ว การแสดงงิ้ว	อิวฮัวก๊กเก๊าจู อิวฮัวก๊กเก๊าจู อิวฮัวก๊กเก๊าจู อิวฮัวก๊กเก๊าจู อิวฮัวก๊กเก๊าจู
22	พ.ย. 51	คุณนวลศรี รุ่งโรจน์ลักษณะ คุณอำนาจ รักษาศิริเดชาภิวัตน์ คุณพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์	การร้องเพลงงิ้ว การร้องเพลงงิ้ว การร้องงิ้ว	อิวฮัวก๊กเก๊าจู อิวฮัวก๊กเก๊าจู อิวฮัวก๊กเก๊าจู
23	พ.ย. 51	คุณซิวเจิง แซ่แต้ คุณยิ่งยศ เลิศพิริยะไพโรจน์	การดูแลสถานที่ การร้องเพลง ถ่ายรูป	อิวฮัวก๊กเก๊าจู อิวฮัวก๊กเก๊าจู
24	ธ.ค. 51	คุณอำนาจ รักษาศิริเดชาภิวัตน์ คุณพิพัฒน์ รุ่งพิบูลย์	การร้องเพลงงิ้ว การตีจังหวะ ถ่ายรูป	อิวฮัวก๊กเก๊าจู อิวฮัวก๊กเก๊าจู
25	ธ.ค. 51	คุณอำนาจ รักษาศิริเดชาภิวัตน์ คุณศรนนท์ มั่นเจริญชัย คุณนวลศรี รุ่งโรจน์ลักษณะ	อัดเสียงร้องเพลง เครื่องดนตรีจีน อัดเสียงร้องเพลง	อิวฮัวก๊กเก๊าจู อิวฮัวก๊กเก๊าจู อิวฮัวก๊กเก๊าจู
26	ธ.ค. 51	คุณฮกเจีย แซ่แต้ คุณยิ่งยศ เลิศพิริยะไพโรจน์ คุณศุภชัย เกิดพงษ์วนิช คุณซิวเจิง แซ่แต้ คุณซุง แซ่ลี คุณศรนนท์ มั่นเจริญชัย	สถานที่ ประวัติการฝึก การร้องเพลง ถ่ายรูป การดูแลสถานที่ อัดเสียงเพลง อัดเสียงเพลง	อิวฮัวก๊กเก๊าจู อิวฮัวก๊กเก๊าจู อิวฮัวก๊กเก๊าจู อิวฮัวก๊กเก๊าจู อิวฮัวก๊กเก๊าจู อิวฮัวก๊กเก๊าจู
27	ธ.ค. 51	คุณศรนนท์ มั่นเจริญชัย		อิวฮัวก๊กเก๊าจู

ตาราง 8 การสัมภาษณ์ คุณขจร เดชาภิมุขกุล

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ผู้ให้สัมภาษณ์	เรื่องที่สัมภาษณ์	สถานที่
1	พ.ค. 51	คุณขจร เดชาภิมุขกุล	การฝึกดนตรี	ที่บ้าน
2	พ.ค. 51	คุณขจร เดชาภิมุขกุล	เครื่องดนตรี	ที่บ้าน
3	พ.ค. 51	คุณขจร เดชาภิมุขกุล	ถ่ายรูป	ที่บ้าน
4	มิ.ย. 51	คุณขจร เดชาภิมุขกุล และภรรยา	บันทึกเสียงเพลง	ที่บ้าน

ตาราง 9 การสัมภาษณ์ คุณฮั่วลี่ แซ่แต้

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ผู้ให้สัมภาษณ์	เรื่องที่สัมภาษณ์	สถานที่
1	มิ.ย. 51	คุณฮั่วลี่ แซ่แต้ และลูกชาย	การฝึกดนตรี	โรงพยาบาลวิสูตร
2	มิ.ย. 51	คุณฮั่วลี่ แซ่แต้	เครื่องดนตรี บันทึกเสียง	โรงพยาบาลวิสูตร
3	มิ.ย. 51	คุณฮั่วลี่ แซ่แต้	ซักถามประวัติ ถ่ายรูป	โรงพยาบาลวิสูตร

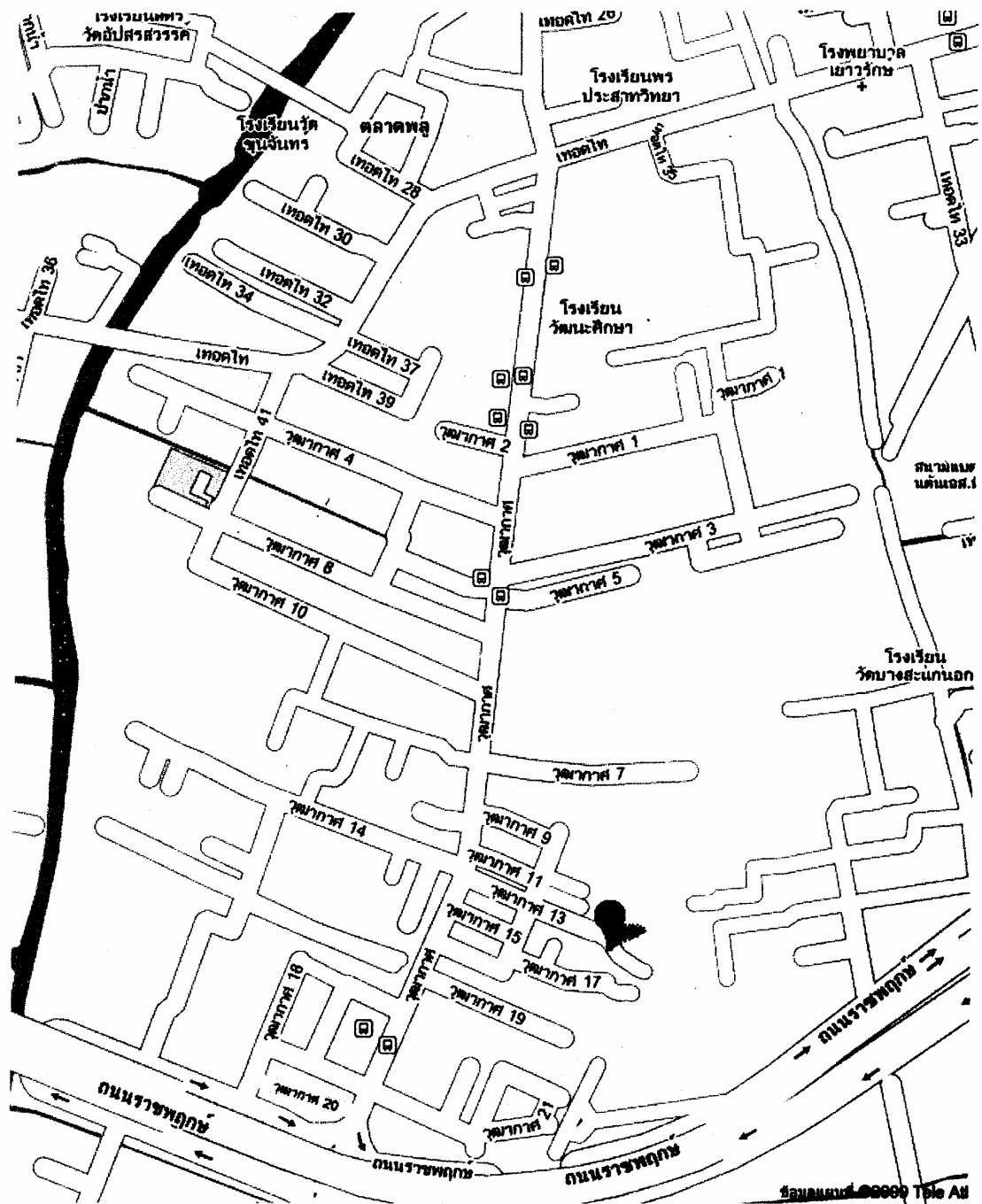
ตาราง 10 การสัมภาษณ์ คุณจงใจ พรหมวีระ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ผู้ให้สัมภาษณ์	เรื่องที่สัมภาษณ์	สถานที่
1	พ.ค. 51	คุณจงใจ พรหมวีระ	การฝึกดนตรี ถ่ายรูป	โรงพยาบาลวิสูตร
2	มิ.ย. 51	คุณจงใจ พรหมวีระ	เครื่องดนตรี บันทึกเสียง	โรงพยาบาลวิสูตร
3	มิ.ย. 51	คุณจงใจ พรหมวีระ	ซักถามประวัติ ถ่ายรูป	โรงพยาบาลวิสูตร

แผนที่สมาคมข้ามป่าแก่งเตี้ง

ZoomHit **ข้ามป่าแก่งเตี้ง** วางแผนเดินทาง

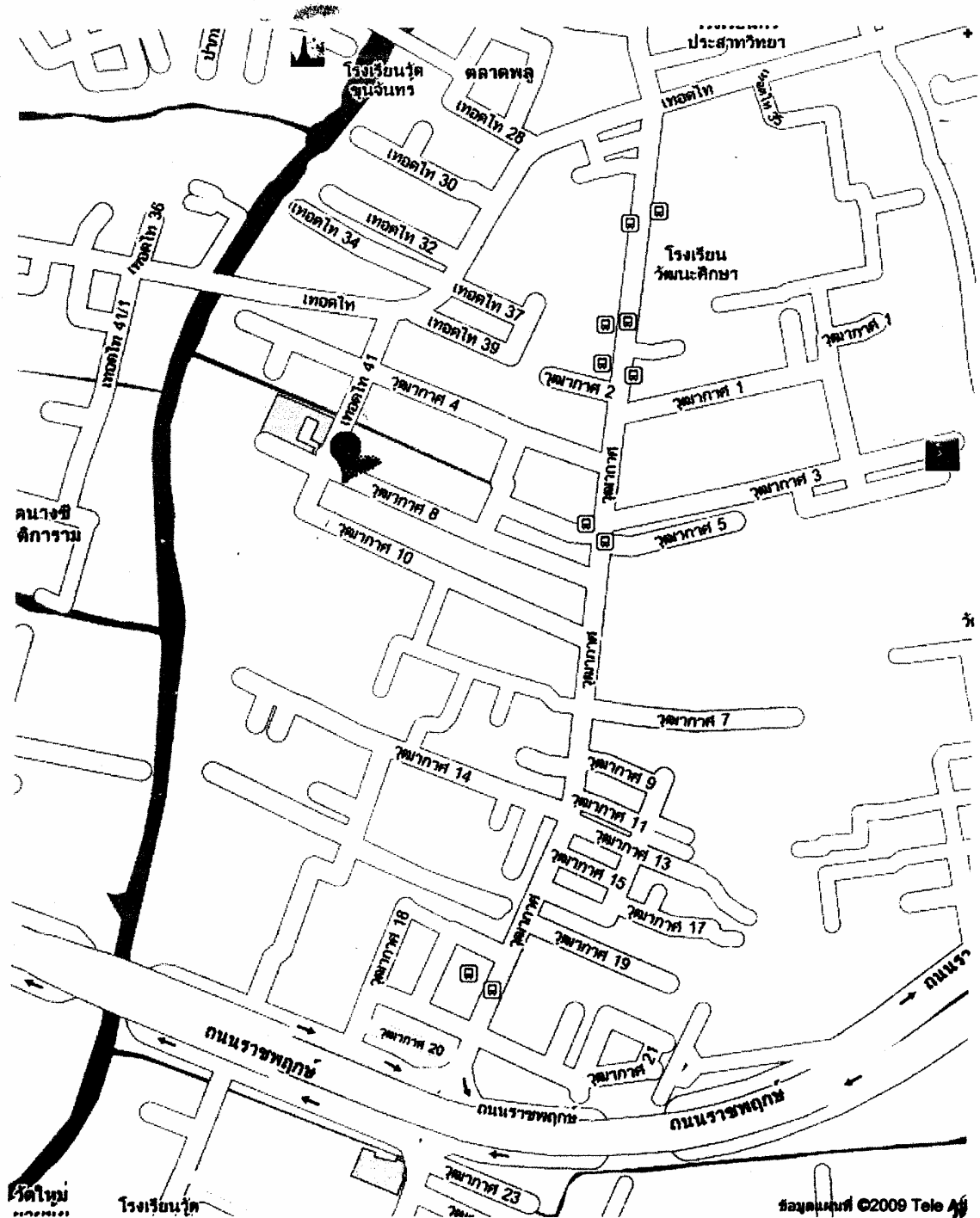
Link: <http://www.zoomhit.com/map/>

แผนที่สมาคมอิฐอิฐกักแก้ว

ZoomHit **อิฐอิฐกักแก้ว** วางแผนเดินทาง

Link: <http://www.zoomhit.com/map/>

ศาลเจ้าในเขตธนบุรี

ศาสนสถานของคนจีนมีมากมายทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีตั้งแต่อายุ 100 กว่าปี และที่เพิ่งตั้งได้ 10 กว่าปี ศาลเจ้าร้างก็มีอยู่หลายแห่งเช่นกัน และยังมีโรงเจอีก 2 โรง พอสรุปได้ ดังนี้คือ

1. ศาลเจ้าแม่อาเนี้ยว (โฉวเจียะหยี่อาเนี้ยวเก็ง) หรือเจ้าแม่กวนอิม อยู่ใกล้กับวัดกันตทาราราม ศาลเจ้านี้ มีอายุเก่าแก่ถึง 149 ปี (จากการบอกเล่าของคุณลักษ์ แซ่ตั้ง อายุ 70 ปี) ผู้ดูแลศาลเจ้าอยู่ที่ศาลเจ้านี้ 10 ปีเศษ ย้ายมาอยู่ตลาดพลูได้ 30 ปีเศษ เล่าว่า เมื่อก่อนมีคนมาไหว้เจ้าแม่ กันมาก

2. โรงเจเซียงเซ่งตึ้ง หรือโรงเจใหญ่ ตั้งอยู่ในซอยเทอดไท 21 ในช่วงกินเจ จะมีคนมากินเจ ที่นี้มาก เมื่อก่อนมีคนมาถือศีลกันหลายร้อย ปัจจุบันมีน้อยลง

3. โรงเจเซียนโก อยู่ถัดโรงเจใหญ่เข้ามาในซอยเทอดไท 21

4. ศาลเจ้าพ่อพระเพลิง สร้างปี 2534 อยู่ใกล้โรงเรียนธนบุรีวรเทพีพลารักษ์ ในวันที่ 10 เดือน 11 (นับแบบจีน) จะมีประเพณีแห่เจ้าพ่อพระเพลิง

5. ศาลเจ้าแม่ไทร เป็นศาลเจ้าเล็กๆ อยู่ในตลาดวัดกลาง

6. ศาลเจ้าพ่อเขาดก อยู่หลังวัดราชคฤห์ ผู้ดูแลเล่าว่าสร้างพร้อมกับวัด สร้างมาประมาณ 200 ปี ยังคงมีคนมากกราบไหว้อยู่ตลอด

7. ศาลเจ้าตึกดิน อยู่ในบริเวณเดียวกับโรงเรียนกมลจันทน์

8. ศาลเจ้ากวนอู อยู่ใกล้ปากคลองบางสะแก

9. ศาลเจ้า 3 เขา เป็นศาลเจ้าร้างอยู่ตรงข้ามกับศาลเจ้ากวนอู

10. ศาลเจ้าขนาดเล็ก ในวัดอินทาราม มีคนจีนมาสร้างไว้

11. ศาลเจ้าแม่นิยม อยู่ในวัดบางสะแกนอก

12. ศาลเจ้าปูนเก้ากง อยู่ในสวนคลองศาลเจ้า เขตบางยี่เรือ

13. ศาลเจ้าสูง อยู่ใกล้สถานีอนามัยจันฉิมไพบูลย์ ถนนเทอดไท

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางวรวรรณ เหยียนระวี
วันเดือนปีเกิด	24 พฤษภาคม 2514
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	126/1 ถนนจอมทอง แขวงบางค้อ เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร 10150
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครู คศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดยายร่ม
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2526	ชั้นประถมศึกษา จาก โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง
พ.ศ. 2532	ชั้นมัธยมศึกษา จาก โรงเรียนสตรีวัดระฆัง
พ.ศ. 2536	ระดับปริญญาตรี (คบ.ดนตรีศึกษา) จาก วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2552	การศึกษามหาบัณฑิต (ศป.ม.) สาขามานุษยวิทยามหาวิทยาลัย จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร